

KESKO

**YHTEISKUNTAVASTUUN
RAPORTTI**

2013

Sisälllys

Kesko 2013

Vuoden 2013 tapahtumia	1
Katsauksia vuoden 2013 vastuullisuustyöhön Keskoissa	
Pääjohtajan katsaus	4
Yhteiskuntavastuusta konsernijohtoryhmässä vastaavan johtajan katsaus	7
Kesko lyhyesti	8
Toimialat	9
Liiketoiminta	13
Keskeisiä tunnuslukuja	16
Kesko kestävän kehityksen indekseissä	18

Vastuullisuusteemat

Vastuullisuusohjelma – tavoitteet ja tulokset	20
Vastuullinen toimija	
Keskon toiminta vaikuttaa koko yhteiskuntaan	32
Verkko ja mobiiliteknikka tuovat palvelut kaikkien ulottuville	34
Valtaosa ostoista kotimaasta	35
Yhteiskunta hyötyy Keskon maksamista veroista	36
Hyvä hallinnointitapa	38
Vastuulliset toimintatapamme	39
Case Ruoan verkkokauppa	40
Case K-kaupan kassalta kätevästi käteistä	41
Case Korruptionvastainen työ	42
Sidosryhmäpuheenvuoro Antti Savilaakso, Nordea	43
Yhteisön hyväksi	
Paikallisessa elämässä mukana	44
Kauppa ja verkko kohtaamispaikkana	46
Tukea lapsille ja nuorille	48
Case Nenäpäivä	49
Case Leipää läheltä	51
Vastuunkantaja Liisa Eronen, Ruokakesko	52
Sidosryhmäpuheenvuoro Sanna Elonheimo-Hietala, K-rauta Lielähti	54

Työyhteisö

Teemme ja tarjoamme laadukasta työtä	55
Yhtenäiset HR-toimintamallit	56
Kehity kanssamme	58
Monimuotoinen työyhteisö	60
Kauppa työllistää paljon nuoria	62
Case Perehdytys Venäjällä	64
Case Töitä nuorille	66
Vastuunkantaja Lina Morkūnaitė ja We Care -projektissa palkittu Virginijus Apšega	67
Sidosryhmäpuheenvuoro Ann Selin, PAM	69

Vastuullinen hankinta ja myynti

Hankimme ja myymme vastuullisesti	70
Tutkittuja ja turvallisia tuotteita	72
Vastuullinen hankinta riskimaista	74
Vastuullisuus- ja pakkausmerkinnöillä tietoa asiakkaille	75
Case Thaimaa: Riskimaatehtaiden työolojen parantaminen vaatii yhteistyötä	77
Case Kalan matka kauppaan	79
Vastuunkantaja Liisa Myllylä, Ruokakesko	80

Hyvinvointia asiakkaille

Vastuullisuus näkyväksi asiakkaille	83
Tehdään hyvää yhdessä	84
Sähköiset palvelut asiakkaan avuksi	87
Case Energianeuvoja Norjassa	88
Case Intersport kannustaa liikkumaan	90
Case Rautakesko Ympäristötuotteita Virossa ja Latviassa	92
Case Vastaamme aina	93
Vastuunkantaja Jesse Mether, Rautakesko	95
Sidosryhmäpuheenvuoro Lapsiperhe ostoksilla	97

Ilmastonmuutoksen hillintä

Valintoja ympäristön hyväksi	98
Energiehokasta rakentamista	100
Energiehokkuutta kaupassa	101
Materiaalitehokkuus ja jätteen hyötykäyttö	102
Kierrätys helpommaksi asiakkaille	104

K-maatalouden koetila edistää kotimaista maataloutta	105
Case Sähköautoja liikenteeseen	107
Case Ruokahävikki pienemmäksi	109
Vastuunkantaja Seppo Kemppainen, Ruokakesko	110
Sidosryhmäpuheenvuoro Marja Ola, Kaupan Liitto	112

GRI

Vastuullisuuden johtaminen	113
Toiminnan vaikutukset	117
Olenaisuusarvio	120
Tunnistetut olennaiset yhteiskuntavastuun näkökohdat	122
Sidosryhmävuorovaikutus	125
Mahdollisuudet ja riskit	128
Vastuullisuusohjelma – tavoitteet ja tulokset	130
Vastuullisuuden seuranta & ohjaus	142
GRI-indeksi 2013	158
Tunnusluvut	172
Taloudelliset vaikutukset	173
Taloudellinen toiminta	174
Epäsuorat taloudelliset vaikutukset	180
Hankintakäytännöt	183
Ympäristövaikutukset	185
Energia	187
Vesi	191
Luonnon monimuotoisuus	192
Päästöt	193
Jätevedet ja jätteet	197
Sosiaaliset vaikutukset	200
Henkilöstö	201
Ihmisoikeudet	212
Yhteiskunta	215
Tuotevastuu	217
Raportin kuvaus	220
Varmennusraportti	221

Vuoden 2013 tapahtumia



Helmikuu

Vastuullisuusohjelma julkaistiin

Kesko julkisti päivitetyn vastuullisuusohjelmansa, joka sisältää lyhyen, keskipitkän ja pitkän ajan tavoitteita Keskon ja koko K-ryhmän toiminnalle.



Helmikuu

Töitä nuorille

Kesko ja K-kaupat käynnistivät ohjelman, jonka tavoitteena on työllistää vähintään 1 000 Nuorisotakuun kohderyhmään kuuluvaa nuorta vuoden 2014 loppuun mennessä.



Toukokuu

Fair Play -stipendit ysiuokkalaisille

Yli 2 800:lle koulutyötä edistäneelle 9. luokkalaiselle nuorelle myönnettiin Keskon Fair Play -stipendi.



Toukokuu

Raision Kodin Ykkönen säästää energiaa

Raisiossa avattu Kodin1-sisustustavaratalo on Pohjoismaiden ensimmäinen passiivimymälärakennus.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Kesko 2013 / Vuoden 2013 tapahtumia



Lokakuu

Vastuullisuus näkyväksi asiakkaille

K-ruokakaupoissa otettiin käyttöön uusi K-vastuullisuuskonsepti, jonka kautta K-ryhmän vastuullisuustyö näkyy jatkossa aiempaa paremmin asiakkaille.



Lokakuu

Kauppakeskus Veturi on energiatehokas

Kauppakeskus Veturille Kouvolassa myönnettiin BREEAM Very Good -ympäristösertifikaatti.



Marraskuu

Keskolle vastuullisuusjohtaja

Diplomi-insinööri Matti Kalervo nimitettiin Keskon vastuullisuudesta ja tuoteturvallisuudesta vastaavaksi vastuullisuusjohtajaksi.



Marraskuu

Keskon raportille kolmoisvoitto

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2012 valittiin Suomen parhaaksi vuoden 2013 vastuullisuusraportointikilpailussa. Keskon raportti oli myös median ja kansalaisjärjestöjen valinta parhaaksi raportiksi.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Kesko 2013 / Vuoden 2013 tapahtumia



Marraskuu

Ruokaa verkosta

Ruuan verkkokauppa ruoka.citymarket.fi aloitti toimintansa Helsingissä ja Vantaalla.



Marraskuu

Nenäpäivä-yhteistyö alkoi

K-citymarket, Anttila ja Kodin Ykkönen olivat vähittäiskaupan pääyhteistyökumppanit Ylen Hyvä Säätiön järjestämässä Suomen Nenäpäivässä 2013.



Joulukuu

Joulun iloa Pelastusarmeijan kautta

Kesko ja K-kaupat olivat Pelastusarmeijan Joulupata-keräyksen valtakunnallinen yhteistyökumppani.

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

Vastuullisuus on osa jokapäiväistä työtä Keskosssa ja K-kaupoissa



Vastuullisuus on Keskolle strateginen valinta ja yhteiskuntavastuun kantaminen on yksi Keskon arvoista. Keskitymme vastuullisuustyössämme olennaiseen; näkökohtiin, jotka ovat sidosryhmillemme merkittäviä ja joilla on nykyistä tai potentiaalista vaikutusta Keskokoon. Olennaisuusarviossamme olemme huomioineet vastuullisuuden megatrendit ja sidosryhmiemme odotukset.

Päivitetty vastuullisuusohjelma julkistettiin helmikuussa 2013

Vastuullisuusohjelmamme sisältää sekä lyhyen ja keskipitkän ajan että vuoteen 2020 asti ulottuvia tavoitteita Keskon ja koko K-ryhmän toiminnalle.

Vastuullisuusohjelman tavoitteet perustuvat maailmanlaajusten megatrendien vaikutuksiin Keskon arvoketjussa. Tällaisia megatrendejä ovat globaali talous, väestönkasvu, ilmastonmuutos ja teknologian, erityisesti digiteknologian, kehittyminen.

Vastuullisuusohjelmamme keskeisiä, strategisia tavoitteita ovat kaikessa toiminnassa vastuullisiin toimintatapoihin sitoutuminen, yhteiskunnallisen ja yhteisöllisen vastuullisuuden rakentaminen, työyhteisöstä huolehtiminen, luotettavien sähköisten palvelujen tarjoaminen, hankinnan vastuullisuus ja tuoteturvallisuus, asiakkaiden hyvinvointia edistävien palvelujen tarjoaminen sekä ilmastonmuutoksen hillintä.

Vastuulliset toimintatapamme

Vastuullisuus on osa jokapäiväistä työtä Keskosssa ja K-kaupoissa kaikissa toimintamaissamme. Vastuullisuus on yhteinen menestystekijä, johon koko henkilöstömme ylimmästä johdosta kaupan työntekijöihin on sitoutunut.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Kesko 2013 / Katsauksia vuoden 2013 vastuullisuustyöhön Keskossa

Vastuullisuustyömme pohjana ovat Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistus ja vastuullisuusohjelmamme. Järjestämme Keskon ja K-kauppojen henkilökunnalle koulutusta vastuullisuuden eri alueista. Vuonna 2013 järjestimme viisi vastuullisia toimintatapoja käsittelevää Arvoviestitilaisuutta eri toimialoille Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa ja Venäjällä.

Vastuullisuus näkyväksi asiakkaille

Kauppa auttaa asiakkaita tekemään vastuullisia valintoja. Asiakkaiden on voitava luottaa siihen, että kaupan tarjoamat tuotteet ovat tutkittuja, turvallisia ja vastuullisesti valmistettuja. Haluamme helpottaa asiakkaidemme arkea, tarjota terveellisiä ja hyvinvointia edistäviä tuotteita ja palveluita sekä opastaa asiakkaitamme tuotteiden oikeaan käyttöön.

Keskon ja K-kauppojen vastuullinen toiminta halutaan tuoda paremmin asiakkaiden näkyviin kaupassa. Syksyllä 2013 K-ruokakaupoissa otettiin käyttöön uusi K-vastuullisuuskonsepti, joka kertoo kaupan hyvistä teoista käytännönläheisesti ja auttaa asiakasta tekemään kestäviä valintoja helposti. Konsepti laajenee vuoden 2014 aikana K-rauta-, Rautia- ja K-maalatus-kauppoihin. K-vastuullisuuskonsepti näkyy asiakkaille *Tehdään hyvää. Yhdessä.* -tunnuksen kautta. Konseptissa viestitään käytännönläheisesti Keskon vastuullisuusohjelman mukaisista toimista, tuotteista ja palveluista.

Hillitsemme yhdessä ilmastonmuutosta

Kesko on sitoutunut tehostamaan energiankulutustaan 65 GWh:n verran vuositasolla vuoden 2016 loppuun mennessä. Hyviä tuloksia on saatu energiatehokkaalla rakentamisella sekä kauppojen energiaratkaisuilla. Vuoden 2013 loppuun mennessä energiankulutusta oli tehostettu 58,9 GWh:n verran eli tavoitteesta on saavutettu 91 %.

Toukokuussa 2013 avattu Raision Kodin1-sisustustavaratalo on Pohjoismaiden ensimmäinen passiivimymälärakennus. Kauppakeskus Veturille Kouvolassa myönnettiin syksyllä 2013 BREEAM Very Good -ympäristösertifikaatti.

Keslogin kuljetusten energiankulutusta pienennetään taloudellisella ajotavalla, reittisuunnittelulla ja kaksitasoisilla perävaunuilla. Vuonna 2013 dieselöljyä arvioidaan säästyneen noin 600 000 litraa.

Tuotteiden turvallisuudesta huolehditaan myös verkkokaupassa

Sähköisen kaupan rooli kuluttajien ostokäyttäytymisessä kasvaa voimakkaasti ja kansainvälinen verkkokauppa kiristää kilpailua erityisesti käyttötavarakaupassa.

Asiakasnäkökulmasta keskeistä on tarjota asiakkaalle mahdollisuus suunnitella ja toteuttaa ostokset ajasta ja paikasta riippumatta. Kaupalta tämä edellyttää kattavien tuote-, palvelu-, hinta- ja saatavuustietojen tarjoamista verkossa, asiakaslähtöisiä logistisia palveluita sekä siirtymistä vuorovaikutteiseen ja yksilöllisempään kommunikointiin markkinoinnissa ja kanta-asiakasohjelmissa.

Keskon sähköisen kaupan valikoimissa olevien tuotteiden turvallisuus ja jäljitettävyyden on varmistettu samoilla menettelyillä kuin kaikkien muidenkin tuotteiden Keskon valikoimissa. Varsinkin sähköisessä elintarvikekaupassa lakisääteisten tuotetietojen välittäminen verkkoasiakkaille ja kylmäketjun katkeamattomuudesta huolehtiminen vaativat huolellista ja herpaantumaton työpäntä.

Kesko kymmenen vuotta peräkkäin sadan vastuullisimman yrityksen joukossa

Vastuullisuuden vaatimus on noussut sijoittajien tärkeiden kriteerien joukkoon sijoituskohteiden valinnassa. Kesko on vakiinnuttanut asemansa vastuullisuutta mittaavissa vertailuissa, jotka toimivat sijoittajien työkaluna sijoituspäätöksissä.

Vuonna 2013 Kesko valittiin jälleen tärkeimpiin kestävä kehityksen indekseihin, kuten Dow Jonesin indekseihin DJSI World ja DJSI Europe, FTSE4Good-indeksiin ja Nordic Climate Disclosure Leadership -indeksiin. Kesko on ollut Maailman 100 vastuullisimman yrityksen listalla joka vuosi listan perustamisesta, vuodesta 2005 alkaen.

Marraskuussa 2013 Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2012 valittiin Suomen parhaaksi vastuullisuusraportointikilpailussa. Kilpailun Lukijan valinta -sarjassa Kesko oli myös median ja kansalaisjärjestöjen valinta parhaaksi raportiksi.

Yhteiskuntavastuun raportin merkitys on noussut vuosikertomuksen rinnalle ja jopa ohi, kun kuvataan sidosryhmille yhtiön vaikutusta ja ajanjälkeä yhteiskuntaan ja ympäristöön. Yhteiskuntavastuun raportin kuvaukset ja varmennetut tunnusluvut antavat kattavamman kuvan yhtiön toiminnasta ja kestävästä kehityksestä kuin perinteiset tuloslaskelma ja tase.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Kesko 2013 / Katsauksia vuoden 2013 vastuullisuustyöhön Keskoissa

Kesko on mukana YK:n Global Compact -aloitteessa ja on kaikissa toimintamaissaan sitoutunut noudattamaan kymmentä yleisesti hyväksyttyä ihmisoikeuksia, työelämää, ympäristöä ja korruptionvastaista toimintaa koskevaa periaatetta. Syyskuussa 2013 Kesko valittiin uuteen YK:n Global Compact 100 -osakeindeksiin.

Vastuullisuusohjelma edellyttää meiltä asettamiemme tavoitteiden täyttämistä. Vastuullisuusteot tapahtuvat yleensä pienin askelin – askel kerrallaan määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti valittuun suuntaan etenemällä. Toisaalta maailmantalous ja pitkät hankintaketjut sekä toisaalta yrityksen oman henkilöstön tietotaidon ylläpito vaativat meiltä toimintamme jatkuvaa parantamista.

Kiitän kaikkia keskolaisia, kauppiaita ja heidän henkilökuntaansa sekä yhteistyökumppaneitamme vastuullisesta yhteistoiminnasta. Vuonna 2013 teimme hyvää yhdessä. Tehdään hyvää yhdessä myös tänä ja tulevana vuosina.

Matti Halmesmäki

pääjohtaja

YHTEISKUNTAVASTUUSTA KONSERNIJOHTORYHMÄSSÄ VASTAAVAN JOHTAJAN KATSAUS

Lisää avointa vuorovaikutusta sidosryhmien kanssa



Vuosi 2013 oli Keskolle yritysvastuun alueella aktiivisen kehitysvuosi. Julkistimme päivitetyn vastuullisuusohjelmamme. 520 nuorta sai työskentelypaikan K-ryhmästä eri puolilla Suomea Nuorisotakuu-ohjelman avulla. Otimme vastuullisuuden asiakasviestinnässä käyttöön uuden K-vastuullisuuskonseptin. Jatkoimme työtämme hankintaketjun vastuullisuuden varmentamisen kehittämiseksi.

Kaikkiin näihin ja moneen muuhun vastuullisuustekoomme voit tutustua tässä uudistuneessa sähköisessä yhteiskuntavastuun raportissamme.

Raporttimme on laadittu Global Reporting Initiativen (GRI) uuden G4-ohjeistuksen mukaisesti. Vaikka yksityiskohtaiset raportointivaatimukset lisääntyivät, olemme pyrkineet pitämään raporttimme mahdollisimman lyhyenä ja lukijaystävällisenä.

Sähköinen raportointi mahdollistaa myös liikkuvan kuvan käytön. Raportissamme on yksitoista videota, joissa eri alojen asiantuntijat Keskoista ja sidosryhmistämme kertovat vastuullisuusteostaan. Tavoitteenamme on lisätä edelleen avointa vuorovaikutusta sidosryhmiemme kanssa. Toivottavasti raportin uusi muoto tukee myös tämän tavoitteen saavuttamista.

Hyviä luku- ja katseluhetkiä!

Matti Mettälä

johtaja, henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet

Kesko lyhyesti



Kesko on kaupan alan pörssiyhtiö, jonka kotipaikka ja päätoimitilat sijaitsevat Helsingissä. Kesko toimii ruoka-, käyttötavara-, rauta-, auto- ja konekaupassa. Se johtaa vähittäiskauppaketjuja ja tuottaa vähittäiskauppaketjujen ostotoiminnan, logistiikan, verkostokehityksen ja tiedonhallinnan palvelut.

Keskon ketjutoimintaan kuuluu noin 2 000 kauppaa kahdeksassa maassa: Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuaassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä.

Toimialat



RUOKAKAUPPA

Liiketoiminta

Suomessa yli 900 K-ruokakaupan asiakastyytyväisyydestä vastaavat K-ruokakauppiat, joiden kanssa Ruokakesko toimii tehokkaalla ketjuliiketoimintamallilla. Ruokakeskon toiminta laajenee voimakkaasti niin Venäjällä kuin ruoan verkkokaupassakin. Ruokakeskon tytäryhtiö Kespro on Suomen johtava HoReCa-alan tukkukauppa.

Henkilökunta keskimäärin: 3 143

Toimintamaat: Suomi, Venäjä

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

46 %

LIIKEVAIHTO

4 387 milj. €

LIIKEVOITTO ILMAN
KERTALUONTEISIA ERIÄ

203,3 milj. €



KÄYTTÖTAVARAKAUPPA

Liiketoiminta

Keskon käyttötavarakaupan ketjuja ovat K-citymarketin käyttötavara, Anttila ja Kodin Ykkönen, Intersport ja Budget Sport, Asko ja Sotka, Musta Pörssi sekä Kookenkä. Noin 420 myymälän lisäksi kaikki ketjut palvelevat myös monipuolisesti verkossa.

Henkilökunta keskimäärin: 5 751

Toimintamaat: Suomi, Viro, Latvia, Venäjä

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

15 %

LIIKEVAIHTO

1 457 milj. €

LIIKEVOITTO ILMAN
KERTALUONTEISIA ERIÄ

-8,3 milj. €



RAUTAKAUPPA

Liiketoiminta

Rautakeskon 420 kauppaa ovat kodin rakentamisen ja sisustamisen luotettavia kumppaneita sekä kuluttaja- että yritysasiakkaille. Rautakesko toimii kahdeksassa maassa ja johtaa kuutta vähittäiskauppaketjua, jotka ovat K-rauta, Rautia, K-maatalous, Byggmakker, Senukai ja OMA. Rautakesko on Euroopan viidenneksi suurin yritys rakentamisen ja kodin kunnostamisen markkinoilla.

Henkilökunta keskimäärin: 8 910

Toimintamaat: Suomi, Ruotsi, Norja, Viro, Latvia, Liettua, Venäjä, Valko-Venäjä

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

28 %

LIIKEVAIHTO

2 607 milj. €

LIIKEVOITTO ILMAN
KERTALUONTEISIA ERIÄ

25,7 milj. €



AUTO- JA KONEKAUPPA

Liiketoiminta

Auto- ja konekaupan muodostavat VV-Auto ja Konekesko tytäryhtiöineen. VV-Auto on Volkswagen-konsernin valmistamien autojen maahantuontiin, vähittäiskauppaan ja jälkimarkkinointiin erikoistunut palveluyritys. Konekesko tarjoaa asiakkaiden arvostamia konekaupan tuotteita ja palveluita Suomessa ja Baltiassa.

Henkilökunta keskimäärin: 1 252

Toimintamaat: Suomi, Viro, Latvia, Liettua

OSUUS KONSERNIN
LIIKEVAIHDOSTA

11 %

LIIKEVAIHTO

1 037 milj. €

LIIKEVOITTO ILMAN
KERTALUONTEISIA ERIÄ

33,9 milj. €

Keskon liiketoiminta

Kesko ja K-kauppiat muodostavat K-ryhmän, jonka vähittäismyynti vuonna 2013 oli noin 11,6 miljardia euroa. K-ryhmä työllistää noin 45 000 henkeä. Kesko-konsernin liikevaihto vuonna 2013 oli 9 315 miljoonaa euroa, mikä oli 3,8 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kansainvälisen toiminnan osuus oli 17,8 %. Vuoden 2013 lopussa Keskon yhteistyökumppanina oli 1 183 K-kauppiasyrittäjää.



Keskon omistajat

Kesko Oyj on pörssiyhtiö, jonka osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy Helsingin Pörssissä. Kesko Oyj:n osakekanta on jaettu A- ja B-osakesarjoihin. Yhtiön osakepääoma oli 31.12.2013 yhteensä 197 282 584 euroa.

Kaikista osakkeista A-osakkeiden osuus oli 31,8 % ja B-osakkeiden 68,2 %. Jokainen A-osake tuottaa 10 ääntä ja jokainen B-osake 1 äänen. A-osakkeiden tuottamien äänten osuus oli 82 % ja B-osakkeiden tuottamien äänten osuus oli 18 % kaikista osakkeiden tuottamista äänistä. Äänimäärän perusteella laskettuna 10 suurimman osakkeenomistajan osuus oli 15 % osakemäärästä ja 36 % äänistä.

Keskon hallussa olevilla osakkeilla (548 984 kpl B-osakkeita) yhtiö ei voi äänestää. Vuoden 2013 lopussa A-osakkeiden markkina-arvo oli 851 miljoonaa euroa ja B-osakkeiden 1 810 miljoonaa euroa. Koko osakekannan markkina-arvo oli yhteensä 2 661 miljoonaa euroa.

Osakkeenomistajia oli vuoden 2013 lopussa 42 809. Se on 1 745 vähemmän kuin vuoden 2012 lopussa.

Ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus kaikista osakkeista oli joulukuun lopussa 25 %. Ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus B-osakkeista oli joulukuun lopussa 36 %.

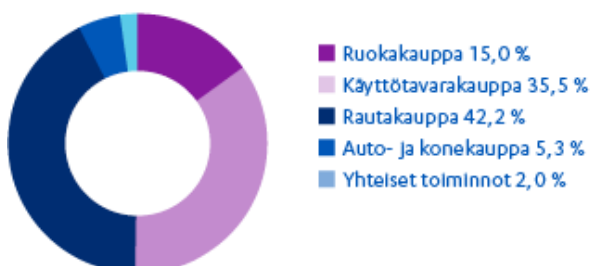
Henkilökunta

Vuonna 2013 Keskossa työskenteli kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna keskimäärin noin 19 489 henkilöä (2012: 19 747) kahdeksassa maassa: Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Henkilöstöstä 50 % oli Suomessa ja 50 % muissa toimintamaissa. Koko henkilökuntamäärästä vähittäiskaupassa työskenteli noin kolme neljäsosaa.

Henkilömäärän keskimääräinen vähennys vuoteen 2012 verrattuna oli Suomessa 426 henkilöä. Suomen ulkopuolella henkilömäärä lisääntyi 168 henkilöllä vuoteen 2012 verrattuna. Ruotsissa ja Norjassa koko henkilöstö ja Suomessa noin 84 % on työehtosopimusten piirissä. Baltian maissa ja Venäjällä ei toistaiseksi ole tehty sitovia, koko toimialan kattavia työehtosopimuksia.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Kesko 2013 / Kesko lyhyesti

KESKON HENKILÖKUNNAN JAKAUTUMINEN TOIMIALOITTAIN 31.12.2013, %



Keskon henkilökunnan määrän kehitys

	2013	2012	2011
Suomi 31.12.	12 776	13 278 ¹	13 124
Muut toimintamaat 31.12.	11 087	10 802	10 251
Yhteensä 31.12.	23 863	24 080 ¹	23 375
Suomi, keskimäärin	9 805	10 231 ¹	10 056
Muut toimintamaat, keskimäärin	9 683	9 515	8 904
Yhteensä keskimäärin	19 489	19 747 ¹	18 960

¹ Luku tarkentunut edellisen raportin julkaisun jälkeen

Keskon määrä- ja osa-aikaisten työsuhteiden osuudet

	2013	2012	2011
Määräaikaisia koko henkilöstöstä 31.12., %			
Suomi	12,9	14,7	14,7
Yhtiöt muissa toimintamaissa	7,0	8,0	10,0
Koko konserni yhteensä	10,2	11,0	12,6
Osa-aikaisia koko henkilöstöstä 31.12., %			
Suomi	45,4	45,4	44,2
Yhtiöt muissa toimintamaissa	8,0	8,4	8,4
Koko konserni yhteensä	28,1	28,7	28,5

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Kesko 2013 / Kesko lyhyesti

Kauppapaikkatoiminta

Kauppapaikkaverkosto on Keskon strateginen kilpailutekijä, joka luo mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämiseksi sekä myynnin ja asiakastytyväisyyden kasvattamiselle. Keskon toimialayhtiöt vastaavat omista kauppapaikoistaan koko niiden elinkaaren ajan. Keskon kiinteistötoiminnan lähtökohtana on kauppapaikkojen elinkaarihokkuus, mikä tarkoittaa kauppapaikan koko elinkaaren aikaisten kustannusten ja ympäristökuormituksen optimointia. Tavoitteena ovat kaupan alan alhaisimmat elinkaarikustannukset.

Kesko investoi vain tiloihin, joita tarvitaan sen omaan tai sitä tukevaan liiketoimintaan. Keskon kansainvälistymisen myötä ulkomaille suuntautuvien investointien merkitys on kasvanut. Keskon omistamien tai vuokraamien kiinteistöjen ja toimitilojen yhteenlaskettu pinta-ala oli vuoden 2013 lopussa 4 098 000 m². Vuoden lopussa omistuskohteita oli Suomessa 758 000 m² ja muissa toimintamaissa 376 000 m².

Tavaran- ja palveluntoimittajat

Kesko osti tavaroita noin 7,8 miljardilla eurolla. Suomalaisten toimittajien osuus oli tästä noin 69 %. Kaikkiaan Keskolla oli aktiivisia tavaroiden ja palvelujen toimittajia noin 19 900, joista Suomessa toimivia yrityksiä oli 10 700. Konsernin muissa toimintamaissa toimittajia oli 7 000 ja muualla maailmassa 2 200. Suomen toimintojen tärkeimmät tuontimaat olivat Alankomaat, Ruotsi, Saksa ja Belgia sekä EU:n ulkopuolella Kiina.

Asiakasryhmät

Keskon myynti kauppiaasyrittäjille oli 51 % myynnistä vuonna 2013. Ruokakauppiaille ostot Keskon kautta olivat noin 92 %, käyttötavara kauppiaille noin 97 % ja rauta- ja maatalouskauppiaille noin 73 %.

K-kauppiat ostivat suoraan maakuntien lähitoimittajien tuotteita 557 miljoonalla eurolla. Keskon oman vähittäiskaupan osuus myynnistä oli 27 %. Keskon ammattiasiakaskaupan osuus myynnistä oli 22 %.

Keskeisiä tunnuslukuja

Talous	2013	2012	2011
Liikevaihto, milj. €	9 315	9 686	9 460
Liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä, milj. €	239	230	279
Tulos ennen veroja, milj. €	242	210	282
Sidotun pääoman tuotto ilman kertaluontoisia eriä, %	9,8	9,0	13,1
Osingot, milj. €	138	118	118
Maksetut palkat, palkkiot ja sosiaalikulut, milj. €	611	608	571
Ostetut tavarat, materiaalit ja palvelut, milj. €	9 037	9 454	9 188
Investoinnit, milj. €	171	378	425
Henkilökunta			
Vakinaisia työntekijöitä, %	89,8	89,0	87,4
Kokoaikaisia työntekijöitä, %	71,9	71,3	71,5
Työhyvinvointi, %	61 ¹	-	-
Tasa-arvon toteutuminen, %	74 ¹	-	-
Naisten osuus esimiehistä, Suomi, %	53	51	51
Koulutuspäivät työntekijää kohden, Suomi	0,9	0,9	1,7
Koulutuspäivät työntekijää kohden, muut toimintamaat	1,7	0,8	1,8
Panostus työterveyshuoltoon, €/henkilö	481	479	447
Sairauspoissaoloprosentti, Suomi, %	4,6	4,8	4,8
Sairauspoissaoloprosentti, muut toimintamaat, %	4,0	4,0	3,4
Ympäristö			
CO ₂ -päästöt, Scope 1 ja 2, CO ₂ e, tuhatta tonnia (kiinteistöt ja oma logistiikka)	195	205	202
CO ₂ -päästöt/liikevaihto (Scope 1 ja 2)	20,9	21,4	21,3
CO ₂ -päästöt/FTE (Scope 1 ja 2)	10,0	10,5	10,5
Sähköenergian ominaiskulutus, Suomi, kWh/brm ²	209	213	219
Lämpöenergian ominaiskulutus, Suomi, kWh/brm ²	84	95	90
Jätteen hyötykäyttöaste, % (Suomen keskusyksiköt ja noutotukut)	95	93 ²	93 ²
Toimitusketju			
Suorat riskimaaostot, suomalaiset yhtiöt, % kaikista ostoista	1,6	1,3	1,8
BSCI-auditointiprosessissa olevat tavarantoimittajat	254	209	247
SA8000-sertifioidut tavarantoimittajat	15	14	10

¹ Keskon henkilöstötutkimus uudistettiin vuonna 2013. Muutoksista johtuen tulokset eivät ole vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin verrattuna.

² Lukuarvot tarkentuneet edellisestä raportista.



Suomi

Kaikki toimialat. Kauppoja 1 547.

Ruotsi ja Norja

Rakentamis- ja sisustustuotteiden kauppa. Kauppoja 111.

Baltian maat

Rakentamis- ja sisustustuotteiden kauppa, konekauppa, huonekalukauppa ja verkkokauppa. Kauppoja 47.

Venäjä

Rakentamis- ja sisustustuotteiden kauppa, ruokakauppa ja urheilukauppa. Kauppoja 38.

Valko-Venäjä

Rakentamis- ja sisustustuotteiden kauppa. Kauppoja 10.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Kesko 2013 / Kesko kestävän kehityksen indekseissä

Kesko kestävän kehityksen indekseissä

Kesko on vakiinnuttanut asemansa vastuullisuutta mittavissa vertailuissa, jotka toimivat sijoittajien työkaluna sijoituspäätöksissä.

Dow Jones Sustainability Indexes

Kesko on ollut listattuna Dow Jonesin kestävän kehityksen indekseissä DJSI World ja DJSI Europe 11 perättäistä vuotta.

Sustainability Yearbook 2014

Tammikuussa 2014 julkaistussa RobecoSAMin Sustainability Yearbook 2014 -kirjassa Kesko valittiin hopeasijalle päivittäistavara-kaupan sarjassa.

CDP

Kesko sai toimialansa korkeimman pistemäärän Nordic Climate Disclosure Leadership -indeksin (CDLI) arviossa vuonna 2013. Kesko on indeksin kärjessä kolmatta kertaa peräkkäin ja paransi tulostaan (98/100) aiemmasta 10 pisteellä.

FTSE4Good

Kesko on vuodesta 2009 alkaen listattu FTSE4Good-indeksiin. Vuoden 2013 FTSE4Good-indeksin arvioinnissa Kesko sai yleisarvosanaksi 93/100.

STOXX Global ESG Leaders

Kesko on vuodesta 2011 alkaen mukana STOXX Global ESG Leaders -indekseissä, joihin on listattuna maailman johtavia yrityksiä ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja vastuullisen hallintotavan kriteereillä mitattuna.

Oekom

Saksalainen Oekom Research arvioi yrityksiä yli 100:lla ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun kriteerillä. Se on antanut Keskolle prime-luokituksen C+ (viimeisin tammikuussa 2012), mikä tarkoittaa, että Kesko kuuluu toimialansa parhaisiin yrityksiin maailmassa.

Global Compact 100 -indeksi

Kesko valittiin uuteen Global Compact 100 -osakeindeksiin, jonka YK:n Global Compact -aloite julkaisi syyskuussa 2013.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Kesko 2013 / Kesko kestävän kehityksen indekseissä

Global Compact

Kesko on mukana YK:n Global Compact -aloitteessa.



Kesko on ainoa suomalainen yritys, joka on ollut **Maailman 100 vastuullisimman yrityksen listalla** joka vuosi sen perustamisesta eli vuodesta 2005 lähtien.

MEMBER OF
**Dow Jones
Sustainability Indices**
In Collaboration with RobecoSAM

ROBECOSAM
Sustainability Award
Silver Class 2014

Member 2013/2014
STOXX
ESG LEADERS INDICES


FTSE4Good

CDP
DRIVING SUSTAINABLE ECONOMIES

Corporate
Responsibility
Prime
rated by
oekom r[e]s[e]a[r]c[h]

Keskon vastuullisuusohjelma

VASTUULLINEN TOIMIJA

Sitoudumme vastuullisiin toimintatapoihin ja tuotamme yhdessä taloudellista lisäarvoa



- Vastuulliset toimintatavat ohjaavat kaikkea toimintaamme.
- Noudatamme hyvää hallinnointitapaa.
- Parannamme yhdessä taloudellista kannattavuutta.
- Kehitämme kauppaverkostomme monikanavaisuutta asiakkaan odotuksia kuunnellen.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Koko henkilökuntamme noudattaa vastuullisia toimintatapojamme. **Tavoitteen eteneminen:** Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistus sitoo kaikkia keskolaisia kaikissa toimintamaissamme toimimaan yhteisten arvojen ja vastuullisten toimintaperiaatteiden mukaisesti. Ohjeistus on olennainen osa uusien työntekijöiden perehdytystä. *Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistus*

Tavoite: Järjestämme säännöllistä koulutusta vastuullisista toimintatavoista. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 järjestettiin viisi vastuullisia toimintatapoja käsittelevää tilaisuutta eri toimialoille Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa ja Venäjällä.

Tavoite: Keskon oman pääoman tuottotavoite on 12 % ja sidotun pääoman tuottotavoite on 14 %. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 oman pääoman tuotto oli 7,7 % ja sidotun pääoman tuotto oli 9,8 %.

Tavoite: Tarjoamme verkkokauppapalvelut kaikilla toimialoilla vuoden 2014 aikana. Verkossa on kattavat kauppakohtaiset tuotetiedot, hinnat ja saatavuus vuoden 2016 loppuun mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Uusia mobiili- ja verkkopalveluja kehitettiin kaikilla toimialoilla vuonna 2013. Pääkaupunkiseudulla toimiva ruoan verkkokauppa ruoka.citymarket.fi aloitti toimintansa vuonna 2013.

Koulutusta vastuullisista toimintatavoista

Vuonna 2013 järjestettiin viisi vastuullisia toimintatapoja käsittelevää tilaisuutta kaikille toimialoille Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa ja Venäjällä.

Keskon sidotun pääoman tuottotavoite on 14,0 %

Vuonna 2013 sidotun pääoman tuotto oli 9,8 %.

Tuote- ja hintatiedot kaikkien löydettävissä verkosta

Tavoitteena saada verkkoon kattavat kauppakohtaiset tuotetiedot, hinnat ja saatavuus vuoden 2016 loppuun mennessä.

5 **9,8 %** **2016**

YHTEISÖN HYVÄKSI

Rakennamme yhdessä parempaa yhteiskuntaa



- Luomme kumppanuuksia ja osallistumme paikallisyhteisöjen kehittämiseen.
- Kehitämme toimintaamme vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa.
- Henkilöstömme toimii arjessa vastuullisesti.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Olemme haluttu kumppani ja vastuullinen naapuri. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 K-citymarket, Anttila ja Kodin Ykkönen olivat vähittäiskaupan pääyhteistyökumppanit Suomen Nenäpäivä -kampanjassa. Kesko ja K-kaupat olivat Pelastusarmeijan Joulupata-keräyksen valtakunnallinen yhteistyökumppani.

Tavoite: Osallistamme asiakkaamme ja henkilökuntamme vastuullisuustyöhömmö. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 henkilökunnalle järjestettiin verkkokoulutusta muun muassa vastuullisista valinnoista, K-vastuullisuuskonseptista, kilpailuoikeudesta sekä työ- ja tietoturvallisuudesta. Sosiaalisen median merkitys asiakasvuorovaikutuksen kanavana lisääntyi.

Tavoite: Autamme asiakasta tehokkaaseen asiointiin; verkkokaupat, SmartPost, myymälästä noudot. **Tavoitteen eteneminen:** K-vastuullisuuskonsepti tuli näkyviin K-ruokakaupoissa syksyn 2013 aikana. Kaupan henkilökunnan vastuullisuusosaamisen parantamiseksi laadittiin K-vastuullisuuskonseptista verkkokoulutus. K-vastuullisuuskäsikirja jaettiin kaikkiin noin 900 K-ruokakauppaan.

Sähköisen asiointin ja verkkokauppapalveluiden tarjoaminen ovat strategisia painopisteitä Keskon kaikilla toimialoilla. Asiakas voi noutaa verkkokaupasta tilaamansa tuotteet kaupakäyntinsä yhteydessä K-citymarketeista, Anttila-tavarataloista ja Kodin1-sisustustavarataloista.

Tavoite: Laajennamme siemensopimusviljelyohjelmakoulutuksia; tavoitteena on kouluttaa 100 % sopimusviljelijöistä kolmen vuoden aikana. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 siemensopimusviljelijöistä yli 50 % oli koulutettu. Tavoitteena on, että koulutettujen osuus on kahden vuoden kuluessa noin 75 % ja kolmen vuoden kuluessa yli 90 %.

Tavoite: Konseptoimme luomuviljelyohjelman. **Tavoitteen eteneminen:** K-maatalous testaa uusien lajikkeiden soveltuvuutta luomutuotantoon yhteistyössä ProAgrian kanssa Ahvenanmaalla (Ålands Hushållningssällskap) ja Uudellamaalla (Nylands Svenska Landbruksällskap).

Tukea lapsille kehitysmaissa

Vuonna 2013 K-citymarket, Anttila ja Kodin Ykkönen olivat vähittäiskaupan pääyhteistyökumppanit Suomen Nenäpäivä-kampanjassa.

Osallistamme henkilökuntaamme

Kaupan henkilökunnan vastuullisuusosaamisen parantamiseksi laadittiin K-vastuullisuuskonseptista verkkokoulutus. K-vastuullisuuskäsikirja kaikkiin noin 900 K-ruokakauppaan.

Yhteistyötä viljelijöiden kanssa

Tavoitteena on kouluttaa 100 % siemensopimusviljelijöistä kolmen vuoden kuluessa.

:)

900

100 %

TYÖYHTEISÖ

Teemme ja tarjoamme laadukasta työtä



- Meillä on tyytyväiset työntekijät ja osaavat esimiehet.
- Tarjoamme mielekkäitä ja monipuolisia työtehtäviä sekä mahdollisuuden kehittyä.
- Olemme kaupan alan houkuttelevin työpaikka.
- Tarjoamme turvallisen ja terveellisen työympäristön.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Olemme tyytyväisyydessä kaupan alan paras työnantaja. **Tavoitteen eteneminen:** Universumin Nuoret ammattilaiset 2013 - tutkimuksessa Keskon sijoitus oli 17. ja Universumin opiskelijatutkimuksessa 21. Keskon henkilöstötutkimuksen 2013 henkilöstön sitoutuneisuus -indeksi oli 55 %.

Tavoite: Käymme kehityskeskustelun jokaisen työntekijän kanssa vuosittain. **Tavoitteen eteneminen:** Henkilöstötutkimuksessa 2013 omaan tavoite- ja kehityskeskusteluun tyytyväisiä oli 73 % ja keskiarvotulos oli 3,89 (1–5).

Tavoite: Koulutamme esimiehiämme säännöllisesti. **Tavoitteen eteneminen:** Esimiestyön kehittämisen välineinä on käytössä Puhutaan Työ Kuntoon -valmennus, Suorituksen johtaminen -valmennus, Kehityskeskusteluvalmennus ja Henkilöstötutkimuksen hyödyntäminen -valmennus.

Tavoite: Vähennämme sairauspoissaoloja ja ennenaikaisten työkyvyttömyyseläkkeiden määrää. **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2011 alusta lähtien on noin 800 esimestä Suomessa valmennettu Puhutaan Työ Kuntoon -toimintamalliin. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet joissakin yhtiöissä merkittävästi.

Haluamme olla kaupan alan paras työnantaja

Universumin Nuoret ammattilaiset 2013 - tutkimuksessa Keskon sijoitus oli 17. ja Universumin opiskelijatutkimuksessa 21.

17.

Kehityskeskusteluun vuosittain

Henkilöstötutkimuksessa 2013 omaan tavoite- ja kehityskeskusteluun tyytyväisiä oli 73 % ja keskiarvotulos oli 3,89.

73 %

Säännöllisiä koulutuksia esimiehille

Puhutaan Työ Kuntoon -toimintamalliin on valmennettu noin 800 esimiestä Suomessa.

800

VASTUULLINEN HANKINTA JA MYYNTI

Hankimme ja myymme vastuullisesti ja tuemme asiakasta kestävässä valinnoissa



- Tarjoamme asiakkaalle tietoa ja tukea vastuullisiin ostopäätöksiin.
- Teemme vastuulliset teot asiakkaalle näkyviksi ja helpoiksi.
- Kehitämme tuotevalikoimiamme asiakkaita kuunnellen.
- Varmistamme hankintaketjun vastuullisuuden.
- Vastuamme tuotteiden turvallisuudesta ja laadusta.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Tunnistamme koko toimitusketjumme ja edistämme aktiivisesti riskimaatoimittajiemme sosiaalisen vastuun auditointeja. **Tavoitteen eteneminen:** Keskon vuoden 2013 tavoite oli 17 täyttä BSCI-auditointia (full audit) ja 27 uudelleenauditointia tavarantoimittajien tehtailla tai viljelmillä. Täysien auditointien tavoite ylitettiin selvästi BSCI-yhteistyön laajetessa edelleen. Vuoden 2013 aikana tavarantoimittajien tehtailla tai viljelmillä tehtiin 81 täyttä auditointia ja 25 uudelleenauditointia. Vuonna 2013 BSCI-prosessissa oli 254 Keskon riskimaatoimittajien tehdasta tai viljelmaa.

Ruoan omien merkkituotteiden hankintasopimuksiin lisättiin kohta ainesosien vastuullisuuden varmentamisesta. Ponnisteluja riskimaa-aineesosien vastuullisuuden varmentamiseksi jatkettiin.

Tavoite: Lisäämme alkuperämerkinnät omiin merkkituotteisiin. **Tavoitteen eteneminen:** Omissa merkkituotteissa on alkuperämerkinnät. Ruokakeskossa on käynnissä EU:n elintarviketietoasetukseen liittyvä omien merkkituotteiden pakkausmerkintöjen muutostyö, joka jatkuu edelleen vuonna 2014.

Tavoite: Tarjoamme laajan Pirkka vastuullisten tuotteiden valikoiman; 500 vastuullisen kriteerin omaavaa Pirkka-tuotetta vuoteen 2015 mennessä ja 200 Pirkka-luomutuotetta vuoteen 2015 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2013 lopussa valkoimassa oli Pirkka Reilun kaupan tuotteita 35, Pirkka Luomu -tuotteita 95, Pirkka MSC-sertifioituja kaloja 21 ja Pirkka UTZ -merkittviä tuotteita 15.

Tavoite: Vuoteen 2020 mennessä kaikki Pirkka-tuotteissa oleva palmuöljy on vastuullisesti tuotettua (CSPO). **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2013 lopussa Ruokakeskon käyttämästä palmuöljystä 15 % oli vastuullisesti tuotettua palmuöljyä. Keskon nettisivuilla on listaus Pirkka- ja Menu-tuotteista, joissa CSPO:ta.

Tavoite: Ruokakeskon oman suoran riskimaatuonnin tuotannon sosiaalinen vastuullisuus on 100-prosenttisesti varmennettua vuoteen 2015 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2013 lopussa varmennuksen piirissä oli yli 95 %.

Varmennettu riskimaatuonti

Vuoden 2013 lopussa Ruokakeskon oman suoran riskimaatuonnin tuotannon sosiaalinen vastuullisuus on 95-prosenttisesti varmennettua.

95 %

Lisää vastuullisia Pirkka-tuotteita

Pirkka-sarjassa on 500 vastuullisen kriteerin omaavaa Pirkka-tuotetta vuoteen 2015 mennessä.

500

Hankimme vastuullista palmuöljyä

Vuoteen 2020 mennessä kaikki Pirkka-tuotteissa oleva palmuöljy on vastuullisesti tuotettua (CSPO).

2020

HYVINVOINTIA ASIAKKAILLE

Tarjoamme asiakkaan hyvinvointia edistäviä palveluita



- Helpotamme asiakkaan elämää.
- Tarjoamme terveellisiä tuotteita ja hyvinvointia edistäviä palveluita.
- Lisäämme sähköisiä palveluita.
- Opastamme asiakkaita tuotteiden oikeaan käyttöön.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Jokaisessa rautakaupassa on ainakin yksi koulutettu Energiaosaaja tai -mestari sekä palveluyhteistyöverkosto. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 Energiaosaajan palvelutuotteet saatiin osaksi kaupan perusvalikoimaa.

Tavoite: Kaikki K-ruokakaupat ovat K-vastuullisuuskonseptin piirissä vuoteen 2014 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** K-vastuullisuuskonsepti tuli näkyviin K-ruokakaupoissa syksyn 2013 aikana. Kaupan henkilökunnan vastuullisuusosaamisen parantamiseksi laadittiin K-vastuullisuuskonseptista verkkokoulutus. K-vastuullisuus käsikirja jaettiin kaikkiin noin 900 K-ruokakauppaan.

Tavoite: Tehdään hyvää. Yhdessä. -teema näkyy myymälöissä ja markkinoinnissa. **Tavoitteen eteneminen:** Tehdään hyvää. Yhdessä. -teema otettiin olennaisena osana mukaan Ruokakeskon viestintään ja markkinointiin syksyllä 2013.

Tavoite: Koulutamme ja neuvomme konekaupan asiakkaitamme käyttämään koneita ja laitteita oikein, turvallisesti ja taloudellisesti sekä pidentämään koneiden käyttöikää. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 uusia mobiili- ja verkkopalveluja kehitettiin kaikilla toimialoilla. Konekaupan raskaskoneiden varaosaverkkopalvelu aloitti toimintansa. *Lisää sähköisistä palveluista.*

Energiatuntemusta rautakaupasta

Jokaisessa rautakaupassa on ainakin yksi koulutettu Energiaosaaja tai -mestari sekä palveluyhteistyöverkosto.

Vastuullisuus asiakkaille näkyväksi

K-vastuullisuuskonsepti otettiin käyttöön K-ruokakaupoissa syksyn 2013 aikana. K-vastuullisuuskäsikirja jaettiin noin 900 K-ruokakauppaan.

Koulutusta koneiden kanssa

Neuvomme konekaupan asiakkaitamme käyttämään koneita oikein sekä pidentämään niiden käyttöikää.

GWh**900**

ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ

Hillitsemme yhdessä ilmastonmuutosta ja edistämme luonnonvarojen kestäväää käyttöä



- Pienennämme ympäristövaikutuksiamme yhteistyössä koko toimitusketjun kanssa.
- Edistämme kehitystä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa.
- Autamme asiakkaitamme pienentämään ympäristövaikutuksiaan.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Lisäämme yhteistyötä toimitusketjun kanssa luonnonvarojen kestävään käytön edistämiseksi ja vähähiilisen yhteiskunnan luomiseksi.

Tavoitteen eteneminen: Vuonna 2013 Kesko sitoutui yhdessä muiden kaupan alan yritysten kanssa neuvottelemaan uudesta, vuonna 2017 käynnistyvästä energiatehokkuussopimuksen sopimuskaudesta.

Tavoite: Hyödynnämme toiminnassamme syntyneet jätteet tavoitteena nollakaatopaikkajäte. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 Anttilan logistiikkakeskuksen hyötykäyttöaste oli noin 99 % ja Keslogin keskusvarastojen ja terminaalien noin 98 %. Kaupoissa syntyvien jätteiden hyötykäyttöaste oli noin 90 % ja kierrätysaste noin 68 %.

Tavoite: Vähennämme ruokahävikkiä 10 % vuoteen 2020 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Hukkaan menevän ruoan määrää pienennetään K-ruokakaupoissa sähköisten ennuste- ja tilausjärjestelmien, tehokkaan logistiikan ja henkilökunnan koulutuksen avulla. K-ruokakaupat lahjoittavat ruokaa myös hyväntekeväisyyteen. Ruokakesko ja K-ruokakaupat olivat mukana Kuluttajaliiton Hävikkiviikko-kampanjassa marraskuussa 2013.

Tavoite: Parannamme energiatehokkuutta 65 GWh:n verran vuositasolla vuoteen 2016 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2013 loppuun mennessä Kesko oli tehostanut energiankulutustaan 58,9 GWh:n verran ja saavuttanut tavoitteestaan 91 %. Erilaisia energiansäästökeinoja raportoitii yli 1 600 kpl.

Tavoite: Vähennämme Keslogin kuljetuksien suhteellisia hiilidioksidipäästöjä 10 % vuoteen 2020 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Päästöjä vähennetään muun muassa kuljetusten reittisuunnittelulla, toimitusten paluukuljetuksilla, kaksitasoisilla perävaunuilla ja taloudellisen ajotavan koulutuksella. Vuonna 2013 dieselöljyä arvioidaan säästyneen noin 600 000 litraa.

Energiatehokkuutta parannetaan

Parannamme energiatehokkuutta 65 GWh:n verran vuosisatasolla vuoteen 2016 mennessä. Vuoden 2013 loppuun mennessä tavoitteesta on saavutettu 91 %.

91 %

Kaikki jätteet hyötykäyttöön

Hyödynnämme toiminnassamme syntyneet jätteet. Anttilan logistiikkakeskuksen hyötykäyttöaste on 99 %.

99 %

Ruokahävikki pienemmäksi

K-ruokakaupoissa vähennetään ruokahävikkiä 10 % vuoteen 2020 mennessä sähköisten ennuste- ja tilausjärjestelmien, tehokkaan logistiikan ja henkilökunnan koulutuksen avulla.

10 %

Keskon toiminta vaikuttaa koko yhteiskuntaan

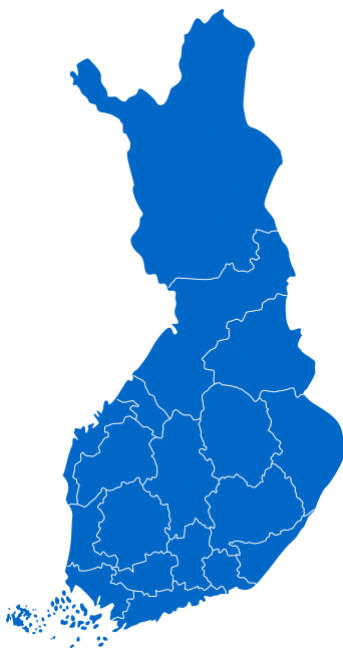
Keskon toiminta tuottaa taloudellista hyötyä osakkeenomistajille, henkilökunnalle, kauppiaille, tavarantoimittajille ja palveluntoimittajille ja heidän työntekijöilleen, asiakkaille, kunnille ja valtioille. Kaupan toimintaympäristö on murroksessa: mobiilitekniikan kehitys on muuttanut asiakkaiden ostotapoja ja odotuksia kaupan valikoimien, sijainnin, aukioloaikojen ja tavoittamisen suhteen.

Kesko kehittää ja tarjoaa kaupan alan palveluita, työllistää suoraan ja välillisesti sekä ostaa, myy ja valmistuttaa tuotteita. Kesko ja K-kauppiat työllistävät yhteensä noin 45 000 henkilöä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä.

K-ryhmän kauppaverkosto on monimuotoinen: noin 2 000 kaupan verkoston rinnalle perustetaan yhä enemmän verkkokauppoja.

Vuonna 2013:

- Keskon ostot tavarantoimittajilta Suomesta olivat 5 378 miljoonaa euroa ja muista maista 2 422 miljoonaa euroa.
- K-kauppioiden suorat ostot Suomen maakunnista olivat 557 miljoonaa euroa.
- Keskon maksamat palkat kaikissa toimintamaissa olivat yhteensä 495 miljoonaa euroa.
- K-kauppioiden maksamat palkat olivat 379 miljoonaa euroa.



Keskon ja K-kauppioiden tuottama taloudellinen hyöty Suomen maakuntiin vuonna 2013

Maakunta	Keskon tavaraoستot	K-kauppioiden suoratuovaraoستot	Keskon ja K-kauppioiden investoinnit ¹	Keskon maksamat palkat	K-kauppioiden maksamat palkat	K-kauppioiden maksamat verot	Yhteensä
Milj. €							
Etelä-Karjala	9,9	15,8	4,8	5,4	12,7	1,6	50,1
Etelä-Pohjanmaa	277,1	35,6	0,1	5,3	12,7	1,2	331,9
Etelä-Savo	31,2	16,5	3,5	4,3	11,6	1,4	68,5
Kainuu	2,6	6,6	8,3	1,5	5,7	0,6	25,2
Kanta-Häme	100,7	22,6	1,4	4,4	11,4	0,7	141,2
Keski-Pohjanmaa	46,0	16,3	27,8	1,8	4,5	0,7	97,1
Keski-Suomi	62,4	20,0	17,2	9,5	17,6	1,5	128,2
Kymenlaakso	44,0	18,5	2,1	6,4	12,0	1,1	84,1
Lappi	15,8	21,0	2,4	5,8	16,9	1,8	63,8
Pirkanmaa	332,3	28,8	12,2	27,1	32,7	3,4	436,6
Pohjanmaa	133,7	9,7	0,7	4,8	8,6	0,9	158,4
Pohjois-Karjala	26,7	21,3	1,3	4,2	11,4	2,0	66,9
Pohjois-Pohjanmaa	103,1	42,0	9,1	17,3	26,6	2,5	200,7
Pohjois-Savo	149,0	27,9	0,1	11,6	19,6	2,2	210,4
Päijät-Häme	129,4	27,0	0,6	8,8	11,2	0,9	177,9
Satakunta	108,1	25,2	7,8	3,9	15,5	1,1	161,6
Uusimaa	3 092,6	135,5	64,7	266,3	113,7	12,6	3 685,4
Varsinais-Suomi	674,2	67,1	20,5	24,2	35,2	3,3	824,5
Ahvenanmaa	20,6	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	22,1
Yhteensä	5 359,4	557,2	186,2	412,6	379,4	39,6	6 934,5

Mukana luvuissa ovat ne K-kauppiat, joiden kirjanpito ja palkanlaskenta hoidetaan Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy:ssä, eli noin 85 % K-kauppioiden liiketoiminnan kokonaisvolyymistä.

¹ Sisältää vuokratavastuiden kasvun

Verkko ja mobiilitekniikka tuovat palvelut kaikkien ulottuville

Monikanavaisuus ja mobiilitekniikan kehittyminen tuovat kaupalle mahdollisuuksia palvella asiakkaita monipuolisemmin ja tehokkaammin. Asiakkaiden muuttuvat ostotavat ja kaupan toimintaympäristön muutokset vaativat kaupoilta joustavuutta ja ketteryyttä.

Verkkokaupan yleistyminen tuo laajat valikoimat tarjolle myös taajamien ulkopuolella asuville ja liikuntarajoitteisille henkilöille. Verkkokauppa ei ole sidottu aukioloaikoihin, vaan jokainen voi tehdä ostoksia ajasta ja paikasta riippumatta.

Asiakkaiden ostokäyttäytyminen on muuttunut. Tuotteita vertaillaan netissä ennen ostopäätöstä. Perinteisessä kaupassa käydään tutustumassa tuotteisiin, mutta ostokset voidaan tehdä verkossa ja vaikka toiselta puolelta maailmaa. Mahdollisuus hakea etukäteen tietoa tuotteista, hinnoista ja saatavuudesta helpottaa asiakkaan arkea.

Kattava ja monimuotoinen kauppaverkosto syntyy erilaisten kauppapaikkojen ja ostotapojen yhdistelmästä. Digimurroksen edetessä kivijalka- ja verkkokaupan ero hämärtyy ja kaupan palvelukokonaisuuden merkitys korostuu.

Sähköisen asioinnin ja verkkokauppapalveluiden tarjoaminen ovat strategisia painopisteitä Keskon kaikilla toimialoilla. Keskon tavoitteena on tarjota verkkokauppapalvelut sen kaikilla toimialoilla vuoden 2014 aikana. Verkossa on kattavat kauppakohtaiset tuotetiedot, hinnat ja saatavuus vuoden 2016 loppuun mennessä.

Valtaosa ostoista kotimaasta

Kotimaisten tuotteiden ja palveluiden ostaminen tuo taloudellista hyötyä omaan maahan ja edistää paikallista työtä. Kesko ostaa valtaosan myymistään tuotteista Suomesta ja kannustaa K-kauppiaita ottamaan valikoimiin lähellä tuotettuja tuotteita. Suomalaisen Työn Liiton Sinivalkoinen jalanjälki -kampanjan avulla aiotaan luoda tuhansia työpaikkoja Suomeen.

Kotimaisten tuotteiden tarjonta on runsasta K-ruokakaupoissa ja etenkin omissa merkkituotteissa. Pirkka-sarjaan valitaan kotimaisen valmistajan tuote aina, kun tuotteelle asetetut kriteerit täyttyvät. Pirkka-sarjassa on lähes 300 Hyvää Suomesta -merkittyä tuotetta. Pirkka-sarjan tuoretuotteiden, lihojen ja lihajalosteiden sekä maitojen ja kermojen kotimaisuusaste on lähes 100 %.

Pirkka-tuotteita valmistetaan noin 150 yrityksessä ympäri Suomea. Pirkka-tuotteiden valmistaminen tarjoaa monelle alueelliselle yritykselle mahdollisuuden laajentaa oma markkinansa koko valtakunnan laajuiseksi. Esimerkkejä tällaisista yrityksistä ja tuotteista ovat Nurmeksessa toimivan Pielispakarin käsinrypytyt Pirkka-karjalanpiirakat ja Ruoveden Herkun Pirkka-konjakkisinappi.

Sinivalkoinen jalanjälki luo uusia työpaikkoja Suomeen

K-ruokakaupat, Anttila-tavaratalot ja Kodin1-sisustustavaratalot aloittivat yhteistyön suomalaisen työn puolesta Suomalaisen Työn Liiton, elintarvikevalmistajien ja käyttötavarateollisuuden kanssa joulukuussa 2013.

Koko vuoden 2014 kestävä Sinivalkoinen jalanjälki -kampanjan tavoitteena on lisätä suomalaisten tuotteiden myyntiä ja tietoisuutta suomalaisen työn ostamisen myönteisistä vaikutuksista. Suomalaisen Työn Liiton julkaisemat laskelmat osoittavat, että jos jokainen suomalainen ostaisi kuukaudessa 10 eurolla lisää suomalaisia tuotteita ja palveluita, syntyisi 10 000 vuosityöpaikkaa.

Yhteiskunta hyötyy Keskon maksamista veroista

Vuoden 2013 aikana keskusteltiin julkisuudessa yritysten maksamista veroista ja verojalanjäljestä. Otsikoihin ja keskusteluihin nousivat erityisesti yritysten tuloverotuksen taso, tuloveron maksaminen eri maissa ja veroparatiisit.

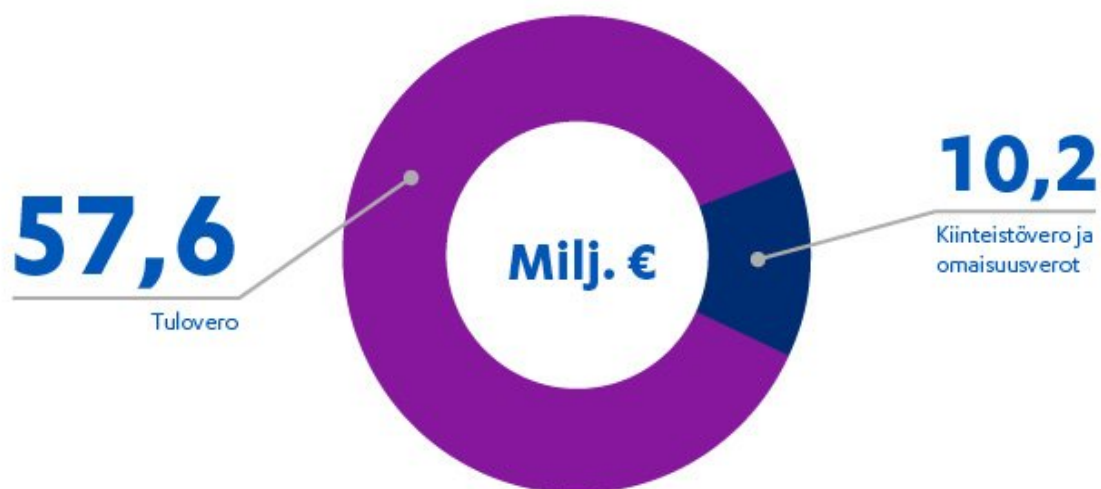
Kesko on merkittävä veronmaksaja: maksamiensa tulo- ja kiinteistöverojen lisäksi Kesko kerää, raportoi ja tilittää edelleen välillisiä veroja, kuten arvonlisäveroja ja valmisteveroja.

Yritysten verojalanjälki kiinnostaa sidosryhmiä ja luo läpinäkyvyyttä. Kesko laajensi veroraportointiaan vuonna 2013 ja tässä raportissa julkaistaan uusina verolajeina Keskon maksettavat omaisuusverot sekä Keskon edelleen tilittävät valmisteverot, autoverot ja tullit.

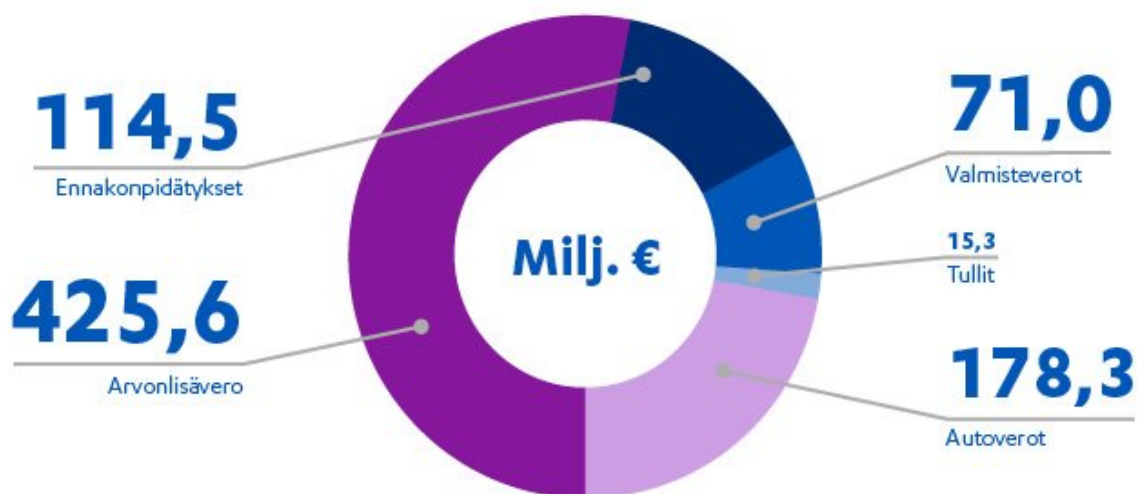
Myös veroparatiisit nousivat esiin mediassa ja keskusteluissa vuoden 2013 aikana. Keskolla ei ole tytäryhtiötä veroparatiiseissa.

Keskon maksettavat ja edelleen tilittävät verot vuonna 2013, kaikki toimintamaat:

MAKSETTAVAT VEROT



TILITETTÄVÄT VEROT



K-ryhmä ja K-ryhmäläiset osana kuntataloutta

K-ryhmän ja sen henkilöstön, yhteensä noin 45 000 työntekijän, vaikutus kuntasektorille on huomattava. Vuonna 2013 K-ryhmään kuuluvia kauppiaita tai Keskon toimipisteitä oli noin 280 kunnan alueella Suomessa.

Keskon ja K-ryhmän liiketoiminnan harjoittamiseen käytetyistä kiinteistöistä maksetaan kiinteistövero sijaintikunnalle. Lisäksi Keskon ja K-kauppiaiden yritystoiminnan tuloveroista osa jaetaan niille kunnille, joissa toimintaa harjoitetaan.

Eryteisesti K-ryhmän henkilöstön maksama kunnallisvero on merkittävä osa kuntien saamaa verotuloa. Esimerkiksi Vantaalla, jossa Keskolla on useita toimipisteitä ja keskusvarastoja, Kesko on kaupungin suurimpia yhteisövero maksajia. Vantaalla työskentelevistä noin 3 750 keskolaisesta noin 1 520 myös asuu Vantaalla ja maksaa siten kunnallisveroa palkastaan Vantaalle. Lue lisää Helsingin Sanomien artikkelista.

Kuntien tuloista lähes puolet muodostuu verotuloista. Kuntien verotulot koostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta sekä osuudesta yhteisöveron tuottoon.

Kunnallisvero on määrältään yksi merkittävimmistä veroista Suomessa: noin 21 % kaikista julkisen sektorin keräämistä verotuloista. Kuntatalouden verotuloista kunnallisveron osuus on noin 85 % kaikista verotuloista. Kunnallisveroa maksavat vain luonnolliset henkilöt ansiotuloistaan. Kunnat keräävät lisäksi kiinteistövero kunnan alueella sijaitsevista kiinteistöistä ja saavat valtiolta osuuden yritysten maksamista tuloveroista eli yhteisöveroista.

Hyvä hallinnointitapa

Kesko on sitoutunut hyvän hallinnoinnin parhaisiin käytäntöihin: avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen sekä yhtiön ja sen kaikkien osakkeenomistajien edun ajamiseen.

Kesko Oyj on pörssi-yhtiö, jonka osakekanta jakautuu A- ja B-osakesarjoihin. Jokainen A-osake tuottaa 10 ääntä ja jokainen B-osake 1 äänen.

Keskon ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat Keskon yhtiökokouksessa. Osakkeenomistajat valitsevat yhtiökokouksessa Keskon hallituksen ja tilintarkastajan. Kesko-konsernia johtavat hallitus ja pääjohtajana toimiva toimitusjohtaja. Pääjohtajan nimittää hallitus. Yhtiöllä on yksitasoinen hallintomalli.

Keskon päätöksentekoa ja hallinnointia ohjaavat Keskon arvot ja vastuulliset toimintatavat. Kesko noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia ja julkaisee vuosittain nettisivuillaan selvityksen hallinnoinnistaan. Selvitys sisältää muun muassa selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) sekä Palkka- ja palkkioselvityksen.

Kesko on saanut tunnustusta hyvistä hallinnointikäytännöistään sekä Suomessa että ulkomailla. Vuonna 2013 Kesko valittiin 11. kerran Dow Jonesin kestävä kehityksen indekseihin DJSI World ja DJSI Europe. Kesko sai toimialansa korkeimmat pisteet taloudellisen vastuun osa-alueelta, jossa arvioinnin kohteena ovat muun muassa vastuulliset toimintatavat, lakien noudattaminen, lahjonnanvastainen työ, hallinnointiperiaatteet ja riskienhallinta.

Vastuulliset toimintatapamme

Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistus sitoo kaikkia keskolaisia kaikissa toimintamaissamme toimimaan yhteisten arvojen ja vastuullisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Kannamme yhteiskunnallisen vastuamme on yksi neljästä perusarvosta Keskosssa. Jokaisen keskolaisen tulee noudattaa tinkimättömästi lakeja ja vastuullisia toimintatapoja kaikessa toiminnassaan.

Vastuullinen toiminta on välttämätöntä luottamuksen rakentamiseksi Keskon, K-ryhmän kauppojen, asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden välille.

Ohjeistuksella varmistetaan, että kaikilla työntekijöillä on sama näkemys siitä, mitkä ovat ne arvot ja periaatteet, jotka ohjaavat työntekoa Keskosssa ja K-kaupoissa. Kahdeksalla kielellä julkaistu ohjeistus on olennainen osa uusien työntekijöiden perehdytystä.

Keskon nettisivujen Vastuulliset toimintatapamme -osiossa on ohjeistuksen lisäksi myös animaatiot, joissa toimintaperiaatteita esitellään esimerkkien kautta. Keskolaisia kannustetaan testaamaan tietoa ja käsitteitä vastuullisista toimintatavoista Vastuullinen toimija - verkkosovelluksella.

Vastuulliset toimintatavat tutuiksi Arvoviesteillä

Vastuullisia toimintatapoja käsitteleviä Arvoviesti-tilaisuuksia on järjestetty Keskosssa ja sen tytäryhtiöissä vuodesta 2009. Toimintamalli on havaittu hyväksi:

– Järjestimme vuonna 2013 viisi Arvoviesti-tilaisuutta eri toimialoille Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa ja Venäjällä. Käsitelimme niissä erityisesti lahjonnan vastustamiseen liittyviä aiheita. On erittäin tärkeää, että paikallisella johdolla on mahdollisuus keskustella niistä kysymyksistä, joita yhtiöt ovat kohdanneet soveltaessaan vastuullisia toimintatapoja käytäntöön, sanoo Keskon tarkastusjohtaja **Pasi Mäkinen**.

Vuoden 2014 Arvoviesti-tilaisuuksien painopisteenä on vastuulliset toimintatavat Keskon ulkomaisissa tytäryhtiöissä.

Yhteistyökumppaneilta edellytetään vastuullisia toimintatapoja

Kesko edellyttää, että sen yhteistyökumppanit toimivat Keskon omia vastuullisia toimintaperiaatteita vastaavien periaatteiden mukaan.

Loppuvuodesta 2012 otettiin kaikilla toimialoilla ja kaikissa toimintamaissa käyttöön yhteistyökumppaneille lähetettävät kirje- ja sopimuslausekemallit, joilla yhteistyökumppanit sitoutuvat noudattamaan Keskon vastuullisia toimintatapoja tai vähintään yhtä vastuullisia omia periaatteitaan. Kaikkiin merkittäviin uusiin sopimuksiin on sisällytetty vastuullisuuslauseke vuoden 2013 alusta alkaen.

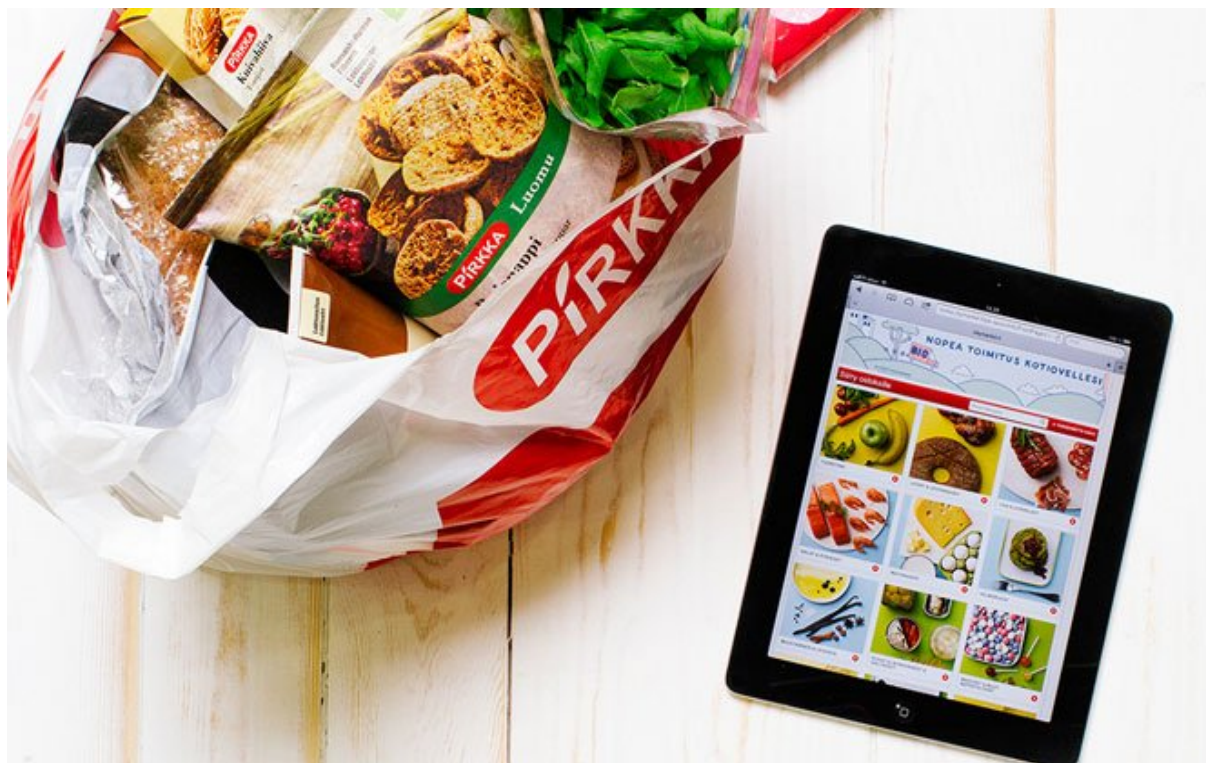
Hyvän kauppatavan periaatteet

Ruokakesko ja Kespro sitoutuvat Hyvän kauppatavan periaatteisiin. Vastuullinen ja kilpailukykyinen elintarvikeketju on Ruokakeskon, Kespron ja K-ruokakauppojen sekä asiakkaiden yhteinen etu.

Periaatteet muun muassa kieltävät perusteettomien suullisten sopimusten käyttämisen, suhteettoman riskinsiirron toiselle osapuolelle tai pelotteen käytön sopimuskuoppaan kohtaan oikeudettoman edun saamiseksi.

CASE

Verkko helpottaa ruokaostoksia



Ruokakesko käynnisti marraskuussa 2013 ruoka.citymarket.fi-verkkokaupan, joka toimittaa ruokaa kotiinkuljetuksena Helsingin ja Vantaan alueen asukkaille sekä alueella toimiville yrityksille. Toimitusaluetta laajennetaan vähitellen.

Laaja valikoima sisältää useiden tuhansien ruokatuotteiden lisäksi myös kodintarvikkeita sekä valtaosan Pirkka-sarjan tuotteista. Valikoimista löytyy myös suurpakkauksia, jotka soveltuvat erityisesti perheiden ja yritysten tarpeisiin.

Ruonan verkkokaupan avulla autetaan asiakkaita säästämään aikaa. Kiireiset lapsiperheet, arjen helppoutta ja vaivattomuutta hakevat kuluttajat, seniorit sekä yritykset ovat ruonan verkkokaupan keskeiset asiakasryhmät.

Tuotteet kerätään ja toimitetaan asiakkaille erillisestä toimitusvarastosta. Oman toimitusvaraston etuna on erityisesti se, että tuotteiden saatavuus voidaan varmistaa paremmin. Kuljetuksissa on huomioitu ympäristöä ottamalla käyttöön bio- ja maakaasulla toimivia autoja.

Ruonan verkkokaupasta vastaa Ruokakeskon tytäryhtiö Kespro, joka aloitti jo aiemmin ruonan kotiinkuljetuspalvelun Helsingin kaupungin kotihoidon asiakkaille. Verkkokaupan kautta hoidetaan päivittäin toimituksia kotihoidon asiakkaille, jotka eivät muuten pääsisivät käymään kaupassa.

CASE

K-kaupan kassalta kätevästi käteistä



Palvelu kannattaa tuoda sinne missä asiakkaatkin ovat

K-ruokakaupoissa voi nostaa käteistä rahaa tililtään maksessaan ostokset kortilla. Käteisnostopalvelua testattiin syksyn 2012 ajan 32 K-ruokakaupassa ja valtakunnalliseksi käteisnostopalvelu laajeni kesän 2013 aikana.

Nyt käteistä voi nostaa jo yli 700 K-ruokakaupan kassalta ympäri Suomen. Vaikka pankkiautomaatti on kaukana tai pääsy sinne on vaikeaa, saa K-ruokakauppojen Osta&Nosta-nostopalvelulla rahaa tililtään – sielläkin, missä siihen ei muuten ole mahdollisuutta.

Asiakkaalle käteisen nosto on vaivatonta. Käteistä voi nostaa samalla, kun maksaa ostokset kortilla K-ruokakaupan kassalla. Riittää, kun kertoo kassalle nostettavan summan. Summa laskutetaan tililtä samoin kuin ostoksetkin.

Käteistä voi kerralla nostaa korkeintaan 200 euroa, mutta alarajaa nostolle ei ole. Tililtä saa siis nostettua vähäisiäkin määriä, vaikkapa parkkirahaksi, eikä nostosumman pidä olla tasasumma, kuten pankkiautomaatilla. Käteisen rahan nostaminen toimii kaikkien suomalaisten pankkien debit-korteilla.

Palvelu on saanut myönteisen vastaanoton sekä asiakkaiden että kaupan oman väen keskuudessa.

– Haluamme palvella asiakkaitamme mahdollisimman hyvin. Käteisnostopalvelu on osoittautunut asiakkaiden arvostamaksi palveluksi ja K-ruokakauppojen koko maan kattava verkosto laajentaa merkittävästi asiakkaidemme mahdollisuuksia nostaa käteistä Suomessa, kertoo Ruokakeskon toimitusjohtaja **Jorma Rauhala**.

Asiakas tunnistaa käteisnostoa tarjoavan K-ruokakaupan sinisestä Osta&Nosta-tunnuksesta.

CASE

Korruptionvastaista työtä Venäjällä

Keskon toiminnan lähtökohtana kaikissa toimintamaissa on lakien ja vastuullisten toimintaperiaatteiden noudattaminen. Venäjä on Transparencyn julkaisemassa korruptioindeksissä (Corruption Perceptions Index) 2013 sijalla 127. Korruptionvastainen työ on Keskolle erityisen tärkeää, sillä sen toimialoista Venäjällä toimivat ruoka-, rauta- ja urheilukauppa.

Keskon korruptionvastaiset periaatteet sisältyvät Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistukseen. Lahjontaan ja korruptioon Kesko suhtautuu ehdottoman kielteisesti.

K-rauta Rus, Rautakeskon tytäryhtiö Venäjällä, otti käyttöön oman korruptionvastaisen politiikkansa syksyllä 2013. Päätöstä vauhditti vuoden 2013 alussa Venäjällä voimaan tullut korruptionvastainen laki, joka edellyttää, että Venäjällä toimivilla yrityksillä on korruptionvastainen politiikka.

Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistuksen korruptionvastaisten periaatteiden lisäksi uudessa politiikassa huomioitiin Venäjän korruptionvastaisen lain vaatimukset.

– On tärkeää, että kaikilla sidosryhmillä – johdolla, henkilökunnalla, yhteistyökumppaneilla ja muilla osapuolilla – on sama näkemys ja ohjeistus korruptionvastaisesta toiminnasta. Järjestimme politiikan julkaisun yhteydessä K-rauta Rusin ylimmälle ja keski johdolle politiikkaa ja sen vaikutuksia käsittelevän koulutustilaisuuden Pietarissa. Kaikki tilaisuuteen osallistuneet vahvistivat allekirjoituksellaan ymmärtäneensä, mitä politiikka merkitsee, sanoo K-rauta Rusin toimitusjohtaja **Pavel Lokshin**.

Väärinkäytösepäilykanava käyttöön Venäjällä

Vuoden 2014 aikana otetaan Keskon Venäjän-tytäryhtiöissä käyttöön uusi kanava väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseen.

Väärinkäytösepäilykanava on venäjänkielinen kanava, johon Keskon tytäryhtiöiden yhteistyökumppanit ja henkilökunta Venäjällä voivat luottamuksellisesti ilmoittaa, jos epäilevät Keskon Venäjän-tytäryhtiöissä väärinkäytöksiä.

Epäilyt voivat kohdistua esimerkiksi:

- lahjontaan tai korruptioon
- petoksiin
- laittomiin maksuihin
- rahanpesuun
- talousrikoksiin.

Tavoitteena on, että väärinkäytösepäilykanava löytyy kaikkien Venäjällä toimivien Keskon tytäryhtiöiden nettisivuilta vuoden 2014 aikana.

– Kanavan kautta tehdyt ilmoitukset tulevat Kesko-konsernin sisäiseen tarkastukseen. Käsittelemme epäilyt viipymättä ja ryhdymme asian vaatimiin toimenpiteisiin. Epäilyn ilmoittaneen henkilön henkilöllisyys pidetään luottamuksellisena tietona. Epäilyn voi antaa myös nimettömänä, kertoo Keskon tarkastusjohtaja **Pasi Mäkinen**.

SIDOSRYHMÄPUHEENVUORO

Arvostamme läpinäkyvyyttä



– Yritysvastuuseen ja kestävään kehitykseen liittyvät asiat ovat entistä enemmän taloudellisesti merkittäviä yrityksille, mikä tekee niistä entistä enemmän tärkeitä myös sijoittajille.

Kasvava määrä sijoittajia, Nordea ensimmäisten joukossa, on julkituonut sitoumuksen ottaa yritysvastuuseen ja kestävään kehitykseen liittyvät asiat huomioon sijoituspäätöksenteossa.

Keskon pitkä historia yritysvastuussa ja siitä raportoinnissa näkyy myös Keskon yhteiskuntavastuuraportoinnin laadussa ja määrässä.

Sijoittajana arvostamme erityisesti kansainvälisten standardien ja ohjeistusten, kuten GRI, AA1000, BSCI, CDP, seuraamista. Se antaa meille mahdollisuuden vertailla Keskon yritysvastuuprofilia muihin alalla toimiviin yrityksiin kansainvälisesti ja sitä kautta arvioida Keskon sijoittamista yhtenä maailman vastuullisimmista vähittäiskauppaketjuista.

Läpinäkyvyyden lisäksi arvostamme yhteiskuntavastuutyön ja raportoinnin taustalla olevaa olennaisuusanalyysiä, joka ohjaa Keskon raportoinnin laadussakin näkyvää jatkuvaa kehitystä mielestämme oikeaan suuntaan.

Antti Savilaakso on Nordean vastuullisen sijoittamisen asiantuntija.

Paikallisessa elämässä mukana



Paikallisuus ja K-kauppiat ovat K-ryhmän kilpailuetuja. Kauppias tuntee paikallisen yhteisön ja asiakkaidensa tarpeet. Kesko ja K-kaupat ovat mukana rakentamassa parempaa yhteiskuntaa yhdessä asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa.

Vuoden 2014 alussa:

- K-kauppiaita Suomessa: **1 183** (900 miestä ja 283 naista)
- Uusia K-kauppiaita: **51** (32 miestä ja 19 naista)
- K-kauppiaiden keski-ikä: **47 vuotta** (nuorin 27-vuotias, vanhin 91-vuotias)

K-ryhmän pääasiallinen toimintamalli Suomessa on ketjuliiketoimintamalli, jossa itsenäiset K-kauppiat harjoittavat vähittäiskauppaa Keskon vähittäiskaupparaketjuissa. Kilpailuetua saadaan yhdistämällä systemaattinen ketjutoiminta ja yrittäjyyteen perustuva K-kauppiastoiminta.

Kaikissa K-ryhmän ruoka-, rauta- ja maatalouskaupoissa Suomessa toimii K-kauppiasyrittäjä. Suuri osa K-kaupoista on perheyrittäjiä, joissa molemmat puoliset työskentelevät K-kauppiaina.

Tulevia K-kauppiasyrittäjiä koulutetaan kauppiasvalmennusohjelmien avulla. Valmennukseen kuuluu verkko-opintoja, ohjattu kauppiastyön harjoittelu sekä alueellista ja valtakunnallista kokemustenvaihtoa.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Yhteisön hyväksi

K-kauppias huomioi asiakkaiden toiveet

K-kauppiasyrittäjä vastaa kauppansa asiakastyytyväisyydestä, henkilökuntansa johtamisesta ja kehittämisestä, kauppansa kannattavuudesta ja toiminnasta, paikallisuudesta ja yhteyksistä paikallisiin sidosryhmiin.

K-kauppiat rakentavat asiakkaidensa tarpeita vastaavan valikoiman ja palvelun heidän toiveitaan kuunnellen. Ketjun yhteistä valikoimaa täydennetään muun muassa paikallisilta tuottajilta ostettavalla lähiruoalla. Paikallisilta tuottajilta ostetaan esimerkiksi vihanneksia, juureksia ja leipää. K-kauppioiden suorat ostot Suomen maakunnista vuonna 2013 olivat 557 miljoonaa euroa.

Seinäjoen K-citymarket Päivölässä pientuottajien tuotteet ovat esillä Lähiruokatorilla hedelmä- ja vihannesosastolla.

– Vastaamme paikallisten tuotteiden tarjonnalla asiakkaidemme tarpeisiin. On tärkeää, että kauppa elää yhteisönsä mukana. Lähiruokatori on selvästi lisännyt paikallisten tuotteiden myyntiä. Valikoimissamme on jo yli sata paikallista tuotetta kaikista tuoteryhmistä, sanoo K-citymarket Päivölän kauppias **Sami Hertell**.

K-kauppiasliitto ajaa kauppioiden yhteisiä etuja

K-kauppiasliitto on K-kauppioiden yhteistoiminta- ja edunvalvontajärjestö, johon kuuluvat kaikki 1 183 K-kauppiasta. K-kauppiasliiton perustehtävänä on kehittää ja vahvistaa K-kauppiasyrittäjyyttä sekä ajaa jäsentensä yhteisiä etuja.

Kauppa ja verkko kohtaamispaikkana



Kauppa tarjoaa erilaisia asiointipalveluja ja toimii usealla paikkakunnalla kohtaamispaikkana. Kauppias voi osallistua paikallisen yhteisön toimintaan monin tavoin. Sosiaalisen median kanavat tuovat uusia mahdollisuuksia vuoropuheluun asiakkaiden kanssa.

Verkkokaupan kasvu on tuonut tullessaan uusia tapoja palvella asiakasta tuotteiden kotiinkuljetuksessa. Asiakas voi tilata ostoksensa verkosta ja noutaa paketin kaupakäyntinsä yhteydessä K-citymarketeista, Anttila-tavarataloista ja Kodin1-sisustustavarataloista.

Lähes sata K-marketia ja K-supermarketia hoitaa alueensa postipalvelut.

Verkko yhdistää kaupan ja asiakkaan uudella tavalla

Viestintä ja asiakaspalvelu ovat siirtyneet entistä enemmän verkkoon ja sosiaalisen median kanaviin. Avoimet ja nopeat sosiaalisen median kanavat antavat asiakkaille mahdollisuuden vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ja kaupan toimintaan. Kauppa saa asiakkailta välitöntä palautetta ja kehitysehdotuksia ja voi ottaa asiakkaat mukaan toimintansa kehittämiseen.

Kesko, K-ryhmän ketjut ja K-kaupat käyvät keskustelua asiakkaidensa kanssa erityisesti Facebookissa ja Twitterissä. K-supermarket Mari Urjalasta on saanut Facebook-sivuilleen pienelle paikkakunnalle paljon tykkääjiä, yli 1700.

– Haluan olla sellainen kauppias, joka tarttuu asiakkaan ideoihin. Ne ovat usein pieniä, helposti toteutettavia asioita, jotka parantavat asiakkaan arkea. Sosiaalinen media on varmasti paikka, jossa tulevaisuudessa saa helpoiten kontaktin asiakkaaseen. Facebookin kautta meidän on helppo vastata palautteeseen, K-supermarket Marin kauppias **Mari Korpikaivo** sanoo.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Yhteisön hyväksi

Kauppa osana paikallista yhteisöä

K-kauppiat vaikuttavat paikallisesti esimerkiksi toimimalla järjestöissä, luennoimalla oppilaitoksissa ja järjestämällä asiakasraateja ja -iltoja.

Moni kauppias osallistuu aktiivisesti paikallisen yhteisön toimintaan. Näin tekee myös kauppias **Jussi Vaittinen**, joka aloitti elokuussa 2013 kauppiana uudessa K-market Parilassa Tuusulassa.

– Kuten aiemmissa kauppapaikoissani, lähdin heti tutustumaan alueen ihmisiin ja tapahtumiin. Syksyn aikana olen lahjoittanut kakkuja ja leluja paikalliselle päiväkodille, urheiluvälineitä koululle ja osallistunut moniin paikallisiin tapahtumiin yhteisön hyväksi. Yhteisössä toimiminen on kauppiaille vahvuus ja tapa tehdä vastuullisia tekoja, kauppias Jussi Vaittinen sanoo.

Monissa K-ruokakaupoissa asiakkaat voivat tukea paikallista toimintaa lahjoittamalla pullonpalautuskuitin summan hyväntekeväisyyteen. Tuettavia lahjoituskohteita ovat kaupan valinnan mukaan esimerkiksi urheiluseurat, nuorisotyö, kulttuuriyhdistykset ja avustusjärjestöt.

K-rauta Palokka Jyväskylässä on vuodesta 2011 alkaen toiminut Hope Yhdessä & Yhteisesti ry:n Jyväskylän seudun toimijan yhteistyökumppanina. Hope ry tarjoaa konkreettista apua vähävaraisille ja äkillisen kriisin kohdanneille lapsiperheille. K-rauta Palokka toimii Hopen jatkuvan keräyksen tavaralahjoituspisteenä.

– Vuonna 2013 päätimme lahjoittaa myös aikaamme. Aloimme kuljettaa saapuneet lahjoitukset K-rauta Palokan omalla pakettiautolla suoraan Hopen varastolle, kertoo kauppias **Minna Perälä**.

Tukea lapsille ja nuorille

Lasten ja nuorten tukeminen on Keskon ja K-kauppojen sponsoroinnin pääpainopiste. Keskon sponsorointi kohdistuu kerrallaan muutamiin hankkeisiin, jotka koskettavat suuria kuluttajajoukkoja. Vuoden 2013 aikana moni hyväntekeväisyshanke toteutettiin yhdessä pitkäaikaisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kesko ja sen tytäryhtiöt tukivat erilaisia yhteisöjä ja järjestöjä yhteensä 1,2 miljoonalla eurolla vuoden 2013 aikana.

Uusina kohteina Pelastusarmeijan Joulupata ja Uusi Lastensairaala 2017 -hanke

Kesko ja K-kaupat olivat jouluna 2013 Pelastusarmeijan Joulupata-keräyksen valtakunnallinen yhteistyökumppani. Pelastusarmeija jakaa avustusten saajille Keskon lahjakortteja, joilla voi ostaa tuotteita K-ryhmän kaupoissa.

Uusi Lastensairaala 2017 -hanke sai suomalaiset yritykset ja ihmiset vuoden aikana joukoin liikkeelle ja lahjoittamaan rahaa.

Myös K-ryhmä on monin tavoin mukana:

- Kesko teki lahjoituksen hankkeeseen
- Varoja kerättiin polkupyörää polkemalla Keskon osastoilla K-Team Päivillä Tampereella ja Nuorten TakuuAreena -tapahtumassa Helsingissä
- K-ruokakaupat ja Hartwall Jaffa järjestivät yhteisen joulukampanjan
- K-kauppiat käynnistivät K-kauppioiden lahja lapsille -keräyksen joulukuussa 2013. Lahjoitukset kootaan yhteen ja julkistetaan vuoden 2014 aikana.
- K-citymarket Oy tukee hanketta 1.4.2014 alkavassa keräilykampanjassa.

Kesko oli aiempien vuosien tapaan myös vuonna 2013 mukana Suomen Punaisen Ristin ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton Hyvä Joulumieli -keräyksessä, jolla autetaan kotimaan vähävaraisia lapsiperheitä.

Vuosittaisiin perinteisiin kuuluu Helsingin Kaivopuistossa järjestettävä äitienpäivätilaisuus, jossa tuodaan esiin Keskon vastuullisuustyötä ja Reilua kauppaa ja jaetaan äideille 10 000 Pirkka Reilun kaupan ruusua. Äitienpäivänä 2013 lahjoitettiin ensimmäistä kertaa yhteensä 10 000 ruusua myös monilla synnytysosastoilla eri puolella Suomea.

Kaupat mukana kampanjoissa

K-ruokakaupat ovat olleet Procter & Gamblen kanssa tukemassa UNICEFin rokotuskampanjaa vuodesta 2008. Jokaisesta marras- ja joulukuun 2013 aikana K-ruokakaupoista ostetusta Pampers-, Ariel- ja Fairy-pakkauksesta Procter & Gamble ja K-ruokakauppiat lahjoittivat kumpikin jäykkäkouristusrokotteen hintaa vastaavan summan UNICEFin rokotuskampanjaan.

Pirkka ja K-ruokakaupat olivat aiempien vuosien tapaan myös vuonna 2013 mukana Syöpäsäätiön Roosa nauha -kampanjassa, jolla kerättiin lokakuun ajan varoja kotimaiseen rintasyöpätutkimukseen ja neuvontaan. Jokaisesta kampanjan aikana K-ruokakaupoissa myydystä Pirkka Reilun kaupan ruusukimpusta lahjoitettiin 10 senttiä Roosa nauha -rahastoon.

CASE

Nenäpäivä tukee lasten oikeuksien edistämistä



Keskon käyttötavarakaupan ketjut K-citymarket, Anttila ja Kodin Ykkönen olivat vähittäiskaupan pääyhteistyökumppanit Ylen Hyvä Säätiön järjestämässä Suomen Nenäpäivä -kampanjassa 2013. Yhteistyö oli suomalaisessa hyväntekeväisyyskentässä ensimmäinen laatuaan. Nenäpäivä-keräys onnistui yli odotusten.

Syksyn Nenäpäivä-kampanja huipentui 8.11.2013 Nenäpäivä-show'hun, mutta keräys jatkui vuoden loppuun. Kampanjan kokonaistulos oli 3,16 miljoonaa euroa, josta K-citymarket Oy:n ja Anttila Oy:n kautta kertyneen tuen osuus oli yli 188 000 euroa.

Kampanjatuotteista merkittävimpiä olivat kampanjan tunnuksena toimivat Nenät, jotka saivat uuden muodon monstereina. Kannatustuotteita oli saatavilla yksinoikeudella K-citymarketeissa, Anttila-tavarataloissa ja Kodin1-sisustustavarataloissa sekä näiden verkkokaupoissa www.citymarket.fi, www.netanttila.com ja www.kodin1.com.

K-citymarketin, Anttilan ja Kodin Ykkösen keräämillä varoilla saadaan vaihtoehtoisesti joko:

- lähes 40 000 moskiittoverkkoa Burundissa
- 38 000 koulupukua Haitissa
- koululounas yli 3 miljoonalle lapselle Nepalissa tai
- rokotukset tappavia tauteja vastaan lähes puolelle miljoonalle lapselle Keniassa.

Henkilökunta innolla mukana



K-citymarket Oy:n ja Anttila Oy:n henkilökunta innostui järjestämään erilaisia tempauksia kampanjan aikana. Mukaan kutsuttiin kauppojen ja kauppakeskusten väkeä sekä yhteistyökumppaneita.

K-citymarket tarjosi koululuokille mahdollisuuden tehdä yhdessä hyvää ja ilahduttaa asiakkaita ostosten pakkauspalvelulla. Nenäpäiväpakkaaja-projekti oli suosittu, ja yhteensä 22 kaupassa eri puolella Suomea oli pakkaajia.

Media ja suuri yleisö olivat hyvin kiinnostuneita kampanjasta. Nenäpäivää käsitteli yli 130 printtimediaa yli 300 erilaisessa jutussaan. Lisäksi some-kanavat (Facebook, Twitter, YouTube) olivat ahkerassa käytössä. Nenäpäivän nettisivustolla käytiin kampanjan aikana yli 130 000 kertaa.

Apua kehitysmaiden lapsille

Nenäpäivän toiminnassa mukana olevat järjestöt* edistävät lasten oikeuksien toteutumista Afrikassa, Aasiassa sekä Väli- ja Etelä-Amerikassa monin tavoin:

- edistävät lasten oikeuksia turvalliseen koulunkäyntiin ja hyvään perusopetukseen
- paikkaavat paikallisten terveydenhoitojärjestelmien puutteita sekä äiti-lapsi-terveydenhuoltoa
- torjuvat ja ennaltaehkäisevät lapsityövoiman käyttöä
- auttavat lapsia traumaongelmissa
- tekevät työtä tyttöjen sukupuolielinten silpomista vastaan
- auttavat seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsikaupan uhreja
- tukevat nuorten ammattikoulutusta ja yrittäjyyttä
- edistävät perheiden ruokaturvaa.

*Mukana olevat järjestöt: Suomen UNICEF, Kirkon Ulkomaanapu, Suomen Punainen Risti, Pelastakaa Lapset, Plan Suomi, Fida International, Suomen Lähetysseura, Solidaarisuus ja SASK.

CASE

Tunnustusta leipäosaamisesta



Suomen Leipuriliiton Vuoden Leipäkauppa -palkinto on tunnustus työstä suomalaisen leipäkaupan kehittämiseksi. Vuoden Leipäkauppa 2014 -kilpailun neljästä finalistista kolme oli K-citymarketeja. Vuoden 2014 leipäkaupaksi valittiin K-citymarket Kouvola.

Kilpailun arviointikriteereissä kiinnitettiin huomiota erityisesti leipävalikoiman kotimaisuuteen. K-citymarket Kouvola sai kiitosta siitä, että paikalliset makuttumukset on otettu huomioon kattavalla valikoimalla ja myös gluteenittomia tuotteita on hyvin tarjolla.

Ruokakeskon leivän myynninkehityspäällikkö **Marko Rönnblad** näkee erinomaisen tuoreuden olevan K-ruokakauppojen leipäosastojen vahvuuden kulmakivi:

– Kaikkein tuoreinta ja vieläpä paikallista leipää saadaan kaupan omasta leipomosta. Siellä valmistetaan leipää jauhoista saakka. Olemme erittäin ylpeitä omista jauholeipomoistamme, joita olemme perustaneet kauppoihimme hyvien yhteistyökumppaneidemme kanssa. Jauholeipomo tarjoaa ammattitaitoisen ja asiakaslähtöisesti kehittyvän erilaistavan palvelun kaupalle.

Erityisruokavalioiden kysyntä on ollut tasaisessa kasvussa ja varsinkin gluteenittomiin tuotteisiin on kaivattu tuoreita vaihtoehtoja. Pirkka-sarjaan lanseerattiin 2012 Suomessa ainutlaatuiset gluteenittomat paistotuotteet, sillä asiakkaille haluttiin tarjota tuore leipävaihtoehto gluteenittomien pakastetuotteiden rinnalle.

Gluteenittomat Pirkka-paistopisteivät saivat toukokuussa kunniaininnan Keliakialiiton järjestämässä Vuoden 2013 gluteeniton tuote -kilpailussa.

VASTUUNKANTAJA

Puhtaita ja laadukkaita vihanneksia suomalaisten pöytiin



Runsas hedelmä- ja vihannesosasto on K-ruokakaupoille tärkeä kilpailuetu. Liisa Erosen tehtävänä on varmistaa, että Ruokakeskon valikoimissa on tuoreita ja laadukkaita vihanneksia ja juureksia kaikkien K-ruokakauppojen tarpeisiin.

Suomen yli 900 K-ruokakaupassa käy päivittäin noin 900 000 asiakasta. Monia tuotteita tarvitaan valtavia määriä, joita vain suuret toimittajat pystyvät toimittamaan vuoden ympäri.

Ostopäällikkö **Liisa Eronen** on työskennellyt 14 vuoden ajan Ruokakeskossa Vantaan Hakkilassa. Liisan tuoteryhmiä ovat vihannekset, juurekset, perunat ja sienet. Liisa on hankintatiimin tiiminvetäjä.

– Päättävärantoinnittajamme ovat meille pitkäaikaisia, vakiintuneita yhteistyökumppaneita. Esimerkiksi perunoita on toimittanut jo pitkään Potwell Oy, tomaatteja, kurkkuja ja salaatteja Mustakosken Puutarha Oy ja juureksia, sipuleita ja kaaleja Vihannes-Laitila Oy. Yhteisiä valikoimia täydennetään paikallisilla tuotteilla, joita K-ruokakaupat ostavat etenkin kesällä paikallisilta, tutuilta viljelijöiltä, Liisa kertoo.

Tuotteiden laadulta vaaditaan paljon

Ruokakeskon suomalaisten Pirkka-vihannestuottajien tulee olla Laaturaha-auditoituja, jolloin he saavat käyttöönsä myös Kotimaisten Kasvisten sirkkalehtimerkin.

Uudet tuotteet kehitetään yhteistyössä tavarantoimittajan ja Keskon tuotetutkimuksen kanssa.

– Tuotetta suunniteltaessa määritellään tuotteelle tarkat laatukriteerit, kuten tuotteen lajike, koko ja kauppakestävyys. Keskon tuotetutkimus valvoo valikoimissamme olevien tuotteiden laatua säännöllisesti yhdessä varaston laatutiimin kanssa, Liisa sanoo.

Alkuvuoden 2014 kotimaisia uutuusia olivat Pirkka suomalainen ruskea herkkusieni, Pirkka suomalainen korianteriukku ja Pirkka suomalainen timjamiruukku.

Lähirookaa ja luomua kotimaasta

Tuotteen kotimaisuus on suomalaisille kuluttajille tärkeää. Lähirooka ja luomu ovat trendejä, jotka näkyvät Liisan tuoteryhmissä. Ruokakeskon tavoitteena on, että vuoteen 2015 mennessä Pirkka Luomu -tuotteita on 200. Näistä moni tuote on kotimaisia vihanneksia tai juureksia.

– Asiakkaamme arvostavat puhdasta, suomalaista tuotantoa. Suomalaiset suosivat talvella kotimaisia tomaatteja, kurkkua ja salaatteja ja ovat valmiita maksamaan niistä enemmän kuin ulkomailla tuotetuista. Tuomme kotimaisia vihanneksia ja juureksia esille vuoden 2014 ajan Suomalaisen Työn Liiton Sinivalkoinen jalanjälki -kampanjassa, Liisa sanoo.

Myös tuotteiden esillepano kaupoissa on suomalainen erityispiirre.

– Suurin osa suomalaisista haluaa ostaa perunansa ja vihanneksensa torimaisilta massapöydiltä. Valmiiksi pakattujen vihannesten sijaan haluamme valita esimerkiksi tomaattimme ja paprikamme yksitellen. Monessa muussa maassa myydään enemmän valmiiksi pakattuja vihanneksia, Liisa toteaa.

SIDOSRYHMÄPUHEENVUORO

K-rauta Lielahi työllistää ja kannustaa oppimaan



– Viimeisen vuoden aikana K-rauta Lielahi on tarjonnut kymmenille toisen asteen opiskelijoille, työelämään uudelleen koulutettaville sekä TET-harjoittelijoille harjoittelupaikan.

Harjoittelujakson ajaksi henkilölle määritellään työtehtävät ja työnohjaaja. Harjoittelujaksot ovat olleet molemmin puolin onnistuneita, sillä monet ovat johtaneet määräaikaiseen tai vakituiseen työsuhteeseen.

Meillä on ollut esimerkiksi nuori ja ahkera TET-harjoittelija, joka aloitti kahden vuoden merkonomin oppisopimuskoulutuksen. Käytännön työtehtävien kautta tarjosimme hänelle palkallisen koulutuksen.

Olen erityisen iloinen siitä, että voimme tarjota uudelleen työelämään koulutettaville mahdollisuuden uuteen uraan. Lisäksi nuorisotakuu mahdollistaa monen nuoren työllistämisen.

Yrityskulttuurille on rikkaus, että voi tarjota eri-ikäisille mahdollisuuden työskennellä yhdessä. Osa-aikaeläkeläiset jaksavat töissä pidempään ja samalla arvokasta osaamista siirtyä.

Suvaitsevaisuus ja eri kulttuurien hyväksyminen ovat hyvää työilmapiiriä rakentava voima. Meiltä sai palvelua vielä jouluna kiinaksi ja espanjaksi. Nyt toinen näistä henkilöistä on vanhempainlomilla ja toinen armeijassa. Odotamme heidän paluutaan takaisin työyhteisöön.

Sanna Elonheimo-Hietala on K-rauta Lielahden kauppias.

Teemme ja tarjoamme laadukasta työtä



Kesko ja K-kaupat tarjoavat monipuoliset ura- ja kehittymismahdollisuudet kaupan alan eri tehtävissä. Haluamme olla kaupan alan houkuttelevin työpaikka, jolla on tyytyväiset työntekijät ja osaavat esimiehet.

Yksi Keskon vuoden 2013 painopisteistä oli edistää nuorten työllistymistä ja K-ryhmän houkuttelevuutta työnantajana. Kesko ja K-kaupat käynnistivät vuonna 2013 Nuorisotakuu-ohjelman, jonka tavoitteena on työllistää vähintään 1 000 Nuorisotakuun kohderyhmään kuuluvaa nuorta vuoden 2014 loppuun mennessä.

Keskossa ja K-kaupoissa voi luoda monipuolisen uran kaupan alan eri tehtävissä. Työtehtävät vaihtelevat kaupan tehtävistä kauppiasyrittäjyyteen sekä eri alojen asiantuntija- ja esimiestehtäviin. K-ryhmä työllistää yhteensä noin 45 000 henkeä kahdeksassa maassa.

Yhtenäiset HR-toimintamallit

Keskossa on muutaman viime vuoden aikana yhdenmukaistettu työhyvinvoinnin toimintamalleja ja mittareita sekä panostettu henkilöstön hyvinvointiin. Työhyvinvoinnin peruspilareina ovat työhyvinvointiohjelma ja työhyvinvoinnin johtamismalli.

Yhtenäisten toimintamallien tavoitteena on:

- parantaa työviihtyvyyttä
- vähentää sairauspoissaoloja
- nostaa eläkeikää
- edistää henkilöstötuottavuutta
- kehittää työnantajakuvaa.

Työhyvinvointiohjelmassa eri teema vuosittain

Henkilöstölle järjestetään työhyvinvointiohjelmaan pohjautuvia teemavuosia.

– Vuonna 2011 teimme Keskon oman työhyvinvointioppaan kaikkien toimimaiden kielillä ja hyvinvointikartoituksen Suomessa. Seuraavana vuonna teimme Suomessa työyhteisötaitovideoita ja järjestimme työyhteisötekopailun. Vuonna 2013 työturvallisuuden teemavuotena teimme koko konsernin yhteisen sähköisen työturvallisuuskoulutuksen Suomessa, kertoo Keskon työhyvinvointipäällikkö **Janna Pirhonen**.

Vuonna 2014 painopisteenä kaikissa toimintamaissa on osaamisen kehittäminen ja yhdessä kehittymisen tukeminen teemalla Kehity kanssamme. Tavoitteena on Puhutaan Työ Kuntoon -mallin ja esimiesvalmennusten kansainvälistäminen.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Työyhteisö

Henkilöstötutkimus uudistui

Henkilöstötutkimus tehdään vuosittain samanaikaisesti Kesko-konsernissa ja osassa K-kauppoja Suomessa ja muissa maissa. Tutkimuksella selvitetään tyytyväisyyttä omaan työhön, lähimmän esimiehen toimintaan, yksikön toimintaan ja tytäryhtiön toimintaan.

Vuonna 2013 henkilöstötutkimus uudistettiin.

– Kehitystarpeita henkilöstötutkimuksen uudistamiselle tuli enenevässä määrin eri puolilta organisaatiota. Halusimme parantaa tutkimuksen hyödynnettävyyttä ja työkaluja toimintasuunnitelmien tekemiseksi ja seuraamiseksi. Aloitimme yhteistyön uuden kumppanin kanssa ja tiivistimme tutkimuksen sisältöä merkittävästi. Keskon tuloksia voi nyt vertailla kansainvälisesti vähittäiskaupan alan muiden yritysten parhaisiin tuloksiin, sanoo Keskon henkilöstöjohtaja **Ari Svensk**.

Myös henkilöstötutkimuksen indeksit uudistettiin ja jatkossa seurataan neljää indeksiä:

1. Henkilöstön sitoutuminen
2. Suorituksen mahdollistaminen
3. Esimiestyö
4. Työhyvinvointi

Vuoden 2013 henkilöstötutkimuksessa Kesko-konsernin vastausprosentti oli 78 %.

Esimies käsittelee henkilöstötutkimuksensa tulokset aina oman henkilöstönsä kanssa. Tutkimuksen tulosten pohjalta sovitaan kehittämistoimenpiteet, jotka kytetään osaksi vuosittaista toiminta- ja henkilöstösuunnitelmaa ja joiden toteutumista seurataan.

Tavoite- ja kehityskeskustelu vuosittain

Tavoite- ja kehityskeskustelut sekä avainhenkilöiden suorituksen arviointi ovat käytössä kaikissa Kesko-konsernin yhtiöissä ja toimintamaissa.

Kehityskeskustelu on luottamuksellinen keskustelu esimiehen ja työntekijän välillä. Keskustelussa arvioidaan, miten edellisen kauden tavoitteet ovat toteutuneet, ja keskustellaan esimiestyön ja työyhteisön kehittämisestä. Tulevaksi kaudeksi asetetaan henkilökohtaiset tulostavoitteet ja laaditaan kehittämissuunnitelma.

Keskon henkilöstötutkimuksessa 2013 omaan tavoite- ja kehityskeskusteluun tyytyväisiä oli 73 % ja keskiarvotulos oli 3,89 (asteikolla 1–5).

Puhutaan Työ Kuntoon -valmennus

Keskon työhyvinvointiohjelma sisältää esimiestyön kehittämisen välineitä kuten:

- Puhutaan Työ Kuntoon -valmennus
- Suorituksen johtaminen -valmennus
- Kehityskeskusteluvalmennus
- Henkilöstötutkimuksen hyödyntäminen -valmennus

Puhutaan Työ Kuntoon -mallissa on kolme osa-aluetta, jotka otetaan puheeksi kaikkien työntekijöiden kanssa samalla tavalla tilanteen niin vaatiessa.

Osa-alueita ovat lisääntyneet sairauspoissaolot, tuen tarve työsuorituksessa tai mahdolliset työyhteisössä ilmenevät ristiriitatilanteet. Tavoitteena on varhaisessa vaiheessa huolehtia työntekijän hyvinvoinnista.

Vuoden 2011 alusta lähtien on noin 800 esimiestä Suomessa valmennettu Puhutaan Työ Kuntoon -toimintamalliin. Systemaattinen toimintatapa on tuonut tuloksia ja muun muassa sairauspoissaolot ovat vähentyneet joissakin yhtiöissä merkittävästi.

Kehity kanssamme

Työhyvinvointi ja osaaminen kulkevat käsi kädessä. Työhyvinvoinnin peruslähdekohtana on, että työntekijät työskentelevät turvallisessa työympäristössä ja tuntevat osaavansa työnsä. Vuonna 2013 Keskon työhyvinvointiohjelman teemana oli työturvallisuus. Vuonna 2014 keskitytään osaamisen kehittämiseen ja teemana on Kehity kanssamme.

Keskon tytäryhtiö K-instituutti järjestää koulutusta keskolaisille ja kaupan henkilökunnalle. Vuonna 2013 noin 54 % Suomen keskolaisien koulutuspäivistä toteutettiin K-instituutin kautta.

Viime vuosien aikana verkko-oppiminen on noussut entistä enemmän lähiopetuksen rinnalle. Vuonna 2014 K-instituutin kehityskohteena onkin sähköisen oppimisen edistäminen ja kehittäminen.

Keskolaisilla on mahdollisuus osallistua moneen verkkokoulutukseen omalta tietokoneeltaan. Koulutusta saa vastuullisuuden eri osa-alueilta, esimerkiksi K-vastuullisuuskonseptista, kilpailuouikeudesta sekä työ- ja tietoturvallisuudesta.

Koulutus jatkuu koko työuran

Kesko eLearning -oppimisympäristö on kahdeksassa maassa toimivalle Rautakeskolle tärkeä henkilöstön osaamisen kehittämisen työkalu. Suomessa jo aiemmin käytössä olleen oppimisympäristön kieliversiot valmistuivat vuoden 2013 aikana. Oppimisympäristö on käytössä Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä, Latviassa ja Virossa.

– Yhtenäisellä koulutuksen läpiviennillä ja ydinsisällöllä varmistamme toiminnan laadun kaikissa toimintamaissa. Kesko eLearning -oppimisympäristön kautta saa monenlaista koulutusta esimerkiksi tavarakaupasta, johtamisesta ja esimiestyöstä sekä tietotekniikasta, kertoo **Johanna Pessa**, Rautakeskon Competence Development Manager.

Vuoden 2013 aikana yli 4 700 työntekijää Rautakeskon toimintamaissa suoritti yhteensä yli 22 700 verkkokoulutusta.

Venäjällä Kesko eLearning -oppimisympäristö otettiin käyttöön syyskuussa 2013. Jo lokakuussa raportoitiin noin 900 henkilön yli 4 400 verkkokoulutussuoritusta.

Tietoa turvallisuudesta Työturvallisuus-verkkokoulutus

Kesko ja K-kaupat ovat vastuussa siitä, että työntekijät voivat työskennellä turvallisessa työympäristössä ja saavat asianmukaisen koulutuksen ja ohjeistuksen työhönsä. On ensiarvoisen tärkeää huolehtia siitä, että kaikki työntekijät tuntevat työhönsä liittyvät turvallisuusohjeet – oli kyse sitten kahden viikon työharjoittelusta, kesätyöstä tai vakituisesta tehtävästä.

Keskon ja sen toimialojen riskienhallinta ja K-kauppiaaliitto aloittivat yhdessä työturvallisuusohjeistusten yhdenmukaistamisen ja päivittämisen vuonna 2012. Tuolloin päätettiin toteuttaa työturvallisuutta koskeva verkkokoulutus ja lisätä työturvallisuustietoutta mukaan Mestarioppimisympäristöön.

Työturvallisuuden teemavuonna 2013 valmistui kaupan työntekijöille Suomessa tarkoitettu Työturvallisuus-verkkokoulutus.

– Koulutuksen tavoitteena on saada jokainen kiinnittämään tarkempaa huomiota työturvallisuusasioihin. Koulutus sisältää käytännön neuvoja ja ohjeita turvalliseen työskentelyyn arjessa, sanoo Keskon turvallisuuspäällikkö **Petri Käyhkö**.

Syyskuussa 2013 julkaistun Työturvallisuus-verkkokoulutuksen oli vuoden loppuun mennessä suorittanut yli 3 800 henkilöä eri yksiköistä ja ketjuista kaikilta toimialoilta.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Työyhteisö

Tiedosta turvallisuus -verkkokoulutus

Tietoturvallisuuden merkitys on korostunut päivittäisen toimintaympäristön sähköistyessä.

Keskon uusi, päivitetty tietoturvapoliittika astui voimaan 1.1.2014. Tietoturvapoliittika määrittää Tiedosta turvallisuus -verkkokoulutuksen pakolliseksi kaikille keskolaisille. Jokaisen esimiehen vastuulla on valvoa ja ohjeistaa alaisensa suorittamaan koulutus. Koulutus on jatkossa osa uusien työntekijöiden työhön perehdyttämistä.

Monimuotoinen työyhteisö

Moniarvoinen ja monimuotoisuutta tukeva organisaatio takaa yhdenvertaiset mahdollisuudet, oikeudet ja kohtelun kaikille. Tasa-arvo, oikeudenmukaisuus ja syrjimättömyys ovat tärkeitä periaatteita, joita Keskossa noudatetaan koko työsuhteen ajan.

Kesko liittyi Suomen Monimuotoisuusverkoston jäseneksi syksyllä 2013. Monimuotoisuusverkoston toiminta pohjautuu monimuotoisuusittoumukseen, jonka kaikki verkoston jäseneksi liittyvät allekirjoittavat. Sitoumuksen tarkoituksena on auttaa yritystä nostamaan monimuotoisuuden johtaminen yhdeksi toiminnan kehittämisen lähtökohdaksi.

Keskossa työskentelevien henkilöiden ikäjakauma on laaja: nuorimmat ovat peruskoululaisia TET-harjoittelussa, vanhimmat jo eläkeikää lähestyviä konkareita. Eri-ikäiset ja taustaltaan erilaiset työntekijät monipuolistavat työyhteisöä. On tärkeää, että työyhteisöllä on mahdollisuus siirtää osaamista ja kokemuksia sukupolvelta toiselle.

Kehitysvammaisten työllistämiseen pysyvä toimintamalli

K-kauppiasliitto käynnisti 100-vuotisjuhlavuotensa kunniaksi huhtikuussa 2012 Monenlaisia tuloksentehtäviä -hankkeen yhdessä Kehitysvammaliiton kanssa. Hankkeen tulokset ylittivät kaikki odotukset.

– Yhteensä 27 kehitysvammaista työllistyi hankkeen ansiosta työsuhteeseen palkkatyöhön K-kauppoihin eri puolille Suomea. Lisäksi olemme luoneet kehitysvammaisten työllistämiseen K-kauppoihin pysyvän toimintamallin ohjeistuksineen, mikä auttaa ja rohkaisee K-kauppiasyrittäjiä työllistämään kehitysvammaisia myös jatkossa, K-kauppiasliiton toimitusjohtaja **Jaana Hertsberg** sanoo.

Kaikki Suomen noin 1 200 K-kauppiasyrittäjää saivat syksyllä 2013 oppaan, jossa heitä neuvotaan kehitysvammaisten työllistämiseen liittyvissä asioissa.

Monenlaisia tuloksentehtäviä -hanke valittiin European CSR Award -yritysvastuukilpailussa suuryritysten sarjan finaaliin. Vuoden 2013 vastuullisuusraportointikilpailussa Keskon yhteiskuntavastuun raportti oli kansalaisjärjestöjen valinta parhaaksi raportiksi. Kansalaisjärjestöjen valinnan tehnyt VATES-säätiö kiitti palkinnon perusteluissa Keskon raportointia työelämän monimuotoisuudesta ja K-ryhmän työtä kehitysvammaisten työllistämiseksi.

Apua työssä jaksamiseen

Kesko haluaa huolehtia henkilöstöstään läpi työuran. Työntekijöiden liikunta- ja kulttuuriharrastuksia tuetaan eri tavoin ja työntekijöitä ohjataan tarvittaessa työkykyä ylläpitävään kuntoutukseen.

Ikääntyminen ja henkisesti tai fyysisesti kuormittava työ aiheuttaa usein erilaisia, työkykyä heikentäviä vaivoja ja ongelmia.

Vuonna 2013 järjestettiin Kelan myöntämiä ja Keskon työterveyshuollon koordinoimia ASLAK-varhaiskuntoutuskursseja ja TYK-kuntoutuskursseja myymälä-, varasto- ja toimistotyöntekijöille sekä esimiehille.

Keskon työterveyshuolto on ohjannut kuntoutujia pääkaupunkiseudulla myös Aikuisten Mielenterveys (AMI) -kuntoutukseen. AMI-kuntoutus on avomuotoinen Kelan kehittämishankkeena toteuttama kuntoutus, josta työelämässä olevat masennuspotilaat ovat selkeästi hyötynet.

Työhön paluuta sairausloman jälkeen voidaan auttaa osasairauspäivärahalla. Kelan myöntämä osasairauspäiväraha tukee vajaakuntoisen henkilön työelämässä pysymistä ja paluuta kokoaikaiseen työhönsä.

– Osasairauspäivärahaa voitiin käyttää aikaisemmin vain pitkien sairauspoissaolojen jälkeiseen asteittaiseen työhön paluuseen. Nykyisin sitä voidaan käyttää myös lyhyempien sairauspoissaolojen jälkeen. Osittaista työhön paluuta edeltää työterveysneuvottelu, jossa työntekijä, esimies ja työterveyshuollon edustaja yhdessä suunnittelevat tarvittavan työtehtävien keventämisen ja lyhyemmän työajan tarpeen ja keston. Osasairauspäivärahaa käytetään K-ryhmässä koko ajan enemmän ja kokemukset siitä ovat kauttaaltaan hyvät, sanoo Keskon työterveyshuollon ylilääkäri **Pirjo Anttila**.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Työyhteisö

Työhön paluun tukemisessa on hyödynnetty myös eläkevakuutusyhtiöiden tarjoamaa ammatillisen kuntoutuksen tukea. Tukea on käytetty kevennettyyn omaan työhön paluuseen pitkän sairausloman jälkeen tai kokonaan uuden työn tai ammatin hankkimiseen työkokeilun tai uudelleen koulutuksen kautta. Erilaisten vaihtoehtojen pohdinnassa on ollut mahdollisuus saada apua työhönvalmentajalta joko eläkevakuutusyhtiön tai Keskon tukemana.

Kauppa työllistää paljon nuoria



Nuorten työllisyystilanne on heikentynyt viime vuosien aikana ja entistä useammalla nuorella on vaikeaa päästä alkuun työuralla. K-ryhmä haluaa edistää nuorten työllistymistä ja käynnisti Nuorisotakuu-ohjelman vuonna 2013. Nuorissa Suomen tulevaisuus -teemaa käsiteltiin myös Kaupan päivässä tammikuussa 2014.

K-ryhmä tarjoaa erilaisia harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja, joista suurin osa on K-kaupoissa. Myös Keskoissa työskentelee vuosittain tuhansia kesätyöntekijöitä, työharjoittelijoita, TET-harjoittelijoita ja Tutustu ja Tienaa -harjoittelijoita.

Joka viides töissä olevista alle 25-vuotiaista nuorista työskentelee kaupan alalla. K-kauppa on monelle nuorelle ensimmäisen kosketus työelämään.

Kesätöissä K-ryhmä tutuksi

Keskolaiset käyvät säännöllisesti kaupan alan oppilaitoksissa, korkeakouluissa ja ammattikorkeakouluissa sekä rekrytointimessuilla ja muissa tapahtumissa kertomassa nuorille K-ryhmän ura- ja kesätyömahdollisuuksista.

Moni nuori aloittaa työuransa kesätöistä ja usein läheisessä K-kaupassa. Kesällä 2013 K-ryhmässä työskenteli yhteensä noin 5 000 kesätyöntekijää, joista K-kaupoissa 3 800 ja Kesko-konsernissa 1 200.

Kesko ja K-kauppiasliitto järjestivät K-kesäduunikampanjan toista kertaa kesällä 2013 kiinnittääkseen huomiota nuorten työllistämiseen. Vuoden 2013 K-kesätyöntekijäksi valittiin yliveskalainen **Petra Kukkonlehto** ja vuoden 2013 K-kesätyönantajaksi K-market Kínuskin kauppiaspari **Janne** ja **Teija Hänninen** Kinnulasta.

Stipendejä opiskelijoille

Opiskelijat ovat Keskolle tärkeä kohderyhmä tulevaisuuden työntekijöiden löytämiseksi. Stipendiohjelma on osa pitkäjänteistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa.

Jos opiskelija suorittaa ammattikorkeakouluopintoihin liittyvän harjoittelun K-kaupassa tai Keskosssa ja saa esimiehen arviosta kiitettävän tai hyvän, hän voi hakea 500 euron arvoista Kesko-stipendiä. Vuonna 2013 jaettiin 500 euron arvoisia Kesko-stipendejä 31 opiskelijalle 11 ammattikorkeakoulusta.

Kesko on jakanut vuodesta 1987 alkaen keväisin stipendejä nuorille taidealojen opiskelijoille ja urheilijoille. Vuonna 2013 tuettiin lisäksi peruskoulunsa päättäviä nuoria ensimmäistä kertaa Keskon Fair Play -stipendeillä.

K-instituutin järjestämään Mestari-myymäläkoulutukseen osallistuu yli 100 oppilaitosta vuosittain. Parhaat Mestari-myymäläkoulutukseen osallistuneet opiskelijat palkitaan stipendein. Vuonna 2013 stipendin sai 346 opiskelijaa ja stipendeinä jaettu summa oli 24 800 euroa.

K-trainee-ohjelmaan haussa nykypolven huippuosaajat

K-trainee-ohjelma on tarkoitettu opintojensa loppuvaiheessa oleville, vastavalmistuneille sekä jo työkokemusta omaaville tiede- ja ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille henkilöille. Ohjelma antaa osallistujille hyvät valmiudet kehittyä kaupan alan huippuosaajaksi ja sitä kautta siirtyä uusiin tehtäviin K-ryhmässä.

Viides K-trainee-ohjelma alkaa kesäkuussa 2014. K-trainee-koulutettavia otetaan Ruokakeskoon, Rautakeskoon, KCM-Anttilaan ja VV-Autoon. Venäjänkielentaitoiselle K-trainee-ohjelma on mahdollista suorittaa myös Pietarissa.

Aiemmistä neljästä K-trainee-ohjelmasta valmistuneista 60 K-traineesta 43 työskenteli vuoden 2013 lopussa asiantuntija- tai esimiestehtävissä Kesko-konsernissa.

Nuorten työllistäminen puhutti Kaupan päivässä

Nuorten työllistämisen edistäminen nousi vuoden 2013 aikana yhdeksi Keskon tärkeimmistä painopisteistä. Nuoret olivat luonteva valinta teemaksi myös Keskon vuotuisen Kaupan päivä -seminaariin tammikuussa 2014.

Nuorissa on Suomen tulevaisuus -teemalla järjestettyyn Kaupan päivään osallistui noin 600 suomalaisen yrityselämän ja julkisen sektorin avainhenkilöä. Päivän aikana keskusteltiin nuorista ja Suomen tulevaisuudesta eri näkökulmista, muun muassa oppisopimuskoulutuksen kehittämisestä, työelämän joustoista ja uravaihtoehtoista.

CASE

Hyvä perehdytys on kaiken a ja o



Kesko on viime vuosina laajentunut voimakkaasti Venäjälle. Keskon toimialoista Venäjällä toimivat ruoka-, rauta- ja urheilukauppa. Vuoden 2013 lopussa Venäjällä työskenteli jo 3 000 henkilöä. Etenkin Pietarissa työvoimasta on ajoittain pulaa ja työntekijöiden vaihtuvuus on suuri. Uusien työntekijöiden rekrytointiin ja perehdytykseen kiinnitetään erityistä huomiota.

– Pietarissa kilpailu vähittäiskauppamarkkinoilla on kovaa. Työnantajakuvan merkitys korostuu entisestään, kun kilpaillaan pätevistä työntekijöistä muiden kaupan alan toimijoiden kanssa, sanoo Kesko Food Rusin henkilöstöpäällikkö **Darya Belyakova**.

Pietarissa avataan koko ajan uusia kauppoja ja työvoiman vaihtuvuus on suuri. Pätevien työntekijöiden löytäminen kauppoihin voi olla ajoittain vaikeaa. Kansainvälisillä yrityksillä on kuitenkin hyvä maine Venäjällä ja useimmat työntekijät arvostavat sitä, että saavat työskennellä ja kehittää osaamistaan kansainvälisessä ympäristössä.

On tärkeää huolehtia siitä, että kaikki työntekijät kaikissa toimintamaissa sitoutuvat toimimaan Keskon arvojen ja vastuullisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Kesko Food Rusissa uusille työntekijöille kerrotaan Keskon arvoista, vastuullisuuden periaatteista, vastuullisista toimintatavoista ja korruptionvastaista periaatteista. Koulutusohjelmaan kuuluu koulutusta muun muassa asiakaspalvelusta sekä työterveydestä ja -turvallisuudesta.

– Kun olemme avaamassa uutta kauppa, uudet työntekijät koulutetaan jo toimivissa kaupoissa, joissa heillä on mentorit, Belyakova jatkaa.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Työyhteisö

Kaikille uusissa tehtävissä aloittaneille henkilöille lähetetään ensimmäisten kuukausien jälkeen perehdytyskysely. Kysely on tehty kahdeksalla kielellä ja on käytössä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Kyselyn tarkoituksena on kartoittaa perehdytyksen onnistumista ja selvittää, kuinka perehdytyskäytäntöjä voisi vielä parantaa.

K-ryhmän kaupat Venäjällä:

- 4 K-ruoka-kauppaa (+ 3 uutta vuonna 2014)
- 13 K-rauta-kauppaa (tavoitteena noin 30 kauppaa)
- 21 Intersport-kauppaa

Kokeneet työkaverit paras apu uudelle tulokkaalle

Aleksey Ageychev aloitti työt vapaa-ajan osaston apulaispäällikkönä Planernayan K-ruoka-kaupassa joulukuussa 2012. Vuoden 2014 alussa hänestä tuli elintarvikeosaston päällikkö.

– Pidän kaupastamme paljon. Se on uusi ja kaikki on tehty asiakasta varten. Parasta kaupassamme ovat ammattitaitoiset ja kokeneet työntekijät, jotka ovat aina valmiita auttamaan uusia tulokkaita, kertoo Aleksey Ageychev.

Ennen K-ruoka-kauppaa Aleksey työskenteli käyttötavarakaupan parissa. Niinpä esimerkiksi ruokakaupan tuotteiden tuoteselosteissa ja säilyvyysajoissa oli monenlaista uutta opeteltavaa.

– Oli hienoa päästä laajentamaan omaa osaamistaan ruokapuolelle. Toivon voivani oppia vielä lisää, esimerkiksi parantaa SAP-taitojani ja opiskella myymäläsuunnittelua. Koska ruokakaupamme on ensimmäinen Pietarin K-ruoka-kaupoista, testaamme monia uudistuksia ensin täällä ennen kuin levitämme niitä muihin kauppoihin.

CASE

Nuorisotakuu toimii K-ryhmässä



Kesko ja K-kaupat käynnistivät vuonna 2013 ohjelman, jonka tavoitteena on työllistää vähintään 1 000 nuorisotakuun kohderyhmään kuuluvaa nuorta vuoden 2014 loppuun mennessä. Helmikuun 2014 loppuun mennessä jo 718 nuorta oli työllistetty tätä kautta K-kauppoihin ja Keskon eri puolilla Suomea.

Keskon hallitus myönsi 100 000 euroa ohjelman käynnistämiseen ja käytännön toimintaan vuosiksi 2013–2014. Lahjoituksen lisäksi hankkeen onnistumiseen on vaikuttanut merkittävästi myös se, että K-ryhmään palkattiin projektikoordinaattori, joka toimii yhteyshenkilönä K-kauppiaiden, Keskon ja TE-hallinnon välillä.

Mikkeliläinen 21-vuotias **Juho Pettinen** ilmoittautui armeijan käytyään työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistoon. Kovin kauan ei nuoren miehen tarvinnut toimeettomana olla, kun puhelin soi ja K-market Kaukolan kauppias **Minna Hyyryläinen** ehdotti oppisopimuskoulutusta ja sitä kautta työtä pienessä marketissa.

– Juuri nyt olen tyytyväinen elämäni ja tähän työhön, ja voisin hyvin kuvitella pysyvän työpaikan löytyvän kaupan alalta. Olen viihtynyt tosi hyvin, päivät ovat vaihtelevia ja työ monipuolista, Juho kertoo.

Myös kauppias on tyytyväinen toimintamalliin, jossa työntekijän saa valita itse ja tukia voi hakea sähköisesti.

– Nuorisotakuu madaltaa kynnystä palkata uusi nuori töihin. Hakeminen on tehty työnantajalle helpoksi, neuvoja saa aina tarvittaessa ja aikaakin säästyy. Mielestäni tämä on tosi hyvä juttu, sekä työnantajalle että työntekijälle, Minna Hyyryläinen iloitsee.

VASTUUNKANTAJA

Lina Morkūnaitė ja We Care -projektissa palkittu Virginijus Apšega



Konekesko Lietuvan We care -projektin tavoitteisiin kuuluu kunnioittaa työkavereita, huolehtia yhtiön imagosta, kantaa vastuuta ja huolehtia yhteistyöstä, tuloksista ja velvoitteista. Työntekijät valitsivat ensimmäistä kertaa joukostaan henkilön, joka edustaa parhaiten tavoitetta. Vuoden 2013 We care -palkittu oli maatalouskoneosaston johtaja **Virginijus Apšega**.

Konekeskon tytäryhtiö Liettuassa, Konekesko Lietuva, aloitti vuonna 2010 We care -projektin, jolla halutaan tehdä yrityksestä entistä vastuullisempi. Konekeskolaiset laativat pienin askelin etenevän ohjelman, jonka pitkän ajan tavoitteena oli: Konekesko Lietuva haluaa tulla yhdeksi Lietuvan vastuullisimmista yrityksistä.

Virginijus valittiin yhteistyökykynsä ansiosta

Ensimmäinen We care -palkinto annettiin Virginijus Apšegalle Konekesko Lietuvan henkilökunnan vuositapaamisessa Kaunasissa vuonna 2013.

Työntekijät valitsivat joukostaan henkilön, joka edustaa parhaiten We care -projektin tavoitteita.

– Olemme ylpeitä siitä, että valituksi tuli johtoryhmän edustaja. Se osoittaa, että meillä on hyviä malleja henkilöjohtamisesta vastuullisuuden alueella. Olemme ottaneet nyt ensimmäistä kertaa käyttöön palkinnon, joka perustuu taloudellisten tulosten lisäksi vastuullisuustuloksiin, sanoo **Lina Morkūnaitė**, Konekesko Lietuvan liiketoiminnan tuen johtaja.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Työyhteisö

Kun henkilökunnalta kysyttiin, miksi he ehdottivat Virginijusia palkinnon saajaksi, monissa vastauksissa nousi esiin hänen yhteistyökykynsä:

- Hän tuntuu huolehtivan kaikesta, oli sitten kyse huipputulosten saavuttamisesta liiketoiminnassa tai naulojen kiinnittämisestä toimistossa.
- Hän ei koskaan vastaa "ei" – hän kuuntelee, keskustelee ja auttaa löytämään ratkaisun.
- Asiakkaat pitävät hänestä sekä ihmisenä että luotettavana päällikkönä, joka pitää lupauksensa.
- Hän keskustelee asioista avoimesti ja tekee oikeat päätökset yhdessä tiiminsä kanssa.
- Hän toimii liike-elämässä henkilökohtaisten arvojensa mukaisesti, joita ovat työntekijöiden kunnioitus, kaiken toiminnan tehokkuus, ahkeruus ja rakkaus omaan työhön.

SIDOSRYHMÄPUHEENVUORO

Henkilöstölle mahdollisuus osallistua



– Suurena toimijana Kesko ja koko K-ryhmä voisi olla aloitteellinen ja omaleimainen henkilöstön mukaan ottamisessa niin yrityksen kehittämistyössä kuin henkilöstön hyvinvoinnissa, työsuhteiden laadussa ja työsuhteen ehtojen kehittämisessä.

K-ryhmä voisi hankkia kilpailuetua palkansaajamarkkinoilla viemällä vastuullisuuden tällä saralla lainsäädännön ja sopimusten ylittävälle tasolle.

Henkilöstön mahdollisuudet osallistua itseään koskevien asioiden valmisteluun ja kehittämiseen, arvostava ja sisäistä motivaatiota kasvattava ote johtamisessa suhteessa kaikkiin K-ryhmän työntekijöihin voivat lisätä myös tuottavuutta merkittävästi.

Keskolla on velvollisuus toimia myös kansainvälisesti kestävällä tavalla. Koko jakeluketjussa pitää huolehtia siitä, että myös työntekijöiden oikeudet; järjestäytymisvapaus, terveys ja turvallisuus sekä säälliset palkat toteutuvat.

Ann Selin on Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n puheenjohtaja.

Hankimme ja myymme vastuullisesti



Asiakkaiden on voitava luottaa siihen, että kaupan tarjoamat tuotteet ovat tutkittuja, turvallisia ja vastuullisesti valmistettuja. Ostotoiminnan periaatteet ja linjaukset tukevat Keskon vastuullista hankintaa. Valikoimissa olevien tuotteiden laatua valvoo oma tuotetutkimuslaboratorio.

Keskon vastuullista hankintaa ohjaavat Keskon ostotoiminnan periaatteet. Hankinnan tueksi on laadittu vastuullisuuslinjauksia, kuten palmuöljylinjaus, kala- ja äyriäislinjaus, puulinjaus ja farkkujen hiekkapuhalluslinjaus.

Palmuöljylinjaus

Ruokakesko on jäsenenä Roundtable on Sustainable Palm Oilissa (RSPO), joka edistää palmuöljyn vastuullista tuotantoa. Ruokakesko suosittaa Pirkka- ja Menu-tuotteiden valmistajia käyttämään vastuullisesti tuotettua palmuöljyä (CSPO). Tavoitteena on, että vuoteen 2020 mennessä kaikki Pirkka-tuotteissa oleva palmuöljy on vastuullisesti tuotettua (Segregated and Identity Preserved CSPO).

Kala- ja äyriäislinjaus

K-ryhmän kala- ja äyriäislinjauksen mukaisesti Ruokakesko, Kespro ja K-ruokakaupat edistävät WWF:n kalaoppaassa vihreällä merkityjä lajeja valikoimissaan. Valikoimapäätöksissä suositaan kestäviä kalakantoja ja MSC-sertifioituja toimittajia. Valikoimissa ei ole kalaoppaan punaisella liikennevalolla merkittyjä lajeja; poikkeuksena Itämeren villilohi, jonka osalta noudatetaan kansallisen lohistrategian linjausten mukaisesti EU:n määrittämiä kiintiöitä.

Kansallinen lohistrategia

Vuoden 2013 aikana keskusteltiin julkisuudessa etenkin Itämeren villilohen kestävästä kalastuksesta.

Keskon vastuullisuusjohtaja **Matti Kalervo** oli mukana maa- ja metsätalousministeriön asettamassa laajapohjaisessa työryhmässä, jonka tehtävänä oli kehittää lohien kalastuksen säätelyä siten, että kalastuksen kestävyys varmistetaan.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Vastuullinen hankinta ja myynti

Työryhmän työn tuloksena syntyi Kansallinen Itämeren lohistrategia, joka menee 28.2.2014 päättyneen lausuntokierroksen jälkeen valtioneuvostoon vahvistettavaksi. Lohistrategian tarkoituksena on tukea Itämeren villilohen kannan vahvistumista siten, että samaan aikaan turvataan myös ammatti- ja vapaa-ajankalastuksen edellytykset.

K-ryhmän kala- ja äyriäislinjaus noudattaa kansallisen lohistrategian sisältöä.

Puulinjaus

K-ryhmän kaupoissa myytävät, trooppisesta puusta valmistetut puutarhakalusteet ovat joko FSC-sertifioituja tai valmistettu sellaisista puulajeista, joiden viljely on mahdollista kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Rautakesko on tehnyt linjauksen puutavaran sekä puutuotteiden alkuperän ja jäljitettävyyden varmistamiseksi.

Koulutusta ostajille

Ostajien ja tavarantoimittajien avuksi riskimaaostoissa on laadittu Keskon vastuullisen hankinnan opas, Principles and Practice of Socially Responsible Trading. Opas antaa perustietoa Keskosta ja sen ostotoiminnan periaatteista. Oppaassa kuvataan BSCI-prosessin etenemistä askel askeleelta.

Tutkittuja ja turvallisia tuotteita



Ruokakeskon oma Pirkka-tuotetutkimus tutkii elintarvikkeiden ja käyttötavaroiden tuotenäytteitä sekä kehittää uusia omia merkkituotteita. Tuotetutkimus vastaa omavalvonnan ohjauksesta ja tuesta.

Ruokakeskossa toimii oma tuotetutkimuslaboratorio, joka valvoo K-ruokakauppojen, Anttila-tavaratalojen, K-citymarketien ja Kodin1-sisustustavaratalojen myymien päivittäis- ja käyttötavaroiden turvallisuutta ja laatua.

Tuotetutkimuksen laboratorioissa on akkreditoitu ISO 17025 -laatu järjestelmä ja käytössä on 187 määritysmenetelmää. Laboratorion vuosittaisessa akkreditointitarkastuksessa ulkopuoliset tarkastajat arvioivat laboratorion ja sen analyysien toimintaa ja laatua.

Uusien tuotteiden lisäksi valvotaan jatkuvasti myös valikoimassa jo olevia tuotteita. Laboratorio tutki yli 9 400 tuotenäytettä ja teki yli 29 300 analyysia vuonna 2013.

Omavalvonta ja Oiva laatua varmistamassa

Omavalvonta on elintarviketoimijan lakisääteinen velvollisuus selvittää toimintansa tuoteturvallisuusvaarat ja laatia suunnitelmalliset toimenpiteet näiden vaarojen hallitsemiseksi.

Ruokakeskon tuotetutkimus vastaa K-ryhmän omavalvonnan ohjauksesta ja tuesta. Tuotetutkimuksen laboratorio toimii Eviran hyväksymänä omavalvontalaboratoriona.

Myös kuntien elintarvikevalvojat tekevät tarkastuksia ruokakaupoissa. Oiva on elintarvikevalvonnan tarkastustietojen julkistamisjärjestelmä, jota koordinoi Elintarviketurvallisuusvirasto Evira. Oiva-raporttien julkaiseminen alkoi toukokuussa 2013 järjestelmän nettisivuilla ja vuoden 2014 alusta kauppojen ja ravintoloiden sisäänkäyntien yhteydessä.

Oiva-raportti kertoo tarkastuksessa tehdyistä havainnoista, kuten yrityksen hygieenisestä tasosta ja tuotteiden turvallisuudesta. Tuloksia kuvataan hymynaama-symboleilla: oivallinen, hyvä, korjattavaa ja huono.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Vastuullinen hankinta ja myynti

Valvontatietojen julkaisemisella halutaan lisätä valvonnan läpinäkyvyyttä ja antaa kuluttajille tietoa valintojensa tueksi.

Järjestelmän ongelmaksi on koettu se, että arvion kokonaistulos määräytyy heikoimman osa-alueen tuloksen mukaan. Vertailua haittaa myös se, että vuoden 2013 loppuun mennessä päivittäistavarakaupan noin 3 800 myymälästä oli ehditty tarkastaa vasta noin puolet.

Ruokakesko järjesti K-ruokakauppiaille alueellisia koulutustilaisuuksia ja nettiluentoja Oiva-järjestelmästä keväällä 2013.

K-ruokakauppojen vuonna 2013 saamat Oiva-tulokset olivat pääosin oivallisia (noin 36 %) tai hyviä (noin 59 %).

Vastuullinen hankinta riskimaista

Kesko kiinnittää toiminnassaan erityistä huomiota hankintaketjunsä ihmisoikeuskysymyksiin ja työoloihin. Tavarantoimittajien arvioinnissa riskimaissa käytetään kansainvälisiä arviointijärjestelmiä, BSCI-auditointia ja SA8000-sertifiointia. Vuonna 2013 Kesko lisäsi toimia myös epäsuorien ostojen vastuullisuuden varmentamiseksi.

Kesko on vuosien ajan tehnyt töitä sen eteen, että suorat riskimaatoimittajat ovat sosiaalisen vastuun auditoinnin piirissä. Tavoitteena on tehdä yhteistyötä vain auditointiprosessissa olevien tavarantoimittajien kanssa.

Tavarantoimittajien seuranta on keskitetty erityisesti maihin, joissa riskit näiden oikeuksien loukkaamiselle ovat suurimmat (esimerkiksi useimmat Aasian ja Afrikan maat).

Riskimaiden tehtaiden työoloihin kiinnitetään erityistä huomiota, vaikka tuonti riskimaista onkin määrällisesti pientä. Keskon suomalaisten yhtiöiden suorat ostot riskialueiden tavarantoimittajilta vuonna 2013 olivat 1,6 % Keskon kaikista ostoista.

BSCI-järjestelmä lisää tietoisuutta

Kesko on jäsenenä eurooppalaisessa Business Social Compliance Initiative (BSCI) -aloitteessa.

Vuoden 2014 alussa Keskon riskimaatoimittajien tehtaista tai viljelmistä 254 oli BSCI-prosessissa.

Auditoinnit eivät yksin riitä parantamaan työoloja, mutta BSCI-järjestelmä lisää tietoisuutta ja tarjoaa konkreettisia esimerkkejä ja malleja muuttaa mahdollisia epäkohtia. Pysyvämpiä tuloksia saadaan aikaan pitkäjänteisellä koulutuksella sekä yhteistyöllä paikallisten viranomaisten, ammattiliittojen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Monitorointia Kiinassa ja Intiassa

Kesko on jo vuosia tukenut tavarantoimittajiaan Kiinassa monitoroinnilla. Sama toimintamalli on aloitettu myös Intiassa. Paikallinen asiantuntija ohjaa, kouluttaa ja valvoo paikallisten tavarantoimittajien työehtoja ja työolosuhteita sekä ympäristö- ja kemikaalimääräysten noudattamista. Paikalliset tehtaot tarvitsevat tukea erityisesti työaikakysymyksissä, palkkauksessa ja johtamiskäytännöissä.

Hankintaketjut ja tehtaiden työolot puhuttivat

Tuotteiden hankintaketjuista, alkuperämaista ja tehtaiden työoloista keskusteltiin julkisuudessa vuoden 2013 aikana. Myös Kesko sai kyselyjä muun muassa Israelin siirtokuntatuotteista sekä Bangladeshin vaatetehtaiden ja Thaimaan ananasmehutehtaiden työoloista.

Keskon tuonti Bangladeshista on kokonaisostoihin verrattuna vähäistä. Kesko edistää työolojen kehittämistä bangladeshilaisilla tehtailla muun muassa BSCI-auditointien avulla.

Ruokakesko tuo Israelista Suomeen lähinnä hedelmiä ja vihanneksia eikä hyväksy valikoimiinsa siirtokunnista tulevia tuotteita. Muiden toimialojen tuonti Israelista on vähäistä, mutta alkuperäasioista keskustellaan aktiivisesti tavarantoimittajien kanssa.

Finnwatchin raportti kaupan omista merkeistä tammikuussa 2013 toi esiin vakavia epäkohtia thaimalaisilla ananasmehu- ja tonnikalatehtailla. Tammikuussa 2014 julkaistu Finnwatchin seurantaraportti osoitti, että riskimaatuonnin vastuullisuuden varmistaminen vaatii edelleen paljon työtä.

Vastuullisuus- ja pakkausmerkinnöillä tietoa asiakkaille

Kesko ja K-kaupat lisäävät vastuullisen kriteerin omaavien tuotteiden määrää edelleen. Pakkausmerkintöihin tulevat suuret muutokset auttavat asiakkaita tekemään hyviä valintoja.

Kaikkiin kotimaisiin Pirkka-tuotteisiin on merkitty valmistajan nimi ja paikkakunta. Ulkomaisiin Pirkka-tuotteisiin merkitään valmistusmaa. Lihan alkuperämaa on merkitty ainesosalistaan sellaisissa Pirkka-tuotteissa, joissa liha on yksi pääraaka-aineista.

Kaikissa K-citymarketin ja Anttilan omien merkkien tuotteissa on valikoiman päivittyessä alkuperämaamerkintä. Myös Rautakesko lisää alkuperämaamerkinnän omiin merkkituotteisiin.

Lisää vastuullisen kriteerin omaavia tuotteita

Yksi vastuullisuusohjelman tavoitteista on, että Pirkka-sarjassa on 500 vastuullisen kriteerin omaavaa tuotetta vuoteen 2015 mennessä. Vastuullisia kriteerejä ovat esimerkiksi Reilu kauppa tai vastaava tuotantotapa, ympäristömerkki, MSC-sertifikaatti, UTZ-sertifikaatti tai vastuullisen palmuöljyn CSPO.

Luomutuotteiden määrää lisätään ja tavoitteena on 200 Pirkka Luomu -tuotetta vuoteen 2015 mennessä. K-kauppiat ostavat luomutuotteita myös suoraan paikallisilta tuottajilta. Luomuna saa esimerkiksi maitoa, voita, leipää, kananmunia, leikkeleitä, jogurtteja, kahvia, suklaata ja kasviksia.

Vuoden 2013 lopussa Ruokakeskon valikoimissa oli vastuullisen kriteerin omaavia tuotteita:

- Yli 230 Reilun kaupan tuotetta, joista 35 Pirkka Reilun kaupan tuotteita
- Yli 2 200 luomu- tai ympäristömerkittyä tuotetta
- Yli 1 700 luomutuotetta, joista 95 Pirkka Luomu -tuotteita
- Pirkka MSC-sertifioituja kaloja 21 kpl
- 15 Pirkka UTZ-merkittyä tuotetta

Käyttötavara- ja puutavaran omien Anno-tuotteiden tuotannossa suositaan luonnonmateriaaleja. Ekologisuus huomioidaan eri tavoin aina mahdollisuuksien mukaan; Anno-tekstiileissä on esimerkiksi käytössä ekopuuuillaa. Valikoimassa on myös esimerkiksi villatuotteita, joita ei ole valkaistu eikä värjätty, vaan joissa on hyödynnetty villan omia värisävyjä. Tuotantovaiheita karsitaan aina, kun se on mahdollista. Myös kierrätettyjen materiaalien osuutta pyritään kasvattamaan.

Rautakeskolle PEFC-sertifikaatti

Rautakeskolle myönnettiin puutavaran vastuullisesta alkuperästä kertova PEFC-sertifikaatti joulukuussa 2013. Sertifioinnin piirissä ovat Rautakeskon Suomessa toimittamat mänty- ja kuusisahatavara, niistä tehdyt jalosteet sekä MDF-levyt.

Rautakeskon asiakkaille PEFC-merkin käyttöoikeus on lupaus siitä, että heille toimitettu puutavara on peräisin kestävän metsänhoidon periaattein hoidetuista metsistä. Sertifioinnilla tuetaan myös asiakkaiden mahdollisuuksia toimia vastuullisesti.

Tavoitteena on ulottaa sertifiointi Rautakeskosta kauppoihin ja muihin toimintamaihin.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Vastuullinen hankinta ja myynti

Pakkausmerkinnät uusiksi

Ruokakeskossa on käynnissä omien merkkituotteiden pakkausmerkintöjen muutostyö, joka jatkuu edelleen vuonna 2014. Muutostyö on mittava, sillä muutokset on tehtävä noin 2 500 elintarvikepakkaukseen.

Muutostyöhön on ryhdytty, sillä pakkauksissa ilmoitettavaan kuluttajainformaatioon tulee muutoksia EU-asetuksen siirtymäajan päättyessä joulukuussa 2014 ja ravintoarvojen ilmoittamisen osalta joulukuussa 2016.

Tämä elintarviketietoasetus muuttaa käytännössä lähes kaikkien elintarvikkeiden pakkausmerkinnät ja asettaa uusia vaatimuksia muun muassa tuotteen nimeämiseen ja pakkauksen luettavuuteen.

CASE

Riskimaatehtaiden työolojen parantaminen vaatii yhteistyötä

Finnwatchin raportit tammikuussa 2013 ja 2014 toivat esiin vakavia epäkohtia thaimaalaisilla ananasmehu- ja tonnikalatehtailla. Tehdyistä toimista huolimatta toistuvat ongelmat osoittivat, että ihmisoikeuksien toteutumiseen koko toimitusketjussa tarvitaan kaikkien toimijoiden yhteistyötä.

Kun Finnwatchin raportti kaupan omista merkeistä vuoden 2013 alussa toi esiin epäkohtia thaimaalaisilla ananasmehu- ja tonnikalatehtailla, Kesko ryhtyi moniin toimiin.

– Lähetimme alkuvuodesta 2013 kaikille Ruokakeskon omia merkkituotteita (Pirkka, Euro Shopper ja Menu) valmistaville tavarantoimittajille selvityspyynnön tuotteiden ainesosien vastuullisuuden varmentamisesta, kertoo Keskon vastuullisuusjohtaja **Matti Kalervo**.

Hankintasopimuksiin lisättiin kohta ainesosien vastuullisuuden varmentamisesta. Jatkossa ostoyksiköt korostavat neuvotteluissa ja muussa yhteydenpidossa tavarantoimittajien kanssa vastuullisuuden varmentamisen tärkeyttä.

Ananasmehutiivisten tavarantoimittajat auditoitiin

Kun thaimalaisen ananasmehutehtaan epäkohdat vuosi sitten tulivat ilmi, Ruokakeskon tavarantoimittaja lopetti mehutiivisten toimitukset tehtaalta.

– Tämä ei meidän mielestämme ole paras ratkaisu ongelmaan eikä helpota työntekijöiden asemaa. Meidän näkemyksemme on, että ongelmat tulee pyrkiä ratkaisemaan selkeän suunnitelman ja aikataulun mukaan, Matti Kalervo sanoo.

Vuoden 2013 lopussa Pirkka-ananasmehuun tuli mehutiivistettä viideltä muulta tehtaalta Thaimaasta. Kaikki tehtaot ovat joko BSCI- tai Sedex-auditoinnin piirissä. Finnwatchin seurantaraportin tutkimuksissa yhdessä tehtaista, Vita Food Factoryssa, paljastui kuitenkin auditointituloksista merkittävästi poikkeavaa tietoa.

– Pyysimme auditoinnin tehneeltä yritykseltä lisäselvityksiä auditointitulosten ja raportin välisestä ristiriidasta. Niiden perusteella osoittautui, että tulosten luotettavuuden varmistamiseksi kyseisessä tehtaassa on suoritettava pikaisesti uusinta-auditointi. Uuden BSCI-auditoinnin jälkeen on aika tehdä johtopäätöksiä.

Tehtaalla tehtiin uusinta-auditointi maaliskuun lopulla. Tulokset eivät olleet vielä selvillä tämän raportin julkaisuajkaan mennessä.

Vierailu tonnikalatehtaalla toi tuloksia

Koulutus ja asioista viestiminen auttavat omalta osaltaan parantamaan riskimaiden tilannetta. Tämän havaitsivat myös keskolaiset, jotka kävivät vuoden 2013 aikana kaksi kertaa Finnwatchin raportissa mukana olevilla tonnikalatehtailla Thaimaassa.

– Ostajamme vieraili toukokuussa TUMin ja Unicordin tonnikalatehtailla ja kävi sosiaalisen vastuun asioita tarkasti läpi. Marraskuussa vierailimme hänen kanssaan TUMin tehtaalla uudestaan. Keskustelimme työajoista, palkkauksesta, työntekijöiden iän varmistamisesta ja siirtotyöntekijöiden asemasta tehtaalla. TUM on ottanut kritiikin vakavasti ja pyrkii kehittämään toimintaansa. Tehtaalla on vuoden aikana BSCI-auditointi ja TUM suhtautuu myönteisesti esittämiimme parannuksiin, sanoo tehtaalla vierailut Keskon yhteiskuntavastuun asiantuntija **Marjut Lovio**.

Varastotyöntekijät osoittivat solidaarisuuttaan

Thaimaalaistehtaiden työolot saivat myös Keskon henkilökunnan toimimaan.

Palvelualan ammattiliitto PAMin keskolaiset ja Helsingin varastotyöntekijöiden ammattiosastot päättivät asettaa kaupan omien merkkien ananasmehut käsittelykieltoon kolmeksi päiväksi helmikuussa 2014.

Ammattiosastot toivoivat, että viesti kulkee entistä paremmin myös kansainvälisen ay-liikkeen sisällä. He toivoivat, että painostustoimet saavat suomalaisyritykset vaatimaan sosiaalisen vastuun periaatteita nykyistä sitovammiksi ja vastuullisuusauditoinnit kattamaan koko toimitusketjun.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Vastuullinen hankinta ja myynti

Tavoitteena varmennettu oma suora riskimaatuonti

Mikään yritys ei voi yksin muuttaa maailmaa, vaan tarvitaan kaikkien toimijoiden – valtioiden, kansalaisjärjestöjen ja koko toimitusketjun yhteistyötä. Keskon mielestä ensisijainen keino on luoda yhdessä toimintamalli, jolla varmistetaan tuotannon vastuullisuus jokaisessa toimitusketjun portaassa.

Kesko jatkaa ponnisteluja myös riskimaa-ainenosien vastuullisuuden varmentamiseksi.

– Riskimaa-ainenosien määrä on niin suuri, että teemme riskianalyysin. Sen pohjalta asetamme ainesosat kriittisyysjärjestykseen ja lähdemme yhdessä tavarantoimittajien kanssa varmentamaan niiden tuotannon vastuullisuuden, sanoo Matti Kalervo.

Ruokakeskon tavoitteena on, että sen oman suoran riskimaatuonnin tuotannon sosiaalinen vastuullisuus on 100-prosenttisesti varmennettua vuoteen 2015 mennessä. Vuoden 2013 lopussa varmennuksen piirissä on yli 95 prosenttia.

CASE

Kalan matka palvelutiskiin



Valokuva: Heimo Ketola

K-citymarket Mikkeli ja K-citymarket Savonlinna olivat mukana Mikkelin ammattikorkeakoulun tutkimushankkeessa, jossa tehdään järvikalan toimitusketjua läpinäkyväksi sähköisen seurantajärjestelmän avulla. Kuluttaja voi omalla älypuhelimellaan tarkistaa, millainen kalan matka kauppaan tai ravintolaan on pysähdyksineen ollut.

Sähköisen järjestelmän avulla järvikalan matka kauppaan tai ravintolaan sekä kylmäketjun katkeamattomuus ovat todennettavissa sähköisesti koko toimitusketjun ajalta.

Järjestelmä yhdistää RFID- ja mobiiliteknologiaa. Kalapaketissa oleva RFID-tunniste lähettää signaalin lähellä olevaan älypuhelimeseen, jonka kautta asiakas näkee kalan tiedot ja pyyntipäivämäärät.

Kalaketjun alkupään testauksista kalastajan ja jalostajan välillä on saatu kesällä hyviä kokemuksia. Nyt testausta on laajennettu kauppaan ja ravintolaan asti. Samalla kerätään palautetta kuluttajilta. Vaikka lainsäädäntö ei edellytä koko järvikalaketjun läpinäkyvyyttä, voi seurantajärjestelmä toimia kilpailutekijänä ja toiminnan laadun takeena.

– Usein asiakkaat kysyvät, mistä kala on tullut ja milloin se on pyydetty. Asiakkaiden toivomuksissa korostuvat, että kala on pyydetty mahdollisimman läheltä, kertoo kalamestari **Jani Jukarainen** Graanin K-citymarketista Mikkelistä.

VASTUUNKANTAJA

Reilun kaupan kukat tekevät hyvää



Ruokakeskon valikoimissa myytäviä kukkia kasvatetaan kotimaan kukkatarhojen lisäksi kukkatiloilla lämpimässä Afrikassa. Toimitusketjun läpinäkyvyys on Ruokakeskelle tärkeää, ja siksi kaikki riskimaista tulevat kukat ovat Reilun kaupan kukkia. Reilu kauppa on lähellä kukkien ostopäällikkö Liisa Myllylän sydäntä.

Liisa Myllylä on työskennellyt Ruokakeskossa Vantaan Hakkilassa kukkien ostopäällikkönä 10 vuoden ajan. Reilun kaupan tuotteiden suosio on kasvanut koko ajan, ja kukat ovat nykyisin Pirkka-sarjan suosituin Reilun kaupan tuoteryhmä.

Pirkka Reilun kaupan kukkavalikoimassa on ruusuja, tertturuusuja, terttuneilikoita ja preerianruusuja. Vuonna 2013 Pirkka-sarjaan tuli uutena Pirkka sidottu kukkakimppu, jonka sisältö vaihtelee sesongin mukaan. Vähintään 50 prosenttia kimpun kukista on aina Reilu kauppa -sertifioituja ruusuja.



Ruokakesko ja Reilu kauppa ry ovat tehneet yhteistyötä vuodesta 1999. Laaja yhteistyösopimus allekirjoitettiin vuonna 2007.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Vastuullinen hankinta ja myynti

– Ensimmäistä kertaa Suomessa myytävä 50/50-sekakimppu on ollut menestys. Kukkien suosio kasvaa muutenkin koko ajan. Kevään äitienpäivän ja koulunpäättösjuhlien aika on vuoden suurin sesonki, mutta kukkia ostetaan yhä enemmän myös ystävänpäivänä helmikuussa ja naistenpäivänä maaliskuussa, Liisa Myllylä kertoo.

Reilun kaupan kukkien toimitusketju on valvottu ja laatuun panostetaan.

– Teemme yhteistyötä pitkäaikaisen, luotettavan hollantilaisen tavarantoimittajamme Bloomin kanssa. Kukat tulevat kylmäkuljetuksena Keniasta Hollannin kautta Suomeen neljässä päivässä. Ruokakeskon tuotetutkimus valvoo kukkien laatua ja tarkistaa, että kukan ulkoinen laatu on hyvä, pakkausmerkinnät oikein ja että kukan laatu pysyy hyvänä vielä pitkään kuluttajan maljakossa, Liisa sanoo.



Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Vastuullinen hankinta ja myynti

Reilun kaupan lisällä tukea äideille ja lapsille

Ruokakeskon myymistä tuotteista kertyi sosiaaliin kehityshankkeisiin tarkoitettua Reilun kaupan lisää yli 320 000 euroa vuonna 2013. Kukkien osuus lisästä oli yli 179 000 euroa.

– Työssäni on hienoa nähdä, miten voimme yhdessä tekemällä vaikuttaa asioihin. Suurimmalla kukkatoimittajallamme, Oserianin tilalla Keniassa, on Reilun kaupan lisällä kunnostettu koulua ja päiväkotia sekä hankittu keittiötarvikkeita kuten helloja, Liisa sanoo.



Reilun kaupan lisä on vaikuttanut suuresti Oserianin tilalla työskentelevän **Stella Chapkurui** perheen elämään.

– Kun kukkatilamme alkoi vuonna 2010 saada Reilun kaupan lisää, muuttui myös minun elämäni yksinhuoltajana. Aloin saada avustusta lasteni koulumaksuihin ja pystyin hankkimaan korottoman lainan avulla keittiötarvikkeita. Kaikkien pakollisten menojen jälkeen saan nykyisin säästettyä hieman perheeni hyväksi. Vanhin lapseni opiskelee lääketiedettä ja saa edelleen tukea Reilun kaupan lisästä, Stella Chapkurui iloitsee.

Vastuullisuus näkyväksi asiakkaille



Kesko ja K-kaupat haluavat helpottaa asiakkaiden elämää, tarjota terveellisiä ja hyvinvointia edistäviä palveluja ja opastaa asiakkaita tuotteiden oikeaan käyttöön. Kauppojen uuden K-vastuullisuuskonseptin avulla kerromme kaupan hyvistä teoista ja autamme asiakasta tekemään kestäviä valintoja helposti.

Terveellisten elämäntapojen ja ruokatottumusten sekä liikunnan edistäminen on keskeistä K-ryhmän ruoka- ja urheilukaupoille.

Hyvinvointia edistetään esimerkiksi näillä tavoin:

- Kaikissa Suomen yli 200 K-supermarketissa järjestetään vuosittain Superpäivien Hedelmäisku-kampanja, jossa on tarjolla erilaisia hedelmiä ja vihanneksia eurolla per kilo, paketti, rasia tai pussi.
- Pirkka-koekeittiön kotitalousopettajat kehittävät ja testaavat vuosittain satoja uusia ruokareseptejä. Pirkka.fi:n reseptipalvelusta löytyviin, noin 5 000 reseptiin on laskettu valintoja helpottavat ravintosisällöt.
- K-ruokakauppoihin on neljän vuoden ajan koulutettu K-ravintotaitajia, jotka saavat koulutusta ravitsemuksesta ja ruokavalioista. Vuoden 2013 loppuun mennessä K-ravintotaitajakoulutuksen oli suorittanut yli 740 henkilöä.
- Intersportin Sport to the People -konseptin mukaan liikkuminen kuuluu kaikille ja kaikenikäisille urheiluharrastuksen tasosta riippumatta. Jokaisessa Intersportissa Suomessa järjestetään vähintään kaksi kertaa vuodessa liikuntatapahtumia, joiden tavoitteena on edistää tervettä elämäntapaa ja kannustaa liikkumaan.

Tehdään hyvää yhdessä



*Tehdään hyvää.
Yhdessä.*

Keskon ja K-kauppojen vastuullinen toiminta halutaan tuoda entistä paremmin asiakkaiden näkyviin. Jatkossa vastuullisesta toiminnasta kerrotaan asiakkaille uuden K-vastuullisuuskonseptin avulla.

K-vastuullisuuskonsepti otettiin käyttöön ensimmäiseksi K-ruokakaupoissa syksyllä 2013.

– K-vastuullisuuskonsepti vastaa asiakkaiden kaupalle asettamiin odotuksiin. K-ruokakauppojen asiakkaat arvostavat ruoan aitoutta sekä kotimaisia ja paikallisia tuotteita ja luomutuotteita. Jätteiden kierrätykseen ja energiansäästöön kiinnitetään huomiota. Myös ruoan alkuperä ja henkilökunnan hyvinvointi kiinnostavat yhä enemmän asiakkaita, kertoo Ruokakeskon ympäristöpäällikkö **Timo Jäske**, joka toimi konseptin kehityksessä projektipäällikkönä.

K-vastuullisuuskonsepti korvaa aiemman K-ympäristökauppa-konseptin. Konseptissa huomioidaan ympäristön lisäksi muitakin vastuullisuuden näkökohtia. K-ruokakaupoissa tärkeitä näkökohtia ovat paikallisuus, ruoan terveellisyys, turvalliset tuotteet ja hyvä työyhteisö.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Hyvinvointia asiakkaille

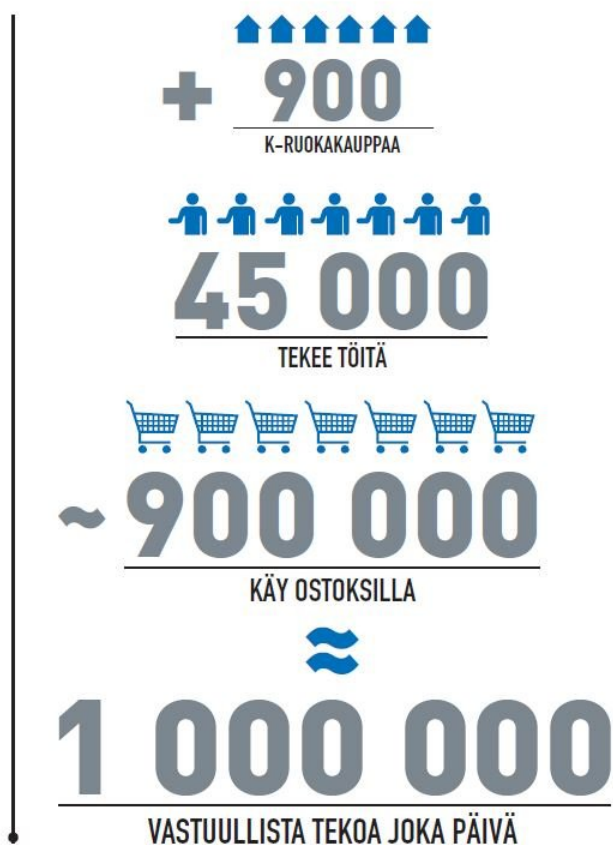
Miljoona mahdollisuutta joka päivä

Uuden konseptin avulla vastuullisuus tulee osaksi kaikkia kaupan asiakas kohtaamisia sekä myymälässä että Keskon sähköisissä kanavissa.

Kaupassa asiakkaita autetaan ja kannustetaan myymäläviestien kautta vastuullisiin valintoihin. Kesko ja K-kaupat kannustavat asiakkaidensa lisäksi myös omaa henkilökuntaansa ja tavarantoimittajiaan kestävien valintojen tekemiseen.

K-vastuullisuuskonseptin tunnuslause on: "Tehdään hyvää. Yhdessä."

– Jos me kaikki, työntekijät ja asiakkaat, teemme joka päivä yhden vastuullisen teon, teemme yhdessä lähes miljoona vastuullista tekoa päivässä, Timo Jäske muistuttaa.



Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Hyvinvointia asiakkaille

Koulutusta kaupan henkilökunnalle

Kaupan henkilökunnan vastuullisuusosaamisen parantamiseksi laadittiin K-vastuullisuuskonseptista verkkokoulutus. Tavoitteena on, että koulutuksen käynyt ja konseptin teemat sisäistänyt kaupan henkilökunta voi opastaa asiakkaita vastuullisempiin valintoihin ja tekoihin.

K-ruokakauppojen henkilökunnalle tehtiin K-vastuullisuus käsikirja, joka tukee kaupan työntekijöitä vastuullisuustyön tekemisessä. Käsikirjassa esitellään konseptin eri teemat ja hyviä käytäntöjä kaupan harjoittamasta vastuullisuustyöstä. Käsikirja jaettiin loppukesästä kaikkiin noin 900 K-ruokakauppaan.

Konsepti laajenee K-maatalous-, K-rauta- ja Rautia-kauppoihin

K-vastuullisuuskonsepti otetaan käyttöön myös K-maatalous-, K-rauta- ja Rautia-kaupoissa.

Rautakaupoissa 2000-luvun alusta lähtien käytetty ympäristökauppa-konsepti päivitetään vuoden 2014 aikana vastuullisuuskaupan toimintamalliksi. Ympäristökaupasta tulee vastuullisuuskauppa, kun sinne on toimitettu vastuullisuusaiheinen myymälämateriaali ja kaupan henkilöstö on käynyt vastuullisuuskaupan verkkokoulutuksen.

– Yksi vastuullisuuskaupan edellytys on, että kaupassa on perehdytyksen saanut ympäristövastaava, joka tunnetaan jatkossa nimellä vastuullisuusosaaja. Toimiva tulos saavutetaan, kun koko henkilöstö on mukana toteuttamassa toimenpiteitä ja vastuullisuus on osa jokapäiväistä toimintaa, sanoo Rautakeskon ympäristöpäällikkö **Jesse Mether**, joka vastaa konseptin käyttöönotosta rautakaupoissa.

Sähköiset palvelut asiakkaan avuksi

Sähköisen asioinnin ja verkkokauppapalveluiden tarjoaminen on strateginen painopiste Keskon kaikilla toimialoilla. Asiakasta halutaan palvella mahdollisimman hyvin ajasta tai paikasta riippumatta ja asiakkaan oman valinnan mukaisesti. Vuoden 2013 aikana uusia mobiili- ja verkkopalveluja kehitettiin kaikilla toimialoilla.

Sähköisiä palveluja edistettiin vuoden 2013 aikana konsernitason hankkeella, jolla haluttiin nopeuttaa ja tehostaa asiakkaille tarjottavien sähköisten palvelujen kehitystä ja käyttöönottoa kaupoissa ja ketjuissa.

Hyviä mobiilipalveluideoita kerättiin myös sidosryhmiltä, muun muassa henkilöstöltä, kauppiailta, asiakkailta ja opiskelijoilta. Toimialojen parhaita sähköisiä palveluja ja ideoita esiteltiin säännöllisesti vuoden aikana Keskon intranetissä.

Parhaat palvelut palkittiin

Kaikille toimialoille järjestettiin talon sisäinen kilpailu parhaasta asiakkaalle tarjottavasta sähköisestä palvelusta. Kultakin toimialalta valittiin yksi ehdotus voittajaksi.

Kilpailun voittajat olivat:

- Intersportin sähköiset lajiohjelmat
- K-supermarketin asiointiin perustuva sähköinen asiakaskirje, joka tarjoaa asiakkaan ostohistoriaan perustuvia tuote-etuja
- K-raudan, Rautian ja Byggmakkerin kauppaohjaimet tuote- ja hintatiedot verkossa
- Audin huollon verkkovarauspalvelu

Esimerkkejä K-ryhmän sähköisistä palveluista

Ruokakauppa:

- Pirkka-resepti- ja ostoslistasovellus älypuheliiniin ja tablettitietokoneisiin
- Ruoan verkkokauppa

Käyttötavarakauppa:

- MustaPörssin chat-palvelussa asiakas voi kysyä myyjältä netissä ja saa vastauksen heti
- Intersportin sähköiset lajiohjelmat

Rautakauppa:

- Tilaa verkosta ja nouda kaupasta -palvelu, K-raudan sähköinen ajanvarauspalvelu asiakkaiden henkilökohtaiseen palveluun, menekkilaskurit ja suunnitteluohjelmat K-rauta.fi ja Rautia.fi-sivuilla
- K-raudan, Rautian ja K-maalouden YouTube-kanavan suosittuja työohjevideoita, uusia ratkaisuja sekä rakentamisen ja remontoinnin vinkkejä -videoita on katsottu lähes 1,5 milj. kertaa
- Rautia Apuri -älypuhelinsovellus tarjoaa työohjeita, materiaalilaskureita, vinkkejä ja videoita
- K-raudan Työkalupakki-älypuhelinsovellus, jossa on menekkilaskurit, huoltokirja, puutarhakalenteri ym.
- Venäjän K-rautojen asiakkaat voivat paikantaa itsensä Foursquare-mobiiliapplikaation avulla kauppoihin ja hyödyntää sen tarjoamia etuja

Auto- ja konekauppa:

- Huoltopalveluiden ja koeajoaikojen varaus verkossa
- Volkswagenin Service App -älypuhelinsovellus tarjoaa muun muassa reittiopastus- ja huoltovinkkejä
- Konekeskon raskaskoneiden varaosien verkkokauppa

CASE

Rakennusalan ammattilaisista energianeuvojia



Rautakeskon norjalaisen tytäryhtiön, Byggnakkerin, painopisteenä vuonna 2013 oli energianeuvonta. Yli 1 200 ammattiasiakasta ja työntekijää on saanut energianeuvojan koulutuksen. "Haluamme vastata kasvavaan tarpeeseen parantaa kotien ja muiden rakennusten energiatehokkuutta", toteaa Byggnakkerin toimitusjohtaja Knut Strand Jacobsen.

Rakennusten kunnostaminen ja energiatehokkuus ovat erityisen tärkeitä Byggnakkerille. Avainasemassa on energiankulutuksen vähentäminen ja asumismukavuuden lisääminen.

Vuosina 2012 ja 2013 yli 1 200 ammattiasiakasta ja työntekijää on saanut Byggnakkerin järjestämän energianeuvojan koulutuksen.

– Koulutuksen jälkeen ammattiasiakkailamme on enemmän ammattitaitoa arvioida asuntojen korjaustarpeita. Asuntojen kunnostaminen lisää asumismukavuutta ja alentaa lämmityskustannuksia. Samalla saadaan korjattua muitakin asuntoon vuosien mittaan syntyneitä vaurioita, sanoo **Knut Strand Jacobsen**.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Hyvinvointia asiakkaille

Verohelpotuksia energiansäästötoimiin

Keväällä 2013 Norjan hallitus lupasi verohelpotuksia niille asunnonomistajille, jotka panostavat energiansäästötoimiin. Verohelpotus sisältyy valtion vuoden 2015 budjettiin.

Tähän asti tukea on voinut saada julkiselta järjestöltä Enovalta. Jatkossa kotitaloudet voivat palkata energianeuvojan tekemään toimintasuunnitelman ja saada siihen tukea jopa 5 000 Norjan kruunua. Rakennusten omistajat voivat saada remonteihin jopa 125 000 kruunua.

– Verohelpotukset asunnonomistajille, jotka panostavat energiansäästötoimiin, avaavat uusia markkinoita rautakaupalle. Kun autamme ammattiasiakkaitamme löytämään lisää töitä ja varmistamme, että kuluttaja-asiakkaamme ovat tyytyväisiä lopputulokseen, kaikki voittavat, sanoo Strand Jacobsen.

Sertifiointi hyödyttää kaikkia

Rakennusalan ammattilaisilla on neuvjarekisteriin päästäkseen oltava todistus ammattitutkinnosta. Heidän on suoritettava Byggnakkerin järjestämä kaksiosainen kurssi, johon sisältyy pakollinen loppu työ ja loppukoe. Heidän on myös työskenneltävä rakennustöiden tekemiseen valtuutetussa yrityksessä.

– Enovan julkinen rekisteri, jossa ilmoitetaan tarvittavat vaatimukset, antaa lisäturvaa norjalaisille asunnonomistajille. Olemme saaneet palautetta, että rekisteriin pääsy tuo lisää töitä rakennusalan ammattilaisille, sanoo kouluttaja **Peik Næsje**.

CASE

Sähköiset lajiohjelmat kannustavat liikkumaan



Sport to the People -konseptinsa mukaisesti Intersport Finland haluaa kannustaa ihmisiä liikkumaan aktiivisesti ja kokeilemaan uusia lajeja. Maaliskuussa 2013 aloitettu sähköinen juoksuohjelma oli menestys ja sai mukaan yli 50 000 liikkujaa. Ohjelman saama hyvä palaute kannusti Intersportia kehittämään uusia lajiohjelmia.

Kahdeksan viikon juoksuohjelmaan osallistujat saivat kerran viikossa sähköisen uutiskirjeen, joka ohjasi Intersportin kampanjasivustolle.

– Tuotimme juoksuohjelmaa varten sivustolle paljon monipuolista sisältöä, muun muassa videoita, joilla annoimme treni-, tekniikka- ja varustevinkkejä, kertoo Interport Finland Oy:n eMarketing Manager **Aki Kaipainen**.

Vinkkejä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi

Ohjelman sisällössä otettiin esiin yleisesti terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä näkökulmia, jotka ovat tärkeä osa juoksuharrastusta. Sivustolla esiteltiin muun muassa Pirkka.fi:n vinkit juoksijan ruokavalioksi.

Uutiskirjeissä pohdittiin lisäksi musiikin vaikutusta juoksuun ja annettiin käytännön vinkkejä juoksupahtumaan valmistautumiseen.

Sähköisiä lajiohjelmia jatketaan

Asiakkailta saatu palaute juoksuohjelmasta oli myönteistä ja monipuolista sisältöä kiiteltiin. Tämä kannusti Intersportia kehittämään lisää ohjelmia, joita on toteutettu myös treenaamisesta ja maastohiihdosta. Osallistujia 4–8 viikkoa kestäneissä lajiohjelmissa on ollut yhteensä yli 150 000.

– Haluamme Sport to the People -konseptimme innoittamana kannustaa ihmisiä liikkumaan aktiivisesti ja kokeilemaan uusia lajeja. Lajiohjelmissa käsitellään monipuolisesti lajiteemaa, mutta keskitymme vahvasti myös liikunnan ja ravinnon kokonaisvaikutuksiin. Jatkossa rakennamme osasta ohjelmista ympärivuotisia, jolloin asiakkaat voivat aloittaa ohjelman silloin kun se heille parhaiten sopii, Aki Kaipainen kertoo.

Intersportin sähköiset lajiohjelmat valittiin vuoden 2013 parhaaksi käyttötavarakaupan asiakkaille tarjotuksi sähköiseksi palveluksi K-ryhmän omassa sähköisten palvelujen kilpailussa.

CASE

Asiakkaille tietoa turvallisista tuotteista

Rautakesko Viro ja Latvia osallistuvat Baltic Environmental Forumin (BEF) johtamaan, ympäristölle haitallisia aineita koskevaan projektiin.

– Projektin tavoitteena on lisätä tietoisuutta tuotteiden mahdollisesti sisältämistä ympäristölle haitallisista aineista, jotka voivat vahingoittaa terveyttämme ja ympäristöämme, sanoo **Alo Ivask**, Rautakeskon Viron ja Latvian maayhtiöiden toimitusjohtaja.

Baltic Environmental Forumin (BEF) johtama ja EU:n rahoittama projekti ympäristölle haitallisista aineista, Baltic Info Campaign on Hazardous Substances, alkoi lokakuussa 2011 ja päättyy maaliskuussa 2015.

Projektin aikana BEF on tarkastanut K-raudan valikoiman ja selvittänyt, onko maaleissa, lakoissa ja liimoissa haitallisia aineita ja niille turvallisia vaihtoehtoja.

Yhteensä 70 tuotetta näissä tuoteryhmissä on todettu erityisen turvallisiksi vaihtoehtoiksi. Tuotteet on merkitty erityistunnuksin kaikissa Viron ja Latvian 16:ssa K-raudassa.

K-rautojen henkilökunnalle on annettu koulutusta haitallisista aineista ja niiden pakkausmerkinnöistä. Suunnitteilla on myös lisäkoulutusta.

– Kampanjatietoa jaetaan K-raudan kanavissa laajemmalle. Olemme kertoneet aiheesta kuluttajille painotuotteissamme, nettisivuillamme ja myymälämateriaalin avulla, Alo Ivask sanoo.

Kun kampanja päättyy, sen tuloksia mitataan laadullisella tutkimuksella ja analysoimalla asiakkaiden ostokäyttäytymistä.

CASE

Kuluttajapalvelu vastaa aina



Ruokakeskon kuluttajapalvelusta asiakas saa selville kysymällä minkä tahansa Pirkka-tuotteen minkä tahansa ainesosan alkuperämaan. Vuonna 2013 Kuluttajapalvelu aloitti Vastamme Aina -kampanjan, jolla pyrittiin lisäämään kuluttajien tietoisuutta Kuluttajapalvelusta.

Kuluttajien kiinnostus tuotteiden alkuperää ja sisältöä kohtaan on kasvanut. Avoimuus ruokaketjussa on avainasemassa, jotta kuluttajat voivat luottaa tuotteiden sisältöön ja pakkausmerkintöihin.

Kuluttajapalvelusta saa monenlaista tietoa Pirkka-tuotteista: tuotepalautteiden lisäksi asiakkaat kysyvät tuotteiden alkuperästä, ainesosista, niiden soveltuvuudesta eri käyttäjille, käyttö- ja valmistusohjeita sekä paljon muuta.

Tuotetutkimus tutkii tuotenäytteitä ja varmistaa, että uudet ja jo kaupoissa olevat tuotteet ovat sellaisia kuin pitää. Omien merkkituotteiden valmistajien laadunhallintakyky selvitetään auditoimalla eli käymällä paikan päällä suorittamassa laatu- ja tuoteturvallisuuskatselmus. Tämä voi tietää esimerkiksi vierailua banaanitilalla Costa Ricassa tai Ecuadorissa.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Hyvinvointia asiakkaille

– Kuluttajapalvelu toimii yhteistyössä Pirkka-koekeittiön ja tuotetutkimuslaboratorion kanssa. Kaikkiin kyselyihin pyritään vastaamaan ja tuotetutkimustiemme tutkii tarvittaessa kuluttajien lähettämiä näytteitä. Lisäksi selvitämme tavarantoimittajiltamme, mikäli emme omien tietojemme pohjalta pysty kysymyksiin vastaamaan, kertoo Keskon vastuullisuusjohtaja **Matti Kalervo**.

Tuotetutkimuksen vuosi 2013 lukuina:

- Yli 9 400 tutkittua tuotenäytettä
- 20 auditoitua tavarantoimittajaa
- Yli 550 laadittua ruokaohjetta
- Yli 23 000 asiakkaiden yhteydenottoa

VASTUUNKANTAJA

Vastuullisen hankinnan koulutusta Rautakeskon ostajille



Keskolaiset ostajat eri toimialoilta tekevät päivittäin hankintapäätöksiä. On tärkeää, että ostajilla on yhteiset pelisäännöt sekä riittävät tiedot ja asiantuntemus hankinnan vastuullisuudesta.

Ympäristöpäällikkö **Jesse Mether** vastaa Rautakeskon ympäristö- ja yhteiskuntavastuuasioista. Syksyllä 2013 hän oli mukana laatimassa Rautakeskon ostajille uutta vastuullisen hankinnan verkkokoulutusta.

– Riskimaatuonti sekä hankintaketjujen vastuullisuus ja läpinäkyvyys nousivat viime vuoden aikana usein esiin julkisuudessa. Meillä on Rautakeskossa kymmeniä ostajia, jotka hankkivat työssään tavaroita valikoimiimme. Päätimme koota vastuullisen hankinnan keskeisimmät periaatteet verkkokoulutukseen, jolloin kaikki ostajamme eri toimintamaissamme saavat saman tiedon periaatteistamme, Jesse Mether kertoo.

Verkkokoulutuksessa annetaan tietoa vastuullisen hankinnan perustoimintatavoista ja prosesseista, keskeisimmistä tavarakaupan sertifikaateista ja asetuksista sekä vastuullisuusdokumentoinnista.

– Kerromme ostajillemme, mitä vastuullisuusasioita heidän tulee huomioida harkitessaan yhteistyötä uuden tavarantoimittajan kanssa. Annamme tietoa BSCI:n Code of Conductin sisällöstä, BSCI-auditoinneista ja siitä, miten uusi, ei-auditoitu tavarantoimittaja ohjataan BSCI-polulle. Suuri osa ostoistamme tehdään Eurogroup-yhteistyön kautta, jolloin Eurogroup huolehtii BSCI-auditoinneista ja -dokumentoinnista.

Vastuullisen hankinnan verkkokoulutus on englanninkielinen ja avattiin maaliskuun alussa Rautakeskon Suomen organisaatiolle. Muihin toimintamaihin koulutus viedään myöhemmin vuoden 2014 aikana. Tavoitteena on, että kaikki riskimaista tavaraa hankkivat ostajamme suorittavat verkkokoulutuksen vuoden 2014 aikana.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Hyvinvointia asiakkaille

Raudan tavarantoimittajat SUMO-tietokantaan

Keskossa on käytössä tavarantoimittajien hallinnan työkalu, SUMO (supplier monitoring) -tietokanta. Tietokantaan tallennetaan tiedot riskimaatavarantoimittajien auditoinneista, sertfioinneista ja monitorointikäynneistä sekä niiden perusteella määräytyvästä riskiluokituksesta.

- Rautakeskon tavarantoimittajien tiedot eivät olleet aiemmin kootusti SUMOssa, joten päätimme verkkokoulutusprojektin yhteydessä saattaa myös SUMOn osaltamme ajan tasalle. Jatkossa kaikki Rautakeskon ostajat käyttävät SUMOa tavarantoimittajatietokantaan, mikä helpottaa riskienhallintaa, raportointia ja toiminnan kehittämistä, Jesse Methers sanoo.

SIDOSRYHMÄPUHEENVUORO

Lapsiperhe ostoksilla



Kuvassa Tomi Rajala, Iris Rajala, Seela Rajala ja Katri Hyvärinen.

– Ruokaostoksilla valitsen mielelläni kotimaisia tuotteita, luomutuotteita ja Reilun kaupan tuotteita. Emme syö lainkaan lihaa, vaan ruokavaliomme perustuu kasviksiin ja kalaan. Kala mietityttää tällä hetkellä: myydäänkö kaupassa uhanlaista kalaa ja pitäisikö huolestua kalassa olevista ympäristömyrkyistä?

Vaatekaupassa kiinnitän huomiota tuotteiden alkuperään ja pohdin niiden tuotanto-olosuhteita, mutta niistä on vaikea saada tietoa ostoksilla ollessaan. Lähtökohtana pitäisi olla, että kaikki kaupassa myytävät tuotteet on valmistettu asiallisissa oloissa.

Lastentarvikkeiden ja lelujen kohdalla mietityttää muovin suuri määrä ja siinä mahdollisesti käytetyt haitalliset aineet, kuten ftalaatit. Voiko aina luottaa siihen, että tuote on turvallinen lapsille?

Tuotemerkintöihin kiinnitän huomiota esimerkiksi pesuaineissa, joissa suosin biohajoavia tai Joutsenmerkittyjä tuotteita. Joutsenmerkki on luotettavan tuntuinen ja helposti tunnistettava ympäristömerkki, ja merkittyjen tuotteiden valikoima on hyvä. Ympäristö- ja vastuullisuusmerkintöjä on liikaakin, eikä kaikkia merkkejä voi millään muistaa. Tuotteiden selkeä ryhmittely kaupassa ja nimeäminen hyllynreunoissa auttaa valinnoissa.

Vastuullistakin kuluttamista ohjaavat myös muut kriteerit. Itse arvostan eniten tuotteita, joiden kohdalla kokonaisuus on houkutteleva: tuote on käytännöllinen, kaunis ja kestäväällä tavalla tuotettu. Vaikka vastuullisesti valitseminen tuntuu välillä hankalalta, olen sitä mieltä, että kaupassa käydessä voi ja pitää parantaa maailmaa!

Katri Hyvärinen on käpyläläinen perheenäiti.

Valintoja ympäristön hyväksi



Kesko osallistuu omalla toiminnallaan ilmastonmuutoksen hillintään ja edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä. Keskeisiä keinoja ovat energiankäytön tehostaminen sekä jätteiden kierrätyksen ja hyötykäytön lisääminen. Haluamme auttaa myös asiakkaitamme pienentämään ympäristövaikutuksiaan.

65 GWh = 3 200 omakotitaloa

Kesko on sitoutunut kaupan energiatehokkuussopimuksessa tehostamaan energiankulutustaan erilaisin säästötoimenpitein 65 GWh:n verran vuositasolla vuoden 2016 loppuun mennessä. Se vastaa reilun 3 200 omakotitalon vuotuista energiankulutusta.

Energiansäästötoimet tehoavat

Vuoden 2013 loppuun mennessä Kesko on tehostanut energiankulutustaan 58,9 GWh:n verran ja on saavuttanut tavoitteestaan 91 %.

Keinoja säästää energiaa

Erilaisia energiansäästökeinoja on raportoitu yli 1 600 kpl.

3 200**91 %****1 600**

Vuonna 2016 päättyvälle energiatehokkuussopimukselle suunnitellaan jatkoa. Kesko on yhdessä muiden kaupan alan yritysten kanssa sitoutunut neuvottelemaan uudesta, vuonna 2017 käynnistyvästä sopimuskaudesta.

Energiatehokasta rakentamista

Uusien kauppojen ja kauppakeskusten rakentamisessa ja vanhojen uudistamisessa otetaan käyttöön ratkaisuja, jotka vähentävät kiinteistöjen elinkaarenaikaista materiaalien ja energian kulutusta.

Energiatehokas kauppakeskus Veturi

Reilun vuoden ikäinen kauppakeskus Veturi Kouvolassa on Keskon kaikkien aikojen suurimpia kauppakeskushankkeita.

Veturin maalämpö-/maakylmäjärjestelmällä saadaan tehtyä mittavia energiansäästöjä. Järjestelmää hyödynnettiin lämmityksessä jo rakennusaikana. Maalämmön ja maakylmän lisäksi myös nykyaikaisen kiinteistöautomaatiikan hyödyntäminen tuo merkittäviä energiansäästöjä. Veturissa säädelään valaistusta ja ilmanvaihtoa kävijämäärien ja vuorokauden aikojen perusteella.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana Veturissa on saavutettu 97 prosentin jätteenkierrätysaste.

Veturille myönnettiin syksyllä 2013 BREEAM Very Good -ympäristösertifikaatti. BREEAM Very Good on toistaiseksi korkein Suomessa saavutettu BREEAM- ympäristöluokituksen taso.

Veturi on valittu edustamaan Suomea NCSC:n (Nordic Council of Shopping Centers) pohjoismaiseen kauppakeskuskilpailuun. Pohjoismaiden paras kauppakeskus vuonna 2014 julkistetaan toukokuussa Oslossa.

Raision Kodin1-sisustustavaratalo on passiivimyymälärakennus

Toukokuussa 2013 valmistunut Raision Kodin1-sisustustavaratalo on Pohjoismaiden ensimmäinen passiivimyymälärakennus.

Passiivirakennuksessa perusajatuksena on kuluttaa energiaa mahdollisimman vähän. Kodin1-sisustustavaratalon rakennuksen rakenteet ovat erittäin tiiviit. Energiaa säästyy myös moderneilla valaistusratkaisuilla, taloudellisella ilmanvaihdolla ja uudenaikaisella kiinteistöautomaatiikalla.

Ekotehokkailla toimenpiteillä tavaratalon lämmitysenergian kulutusta saadaan pienennettyä noin 60 % ja sähkönkulutusta noin 50 % perinteiseen tavarataloon verrattuna.

Turhan valon tuottamista vältetään ja valaistusta käytetään vain siellä, missä tarvitaan, ja vain silloin, kun tarvitaan. Tavaratalon osastoilla palaa yleisvalo vain 10-prosenttisesti liikkeen aukioloaikana, kun alueella ei liiku ihmisiä.

Kodin1-sisustustavaratalon rakennus sai VTT:n passiivirakennussertifikaatin keväällä 2013.

K-citymarket Kokkola on tiiviydeltään huippuluokkaa

Huhtikuussa 2013 avatun K-citymarket Kokkolan rakentamisessa ja suunnittelussa kiinnitettiin erityistä huomiota rakennusvaipan tiiviyteen. Rakennusvaipan lämmöneristyskyvyllä ja tiiviydellä on suuri merkitys energiatehokkuuteen. Tiiviyksmittauksissa rakennus sai parhaan mahdollisen, A-luokan tuloksen (tiiviyys RakMr 2010 n50 = 0,2 ja RakMr 2012 q50 = 0,6).

K-citymarket Kokkolan vesikatkon pinnoitemateriaalina on käytetty katetta, joka neutraloi ilmasta liikenteen ja teollisuuden tuottamia haitallisia typenoksidipäästöjä yhdessä auringon, tuulen ja sadeveden kanssa. Pohjoismaiden ensimmäisenä liikerakennuksena kaupan teräsrunko on saanut tarkastuslaitoksen hyväksymän CE-merkinnän.

Energiatehokkuutta kaupassa

Kauppojen energiatehokkuilla ratkaisulla, kuten kylmäkalusteiden kansilla ja ovilla, lauhdelämmön talteenotolla, hiilidioksidia käyttävillä kylmälaitteilla sekä säädettävällä ja kohdennetulla valaistuksella päästään huomattaviin energiasäästöihin. Kiinteistömanagerit toimivat kauppojen apuna energiankäytön tehostamisessa.

Kylmälaitteilla energiansäästöä

Kaikki uudet K-ruokakaupat varustetaan kannellisilla ja ovellisilla pakastekalusteilla. Kannellisten altaiden avulla säästyy 40 % energiaa kannettomiin verrattuna.

Pakastealtaita ja muita kylmälaitteita jäähdytettäessä syntyy lauhdelämpöä, jota voidaan hyödyntää lämmittämiseen. Lähes kaikissa K-ruokakaupoissa lauhdelämpö otetaan talteen, jolloin lisälämpöenergiaa tarvitaan ainoastaan kovilla pakkasilla.

Kaikki uudet K-ruokakaupat käyttävät teollisuuden prosesseista kerättyä hiilidioksidia kylmälaitteissaan. Hiilidioksidia käyttävä kylmälaitos lisää kaupan investointikustannuksia, mutta kannattaa pitkällä aikavälillä, sillä lämpöenergiaa kuluu 30 % vähemmän kuin muita kylmäaineita käytettäessä.

– Talteen otettu hiilidioksidi on luonnollinen ja turvallinen kylmäaine, joka säästää kustannuksia ja on ympäristölle parempi kuin perinteiset halogeenivetyypohjaiset kylmäaineet, kertoo Ruokakeskon talotekniikkapäällikkö **Jari Pihlajamaa**.

Valaistuksella on väliä

Valaistuksen suunnittelulla ja oikean valaistuksen valinnalla voidaan säästää energiaa kaupassa.

Kaikkien K-ryhmän kauppojen uusissa mainosvaloissa käytetään ledivaloja. Ledivalomainosten säästö tavallisiin neonputki- ja loisteputkiratkaisuihin verrattuna on 60–70 %.

Kaupan säädettävällä ja kohdennettavalla valaistuksella on Anttila-tavarataloissa ja Kodin1-sisustustavarataloissa saatu merkittäviä sähkönkulutuksen säästöjä.

Valaistuksesta ja oikeiden lamppujen valinnasta kerrottiin asiakkaille eri ketjujen myymälöissä, nettisivuilla ja sosiaalisen median kanavissa Energiansäästöviikolla lokakuussa 2013.

Kesko ja K-kaupat osallistuivat Earth Hour 2013 -tapahtumaan maaliskuussa sammuttamalla eri puolilla Suomea kauko-ohjauksessa olevien kiinteistöjen ja kauppojen mainosvalot ja mainospylonit tunniksi.

Energiatehokkuutta kiinteistömanagerin avulla

Keskon 36 kiinteistömanageria auttavat K-kauppoja löytämään keinoja tehostaa kaupan energiankulutusta.

Optimaalista energiankulutusta etsitään säännöllisellä seurannalla ja tekniikkaa tarkkailemalla sekä eri kiinteistöjen raportteja vertailemalla.

Kiinteistömanageri auttaa kauppoja myös pitkän tähtäimen suunnittelussa. Peruskorjausohjelmassa arvioidaan, mitä kunnostustöitä kannattaa tehdä 10 vuoden sisällä.

Materiaalitehokkuus ja jätteiden hyötykäyttö

Kauppojen ja varastojen jätteiden vähentämisellä on merkittävä ympäristövaikutus. Tavoitteena on ohjata kaikki syntyvä jäte kierrätykseen ja energiahyötykäyttöön. Pakkausten ympäristövaikutukset huomioidaan jo tuotteiden suunnitteluvaiheessa.

Anttilan logistiikkakeskuksessa Keravalla saadaan hyötykäyttöön lähes kaikki jäte, noin 99 %. Tavaroiden kuljetuksessa käytetään kierrätettäviä kuorma-alustoja ja tavarataloihin lähtevistä tuotteista otetaan turhat pakkausmateriaalit talteen jo logistiikkakeskuksessa.

Myös Keslogin keskusvarastoissa ja terminaaleissa saadaan hyötykäyttöön lähes kaikki jäte, noin 98 %.

Kauppojen kaatopaikkajätettä vähennetään kehittämällä toimintatapoja ja valitsemalla jätehuollon kumppanit huolellisesti. Ruokakeskon keskitetyn jätehuoltosopimuksen piirissä oli vuonna 2013 noin 100 K-kauppaa. Kaupoissa syntyvien jätteiden hyötykäyttöaste oli noin 90 % ja kierrätysaste noin 68 %.

K-market Sorsakiven kokonaisjättemäärä on ollut useana vuonna päivittäistavarakaupan toimialalla pienin.

– Innostus ympäristöasioihin heräsi 1990-luvun lopulla ympäristökauppahankkeen myötä. Aloimme lajitella kaiken mahdollisen kierrätettävän materiaalin. Nykyään meillä ei synny varsinaista kaatopaikkajätettä juuri ollenkaan. Viimeisin energiankulutukseen vaikuttava tekijä oli siirtyminen ledivalaistukseen runsas vuosi sitten, kertoo kauppias **Risto Sorsakivi**.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY myönsi K-market Sorsakivelle Vuoden Petraaja 2013 -palkinnon. Palkinnolla annetaan tunnustusta yritykselle tai yhteisölle, joka on pystynyt merkittävästi vähentämään jätteen määrää omalla toimialallaan.

”Vie mennessäs, tuo tullessas”

Jätteiden ympäristövaikutusta pienennetään myös kuljetusten reittisuunnittelulla ja toimitusten paluukuljetuksilla. Tavarantoimittajille palautuvat kuljetuspakkaukset ja kierrätyskelpoiset materiaalit kuljetetaan kaupoista ja suurkeittiöasiakkailta paluukuljetuksissa.

Keskon logistiikkayhtiö Keslog noutaa vuosittain K-ruokakaupoista ja Kespron asiakkailta jatkojalostukseen ja kierrätykseen noin 85 miljoonaa alumiinista juomatölkkiä, 53 miljoonaa kierrätysmuovipulloa ja 13 miljoonaa kierrätyslasipulloa. Paluulogistiikkaterminalista Kesko toimittaa kierrätettävän materiaalin teollisuuden jatkojalostukseen.

Anno- ja Pirta-tuotteita ei pakata turhaan

Käyttötavarakaupan omissa merkkituotteissa, Anno- ja Pirta-tuotteissa, minimoidaan pakkausmateriaalien käyttöä.

Muovin määrää pakkauksissa pyritään vähentämään. Jos muovin käyttö on tarpeen tuotteen suojaamisen vuoksi, käytetään sekoitemuovin sijaan entistä enemmän kierrätettävää LDPE-muovia. Monet tekstiilit, kuten huovat ja lakanat, pakataan ilman muovia vyötteellä.

Suurikokoiset tuotteet, kuten valaisimet, suunnitellaan mahdollisimman pieneen kokoon pakattavaksi. Näin kuljetuskontit saadaan täytettyä mahdollisimman tiiviisti (ns. flat pack).

Biohajoava pakkausmateriaali Pirkka-vihanneksiin

Syksyllä 2013 otettiin käyttöön uudenlainen biohajoava pakkausmateriaali valmiiksi pakatussa Pirkka-kiinankaalissa, -purjossa ja -nippusipulissa.

Tärkkelyspohjaisesta uusiutuvasta raaka-aineesta valmistettu pakkausmateriaali on sertifioitu, suomalainen innovaatio. Uusi materiaali on hengittävä, joten se soveltuu erinomaisesti vihannesten pakkaamiseen. Pakkaus voidaan hävittää kompostoimalla tai käyttää uudelleen biojätepussina.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Ilmastonmuutoksen hillintä

Pirkka-kierrätysmuovikassi säästää raaka-ainetta

Yli 90 % Pirkka-kierrätysmuovikassiin käytettävästä muovista on kierrätettyä.

Materiaalista 30 % saadaan Ruokakeskon tavarakuljetuksissa käytettävistä kuormalavojen kuljetussuojamuoveista. Loppu kierrätysraaka-aine on muun muassa elintarvike- ja hygieniapakkausten ja muovikassien valmistuksessa syntyvää uusiomateriaalia.

Yhdestä kilosta kierrätysraaka-ainetta syntyy 50 kierrätysmuovikassia.

Kierrätys helpommaksi asiakkaille

Kauppojen yhteydessä sijaitsevat kierrätyspalvelut helpottavat asiakkaiden arkea. Pantilliset juomapakkaukset, kuidun, lasin ja metallin voi palauttaa K-ruokakauppojen ekopisteisiin. Myös vanhat sähkö- ja elektroniikkalaitteet on keväästä 2013 alkaen voinut palauttaa kauppoihin. Monet kaupat järjestävät myös vanhojen tavaroiden kierrätyskampanjoita.

K-ruokakauppojen yhteydessä oli vuonna 2013 noin 220 kuluttajapakkausten (kuitu, lasi, metalli) kierrätykseen tarkoitettua ekopistettä. Useassa ekopisteessä otettiin vastaan myös keräyspaperia ja käytöstä poistettuja vaatteita.

Kaikki K-ruokakaupat ottavat asiakkailtaan vastaan kannettavia paristoja ja pienakkuja. Pantilliset juomapakkaukset voi palauttaa kaikkiin K-ruokakauppoihin. Asiakkaat palauttivat 324 miljoonaa tölkkiä, 97 miljoonaa kierrätysmuovipulloa ja 31 miljoonaa kierrätyslasi-pulloa vuonna 2013.

Lähes kaikissa Pirkka-pakkauksissa on materiaalisymboli, joka helpottaa kierrätystä kotitalouksissa.

Sähkö- ja elektroniikkaromut voi palauttaa kauppoihin

Kuluttajat ovat toukokuusta 2013 voineet palauttaa vanhat sähkö- ja elektroniikkalaitteensa (SER) myös kauppoihin. Kaupan vastaanottoveloite vaihtelee myymälän koon ja tuotevalikoiman mukaan.

Kesko oli aktiivisesti mukana kauppojen SER-vastaanoton suunnittelussa muiden kaupan alan toimijoiden kanssa. K-rauta Rovaniemi, K-citymarket Rovaniemi ja Anttila Rovaniemi ottivat vanhoja laitteita vastaan jo pilotointivaiheessa lokakuusta 2012 huhtikuuhun 2013.

Kauppakeräyksen toivotaan lisäävän sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kierrätystä. SER-vastaanottoon palautuneet romut käsitellään ensisijaisesti Suomessa. Käsittelyssä laitteista saadaan talteen haitalliset aineet, kuten lyijy ja elohopea, ja näin estetään niiden joutuminen kaatopaikalle tai luontoon.

Kierrätyskampanjoita kaupoissa

Kodin1-sisustustavaratalossa Raisiossa järjestettiin toukokuussa 2013 yhdessä UFF:n kanssa kierrätystempaus. Asiakkaat saivat tuoda tarpeettomia kodintekstiilejä ja leluja tavarataloon järjestettyyn kierrätyspisteeseen.

K-rauta ja Recser järjestivät loka-marraskuussa 2013 yhteisen Facebook-kampanjan, jolla etsittiin hyviä tapoja säilyttää kierrätystä odottavia paristoja.

Kampanjalla haluttiin muistuttaa kuluttajia paristokierrätyksestä ja edistää paristojen kierrätystä. Kuluttajille annettiin neuvoja muun muassa paristojen teippaamisesta vaaratilanteiden ehkäisemiseksi. Kampanjalla saavutettiin laajasti näkyvyyttä paristokierrätykselle sosiaalisessa mediassa.

K-maatalouden koetila edistää kotimaista maataloutta



K-maatalouden koetilan 50-vuotista toimintaa juhlistettiin Viljelyohjelmapäivillä elokuussa 2013. Viljelijöille esiteltiin koeruujuja, joilla seurataan kasvukauden etenemistä ja eri kasvilajien kehittymistä.

Suomen erityiset viljelyolosuhteet edellyttävät paikallisesti sopivia kone- ja laiteratkaisuja sekä tuotantomenetelmiä. K-maatalouden koetilalla Hauholla panostetaan lajikekehitykseen ja tutkimustyöhön kestävien viljelytapojen ja paremman kotimaisen ruoantuotannon puolesta. Vuosi 2013 oli K-maatalouden koetilan toiminnan 50-vuotisjuhlavuosi.

K-maatalouden koetilan tutkimustyön tavoitteena on antaa asiakkaille valmiiksi testattuja ratkaisuja tuottaviin tuotevalintoihin ja sadon optimointiin. Koetilalla tehdään lajike-, kasvinsuojeluaine- ja lannoitustutkimuksia.

Periaatteena on, että jokainen kasvinsuojeluaine on testattu koetilalla ennen kuin se hyväksytään K-maatalouden valikoimiin.

Laki kasvinsuojeluaineista edellyttää, että kaikki kasvinsuojeluaineiden ammattikäyttäjät ja myyjät ovat suorittaneet kasvinsuojeluinertutkimuksen 26.11.2015 mennessä. K-maatalous-ketjun kolme tuotepäällikköä suorittivat syksyn 2013 aikana kouluttajakoulutuksen. Marraskuussa 2013 järjestettyihin K-maatalouden myyjien Viljelyohjelma-koulutuksiin sisältyi kasvinsuojeluaineiden myyntiä käsittelevä osio ja tentti.

K-maatalouden viljakasvien viljelyohjelmat perustuvat K-maatalouden koetilan tutkimus- ja koetoimintaan ja käytännön viljelyn tuloksiin. Viljelijät voivat seurata viikoittain raportteja viljelytoimenpiteistä sosiaalisen median kanavien kautta ja saavat näin tukea omaan kasvinsuojelun ja lisälannoituksen suunnitteluunsa.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Ilmastonmuutoksen hillintä

Tavoitteena luomuviljelyohjelma

Viljelyohjelman seuraava keskeinen kehitysohjelma on luonnonmukaisen viljelyn (luomutuotannon) viljelyohjelma. K-maatalous testaa uusien lajikkeiden soveltuvuutta luomutuotantoon yhteistyössä ProAgrian kanssa Ahvenanmaalla (Ålands Hushållningssällskap) ja Uudellamaalla (Nylands Svenska Landbruksällskap). Satoisa ja viljelyvarma lajike on ympäristön kannalta kestävin vaihtoehto, koska se pystyy muuntamaan maan ravinteet sadoksi.

CASE

Liikenne sähköistyy



Volkswagen esitteli Tokion autonäyttelyssä 2013 twin up! -plug-in -hybriditutkielman, joka kuljettaa nelipaikkaista kaupunkiautoa vain 1,1 litralla sadalla CO₂-päästöjen jäädessä 27 :ään g/km.

Maailmalla sähköllä kulkevien autojen myynti kasvaa koko ajan ja myös Suomessa ollaan siirtymässä tähän uuteen tekniikkaan. Monet asiantuntijat ennustavat, että vuonna 2050 Suomen teillä kulkevista henkilöautoista valtaosa kulkee sähköllä. Akkutekniikan kehittyminen ja suorituskyvyn paraneminen vauhdittavat pistokehybridien ja täyssähköautojen yleistymistä.

Automaailmassa uudet sähköiset vaihtoehdot ovat tällä hetkellä voimakkaimmin kasvava moottoritekniikan kehityssuunta. Hybriditekniikan avulla pystytään yhdistämään poltto- ja sähkömoottorien parhaat puolet ja parantamaan näin autojen ajo-ominaisuuksia sekä vähentämään polttoaineenkulutusta ja päästöjä.

Täyshybrideissä polttomoottorin ominaisuuksia täydentää sähkömoottori. Pistokehybridit poikkeavat täyshybrideistä pääosin latausmahdollisuuden ja suuremman akkukapasiteetin suhteen. Sähkökäytöllä pistokehybridillä voidaan ajaa noin 40–50 km ilman päästöjä ja käytettävissä on myös modernin polttomoottorin tarjoama pitkä toimintamatka.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Ilmastonmuutoksen hillintä

Audi- ja Volkswagen-mallistot sähköistyvät

Vuoden 2014 lopulla markkinoille tuleva Audi A3 Sportback e-tron -plug-in-hybridissä yhdistyvät bensiinimoottorin ja sähkömoottorin parhaat puolet. Auton kokonaistoimintamatka on runsaat 940 km ja CO₂-päästöt 35 g/km.

Täyssähköautojen kehitys jatkuu voimakkaana.

– Uusia tapoja kasvattaa akkujen kapasiteettia ja samalla vähentää autojen energiankulutusta etsitään ja löydetään jatkuvasti. Sähköautojen toimintamatkat ovat pidentyneet ja täyttävätkin jo päivittäisen ajotarpeen suurimmalle osalle autoilijoista, kertoo VV-Auto Group Oy:n Volkswagen-tuotepäällikkö **Olli Tervonen**.

Loppuvuodesta Volkswagenin tavoitteena on tuoda Suomen markkinoille kaksi täyssähköautoa e-up!- ja e-Golf-mallit.

– Mallien toimintamatka on noin 160–190 km ja CO₂-päästöt 0 g/km. Yhteisenä tavoitteena kaikissa uusissa autotekniikan teknologioissa on alentaa autojen haitallisia pakokaasupäästöjä ja poltonesteen kulutusta, Olli Tervonen jatkaa.

Volkswagen-konserni on sitoutunut laskemaan koko mallistonsa keskimääräiset CO₂-päästöt 95 g:aan/km vuoteen 2020 mennessä Euroopassa.

CASE

Ruokahävikki pienemmäksi



Ruokahävikki on ympäristöongelma, jota jokainen voi torjua. K-ruokakaupat olivat mukana Kuluttajaliiton Hävikkiviikko-kampanjassa marraskuussa 2013. Asiakkaille kerrottiin, mitä kaikkea K-ruokakaupoissa tehdään hävikin vähentämiseksi sekä annettiin vinkkejä, miten hävikkiä voi helposti vähentää kotona.

K-ruokakaupoissa vähennetään hävikkiä muun muassa tilaamalla tarkemmin sekä lahjoittamalla ruokaa hyväntekeväisyyteen. Ruoan antaminen tuo hyötyä vähävaraisille ja auttaa kauppaa vähentämään biojätteen määrää.

Espoolaisessa K-supermarket Ruokaniityssä ruokahävikkiä on saatu vähennettyä tarkentamalla tavaratilauksia niin, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin asiakkaiden tarpeita. K-supermarket Ruokaniitty lahjoittaa ruokaa myös hyväntekeväisyyteen:

– Viimeisen neljän vuoden aikana roskiin menevä hävikki on pienentynyt puolella, K-supermarket Ruokaniityn kauppias **Pauli Jaakola** kertoo.

Hukkaan heitetty ruoka on turha taakka ympäristölle. Ruokakeskon tavoitteena on vähentää K-ruokakaupoissa syntyvää ruokahävikkiä kymmenen prosenttia vuoteen 2020 mennessä.

– Hukkaan menevän ruoan määrää pienennetään K-ruokakaupoissa muun muassa sähköisten ennuste- ja tilausjärjestelmien, tehokkaan logistiikan ja henkilökunnan koulutuksen avulla. Optimoimme myös pakkausten kokoa, muotoa ja materiaaleja, Ruokakeskon ympäristöpäällikkö **Timo Jäske** kertoo.

VASTUUNKANTAJA

Korkealaatuista ja energiatehokasta rakentamista



Kun uutta kauppapaikkaa tai kauppakeskusta suunnitellaan ja rakennetaan, lähtökohtana on kestävä kehitys ja energiatehokkuus. Mittavien projektien onnistuminen edellyttää yhteisiä pelisääntöjä sekä ammattitaitoista henkilökuntaa ja luotettavaa yhteistyöverkostoa.

Rakennuttajapäällikkö **Seppo Kempainen** vastaa Ruokakeskon Suomen kauppapaikkojen rakennuttamisesta.

– Vastuullisuus näkyy kaikessa tekemisessämme ja jo suunnitteluvaiheen teknisissä määrityksissä. Uudet rakennuksemme ovat energiatehokkaita ja käyttöä kestäviä. Niissä toimivat K-ruokakaupat hyödyntävät energiatehokkaita ratkaisuja kaupan lämmityksessä, jäähdityksessä, valaistuksessa ja kylmälaiteissa, Seppo Kempainen sanoo.

Koska korkeasta vaatimustasosta halutaan kertoa myös muille, haetaan suurille kauppapaikkahankkeille ulkopuolisen arvioijan tekemä kansainvälinen ympäristöluokitus.

Malti on valttia

On tärkeää seurata alan kehitystä ja ennakoida tulevat muutokset. Käytössä oleva tekniikka kehittyy koko ajan. Nopea kehitys edellyttää asiantuntemusta tunnistaa, milloin on oikea aika siirtyä vanhasta tekniikasta uuteen.

– Kaikkeen uuteen emme mene ensimmäisessä aallossa mukaan. Seuraamme ja testaamme uuden tekniikan luotettavuutta myös käytön ja ylläpidon näkökulmasta ennen laajempaa levitystä. Esimerkiksi ledivalotekniikka kehittyy ja tuotesukupolvet vanhenevat poikkeuksellisen nopeasti. Jos nyt laittaisimme nykypäivän ledit kaikkiin 900 K-ruokakauppaamme, ei varaosien saatavuudesta olisi takeita, kun tekniikkaa täytyisi aikanaan huoltaa.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / Vastuullisuusteemat / Ilmastonmuutoksen hillintä

Seppo Kemppainen kehuu ammattitaitoista henkilökuntaa ja osaavaa, luotettavaa yhteistyöverkosta:

– Asiantuntijamme seurasivat teollisuuden prosesseista kerätyn hiilidioksidin hyödyntävien kylmäteknikoiden kehitystä, kunnes laitosten toimivuudesta voitiin olla vakuuttuneita. Hiilidioksidia käyttävä kylmälaitos lisää kaupan investointikustannuksia, mutta kannattaa pitkällä aikavälillä ja mahdollistaa siirtymisen ympäristölle vaarattomiin kylmäaineisiin. Pilotoimme hiilidioksidin käyttöä ensin osassa kauppapaikkahankkeitamme ja yhdessä kumppaneidemme kanssa selvitimme uusille tekniikoille tyypilliset alkuvaiheen haasteet. Nykyisin kaikki uudet K-ruokakaupat käyttävät ympäristölle turvallista hiilidioksidia kylmälaitteissaan.

Kauppakeskushanke vaatii vuosien suunnittelua

Kauppapaikkahankkeet ovat suuria investointeja, joiden toteuttamisessa tarvitaan hyvä yhteistyöverkosto ja yhteiset pelisäännöt.

– Suuret kauppapaikkahankkeet ovat suunnitteilla jo vuosien ajan ennen toteutusta. Tarvitaan lukuisia neuvotteluja ja selvittelyä ennen kuin yhden suuren hankkeen vaatimat sopimukset ja yksityiskohdat ovat valmiina. Kehitteillä olevia suuria hankkeitamme pääkaupunkiseudulla ovat Kivistön kauppakeskus Vantaalla, Lommilan kauppakeskus Espoossa ja Itäkeskuksen kauppakeskus Helsingissä. Viimeksi mainittu tulisi toteutuessaan olemaan Keskon historian mittavin rakennushanke, Seppo Kemppainen kertoo.

SIDOSRYHMÄPUHEENVUORO

Uusia, luovia ratkaisuja ilmastonmuutoksen torjuntaan



– Yksi vastuullisuusviestinnän suuria ongelmia on, että viestinnässä käytetään paljon alan termistöä ja käsitteitä, joita ei avata. Yhteiskuntavastuu on käsitteenä laaja ja pitää sisällään paljon syvällistä asiantuntemusta vaativaa sisältöä. Niin yritys vastuun iso kuva kuin Keskon hyvä vastuullisuustyö pitäisi pystyä avaamaan suurelle yleisölle siten, että hyöty olisi suurin ja mahdollisimman moni innostuisi lähtemään mukaan ilmastonmuutoksen hillintätöihin.

Ilmastonmuutoksen torjunta on vakava asia, mutta meidän ei tule masentua sen edessä: parempi on keksiä innovatiivisesti, positiivisella sykkeellä uusia ja luovia ratkaisuja, jotka toimivat tehokkaasti käytännön elämässä. Kaikesta huolimatta yritys vastuutyö, jota ilmastonmuutoksen hillintä myös on, on positiivista, innovatiivista ja luovuutta vaativaa työtä erittäin tärkeän asian eteen.

Olen vaikuttunut siitä, kuinka laajasti ilmastonmuutoksen hillintä otetaan huomioon rakentamisessa ja kauppapaikkojen suunnittelussa. Kesko on varmasti kiistatta maailman huippua uusien kauppakohteiden rakentamiseen liittyvissä energiatehokkaissa ratkaisuissa. Valtaosa kauppapaikoista on kuitenkin vanhoissa kiinteistöissä, joiden saneeraaminen lienee erityisen haastavaa. Myös esimerkit onnistumisista vanhojen kiinteistöjen osalta kiinnostaisivat.

Kuluttaja on erittäin tärkeässä roolissa ilmastonmuutoksen torjunnassa – miten hän käyttää ostettavaa tuotetta, hoitaa ja huoltaa sitä sekä lopulta hävittää sen. Kuluttajille suunnatusta vastuuviestinnästä ja kuluttajan mahdollisuudesta olla mukana ilmastonmuutoksen torjunnassa kuulisin mielelläni lisää. Konkreettiset esimerkit, pienet ja suuret, innostavat kaikkia.

Marja Ola on Kaupan Liiton ympäristöasioiden asiantuntija.

Vastuullisuuden johtaminen päivittäisessä toiminnassa

Keskon yhteiskuntavastuutyö on jokapäiväistä tekemistä, joka perustuu Keskon arvoihin ja visioon. Yhteiskuntavastuutyötä ohjaavat johtamismalli, yhteiskuntavastuun sidosryhmäanalyysi, toimintaperiaatteet sekä Vastuulliset toimintatapamme -ohjeisto. Kaupan edellytetään huolehtivan tuotteiden turvallisuudesta ja terveellisyydestä sekä yritystoiminnan ympäristö- ja sosiaalisista vaikutuksista.

Arvot, strategia ja johtamismalli

Keskon yhteiskuntavastuu on mitattavissa olevaa työtä. Sen perustana ovat Keskon arvot, toimintaperiaatteet, tavoitteet ja strategia. Kestävän kehityksen periaatteet ja vastuulliset toimintatavat ovat keskeinen osa Keskon ja sen ketjujen jokapäiväistä toimintaa.

Arvot



Arvojen toteutumista seurataan monilla yhteiskuntavastuun tulostittareilla, kuten:

- asiakastytyväisyystudkimukset
- sijoittajatutkimukset
- henkilöstötutkimukset
- liikevaihdon ja markkinaosuuden kehitys
- kestävän kehityksen indeksit

Strategiset tavoitteet

Keskon keskeisenä strategisena tavoitteena on terve, kannattava kasvu. Kasvun kannalta keskeisiä painopistealueita ovat investoinnit Suomen suurimpiin kasvukeskuksiin ja Venäjän kasvaville vähittäiskaupparakenteille sekä sähköisen kaupan ja palveluiden kehitykseen.

Konsernin strategiset tavoitteet:

1. myynnin kasvun vahvistaminen ja osakasarvon parantaminen
2. sähköinen kauppa ja monikanavaiset palvelut
3. Venäjän liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntäminen
4. vastuullinen toiminta.

Keskon strategiaa rakennettaessa keskeisessä roolissa ovat toimiala- ja ketjukohtaiset strategiat. Tätä työtä ohjaavat toimialayhtiöiden hallitukset ja Keskon hallitus.

Lisätietoja Keskon strategiasta löytyy vuosikertomuksesta 2013.

Johtamismalli

Keskon taloudellinen raportointi ja suunnittelu perustuvat konsernin johtamismalliin. Yhteiskuntavastuuseen liittyvät suunnitelmat ja toimenpiteet ovat mukana johtamismallin eri vaiheissa. Johtamisjärjestelmät hyödyntävät kansainvälisiä standardeita.



Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Vastuullisuuden yleiset toimintaperiaatteet

Keskon konsernijohtoryhmä on hyväksynyt konsernin yleiset yhteiskuntavastuun periaatteet. Niissä on määritetty taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun peruslupaukset.

Periaatteisiin on kirjattu myös Keskon sitoumukset kansainvälisiin julistuksiin ja sopimuksiin. Näistä keskeisimmät ovat:

- YK:n ihmisoikeuksien julistus ja lapsen oikeuksia koskeva yleissopimus
- ILO:n sopimus työelämän perusoikeuksista
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille
- Kansainvälisen Kauppakamarin Kestävän kehityksen peruskirja ja lahjonnan ja korruption vastaiset ohjeet
- YK:n Global Compact -aloite
- Business Social Compliance Initiativen (BSCI) ostotoiminnan periaatteet

K-kauppiasliiton hallitus on suositellut Keskon periaatteiden noudattamista myös K-kaupoissa.

Keskon yhteiskuntavastuun yleisiä periaatteita täydentävät yksityiskohtaisemmat politiikat ja periaatteet sekä linjaukset ja kannanotot.

Kesko on huomioinut ISO 26000 -standardin lähdedokumenttina, joka tarjoaa opastusta yhteiskuntavastuuseen.

Raportointiperiaatteena Kesko noudattaa GRI G4 -ohjeistusta (Global Reporting Initiative).

Vastuullisuusorganisaatio Vastuullisuuden organisointi Keskossa

Yhteiskuntavastuu kuuluu Keskossa jokapäiväiseen työhön. Käytännön toimenpiteet kuuluvat liiketoimintajohdon vastuulle. Raportointia sekä keskeisiä periaatteita käsitellään Keskon hallituksessa ja konsernijohtoryhmässä. Kehittämisestä, koordinoinnista ja raportoinnista vastaa konsernin yhteiskuntavastuu -yksikkö tukena ohjausryhmät. Yhteiskuntavastuutoimintoa johtaa henkilöstöstä ja sidosryhmäsuhteista vastaava johtaja, joka kuuluu Keskon konsernijohtoryhmään.

Riskienhallinnan konsernitasoinen ohjausryhmä pääjohtaja (pj.), toimialaedustajat

- käsittelee riskienhallinnan ja turvallisuuden toimintaperiaatteet ja keskeiset linjaukset
- arvioi ja seuraa konsernin riskejä ja turvallisuustilannetta sekä riskienhallintatoimenpiteiden toteutumista

Yhteiskuntavastuun ohjausryhmä johtaja, henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet (pj.), toimialaedustajat

- kehittää konsernin yhteiskuntavastuuta ohjaavia periaatteita
- ohjaa ja koordinoi käytännön toimenpiteitä
- asettaa yhteiskuntavastuutyön tavoitteet ja seuraa sekä tarvittaessa tukee niiden toteutumista

HR-toimintojen ohjausryhmä johtaja, henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet (pj.), toimialaedustajat

- valmistelee konsernin henkilöstöstrategian sekä yhteiset henkilöstöpoliittiset linjaukset
- asettaa HR-toiminnon yhteiset tavoitteet sekä ohjaa ja koordinoi HR-toiminnan tavoitteiden toteutumista ja käytännön toimenpiteitä
- ohjaa HR-prosessien ja -palveluiden kehittämistyötä sekä seuraa HR-prosessien ja -palveluiden laatua ja tehokkuutta

Ympäristötoimintojen ohjausryhmä konsernin yhteiskuntavastuu -yksikkö (pj.), asiantuntijaedustajat toimialoilta

- kehittää konsernin ympäristönhallintaa yhteiskuntavastuun ohjausryhmän asettamien tavoitteiden perusteella
- edistää parhaiden käytäntöjen jakamista konsernin sisällä
- seuraa lainsäädännön muutoksia ympäristövastuun osalta

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Vastuullisen hankinnan ohjausryhmä

konsernin yhteiskuntavastuu -yksikkö (pj.), asiantuntijaedustajat toimialoilta

- kehittää konsernin hankintaa yhteiskuntavastuun ohjausryhmän asettamien tavoitteiden perusteella
- edistää parhaiden hankintakäytäntöjen jakamista konsernin sisällä
- seuraa lainsäädännön muutoksia niiltä osin kuin se koskee tuotteiden hankintaa

Toimialakohtaisten vastuullisuuden ohjausryhmien

tehtävänä on konsernitason ohjausryhmien asettamien tavoitteiden ja jakaman informaation perusteella:

- määrittellä omat vastuullisuustavoitteensa
- toimeenpanna ne oman toimialansa erityispiirteiden ja strategian mukaisesti

YHTEISKUNTAVASTUUN OHJAUS KESKOSSA



Keskon toiminnan vaikutukset

Keskon vastuullisuusteemat perustuvat maailmanlaajuisten megatrendien vaikutuksiin Keskon arvoketjussa. Vastuullisuuden näkökohdat on priorisoitu olennaisuusmatriisissa. Näkökohtia kuvataan tarkemmin raportin teemaosiossa.



Globaali talous

- Vastuullisen sijoittamisen kasvava merkitys
- Eettiset hankintaperiaatteet ja ihmisoikeudet toimintaketjussa
- Hyvä hallinnointitapa



Väestönkasvu

- Veden ja ravinnon riittävyys 9 miljardille ihmiselle
- Väestön ikääntyminen ja työvoiman riittävyys



Ilmastonmuutos

- Huomio koko tuotantoketjun ja tuotteiden elinkaaren aikaisiin ympäristövaikutuksiin
- Oman toiminnan tehostaminen

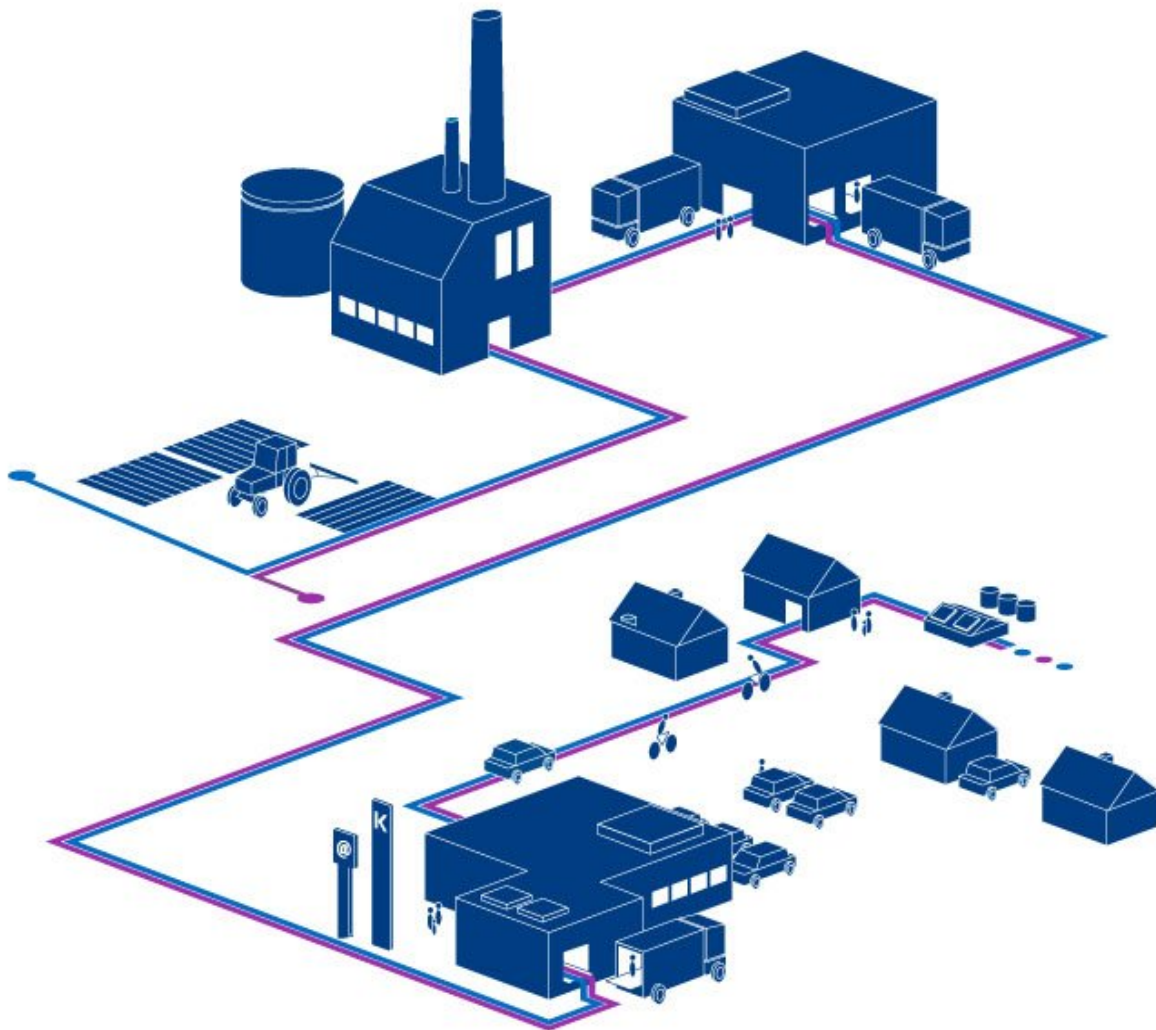


Teknologian kehittyminen

- Sähköisten palvelujen merkityksen kasvu
- Ajan ja paikan merkitys häviää

Keskon arvoketju

RAAKA-AINEET -> TUOTANTO -> LOGISTIIKKA -> KAUPPA -> ASIAKAS -> TUOTTEET JA PALVELUT -> KIERRÄTYS



Vastuullisuusteemat

Vastuullinen toimija

Vastuulliset toimintatapamme ohjaavat kaikkia työntekijöitämme kahdeksassa toimintamaassamme. Taloudellinen kannattavuus ja hyvä hallinnointitapa luovat pohjan toiminnallemme. Kehitämme kauppaverkostomme monikanavaisuutta asiakkaan odotuksia kuunnellen.

Yhteisön hyväksi

Kesko ja K-kaupat ovat mukana paikallisessa elämässä. Kauppias tuntee paikallisen yhteisön ja asiakkaiden tarpeet. Otamme valikoimiimme paikallisia tuotteita. Rakennamme yhteiskuntaa yhdessä asiakkaidemme, henkilökuntamme ja kumppaneidemme kanssa.

Työyhteisö

Tarjoamme mielekkäitä ja monipuolisia työtehtäviä ja mahdollisuuden kehittyä. Haluamme olla kaupan alan houkuttelevin työpaikka, jolla on tyytyväiset työntekijät ja osaavat esimiehet. Huolehdimme henkilöstöstämme läpi työuran.

Vastuullinen hankinta ja myynti

Vastaamme myymiemme tuotteiden turvallisuudesta ja laadusta. Teemme töitä varmistaaksemme hankintaketjumme vastuullisuuden. Tarjoamme asiakkaille tietoa ja tukea vastuullisiin ostopäätöksiin.

Hyvinvointia asiakkaille

Kehitämme sähköisiä palveluita ja helpotamme asiakkaiden elämää. Tarjoamme terveyttä ja hyvinvointia edistäviä tuotteita ja palveluita. Teemme vastuulliset teot asiakkaille näkyviksi ja helpoiksi.

Ilmastonmuutoksen hillintä

Osallistumme ilmastonmuutoksen etenemisen hillintään ja edistämme luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Hyödynnämme toiminnassamme syntyneet jätteet ja vähennämme ruokahävikkiä. Autamme myös asiakkaitamme pienentämään omia ympäristövaikutuksiaan.

Vastuullisuustyö keskittyy olennaiseen

Keskon yhteiskuntavastuun vision ja vastuullisuuden olennaisuusarvion taustalla ovat Keskon vastuullisuusohjelma, vastuullisuuden megatrendit, sidosryhmien kannalta merkittävät näkökohdat ja Keskon strategiset tavoitteet.

Yhteiskuntavastuun visio

Keskon yhteiskuntavastuun visio on: Olemme kaikilla vastuullisuuden osa-alueilla kaupan alan edelläkävijä maailmassa. Yhteiskuntavastuun visio on esitetty myös pääsidosryhmittäin.

Vastuullisuusohjelma

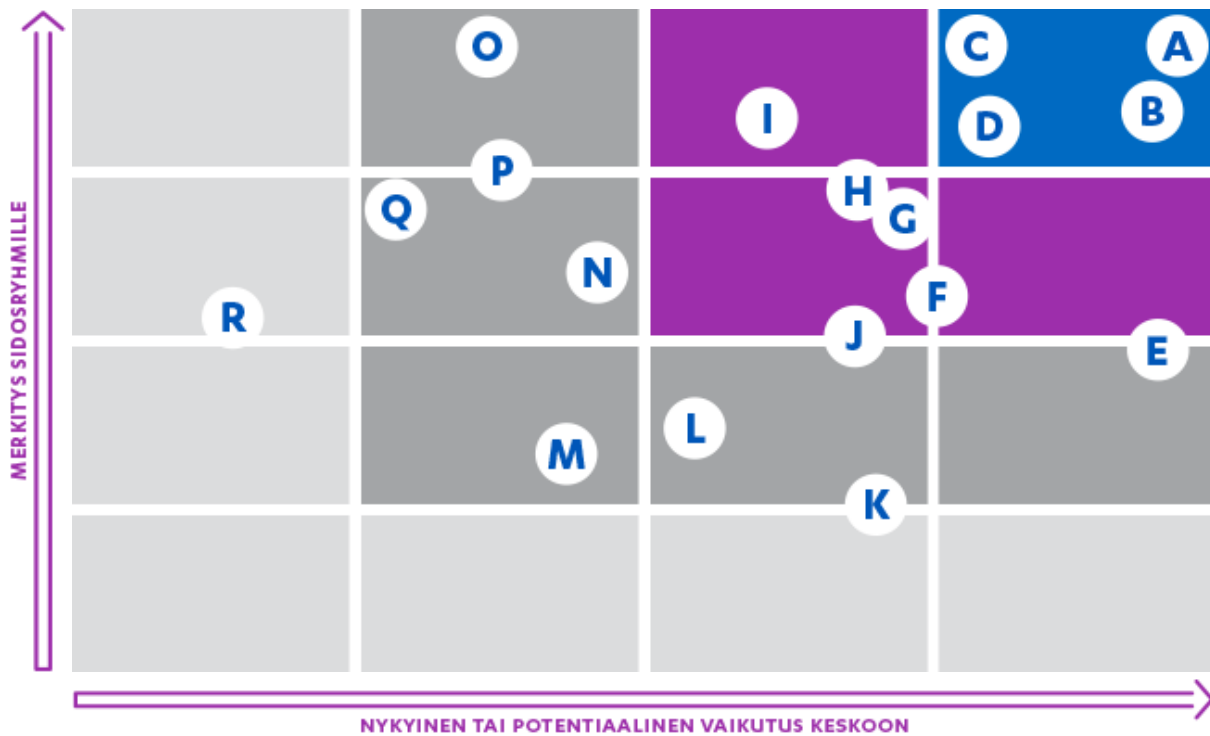
Vastuullisuusohjelma koskee Keskon kaikkia toimialoja ja sisältää lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteita. Kukin toimiala on laatinut osa-alueista omat, toimialakohtaiset tavoitteet. Vastuullisuusohjelman sitoumukset muodostavat ohjelman rungon, ja yksittäisiä tavoitteita voidaan tarkentaa vuosittain. Raportin teemat pohjautuvat vastuullisuusohjelman vastaaviin osa-alueisiin.

Olennaisuusarvio

Keskon vastuullisuuden olennaisuusarvion tarkoituksena on nimetä Keskolle ja sen sidosryhmille keskeisimmät vastuullisuusnäkökohdat. Olennaisuusarvio ohjaa Keskon yhteiskuntavastuu- ja sidosryhmätyöskentelyä ja määrittelee toimenpiteitä sidosryhmien odotusten täyttämiseksi.

Keskon olennaiset yhteiskuntavastuunäkökohdat on esitetty oheisessa matriisissa, jossa pystyakseli kuvaa merkittävyyttä sidosryhmille ja vaakakseli nykyistä tai potentiaalista vaikutusta Keskkoon. Merkitystä sidosryhmille on arvioitu kokonaisuutena, ja siksi yksittäisten sidosryhmien eri näkökohdille antama painoarvo ei kuvastu matriisista.

Olennaisuusarvio on päivitetty viimeksi vuonna 2012. Vuonna 2013 määriteltiin raportoinnin kannalta olennaiset näkökohdat uuden GRI G4 -raportointiohjeiston vaatimusten mukaan. Tunnistetut näkökohdat sisältyvät Keskon nykyiseen olennaisuusarvioon eikä niiden pohjalta nähty tarvetta olennaisuusmatriisiin päivittämiseen.



Vastuullinen toimija	Yhteisön hyväksi	Työyhteisö
<ul style="list-style-type: none"> A. Taloudellinen kannattavuus B. Hyvä hallinnointitapa ja riskienhallinta D. Saavutettavuus ja monikanavaisuus N. Asioinnin turvallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> L. Paikallisuus M. Yhteisöllisyys 	<ul style="list-style-type: none"> E. Henkilöstön osaamisen kehittäminen G. Reilu työyhteisö Q. Muuttuvat odotukset työlle
Vastuullinen hankinta ja myynti	Ilmastonmuutoksen hillintä	Hyvinvointia asiakkaille
<ul style="list-style-type: none"> C. Tuoteturvallisuus ja -laatu O. Kestävä tuotevalikoima P. Ihmisoikeudet ja tuotannon ympäristövaikutukset hankintaketjussa 	<ul style="list-style-type: none"> F. Tehokas logistiikka I. Energia- ja resurssitehokkuus R. Kestävän maatalouden edistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> H. Hyvinvoinnin edistäminen J. Asiakkaan opastaminen K. Tuotteiden palvelullistaminen

Tunnistetut olennaiset yhteiskuntavastuun näkökohdat

Konsernin laskentaraja

Konsernin laskentarajaan kuuluvat emoyhtiö Kesko Oyj, sen tytäryhtiöt ja näiden tytäryhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Tytäryhtiöt on luettelut Kesko-konsernin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

- Pääosa taloudellisen vastuun tunnusluvuista saadaan konsernitiilinpäätöksestä, jonka laatimista ja esittämistä säätelevät IFRS-standardit.
- Ympäristötunnusluvuista keskeisimmät, kuten energiankulutustiedot, veden kulutustiedot, jätteet sekä toiminnasta syntyvät suorat kasvihuonekaasupäästöt, kattavat emoyhtiö Kesko Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden merkittävimmät ympäristövaikutukset kaikissa toimintamaissa lukuun ottamatta Venäjän Intersport-kauppoja.
- Henkilöstötunnusluvut kattavat emoyhtiö Kesko Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden henkilöstön kaikissa toimintamaissa.

Keskon henkilöstöstä vähittäiskaupassa työskentelee noin kolme neljäsosaa. Raportti ei kata kauppiasyrittäjien palveluksessa olevia työntekijöitä, ellei sitä ole mainittu erikseen tekstissä. Tunnuslukujen raportointi ei kata urakoitsijoita eikä tavarantoimittajia, ellei toisin mainita.

Keskon toimialayhtiöt ja ketjut toimivat tiiviissä yhteistyössä kauppiasyrittäjien sekä muiden kumppaneiden kanssa. Raportissa esitetään K-kauppoja koskevia tietoja (esimerkiksi energiaseuranta) silloin, kun ne olennaisesti liittyvät Keskon raportointiin ja täydentävät kokonaiskuvaa Keskon ja K-kauppioiden suhteista yhteiskuntaan ja muihin sidosryhmiin.

Mahdolliset poikkeamat ja rajoitukset laskentarajassa on raportoitu kyseessä olevien tunnuslukujen yhteydessä. Mikäli aiemmin raportoiduissa tunnusluvuissa, niiden kattavuudessa, rajauksissa tai mittaustekniikoissa on muutoksia, niistä on ilmoitettu kyseessä olevien tunnuslukujen yhteydessä.

Raportin sisällönmäärittely

Vuonna 2013 määriteltiin raportoinnin kannalta olennaiset näkökohdat uuden GRI G4 -raportointiohjeiston vaatimusten mukaan. Aiemmin tunnistettuja sekä raportointivuoden aikana Keskon liiketoiminnassa havaittuja ja sidosryhmien esille nostamia vastuullisuusnäkökohtia arvioitiin kriittisesti arvoketjussa tapahtuvien vaikutusten sekä keskeisten sidosryhmien kiinnostuksen kannalta. Olennaisten näkökohtien tunnistamista varten laadittiin päätöksiteeristö, jonka mukaan näkökohtien olennaisuus arvioitiin koko arvoketjun osalta. Samalla määriteltiin jokaiselle näkökohdalle laskentaraja, joka kuvaa näkökohdan olennaista vaikutusta Keskon arvoketjussa.

Analyysin tuloksena tunnistettiin vaikutusten kannalta 33 olennaista näkökohtaa, joita on käsitelty tässä raportissa. Näkökohtiin liittyvät vaikutukset on kuvattu johtamistavan kuvauksessa. Näkökohdat ja niihin liittyvät laskentarajat on esitetty alla olevassa taulukossa. Olennaiset näkökohdat käsiteltiin Keskon yhteiskuntavastuun ohjausryhmässä, konsernihoitoryhmässä ja hallituksessa.

Olennaiset näkökohdat ja laskentaraja

GRI-näkökohta (G4–19)	Näkökohdan laskentaraja (G4–20–21)
TALOUDELLISET VAIKUTUKSET	
Taloudelliset tulokset	Kesko-konserni
Väilliset taloudelliset vaikutukset	Kesko-konserni ja K-kaupat
Ostokäytännöt	Kesko-konserni ja K-kaupat
YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET	
Energia	Kesko-konserni ja K-kaupat
Vesi	Kesko-konserni ja K-kaupat
Luonnon monimuotoisuus	Kesko-konserni ja tavarantoimittajat
Päästöt	Kesko-konserni (Scope 1 ja 2), K-kaupat (Scope 2) ja toimitusketju (Scope 3)
Jätevedet ja jätteet	Kesko-konserni
Tuotteet ja palvelut	Tavarantoimittajat
Toimittajien ympäristöarvioinnit	Tavarantoimittajat. Näkökohta tunnistettu olennaiseksi, raportointia kehitetään.
SOSIAALISET VAIKUTUKSET	
Henkilöstö ja työolosuhteet	
Työllistäminen	Kesko-konserni
Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet	Kesko-konserni
Työterveys ja -turvallisuus	Kesko-konserni
Koulutus	Kesko-konserni
Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet	Kesko-konserni
Tasa-arvoinen palkitseminen	Kesko-konserni
Toimittajien työolojen arviointi	Riskimaatavarantoimittajat
Työoloihin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit	Kesko-konserni, riskimaatavarantoimittajat. Näkökohta tunnistettu olennaiseksi, raportointia kehitetään.
Ihmisoikeudet	
Syrjinnän kieltö	Kesko-konserni
Yhdistymisen vapaus ja työehtosopimusoikeudet	Kesko-konserni
Ihmisoikeusarviointit	Kesko-konserni
Toimittajien ihmisoikeusarviointit	Kesko-konserni
Ihmisoikeuksiin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit	Kesko-konserni, riskimaatavarantoimittajat. Näkökohta tunnistettu olennaiseksi, raportointia kehitetään.
Yhteiskunta	
Korruptionvastaisuus	Kesko-konserni
Poliittinen vaikuttaminen	Kesko-konserni
Kilpailun rajoitukset	Kesko-konserni
Määräystenmukaisuus	Kesko-konserni
Yhteiskunnallisiin vaikutuksiin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit	Kesko-konserni. Näkökohta tunnistettu olennaiseksi, raportointia kehitetään.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Tuotevastuu	
Asiakkaiden terveys ja turvallisuus	Kesko-konserni – Omat merkkituotteet ja oma maahantuonti
Tuote- ja palvelutiedot	Kesko-konserni – Omat merkkituotteet ja oma maahantuonti
Markkinointiviestintä	Kesko-konserni
Asiakkaiden yksityisyyden suoja	Kesko-konserni, K-Plus Oy
Määräystenmukaisuus	Kesko-konserni

Sidosryhmävuorovaikutus

Yhteiskuntavastuun tuloksia ja vaikutuksia arvioitaessa huomioidaan Keskon keskeiset sidosryhmät:

- asiakkaat
- sijoittajat ja Keskon omistajat
- Keskon henkilökunta
- kauppiaat ja kauppojen henkilökunta
- tavarantoimittajat ja palveluntoimittajat
- viranomaiset
- ammattiyhdistykset
- media
- kansalais- ja muut järjestöt

Keskossa sidosryhmäanalyysi sisältyy johtamismalliin ja toimintasuunnitelmiin. Toimintaa kaikilla vastuullisuuden osa-alueilla kehitetään keskeisten sidosryhmien odotusten mukaisesti.

Keskon yhteiskuntavastuun visio on kuvattu sidosryhmien kautta. Sidosryhmien odotuksia Keskolle, Keskon toimenpiteitä näiden odotusten täyttämiseksi sekä tunnuslukuja tulosten mittaamiseksi on kuvattu konsernin vastuullisuustyön sidosryhmäanalyysissä. Toimialoilla on käytössä myös omia sidosryhmäanalyysijä.

KESKON SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS



Keskon vastuullisuuden olennaisuusarvio ohjaa Keskon yhteiskuntavastuu- ja sidosryhmätyöskentelyä. Se määrittelee toimenpiteitä sidosryhmien odotusten täyttämiseksi.

Sidosryhmien odotuksia selvitetään säännöllisesti erilaisilla tutkimuksilla. TNS Gallupin tekemässä Yritysten maine ja vastuullisuus 2013 - tutkimuksessa Keskon ja K-kauppojen maineena vahvimpana osa-alueena nähtiin tuotteiden ja palveluiden kokonaisuus. Kehityskohteena esiin nousi sosiaalisen vastuun kokonaisuus.

Yhteiskuntavastuutoimintoa johtaa henkilöstöstä ja sidosryhmäsuhteista vastaava johtaja, joka kuuluu Keskon konsernijohtoryhmään. Hän raportoi hallitukselle ja konsernijohtoryhmälle sidosryhmien kanssa taloudellisesta, sosiaalisesta ja ympäristövastuusta käytävät keskustelut.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Keväällä 2013 käynnistyi Keskon sidosryhmätyön uudistetun toimintamallin suunnittelu. Tarkoituksena on yhtenäistää konsernin sidosryhmäsuhteiden toimintamalli sekä määritellä sidosryhmätyön tavoitteet ja toimenpiteet. Vuoden 2014 alussa tehtiin tutkimus, jossa haastateltiin noin 600 valtakunnallisen ja alueellisen tason vaikuttajaa. Sidosryhmätyön systematisointia jatketaan vuonna 2014.

Sidosryhmien odotusten tunteminen edellyttää säännöllistä vuoropuhelua. Seuraavassa taulukossa kuvataan vuorovaikutusta keskeisten sidosryhmien kanssa:

Keskeiset sidosryhmät	Sidosryhmän osallistuminen ja vuorovaikutuskanavat	Sidosryhmän odotuksiin vastaaminen
Asiakkaat	<ul style="list-style-type: none"> Päivittäiset asiakaskohtaukset Asiakaspalvelukanavat Vuorovaikutus sosiaalisen median kanavien kautta (erityisesti Facebook, Twitter, Google+, Pinterest, Instagram) lisääntyy ja blogien merkitys kasvaa Mobiili- ja verkkopalveluja asiakkaille, esimerkiksi Pirkka-resepti- ja ostoslistasovellus 	<p>Vastuullisuus näkyy vahvasti asiakkaille K-ryhmän kuluttajabrändeissä ja kaupassa.</p> <p>Asiakkaiden on voitava luottaa tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen ja siihen, että jo tullessaan K-kauppaan he tekevät vastuullisen valinnan.</p>
Sijoittajat, omistajat ja analyytikot	<p>Vastuullisuuskysymykset sijoittajilta ja osakkeenomistajilta ovat lisääntyneet viime vuosina. Kesko vastaa vuosittain useisiin kestävän kehityksen arviointeja tekevien laitosten kyselyihin.</p> <p>Esimerkkejä tilaisuuksista:</p> <ul style="list-style-type: none"> Yhtiökokous Sijoittajatapaamiset Tiedotustilaisuudet Taustatietotilaisuudet (Capital Market Day) 	<p>Kesko haluaa jatkaa ja parantaa sijoitustaan merkittävässä kestävä kehityksen indekseissä ja listoilla, sillä ne ovat tärkeitä puolueettomia todistuksia vastuullisesta toiminnasta.</p> <p>Raportoinnin ja hallinnointiperiaatteiden läpinäkyvyys sekä lakien ja vastuullisten toimintatapojen noudattamisen varmistaminen luovat vankan pohjan Keskon liiketoiminnalle.</p>

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Henkilökunta ja kauppiat

<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstötutkimus • Kehitys- ja tavoitekeskustelut • Konserniyhteistyökokoukset • Keskon intranetin Keskonetin maasivut: Keskonet Suomi, Ruotsi, Viro, Latvia, Venäjä ja kaikille yhteinen Keskonet Global • Keskonetissä Suora linja ja Postia pääjohtajalle - palautekanavat, keskustelupalsta sekä useita blogeja • K-kauppiaiden, K-kauppojen henkilökunnan, keskolaisten ja yhteistyökumppaneiden vuosittainen K-Team Päivä • Vastuulliset toimintatapamme -ohjeisto (kaikkien toimintamaiden kielillä) • Vastuullisia toimintatapoja käsittelevät Arvoviesti-tilaisuudet 	<p>Keskon työyhteisö on kehittyvä ja kansainvälinen. Yhteiset arvot, periaatteet ja toimintatavat ovat työomme perusta kaikkialla. Vastuullisuuden merkitys työnantajakuvan luomisessa korostuu entisestään. Ne yritykset, joissa työtyytyväisyys on hyvä ja jotka tarjoavat monipuolisia työtehtäviä ja uralla etenemisen mahdollisuuksia, onnistuvat todennäköisimmin houkuttelemaan ja pitämään parhaat työntekijät. K-kauppias kuuntelee asiakaskuntansa toiveita ja mukauttaa valikoimansa sen mukaan. Kaupassa vastuullisuutta toteutetaan kaikessa toiminnassa.</p>
--	--

Tavarantoimittajat ja palveluntuottajat

<ul style="list-style-type: none"> • Lähes 20 000 tavarantoimittajaa ja palveluntuottajaa • Hyvien kauppatapojen mukainen yhteistyö • Vastuullisen hankinnan opas • Vuosittaiset toimialojen kumppanitapaamiset • Riskimaissa auditoinnit ja koulutukset 	<p>Monimuotoinen verkostoituminen tavarantoimittajien kanssa edellyttää toimitusketjun kaikilta osapuolilta yhteisten arvojen, tavoitteiden ja toimintatapojen hyväksymistä. Kannamme yhdessä vastuun siitä, että asiakkaamme voivat luottaa asiantuntemukseemme, palveluihimme sekä tuotteidemme laatuun ja turvallisuuteen.</p>
---	---

Yhteiskunta (media, viranomaiset, kansalais- ja muut järjestöt ja ammattiyhdistykset)

<ul style="list-style-type: none"> • Tapaamiset • Mediatilaisuudet ja -kyselyt • Toiminta järjestöissä • BSCI-toiminta kansainvälisesti sekä kansallinen BSCI-maaryhmä • Kansalaisjärjestöjen kyselyt; muun muassa WWF Suomen soijakysely marraskuussa 2013 sekä Finnwatchin raportit kaupan omien merkkien vastuullisuudesta tammikuussa 2013 ja 2014 	<p>Kesko seuraa ja ennakoii aktiivisesti yhteiskunnan muutoksia läheisessä yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa. Teemme yhteistyötä ja keskustelemme avoimesti kansalaisjärjestöjen, viranomaisten ja muiden päättäjien kanssa.</p>
---	---

Mahdollisuudet ja riskit

Kesko edistää kestävästä kehitystä yhdessä asiakkaiden kanssa

Vastuullinen toiminta on Keskolle strateginen valinta. Yhteiskuntavastuun kantaminen on yksi Keskon arvoista. Se luo mahdollisuuksia asiakastytyvyyden parantamiseen ja terveen myynnin kasvattamiseen.

Kahdeksassa maassa toimivana monitoimialayhtiönä Kesko tarjoaa vastuullisia tuotevaihtoehtoja ja palveluratkaisuja lähes kaikilla kulutuksen osa-alueilla suurelle määrälle kuluttajia. Keskon valikoimissa on tuotteita ja palveluja, joiden avulla Kesko ja sen asiakkaat voivat yhdessä vähentää kulutuksen haittavaikutuksia ja edistää kestävästä kehitystä.

Kauppapaikat ovat liiketoiminnan keskeinen perusta

K-ryhmän pääasiallinen toimintamalli Suomessa on ketjuliiketoimintamalli, jossa itsenäiset K-kauppiat harjoittavat vähittäiskauppaa Keskon vähittäiskaupparetkeissä. Liiketoimintamallin kilpailuetuina ovat systemaattinen ketjutoiminta ja yrittäjyyteen perustuva K-kauppiastoiminta sekä kauppiaan paikallinen asiakastuntemus ja kyky reagoida nopeasti asiakastarpeiden tai kilpailutilanteen muutoksiin. Ketjujen toiminnan kehittämiseen liittyvä päätöksenteko ja liiketoimintamuutosten toteuttaminen voivat kuitenkin olla hitaampia kuin kilpailijoilla.

Hyvät kauppapaikat ovat markkinaosuuden kasvattamisen kannalta keskeinen kilpailutekijä. Konsernin investointien painopiste on ruoka- ja rautakaupassa. Erityinen painopiste on Venäjällä. Ensimmäinen K-ruokakauppa avattiin Pietarissa joulukuussa 2012. Vuonna 2013 kauppojen määrä kasvoi neljään.

Vuoden 2014 aikana on tarkoitus avata kolme kauppa lisää. Kauppapaikkojen hankintaa voivat hidastaa kaavoittamis- ja lupamenettelyt sekä tonttien saatavuus ja hinta. Venäjällä maariskit kuten korruptio, viranomaistoiminnan ennakoimattomuus ja nopeat muutokset laeissa ja niiden soveltamisessa sekä yllättävät muutokset toimintaympäristössä voivat hidastaa laajentumista ja vaikeuttaa liiketoimintaa.

Sähköisten palvelujen merkitys kasvaa

Asiakkaiden tarpeet ja kulutuskäyttäytyminen ovat muuttuneet voimakkaasti uusien verkkopalvelujen ja nopeasti kehittyneiden mobiililaitteiden myötä. Monikanavaisessa asiointissa asiakkaat odottavat kaupalta reaaliaikaisia tietoja tuotevalikoimista sekä tuotteiden ominaisuuksista, hinnoista ja saatavuudesta.

Sähköisen asiointin ja verkkokauppapalveluiden tarjoaminen ovat strategisia painopisteitä Keskon kaikilla toimialoilla. Tavoitteena on palvella asiakasta mahdollisimman hyvin ajasta ja paikasta riippumatta ostoprosessin eri vaiheissa.

Verkossa tapahtuvien palveluiden ja verkkokauppojen kehittäminen edellyttää merkittäviä panostuksia toimintaprosessien rakentamiseen, osaamisen kehittämiseen sekä tietojärjestelmien rakentamiseen. Keskon tavoitteena on tarjota verkkokauppapalvelut sen kaikilla toimialoilla vuoden 2014 aikana.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää asiakkaita kiinnostavia sähköisiä palveluita ja verkkokauppoja, monikanavaisuuden hyödyntämistä ja tätä tukevaa sähköistä asiakaskommunikaatiota. Riski on, että verkkokaupan ja sähköisten palveluiden kehityshankkeet etenevät kilpailijoita hitaammin tai kilpailevat verkkokaupat ja -palvelut ovat asiakkaiden mielestä kiinnostavampia.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset

Ilmastonmuutos aiheuttaa sekä fyysisiä, sääntelyyn liittyviä että mainetekijöihin vaikuttavia riskejä ja mahdollisuuksia.

Kiinteistöjen sähkö- ja lämpöenergian tuotannossa syntyvät päästöt ovat merkittävä osa K-ryhmän ympäristövaikutuksista. K-ryhmän ympäristöpolitiikan mukaisesti Keskon kiinteistötoiminnot kehittävät yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa kiinteistöjen uudisrakentamiseen, korjaamiseen, konseptimuutoksiin, ylläpitoon ja käyttöön ratkaisuja, jotka vähentävät kiinteistöjen elinkaarenaikaista materiaalien ja energian kulutusta.

Kesko hyödyntää kiinteistöissä syntyvän hukkalämmön, kuten kaupan kylmälaitteita jäähdytettäessä syntyvän lauhdelämmön, tehokkaasti lämmittämiseen käyttäen uusinta teknologiaa. Kesko tutkii aktiivisesti myös uusiutuvien energialähteiden käyttöä. Esimerkiksi maaperän ja veden käyttö lämpö- ja kylmävarastoina sekä aurinkoenergian hyödyntäminen ovat teknisten ratkaisujen kehityksessä yhä useammin mahdollinen vaihtoehto.

Kesko auttaa myös asiakkaitaan löytämään energiatehokkaita ratkaisuja. Rautakaupan asumisen energiatehokkuutta parantavat tuotteet ja palvelut tekevät kodin energiatehokkuuden parantamisen asiakkaille helpoksi ja auttavat asiakkaita löytämään kestävästä kehitystä tukevat ratkaisut.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Hankintaketjujen läpinäkyvyys ja vastuullisuus

Asiakkaile tarjottavissa tuotteissa pyritään huomioimaan tuotteiden koko elinkaaren vaikutus kuluttamisessa. Hankintaketjujen läpinäkyvyyden ja vastuullisuuden merkitys on korostunut. Asiakkaile on tarpeen tarjota entistä tarkempaa tietoa tuotteiden alkuperästä ja valmistustavasta. On huolehdittava siitä, että vastuullisuus toteutuu kaikessa toiminnassa ja koko toimitusketjussa.

Monimuotoinen verkostoituminen tavarantarjoajien ja palveluntarjoajien kanssa edellyttää toimitusketjun kaikilta osapuolilta yhteisten arvojen, tavoitteiden ja toimintatapojen hyväksymistä. Mikäli tuoteturvallisuuden valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun laadun varmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellisia tappioita, asiakkaiden luottamuksen menettäminen tai pahimmassa tapauksessa asiakkaiden terveyden vaarantuminen.

Ostopäätöksiin vaikuttaa myös asiakkaiden huoli omasta hyvinvoinnistaan. Terveellisten elämäntapojen ja ruokailutottumusten edistäminen on ruokakaupalle mahdollisuus ja strateginen tavoite. Liikunta eri muodoissaan on merkittävässä osassa K-ryhmän urheilukauppojen ja tavaratalojen valikoimissa sekä Keskon erilaisissa yhteistyömuodoissa perheen ja lasten hyvinvointia edistävissä hankkeissa.

Ruokakeskon omien elintarviketuotteiden tuotespesifikaatioissa määritellään tuotteen ominaisuudet, kuten ainesosat, mikrobiologiset ja kemialliset raja-arvot sekä ravintoarvot.

Käyttötavaratuotteille on määritelty tuoteryhmäkohtaiset laatuvaatimukset. Niiden noudattamista edellytetään jokaiselta tavarantoimittajalta. Tekstiilituotteet eivät saa sisältää aineita, jotka ovat tuoteturvallisuuden ylläpitämällä kiellettyjen aineiden listalla. Siinä on esitetty EU:n ja Suomen lainsäädäntöön perustuen kemikaalit, jotka ovat kiellettyjä tai joiden määrää on rajoitettu. Lisäksi lista asettaa lainsäädäntöä tiukempia rajoituksia erityistä huolta aiheuttaville kemikaaleille.

Riskienhallinta Keskossa

Riskienhallinta on Keskossa ennakoivaa ja olennainen osa johtamista ja päivittäistä toimintaa. Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa Kesko-konsernissa asiakaslupausten täyttämistä, tuloskehitystä, osingonmaksukykyä, osakasarvoa, vastuullisten toimintatapojen toteutumista ja liiketoiminnan jatkuvuutta.

Kesko-konsernin riskienhallintaa ohjaa Keskon hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka. Tämä politiikka perustuu COSO ERM -viitekehykseen ja SFS-ISO 31000 -riskienhallintastandardiin.

Keskossa käytetään yhtenäistä riskien arviointi- ja raportointimallia. Liiketoimintatavoitteet ja -mahdollisuudet sekä määritelty riskinottohalu ovat lähtökohia riskien tunnistamisessa. Riskit priorisoidaan riskin merkityksen mukaisesti arvioimalla riskin toteutumisen vaikutuksia, todennäköisyyttä ja hallinnan tasoa. Toteutumisen vaikutusta arvioitaessa otetaan huomioon taloudellisten vaikutusten lisäksi myös muun muassa vaikutukset maineeseen, ihmisten hyvinvointiin ja ympäristöön.

Keskon hallituksen työjärjestyksen mukaisesti hallitus hyväksyy konsernin riskienhallintapolitiikan ja käsittelee konsernin merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät. Keskon hallituksen tarkastusvaliokunta arvioi työjärjestyksensä mukaisesti Keskon riskienhallintajärjestelmän tehokkuutta ja käsittelee kokouksissaan konsernin riskienhallinnan laatimat riskiraportit. Keskon sisäinen tarkastus arvioi joka vuosi Keskon riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja tehokkuutta ja raportoi siitä hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Keskon hallitukselle on raportoitu muun muassa seuraavat Keskona tehdyissä riskiarvioinneissa tunnistetut riskit:

- Toiminnan sopeuttaminen ostovoiman ja kysynnän heikentyessä
- Sähköiset palvelut muuttavat asiakaskäyttäytymistä
- Laajentuminen Venäjällä
- Liiketoimintamuutosten toteuttamisen hitaus
- Ruokakauppaa koskeva sääntely
- Liiketoiminnan keskeytyminen ja tietojärjestelmähäiriöt
- Kauppapaikat
- Tuotteiden turvallisuus ja toimitusketjun laatu
- Ihmisten osaaminen ja työssä jaksaminen
- Tavarantoimittajat ja jakelukanavat
- Rikollisuus ja väärinkäytökset
- Vastuulliset toimintatavat ja maineenhallinta

Lisätietoja riskienhallinnasta löytyy Keskon vuosikertomuksesta 2013 ja sijoittajille suunnatuilta Keskon verkkosivuilta.

Keskon vastuullisuusohjelma

VASTUULLINEN TOIMIJA

Sitoudumme vastuullisiin toimintatapoihin ja tuotamme yhdessä taloudellista lisäarvoa



- Vastuulliset toimintatavat ohjaavat kaikkea toimintaamme.
- Noudatamme hyvää hallinnointitapaa.
- Parannamme yhdessä taloudellista kannattavuutta.
- Kehitämme kauppaverkostomme monikanavaisuutta asiakkaan odotuksia kuunnellen.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Koko henkilökuntamme noudattaa vastuullisia toimintatapojamme. **Tavoitteen eteneminen:** Vastuulliset toimintatapamme - ohjeistus sitoo kaikkia keskolaisia kaikissa toimintamaissamme toimimaan yhteisten arvojen ja vastuullisten toimintaperiaatteiden mukaisesti. Ohjeistus on olennainen osa uusien työntekijöiden perehdytystä. *Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistus*

Tavoite: Järjestämme säännöllistä koulutusta vastuullisista toimintatavoista. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 järjestettiin viisi vastuullisia toimintatapoja käsittelevää tilaisuutta eri toimialoille Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa ja Venäjällä.

Tavoite: Keskon oman pääoman tuottotavoite on 12 % ja sidotun pääoman tuottotavoite on 14 %. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 oman pääoman tuotto oli 7,7 % ja sidotun pääoman tuotto oli 9,8 %.

Tavoite: Tarjoamme verkkokauppapalvelut kaikilla toimialoilla vuoden 2014 aikana. Verkossa on kattavat kauppakohtaiset tuotetiedot, hinnat ja saatavuus vuoden 2016 loppuun mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Uusia mobiili- ja verkkopalveluja kehitettiin kaikilla toimialoilla vuonna 2013. Pääkaupunkiseudulla toimiva ruoan verkkokauppa ruoka.citymarket.fi aloitti toimintansa vuonna 2013.

Koulutusta vastuullisista toimintatavoista

Vuonna 2013 järjestettiin viisi vastuullisia toimintatapoja käsittelevää tilaisuutta kaikille toimialoille Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa ja Venäjällä.

Keskon sidotun pääoman tuottotavoite on 14,0 %

Vuonna 2013 sidotun pääoman tuotto oli 9,8 %.

Tuote- ja hintatiedot kaikkien löydettävissä verkosta

Tavoitteena saada verkkoon kattavat kauppakohtaiset tuotetiedot, hinnat ja saatavuus vuoden 2016 loppuun mennessä.

5**9,8 %****2016**

Rakennamme yhdessä parempaa yhteiskuntaa



- Luomme kumppanuuksia ja osallistumme paikallisyhteisöjen kehittämiseen.
- Kehitämme toimintaamme vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa.
- Henkilöstömme toimii arjessa vastuullisesti.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Olemme haluttu kumppani ja vastuullinen naapuri. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 K-citymarket, Anttila ja Kodin Ykkönen olivat vähittäiskaupan pääyhteistyökumppanit Suomen Nenäpäivä -kampanjassa. Kesko ja K-kaupat olivat Pelastusarmeijan Joulupata-keräyksen valtakunnallinen yhteistyökumppani.

Tavoite: Osallistamme asiakkaamme ja henkilökuntamme vastuullisuustyöhömmö. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 henkilökunnalle järjestettiin verkkokoulutusta muun muassa vastuullisista valinnoista, K-vastuullisuuskonseptista, kilpailuoikeudesta sekä työ- ja tietoturvallisuudesta. Sosiaalisen median merkitys asiakasvuorovaikutuksen kanavana lisääntyi.

Tavoite: Autamme asiakasta tehokkaaseen asiointiin; verkkokaupat, SmartPost, myymälästä noudot. **Tavoitteen eteneminen:** K-vastuullisuuskonsepti tuli näkyviin K-ruokakaupoissa syksyn 2013 aikana. Kaupan henkilökunnan vastuullisuusosaamisen parantamiseksi laadittiin K-vastuullisuuskonseptista verkkokoulutus. K-vastuullisuuskäsikirja jaettiin kaikkiin noin 900 K-ruokakauppaan.

Sähköisen asiointin ja verkkokauppapalveluiden tarjoaminen ovat strategisia painopisteitä Keskon kaikilla toimialoilla. Asiakas voi noutaa verkkokaupasta tilaamansa tuotteet kauppakäyntinsä yhteydessä K-citymarketeista, Anttila-tavarataloista ja Kodin1-sisustustavarataloista.

Tavoite: Laajennamme siemensopimusviljelyohjelmakoulutuksia; tavoitteena on kouluttaa 100 % sopimusviljelijöistä kolmen vuoden aikana. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 siemensopimusviljelijöistä yli 50 % oli koulutettu. Tavoitteena on, että koulutettujen osuus on kahden vuoden kuluessa noin 75 % ja kolmen vuoden kuluessa yli 90 %.

Tavoite: Konseptoimme luomuviljelyohjelman. **Tavoitteen eteneminen:** K-maatalous testaa uusien lajikkeiden soveltuvuutta luomutuotantoon yhteistyössä ProAgrian kanssa Ahvenanmaalla (Ålands Hushållningssällskap) ja Uudellamaalla (Nylands Svenska Landbruksällskap).

Tukea lapsille kehitysmaissa

Vuonna 2013 K-citymarket, Anttila ja Kodin Ykkönen olivat vähittäiskaupan pääyhteistyökumppanit Suomen Nenäpäivä-kampanjassa.

Osallistamme henkilökuntaamme

Kaupan henkilökunnan vastuullisuusosaamisen parantamiseksi laadittiin K-vastuullisuuskonseptista verkkokoulutus. K-vastuullisuus käsikirja kaikkiin noin 900 K-ruokakauppaan.

Yhteistyötä viljelijöiden kanssa

Tavoitteena on kouluttaa 100 % siemensopimusviljelijöistä kolmen vuoden kuluessa.

:) 900 100 % 

TYÖYHTEISÖ

Teemme ja tarjoamme laadukasta työtä



- Meillä on tyytyväiset työntekijät ja osaavat esimiehet.
- Tarjoamme mielekkäitä ja monipuolisia työtehtäviä sekä mahdollisuuden kehittyä.
- Olemme kaupan alan houkuttelevin työpaikka.
- Tarjoamme turvallisen ja terveellisen työympäristön.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Olemme tyytyväisyydessä kaupan alan paras työnantaja. **Tavoitteen eteneminen:** Universumin Nuoret ammattilaiset 2013 - tutkimuksessa Keskon sijoitus oli 17. ja Universumin opiskelijatutkimuksessa 21. Keskon henkilöstötutkimuksen 2013 henkilöstön sitoutuneisuus -indeksi oli 55 %.

Tavoite: Käymme kehityskeskustelun jokaisen työntekijän kanssa vuosittain. **Tavoitteen eteneminen:** Henkilöstötutkimuksessa 2013 omaan tavoite- ja kehityskeskusteluun tyytyväisiä oli 73 % ja keskiarvotulos oli 3,89 (1–5).

Tavoite: Koulutamme esimiehiämme säännöllisesti. **Tavoitteen eteneminen:** Esimiestyön kehittämisen välineinä on käytössä Puhutaan Työ Kuntoon -valmennus, Suorituksen johtaminen -valmennus, Kehityskeskusteluvalmennus ja Henkilöstötutkimuksen hyödyntäminen -valmennus.

Tavoite: Vähennämme sairauspoissaoloja ja ennenaikaisten työkyvyttömyyseläkkeiden määrää. **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2011 alusta lähtien on noin 800 esimiestä Suomessa valmennettu Puhutaan Työ Kuntoon -toimintamalliin. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet joissakin yhtiöissä merkittävästi.

Haluamme olla kaupan alan paras työnantaja

Universumin Nuoret ammattilaiset 2013 - tutkimuksessa Keskon sijoitus oli 17. ja Universumin opiskelijatutkimuksessa 21.

17.

Kehityskeskusteluun vuosittain

Henkilöstötutkimuksessa 2013 omaan tavoite- ja kehityskeskusteluun tyytyväisiä oli 73 % ja keskiarvotulos oli 3,89.

73 %

Säännöllisiä koulutuksia esimiehille

Puhutaan Työ Kuntoon -toimintamalliin on valmennettu noin 800 esimiestä Suomessa.

800

Hankimme ja myymme vastuullisesti ja tuemme asiakasta kestävässä valinnoissa



- Tarjoamme asiakkaalle tietoa ja tukea vastuullisiin ostopäätöksiin.
- Teemme vastuulliset teot asiakkaalle näkyviksi ja helpoiksi.
- Kehitämme tuotevalikoimiamme asiakkaita kuunnellen.
- Varmistamme hankintaketjun vastuullisuuden.
- Vastuamme tuotteiden turvallisuudesta ja laadusta.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Tunnistamme koko toimitusketjumme ja edistämme aktiivisesti riskimaatoimittajiemme sosiaalisen vastuun auditointeja. **Tavoitteen eteneminen:** Keskon vuoden 2013 tavoite oli 17 täyttä BSCI-auditointia (full audit) ja 27 uudelleenauditointia tavarantoimittajien tehtailla tai viljelmillä. Täysien auditointien tavoite ylitettiin selvästi BSCI-yhteistyön laajetessa edelleen. Vuoden 2013 aikana tavarantoimittajien tehtailla tai viljelmillä tehtiin 81 täyttä auditointia ja 25 uudelleenauditointia. Vuonna 2013 BSCI-prosessissa oli 254 Keskon riskimaatoimittajien tehdasta tai viljelmaa.

Ruoan omien merkkituotteiden hankintasopimuksiin lisättiin kohta ainesosien vastuullisuuden varmentamisesta. Ponnisteluja riskimaa-ainesosien vastuullisuuden varmentamiseksi jatkettiin.

Tavoite: Lisäämme alkuperämerkinnät omiin merkkituotteisiin. **Tavoitteen eteneminen:** Omissa merkkituotteissa on alkuperämerkinnät. Ruokakeskossa on käynnissä EU:n elintarviketietoasetukseen liittyvä omien merkkituotteiden pakkausmerkintöjen muutostyö, joka jatkuu edelleen vuonna 2014.

Tavoite: Tarjoamme laajan Pirkka vastuullisten tuotteiden valikoiman; 500 vastuullisen kriteerin omaavaa Pirkka-tuotetta vuoteen 2015 mennessä ja 200 Pirkka-luomutuotetta vuoteen 2015 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2013 lopussa valikoimassa oli Pirkka Reilun kaupan tuotteita 35, Pirkka Luomu -tuotteita 95, Pirkka MSC-sertifioituja kaloja 21 ja Pirkka UTZ -merkittviä tuotteita 15.

Tavoite: Vuoteen 2020 mennessä kaikki Pirkka-tuotteissa oleva palmuöljy on vastuullisesti tuotettua (CSPO). **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2013 lopussa Ruokakeskon käyttämästä palmuöljystä 15 % oli vastuullisesti tuotettua palmuöljyä. Keskon nettisivuilla on listaus Pirkka- ja Menu-tuotteista, joissa CSPO:ta.

Tavoite: Ruokakeskon oman suoran riskimaatuonnin tuotannon sosiaalinen vastuullisuus on 100-prosenttisesti varmennettua vuoteen 2015 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2013 lopussa varmennuksen piirissä oli yli 95 %.

Varmennettu riskimaatuonti

Vuoden 2013 lopussa Ruokakeskon oman suoran riskimaatuonnin tuotannon sosiaalinen vastuullisuus on 95-prosenttisesti varmennettua.

95 %

Lisää vastuullisia Pirkka-tuotteita

Pirkka-sarjassa on 500 vastuullisen kriteerin omaavaa Pirkka-tuotetta vuoteen 2015 mennessä.

500

Hankimme vastuullista palmuöljyä

Vuoteen 2020 mennessä kaikki Pirkka-tuotteissa oleva palmuöljy on vastuullisesti tuotettua (CSPO).

2020

Tarjoamme asiakkaan hyvinvointia edistäviä palveluita



- Helpotamme asiakkaan elämää.
- Tarjoamme terveellisiä tuotteita ja hyvinvointia edistäviä palveluita.
- Lisäämme sähköisiä palveluita.
- Opastamme asiakkaita tuotteiden oikeaan käyttöön.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Jokaisessa rautakaupassa on ainakin yksi koulutettu Energiaosaaja tai -mestari sekä palveluyhteistyöverkosto. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 Energiaosaajan palvelutuotteet saatiin osaksi kaupan perusvalikoimaa.

Tavoite: Kaikki K-ruokakaupat ovat K-vastuullisuuskonseptin piirissä vuoteen 2014 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** K-vastuullisuuskonsepti tuli näkyviin K-ruokakaupoissa syksyn 2013 aikana. Kaupan henkilökunnan vastuullisuusosaamisen parantamiseksi laadittiin K-vastuullisuuskonseptista verkkokoulutus. K-vastuullisuus käsikirja jaettiin kaikkiin noin 900 K-ruokakauppaan.

Tavoite: Tehdään hyvää. Yhdessä. -teema näkyy myymälöissä ja markkinoinnissa. **Tavoitteen eteneminen:** Tehdään hyvää. Yhdessä. -teema otettiin olennaisena osana mukaan Ruokakeskon viestintään ja markkinointiin syksyllä 2013.

Tavoite: Koulutamme ja neuvomme konekaupan asiakkaitamme käyttämään koneita ja laitteita oikein, turvallisesti ja taloudellisesti sekä pidentämään koneiden käyttöikää. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 uusia mobiili- ja verkkopalveluja kehitettiin kaikilla toimialoilla. Konekaupan raskaskoneiden varaosaverkkopalvelu aloitti toimintansa. *Lisää sähköisistä palveluista.*

Energiatuntemusta rautakaupasta

Jokaisessa rautakaupassa on ainakin yksi koulutettu Energiaosaaja tai -mestari sekä palveluyhteistyöverkosto.

Vastuullisuus asiakkaille näkyväksi

K-vastuullisuuskonsepti otettiin käyttöön K-ruokakaupoissa syksyn 2013 aikana. K-vastuullisuus käsikirja jaettiin noin 900 K-ruokakauppaan.

Koulutusta koneiden kanssa

Neuvomme konekaupan asiakkaitamme käyttämään koneita oikein sekä pidentämään niiden käyttöikää.

GWh**900**

Hillitsemme yhdessä ilmastonmuutosta ja edistämme luonnonvarojen kestäväää käyttöä



- Pienennämme ympäristövaikutuksiamme yhteistyössä koko toimitusketjun kanssa.
- Edistämme kehitystä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa.
- Autamme asiakkaitamme pienentämään ympäristövaikutuksiaan.

Tavoitteita ja tuloksia

Tavoite: Lisäämme yhteistyötä toimitusketjun kanssa luonnonvarojen kestävään käytön edistämiseksi ja vähähiilisen yhteiskunnan luomiseksi.

Tavoitteen eteneminen: Vuonna 2013 Kesko sitoutui yhdessä muiden kaupan alan yritysten kanssa neuvottelemaan uudesta, vuonna 2017 käynnistyvästä energiatehokkuussopimuksen sopimuskaudesta.

Tavoite: Hyödynnämme toiminnassamme syntyneet jätteet tavoitteena nollakaatopaikkajäte. **Tavoitteen eteneminen:** Vuonna 2013 Anttilan logistiikkakeskuksen hyötykäyttöaste oli noin 99 % ja Keslogin keskusvarastojen ja terminaalien noin 98 %. Kaupoissa syntyvien jätteiden hyötykäyttöaste oli noin 90 % ja kierrätysaste noin 68 %.

Tavoite: Vähennämme ruokahävikkiä 10 % vuoteen 2020 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Hukkaan menevän ruoan määrää pienennetään K-ruokakaupoissa sähköisten ennuste- ja tilausjärjestelmien, tehokkaan logistiikan ja henkilökunnan koulutuksen avulla. K-ruokakaupat lahjoittavat ruokaa myös hyväntekeväisyyteen. Ruokakesko ja K-ruokakaupat olivat mukana Kuluttajaliiton Hävikkiviikko-kampanjassa marraskuussa 2013.

Tavoite: Parannamme energiatehokkuutta 65 GWh:n verran vuositasolla vuoteen 2016 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Vuoden 2013 loppuun mennessä Kesko oli tehostanut energiankulutustaan 58,9 GWh:n verran ja saavuttanut tavoitteestaan 91 %. Erilaisia energiansäästökeinoja raportoitii yli 1 600 kpl.

Tavoite: Vähennämme Keslogin kuljetuksien suhteellisia hiilidioksidipäästöjä 10 % vuoteen 2020 mennessä. **Tavoitteen eteneminen:** Päästöjä vähennetään muun muassa kuljetusten reittisuunnittelulla, toimitusten paluukuljetuksilla, kaksitasoisilla perävaunuilla ja taloudellisen ajotavan koulutuksella. Vuonna 2013 dieselöljyä arvioidaan säästyneen noin 600 000 litraa.

Energiatehokkuutta parannetaan

Parannamme energiatehokkuutta 65 GWh:n verran vuosisatasolla vuoteen 2016 mennessä. Vuoden 2013 loppuun mennessä tavoitteesta on saavutettu 91 %.

91 %

Kaikki jätteet hyötykäyttöön

Hyödynnämme toiminnassamme syntyneet jätteet. Anttilan logistiikkakeskuksen hyötykäyttöaste on 99 %.

99 %

Ruokahävikki pienemmäksi

K-ruokakaupoissa vähennetään ruokahävikkiä 10 % vuoteen 2020 mennessä sähköisten ennuste- ja tilausjärjestelmien, tehokkaan logistiikan ja henkilökunnan koulutuksen avulla.

10 %

Vastuullisuuden seuranta & ohjaus

Vastuullinen toimija

Lähestymistapa	Sitoudumme vastuullisiin toimintatapoihin ja tuotamme yhdessä taloudellista lisäarvoa
Olellaiset näkökohdat	<ul style="list-style-type: none"> • Taloudelliset tulokset • Välilliset taloudelliset vaikutukset • Korruptionvastaisuus • Poliittinen vaikuttaminen • Kilpailun rajoitukset • Määräystenmukaisuus • Yhteiskunnallisiin vaikutuksiin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit • Asiakkaiden yksityisyyden suoja
Tuotamme taloudellista lisäarvoa	Keskossa taloudellisella vastuulla tarkoitetaan hyvää taloudenhoitoa, tehokasta resurssien käyttöä ja taloudellisen hyödyn tasaista ja pitkäjänteistä tuottamista eri sidosryhmille. Keskon toiminta tuottaa taloudellista hyötyä osakkeenomistajille, henkilökunnalle, kauppiaille, tavarantoimittajille ja heidän työntekijöilleen, asiakkaille, kunnille ja valtioille.
Vastuulliset toimintatavat (Code of Conduct) ja maineenhallinta	Vastuullisuusnäkökulmien, kuten tuotteiden tuotannon ja hankinnan eettisyyden, työntekijöiden oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun sekä ympäristönsuojelun, merkitys asiakkaille on entistä korostuneempi. Keskon suhtautuminen lahjontaan ja muihin väärinkäytöksiin on ehdottoman kielteinen. Vastuullinen toimintatapa on välttämätöntä luottamuksen rakentamiseksi Keskon, K-kauppojen, asiakkaidemme ja yhteistyökumppaneidemme välille.
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	Kesko osallistuu aktiivisesti kaupan ja elinkeinoelämän järjestöjen toimintaan kotimaassa ja Euroopan unionissa ja tarjoaa sitä kautta asiantuntemustaan yhteiskunnan kehittämiseen ja lainsäädäntötyöhön. Kesko ei jaa rahalahjoituksia poliittisille puolueille.
Asiakkaiden yksityisyyden suoja	Keskon tytäryhtiö K-Plus Oy hallinnoi ja ylläpitää K-ketjujen ja K-Plussa-yhteistyökumppaneiden K-Plussa-kanta-asiakasjärjestelmää. K-Plussa-kanta-asiakasohjelmasta kertyvän tiedon avulla pystymme kehittämään ja räätälöimään toimintaamme vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeita. Asiakkaiden yksityisyyden suojasta huolehtiminen on meille ensiarvoisen tärkeää.
Tavoitteet	Tavoitteet on kirjattu vastuullisuusohjelmaan.
Politiikat, toimintaperiaatteet ja sitoumukset	
Laskentaperiaatteet	Kesko-konserni noudattaa EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (International Financial Reporting Standards, IFRS).
Hallinnointiperiaatteet	Keskon päätöksentekoa ja hallintoa ohjaavat Keskon arvot ja vastuulliset toimintatavat. Päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiötä koskevia säännöksiä, Keskon yhtiöjärjestyksestä, Keskon hallituksen ja sen valiokuntien työjärjestyksiä ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita. Yhtiö noudattaa 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia.
Riskienhallintaperiaatteet	Keskon riskienhallintaa ohjaa Keskon hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka.
Hyvän kauppatavan periaatteet	Ruokakesko ja Kespro ovat sitoutuneet Hyvän kauppatavan periaatteisiin.
Vastuulliset toimintatapamme	Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistus sitoo kaikkia keskolaisia kaikissa toimintamaissamme toimimaan yhteisten arvojen ja vastuullisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Seuranta- ja valvontajärjestelmät sekä ohjelmat, projektit ja aloitteet

<u>Taloudellinen raportointi ja suunnittelu</u>	Keskon taloudellinen raportointi ja suunnittelu perustuvat Kesko-konsernin johtamismalliin. Konsernin taloudellista kehitystä ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla.
Määräystenmukaisuus	Keskossa on käytössä compliance-ohjelmia, joilla varmistetaan, että keskolaiset tuntevat toimintansa kannalta keskeiset lait ja noudattavat niitä työssään. Kilpailulakien tunteminen ja noudattaminen on Keskolle ensiarvoisen tärkeää. Keskossa on käytössä kilpailuoikeudellinen compliance-ohjelma, johon kuuluu koulutustilaisuuksien lisäksi kaikille keskolaisille avoin kilpailuoikeudellinen verkkokoulutus. Henkilöt, joiden työhön liittyy keskeisesti kilpailuoikeudellisia asioita, saavat konsernin lakiasiat -yksiköltä myös kutsun suorittaa koulutus. Lakiasiat valvoo koulutuksen suorittamista.
Väärinkäytösten estäminen	Keskon sisäinen tarkastus kiinnittää erityistä huomiota väärinkäytöksiä ja taloudellisia menetyksiä estävien kontrollien toimivuuteen. Väärinkäytösten ennaltaehkäisemiseksi tiedottamista, kouluttamista ja ohjeistusta on tehostettu sekä kontrolleja tiukennettu. Henkilökunta voi antaa palautetta ja esittää kysymyksiä toiminnasta paitsi omassa yksikössään myös suoraan ylimmälle johdolle Keskon intranetin kautta kaikissa toimintamaissa Valko-Venäjää lukuun ottamatta. Palautetta voi antaa nimellä tai nimettömänä. Henkilökunta voi ottaa luottamuksellisesti yhteyttä myös Keskon sisäiseen tarkastukseen intranetin kautta tai sähköpostiosoitteeseen IA@kesko.fi. Vuoden 2014 aikana otetaan Keskon Venäjän-tytärtyhtiöissä käyttöön uusi kanava väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseen. Väärinkäytösepäilykanava on venäjänkielinen kanava, johon Keskon tytärtyhtiöiden yhteistyökumppanit ja henkilökunta Venäjällä voivat luottamuksellisesti ilmoittaa, jos epäilevät Keskon Venäjän-tytärtyhtiöissä väärinkäytöksiä.
Riskienhallinta	Keskossa käytetään yhtenäistä riskien arviointi- ja raportointimallia. Liiketoimintatavoitteet ja -mahdollisuudet sekä määritelty riskinottohalu ovat lähtökohtia riskien tunnistamisessa. Riskit priorisoidaan riskin merkityksen mukaisesti arvioimalla riskin toteutumisen vaikutuksia, todennäköisyyttä ja hallinnan tasoa huomioiden, että kaikkia riskejä ei voi tai ei kannata hallita. Toteutumisen vaikutusta arvioitaessa otetaan huomioon taloudellisten vaikutusten lisäksi myös vaikutukset maineelle, ihmisten hyvinvoinnille ja ympäristölle. Riskienhallintatoimenpiteille nimetään vastuuhenkilöt, jotka vastaavat toimenpiteiden suunnittelusta, toteutuksesta ja seurannasta. Määritellyt toimenpiteet liitetään toimintasuunnitelmiin ja seurantoihin.
Yksityisyyden suoja	K-Plussa-kortin haltijoiden asiakastiedoista muodostuu asiakasrekisteri, jota käytetään asiakkaan suostumuksella K-Plussa-järjestelmään liittyneiden yritysten asiakassuhteiden hoitamiseen, asiakasyhteydenpitoon ja markkinointiin. Asiakas voi kieltää tuote- tai tuoteryhmätasoisien ostotietojen yhdistämisen tunnistettuun asiakkuuteensa. Rekisterinpitäjänä K-Plus Oy huolehtii siitä, että asiakastietoja käytetään vain rekisteriselosteessa kerrotulla tavalla. Yksittäistä asiakasta koskevia tietoja suojataan henkilöstölle annetuilla ohjeilla ja teknisillä järjestelmillä. Asiakastietoja ilmoitetaan ulkopuolisille tahoille ainoastaan lakiin perustuvan ilmoitusvelvollisuuden johdosta. Henkilötietolain mukainen K-Plus Oy:n rekisteriseloste on nähtävissä osoitteessa www.plussa.com .

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Vastuut ja resurssit	<ul style="list-style-type: none"> • Keskon Corporate Governance -rakenne on esitetty Keskon hallinnointiperiaatteissa osoitteessa www.kesko.fi/Sijoittajat/Hallinnointiperiaatteet • Konsernin lakiasiat -yksikkö • Sisäinen tarkastus ja riskienhallinta -yksikkö • K-Plus Oy
Johtamistavan arviointi	<p>Johtamistapaa arvioidaan jatkuvasti osana toimintaa. Toimintaympäristössä ja Keskossa tapahtuviin muutoksiin reagoidaan sopeuttamalla tavoitteita, toimintaperiaatteita, seurantajärjestelmiä ja resursseja.</p> <p>Riskienhallinta osallistui vuonna 2013 kansainväliseen riskienhallinnan tasoa koskeneeseen itsearviointiin. Tuloksia hyödynnetään jatkossa Keskon riskienhallinnan edelleen kehittämiseksi.</p>
Lisätietoa	
Keskon arvot	http://www.kesko.fi/fi/Kesko-yrityksena/Strategiset-teemat/Arvot/
Vastuulliset toimintatavat	http://www.kesko.fi/fi/Vastuullisuus/Nain-toimimme/Vastuulliset-toimintatapamme--ohjeistus/
Hallinnointikoodi	http://www.cqfinland.fi/
Riskienhallintapolitiikka	http://www.kesko.fi/fi/Sijoittajat/Hallinnointiperiaatteet/Riskienhallintapolitiikan-tiivistelma/
Keskon hallinnointiperiaatteet	http://www.kesko.fi/fi/Sijoittajat/Hallinnointiperiaatteet/

Yhteisön hyväksi

Lähestymistapa	Rakennamme yhdessä parempaa yhteiskuntaa
Olellaiset näkökohdat	<ul style="list-style-type: none"> • Ostokäytännöt
Paikallisuus vaikuttaa koko yhteiskuntaan	<p>Vähittäiskaupalla on merkittävä rooli paikallisyhteisöissä. Kauppa sekä palvelee alueensa asukkaita että työllistää. Suorien työllistämisaikutusten lisäksi kauppa työllistää merkittävän määrän myös epäsuorasti tavarantoimittajien ja yhteistyökumppaneiden kautta.</p> <p>Paikallista toimintaa edustaa kauppias. K-kauppiasyrittäjä vastaa kauppansa henkilökunnasta ja asiakastyytyväisyydestä. K-kauppiat rakentavat paikallisten asiakkaiden tarpeita vastaavan valikoiman sekä palvelun heidän toiveitaan kuunnellen ja asiakastietoa hyödyntäen. Kehitämme toimintaamme vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa.</p> <p>Kesko ostaa valtaosan myymistään tuotteista Suomesta ja kannustaa K-kauppiaita ottamaan valikoimiin lähellä tuotettuja tuotteita. Kotimaisten tuotteiden vaikutus työllistämiseksi on merkittävä, esimerkiksi Pirkka-tuotteita valmistetaan noin 150 yrityksessä ympäri Suomea.</p>
Tavoitteet	Tavoitteet on kirjattu vastuullisuusohjelmaan.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Politiikat, toimintaperiaatteet ja sitoumukset

Hyvän kauppataavan periaatteet	Ruokakesko ja Kespro ovat sitoutuneet Hyvän kauppataavan periaatteisiin.
Vastuulliset toimintatapamme	Kesko edellyttää, että sen yhteistyökumppanit toimivat Keskon vastuullisia toimintaperiaatteita vastaavien periaatteiden mukaan. Kaikkiin merkittäviin uusiin sopimuksiin on sisällytetty vastuullisuuslauseke vuoden 2013 alusta alkaen.
Ketjuliiketoimintamalli	Pääasiallinen liiketoimintamalli Suomen markkinoilla on ketjuliiketoimintamalli, jossa itsenäiset K-kauppiat harjoittavat vähittäiskauppaa Keskon vähittäiskauppaketjuissa. Suomessa kaikissa K-ryhmän ruoka- ja rautakaupoissa toimii K-kauppiasyrittäjä. Kauppiasliiketoiminnassa Kesko luo ketjutoiminnallaan kauppiasyrittäjilleen ensiluokkaiset puitteet palvella asiakkaitaan mahdollisimman hyvin. K-kauppiasyrittäjä toteuttaa ketjukonseptia ja vastaa kauppansa johtamisesta, asiakastytytyväisyydestä, henkilökunnasta ja liiketoiminnan tuloksellisuudesta.
Sidosryhmävuorovaikutus	Paikallisyhteisöihin kohdistuvia sosiaalisia vaikutuksia arvioidaan Keskon toiminnassa osana kauppaverkoston kehittämistä. Uuden kaupan perustamiseen tai olemassa olevan laajentamiseen tai muuttamiseen liittyy lakisääteisesti kaava- ja rakennuslupavaiheessa hankkeen laajuudesta riippuen erilaisia selvityksiä sekä paikallisten asukkaiden ja toimijoiden kuulemistilaisuuksia. Selvitykset ottavat kantaa muun muassa hankkeen vaikutuksiin yhdyskuntarakenteeseen, liikenteeseen sekä työllisyyteen.
Seuranta- ja valvontajärjestelmät sekä ohjelmat, projektit ja aloitteet	
Sinivalkoinen jalanjälki -kampanja	K-ruokakaupat, Anttila-tavaratalot ja Kodin1-sisustustavaratalot aloittivat yhteistyön suomalaisen työn puolesta Suomalaisen Työn Liiton, elintarvikevalmistajien ja käyttötavateollisuuden kanssa joulukuussa 2013. Koko vuoden 2014 kestävä Sinivalkoinen jalanjälki -kampanjan tavoitteena on lisätä suomalaisten tuotteiden myyntiä ja tietoisuutta suomalaisen työn ostamisen myönteisistä vaikutuksista.
Vastuut ja resurssit	<ul style="list-style-type: none"> • K-kauppiasliitto ja K-kauppiat • Vastuullisen hankinnan ohjausryhmä ja Keskon ostajat • Toimialojen johtoryhmät
Johtamistavan arviointi	Johtamistapaa arvioidaan jatkuvasti osana toimintaa. Toimintaympäristössä ja Keskossa tapahtuviin muutoksiin reagoidaan sopeuttamalla tavoitteita, toimintaperiaatteita, seurantajärjestelmiä ja resursseja.

Työyhteisö

Lähestymistapa	Teemme ja tarjoamme laadukasta työtä
Olellaiset näkökohdat	<ul style="list-style-type: none"> • Työllistäminen • Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet • Työterveys ja -turvallisuus • Koulutus • Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet • Tasa-arvoinen palkitseminen • Työoloihin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit
Työllistäminen ja henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet	<p>Haluamme olla kaupan alan houkuttelevin työpaikka, jolla on tyytyväiset työntekijät ja osaavat esimiehet. K-ryhmä tarjoaa monipuolisia ura- ja kehittymismahdollisuuksia kaupan alan eri tehtävissä.</p> <p>Kesko noudattaa uudelleenjärjestelytilanteissa kaikissa toimintamaisaansa paikallista lainsäädäntöä. Suomessa noudatettava laki yhteistoiminnasta yrityksissä määrittää uudelleenjärjestelytilanteita koskevat keskeiset säädökset.</p>
Työterveys ja -turvallisuus	<p>Kesko ja K-kaupat ovat vastuussa siitä, että työntekijät voivat työskennellä turvallisessa työympäristössä ja saavat asianmukaisen koulutuksen ja ohjeistuksen työhönsä. Vuonna 2013 Keskon työhyvinvointiohjelman teemana oli työturvallisuus.</p>
Henkilöstön kehittäminen	<p>Henkilöstön ja johdon systemaattinen ja liiketoimintalähtöinen kehittäminen on kriittinen tekijä tulevaisuuden menestyksen kannalta. Arvojen mukaisesti Kesko panostaa työyhteisön ja johtamisen laadun kehittämiseen tavoitteenaan, että henkilöstö arvostaa työtään ja työnantajaansa ja on motivoitunut hyviin työsuorituksiin. K-ryhmässä työntekijällä on mahdollisuus kehittyä monenlaisia kehityspolkuja pitkin.</p>
Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet	<p>Moniarvoinen ja monimuotoisuutta tukeva organisaatio takaa yhdenvertaiset mahdollisuudet, oikeudet ja kohtelun kaikille. Tasa-arvo, oikeudenmukaisuus ja syrjimättömyys ovat tärkeitä periaatteita, joita Kesko noudatetaan koko työsuhteen ajan. Tehtävään valitaan soveltuvien ja kehityskykyisten henkilö ja ihmisiä arvioidaan pätevyyden, taitojen ja saavutusten perusteella.</p>
Palkitseminen	<p>Kesko palkitsemisen tavoitteena on kannustaa henkilöstöä ylittämään asetetut tavoitteet ja motivoida pitkäjänteiseen työhön Kesko-konsernin ja sen tytäryhtiöiden päämäärien saavuttamiseksi. Palkitseminen on oikeudenmukaista ja se perustuu yleisesti tunnettuihin periaatteisiin.</p>
Työoloihin liittyvät valitusmekanismit	<p>Työntekijät voivat esittää kysymyksiä, palautetta tai kehittämehdotuksia Keskon tai sen tytäryhtiöiden toimintaan liittyvistä asioista nimettömänä Keskon intranetistä, Keskonetistä, löytyvän Suora linja -palautekanavan kautta. Vastaukset julkaistaan kaikkien nähtäväksi Keskonetissä.</p>

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Tavoitteet	Tavoitteet on kirjattu vastuullisuusohjelmaan.
Politiikat, toimintaperiaatteet ja sitoumukset	
Henkilöstöpolitiikka	Keskossa henkilöstöjohtaminen perustuu Keskon arvoihin ja vastuullisiin toimintatapoihin, jotka kuvataan Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistuksessa. Keskon henkilöstöpolitiikka linjaa keskeiset toimintaperiaatteet henkilöstöjohtamisen eri osa-alueilla. Henkilöstöstrategiassa puolestaan määritellään henkilöstöjohtamisen päämäärät, kriittiset menestystekijät ja keskeiset kehityshankkeet.
Monimuotoisuussitoumus	Kesko liittyi Suomen monimuotoisuusverkoston (http://www.fibsry.fi/fi/monimuotoisuusverkosto) jäseneksi syksyllä 2013. Monimuotoisuusverkoston toiminta pohjautuu monimuotoisuussitoumukseen, jonka kaikki verkoston jäseneksi liittyvät allekirjoittavat.
Seuranta- ja valvontajärjestelmät sekä ohjelmat, projektit ja aloitteet	
Työhyvinvointiohjelma	Työhyvinvoinnin kehittämisen tavoitteena on henkilöstön työtyytyväisyyden ja motivaation kasvattaminen, sairastavuuden pienentäminen, eläkeiän nostaminen ja työnantajakuvan kehittäminen sekä näiden kautta parempi henkilöstön työn tuottavuus. Työhyvinvointiohjelman vuoden 2013 painopisteenä oli esimiestyön kehittämisen lisäksi työturvallisuus.
Työsuojelun toimintaohjelma	Henkilöstön työkyky varmistetaan luomalla turvallinen ja työn tekemistä tukeva työskentelyympäristö. Työsuojelun päämääränä on turvata ja ylläpitää työntekijöiden työkykyä sekä ennaltaehkäistä ja torjua työtaturmia, ammattitauteja ja muita työstä tai työympäristöstä johtuvia fyysisiä ja henkisiä terveyshaittoja.
Nuorisotakuuohjelma	Kesko ja K-kaupat osallistuvat vuoden 2013 alussa alkaneeseen nuorisotakuuohjelmaan, jossa edistetään nuorison työllisyyttä ja ehkäistään syrjäytymistä. Helmikuun 2014 loppuun mennessä 718 nuorta oli työllistynyt hankkeen kautta Keskon tai K-kauppoihin.
Monenlaisia tuloksentekijöitä -hanke	K-kauppiasliitossa käynnistyi vuonna 2012 Monenlaisia tuloksentekijöitä -hanke yhdessä Kehitysvammaliiton kanssa. Hankkeesta luotiin pysyvä toimintamalli vuoden 2013 aikana ja vuoden loppuun mennessä 27 kehitysvammaista oli työllistynyt hankkeen avulla.
Vastuut ja resurssit	<ul style="list-style-type: none"> • HR-toimintojen ohjausryhmä • Kesko HR / Yhteiset palvelut • Toimiala- ja yhtiö-HR • Jokainen esimies vastaa työsuojelusta omalla alueellaan sen ollessa osa linjaorganisaation normaalia johtamis- ja esimiestoimintaa.
Johtamistavan arviointi	Johtamistapaa arvioidaan jatkuvasti osana toimintaa. Toimintaympäristössä ja Keskossa tapahtuviin muutoksiin reagoidaan sopeuttamalla tavoitteita, toimintaperiaatteita, seurantajärjestelmiä ja resursseja. Vuosittain toteutettavalla henkilöstötutkimuksella mitataan johtamisen laatua. Tutkimuksen tulosten pohjalta sovitaan kehittämistoimenpiteet, jotka kytketään osaksi vuosittaista toiminta- ja henkilöstösuunnitelmaa. Toimenpiteiden toteutumista seurataan.

Vastuullinen hankinta ja myynti

Lähestymistapa	Hankimme ja myymme vastuullisesti ja tuemme asiakasta kestävässä valinnoissa
Olellaiset näkökohdat	<ul style="list-style-type: none"> • Tuotteet ja palvelut • Toimittajien työolojen arviointi • Työoloihin liittyvät valitusmekanismit • Ihmisoikeudet • Asiakkaiden terveys ja turvallisuus • Tuote- ja palvelutiedot • Markkinointiviestintä • Määräystenmukaisuus
Hankinta riskimaista	<p>Kesko kiinnittää toiminnassaan erityistä huomiota hankintaketjunsä ihmisoikeuskysymyksiin ja työoloihin ja keskittyy näiden valvonnassa ensisijaisesti riskimaissa toimiviin tavarantoimittajiin. Riskimaiksi luokitellaan BSCI (Business Social Compliance Initiative) -aloitteen mukaisesti sellaiset maat, joissa on olemassa riski ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien loukkaamisesta. Vuoden 2013 lopussa päivitetty luokittelu perustuu Maailmanpankin indikaattoreihin (Worldwide Governance Indicators).</p> <p>Riskimaissa tyypillisesti tuotettavia tuotteita ovat vaatteet ja kodintekstiilit, kengät ja muu nahkatavara, huonekalut, matot, kodinsisustustuotteet, urheiluvälineet, lelut, maataloustuotteet (esimerkiksi kahvi, tee, kaakao, hedelmät, vihannekset, viinit) sekä kala-, hedelmä- ja vihannessäilykkeet.</p> <p>Keskon suomalaisten yhtiöiden suorat ostot riskialueiden tavarantoimittajilta vuonna 2013 olivat yhteensä 123 miljoonaa euroa (99 miljoonaa euroa vuonna 2012) eli 1,6 % (1,3 %) Keskon kaikista ostoista. Merkittävimmät riskituontimaat on listattu alla olevassa taulukossa. Suoran riskimaatuonnin osuus Keskon tuonnista Suomeen oli 21,7 % (17,1 %). Keskon muiden maiden tytäryhtiöiden osalta suoraa riskimaatuontia ei ole tilastoitu, mutta Keskon ostot vuonna 2013 yhtiöiden kotimaiden ja tavarantoimittajien kotimaiden mukaisesti toimintamaihin jaoteltuna sisältää lisäksi riskimaaostoja yhteensä 328 (267) miljoonaa euroa eli 4,2 % (3,3 %) Keskon kaikista ostoista. Noin 74 % (81%) Keskon tuonnista Suomeen (ei sisällä VV-Auton tuontia) tulee EU-maista.</p> <p>Oman suoran tuonnin lisäksi Kesko ostaa riskimaissa valmistettuja tuotteita myös muilta Suomessa toimivilta brändi- ja maahantuontiyrityksiltä. Luotettavia tilastoja näiden tuontituotteiden alkuperämaista ei ole esitettävissä. Sosiaalisia riskejä saattaa sisältyä myös kolmansien maiden kautta Suomeen tuotavien tuotteiden tai tuotteissa olevien ainesosien tuotantoon.</p>
Tuoteturvallisuus ja tuotetiedot	<p>Kesko ja K-ryhmän kaupat ovat vastuussa tuotteiden käyttäjille siitä, että tuotteet täyttävät kaikki Suomen ja EU-lainsäädännön vaatimukset, ovat käyttäjilleen turvallisia ja vastaavat laatu- ja muita lupauksia. Pakkausmerkinnöissä ja markkinointiviestinnässä noudatetaan lainsäädännön vaatimuksia ja viranomaissuosituksia.</p> <p>Kesko ja K-ryhmän kaupat haluavat tukea asiakkaita kestävässä valinnoissa ja tarjota laajan valikoiman vastuullisuuskriteerin omaavia tuotteita.</p>

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Tavoitteet	Tavoitteet on kirjattu vastuullisuusohjelmaan.
Politiikat, toimintaperiaatteet ja sitoumukset	
Ostotoiminnan periaatteet	Vastuullista hankintaa ohjaavat Keskon ostotoiminnan periaatteet. Periaatteet pohjautuvat kansalliseen työlainsäädäntöön ja vastaaviin Kansainvälisen työjärjestön ILO:n sopimuksiin, joita sovelletaan silloin, kun kansallinen lainsäädäntö ei yllä näiden sopimusten tasolle.
Kemikaalipolitiikka	Keskon kemikaalipolitiikka koskee kodintekstiilejä, vaatteita, nahkatavaraa, kenkiä ja verhoiltuja huonekaluja. Siinä on esitetty EU:n ja Suomen lainsäädäntöön perustuen kemikaalit, jotka ovat kiellettyjä tai joiden määrää on rajoitettu Keskolle toimitettavissa tuotteissa. Lisäksi Kesko asettaa lainsäädäntöä tiukempia rajoituksia erityistä huolta aiheuttaville kemikaaleille.
Vastuullisuuslinjaukset	Hankinnan tueksi on laadittu tuoteryhmäkohtaisia vastuullisuuslinjauksia, joita ovat muun muassa palmuöljylinjaus, kala- ja äyriäislinjaus, puulinjaus sekä farkkujen hiekkapuhalluslinjaus.
K-vastuullisuuskonsepti	Vastuullista valintoista kerrotaan asiakkaille K-vastuullisuuskonseptin mukaisesti myymäläviestinnällä, muun muassa hyllynreuna- ja pakkausmerkinnöillä. Luomu- ja ympäristömerkittyjen sekä Reilu kauppa -sertifioitujen tuotteiden valikoima- ja markkinointilinjaukset sisältyvät K-ruokakauppojen ketjukonsepteihin. K-vastuullisuuskonsepti otettiin käyttöön ensimmäiseksi K-ruokakaupoissa syksyllä 2013. Se otetaan käyttöön myös K-maalatus-, K-rauta- ja Rautia-kaupoissa.
Seuranta- ja valvontajärjestelmät sekä ohjelmat, projektit ja aloitteet	
Riskimaatavarantoimittajien auditoinnit	<p>Kesko on jäsen eurooppalaisessa BSCI-auditointijärjestelmässä. Kesko käyttää riskimaatavarantoimittajien arvioinnissa BSCI-auditointia ja SA8000-standardia. Kesko on sitoutunut BSCI:n periaatteisiin (Code of Conduct), joiden sisältö on käytännössä sama kuin Keskon omien ostotoiminnan periaatteiden sisältö.</p> <p>Kesko seuraa yhdessä BSCI:n kanssa muita markkinoilla olevia auditointijärjestelmiä ja hyväksyy niiden mukaan tehdyt auditoinnit, jos vaatimustaso on sama kuin BSCI-auditoinnissa. Alla on taulukko Keskoissa eri tuoteryhmissä käytössä olevista sertifiointi- ja auditointijärjestelmistä, joihin osaan liittyä myös tuotemerkintä.</p> <p>Kinassa ja Intiassa Kesko tukee käyttötavaran tavarantoimittajiaan monitoroinnilla. Paikallinen monitoroija ohjaa ja valvoo Keskon tavarantoimittajien työehtoja ja työolosuhteita sekä ympäristö- ja kemikaalimääräysten noudattamista. Keskon omat monitorointiperiaatteet perustuvat BSCI-auditoinnin vaatimuksiin. Monitoroinnin lopullisena tavoitteena on saada tehdas hakemaan kolmannen osapuolen tekemää BSCI-auditointia tai SA8000-sertifiointia. Hankintaketjun vastuullisuutta valvotaan ja kehitetään myös osana ostoyhteistyötä muiden eurooppalaisten kauppaketjujen kanssa (Eurogroup, ICA, AMS).</p> <p>Keskossa on käytössä SUMO (supplier monitoring) -tietokanta, johon tallennetaan tiedot riskimaatavarantoimittajien auditoinneista, sertifioinneista ja monitorointikäynneistä sekä niiden perusteella määrytyvästä riskiluokituksesta. Tiedot BSCI-auditoinneista tallentuvat lisäksi BSCI:n ylläpitämään, jäsenten käytössä olevaan tietokantaan.</p> <p>Ruokakesko lähetti alkuvuodesta 2013 kaikille omia merkkituotteitaan (Pirkka, Euro Shopper ja Menu) valmistaville tavarantoimittajille selvityspyynnön tuotteiden ainesosien vastuullisuuden varmentamisesta. Keskossa työestetään riskiarviointiin perustuvaa toimintamallia, jolla voidaan paremmin seurata ostoperiaatteidemme toteutumista koko hankintaketjussa, myös epäsuorissa riskimaastoissa.</p>

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Ruokakeskon omien merkkituotteiden valmistajien ja tuottajien auditoinnit	Ruokakesko edellyttää, että sen omien merkkituotteiden valmistajilla ja tuottajilla on kansainvälinen elintarviketurvallisuussertifointi. Ruokakesko hyväksyy seuraavat auditointimenettelyt: BRC, IFS, ISO 22000, SQF1000/2000 ja GlobalGAP (Suomessa LaatuTarha). Jos valmistajalla tai tuottajalla ei ole sertifiointia, auditoinnin suorittaa Ruokakeskon tuotetutkimuksen tuotelaatupäällikkö Ruokakeskon oman auditointiohjeistuksen mukaisesti.
Keskon tuotetutkimusyksikön laboratorio	Tuotetutkimusyksikön laboratorio valvoo K-ruokakauppojen, Anttila-tavaratalojen, K-citymarketien ja Kodin1-sisustustavaratalojen myymien tuotteiden laatua. Laboratorio on FINAS-akkreditointipalvelujen akkreditoima testauslaboratorio T251, joka on hyväksytty SFS-EN ISO/IEC 17025 -standardin mukaiseksi.
K-vastuullisuuskonseptin auditoinnit	Kaupan vastuullisen toiminnan arviointi sisältää kaupan vuosittaisen itsearvioinnin, kaupan laatujärjestelmässä määritellyt kriteerit sekä ulkopuolisen tahon tekemän vastuullisuusauditoinnin määritellyn otannan mukaisesti. Auditoinnin raportoi tuloksista kaupalle ja Keskolle.
Vastuut ja resurssit	<ul style="list-style-type: none"> • Konsernin yhteiskuntavastuun ohjausryhmä • Vastuullisen hankinnan ohjausryhmä ja Keskon ostajat • Keskon tuotetutkimusyksikkö • K-vastuullisuuskonseptin kehitysryhmä ja K-kaupat • Toimialayhtiöiden viestintä- ja markkinointivastaavat
Johtamistavan arviointi	<p>Johtamistapaa arvioidaan jatkuvasti osana ohjausryhmien toimintaa. Toimintaympäristössä ja Keskona tapahtuviin muutoksiin reagoidaan sopeuttamalla tavoitteita, toimintaperiaatteita, seurantajärjestelmiä ja resursseja.</p> <p>Ruokakeskon ja K-ruokakauppojen omavalvontaa kehitetään muun muassa viranomaistarkastusten tulosten perusteella. Tuotetutkimusyksikön laboratorio auditoidaan vuosittain SFS-EN ISO/IEC 17025 -standardin edellyttämällä tavalla. Lisäksi sen toimintaa arvioidaan vuosittain sisäisellä auditoinnilla ja johdon katselmuksella</p>

Keskon oma suora tuonti riskimaista, 10 suurinta tuontimaata 2013 ¹

Maa	Tuonnin arvo, milj.€
Kiina	62,6
Intia	24,3
Turkki	13,5
Thaimaa	7,4
Vietnam	4,9
Filippiinit	1,5
Pakistan	1,1
Bangladesh	1,0
Egypti	1,0
Etelä-Afrikka	1,0

¹ Luvuissa vain Keslogin huolitsema suora tuonti, ei VV-Auton tuontia

Keskossa käytössä olevia riskimaatutantoon ja -tuotteisiin liittyviä sertifiointi- ja auditointijärjestelmiä

Sertifiointi-/auditointijärjestelmä	Tuoteryhmä	Kriteerien kattavuus	Tuotemerkintä
BSCI (Business Social Compliance Initiative)	Kaikki tuoteryhmät	Sosiaalinen, suppea ympäristöosa	Ei
SA8000	Kaikki tuoteryhmät	Sosiaalinen	Ei
Sedex/SMETA	Kaikki tuoteryhmät	Sosiaalinen, suppea ympäristöosa	Ei
ICTI CARE	Lelut	Sosiaalinen	Ei
Reilu kauppa	Maataloustuotteet, myös puuvilla	Sosiaalinen, ympäristö	Kyllä
Rainforest Alliance	Maataloustuotteet	Sosiaalinen, ympäristö	Kyllä
UTZ Certified	Kahvi, kaakao, tee	Sosiaalinen, ympäristö	Kyllä
FSC (Forest Stewardship Council)	Puutuotteet ja puutavara	Sosiaalinen, ympäristö	Kyllä
MSC (Marine Stewardship Council)	Pyydetty kala ja äyriäiset	Ympäristö (kestävä kalastus)	Kyllä
RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil)	Palmuöljyä sisältävät tuotteet	Talous, ympäristö, sosiaalinen	Ei

SA8000 (Vastuullinen hankinta ja myynti) ja BSCI-auditointien pääkohdat

Auditoinnin osa-alueet	Vastaava ILO:n perussopimus
Lakien ja sopimusten noudattaminen	110 (maatalous)
Järjestäytymisoikeus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus	11, 87, 98, 135 ja 154
Syrjintä	100, 111, 143, 158, 159, 169 ja 183
Palkkaus	12, 26, 101, 102 ja 131
Työajat	1, 14 ja suositus 116
Työterveys ja -turvallisuus	155, 184 ja suositukset 164 ja 190
Lapsityövoima	10, 79, 138, 142, 182 ja suositus 146
Pakkotyövoima	29 ja 105
Ympäristösuojelun peruskysymykset	-

Hyvinvointia asiakkaille

Lähestymistapa	Tarjoamme asiakkaan hyvinvointia edistäviä palveluita
Olenaiset näkökohdat	• Asiakkaiden terveys ja turvallisuus
Hyvinvointia edistävät tuotteet ja palvelut	Keskon ja K-kauppojen tavoitteena on helpottaa asiakkaiden elämää, tarjota terveellisiä ja asiakkaan hyvinvointia edistäviä palveluita sekä opastaa asiakkaita tuotteiden oikeaan käyttöön. Terveellisten elämäntapojen ja ruokatottumusten sekä liikunnan edistäminen on keskeistä K-ryhmän ruoka- ja urheilukaupoille.
Sähköiset palvelut	Mobiilitekniiikan kehitys on muuttanut asiakkaiden ostotapoja ja odotuksia kaupan valikoimien, sijainnin, aukioloaikojen ja tavoittamisen suhteen. Monikanavaisuus ja mobiilitekniiikan kehittyminen tuovat kaupalle mahdollisuuksia palvella asiakkaita monipuolisemmin ja tehokkaammin.
Tavoitteet	Tavoitteet on kirjattu vastuullisuusohjelmaan.
Politiikat, toimintaperiaatteet ja sitoumukset	
Tuotetutkimus	Keskon tuotetutkimusyksikön laboratorio valvoo K-ruokakauppojen, Anttila-tavaratalojen, K-citymarketien ja Kodin1-sisustustavaratalojen myymien päivittäis- ja käyttötavaroiden turvallisuutta ja laatua. Tuotetutkimusyksikössä toimii laboratorion lisäksi Pirkka-koekiehtiö ja Pirkka-kuluttajapalvelu. Pirkka-koekiehtiön kotitalousopettajat kehittävät ja testaavat vuosittain satoja uusia ruokareseptejä. Pirkka.fi:n reseptipalvelusta löytyviin, noin 5 000 reseptiin on laskettu valintoja helpottavat ravintosisällöt. Kuluttajapalvelusta saa tietoa Pirkka-tuotteista: tuotepalautteiden lisäksi asiakkaat kysyvät muun muassa tuotteiden alkuperästä, ainesosista, niiden soveltuvuudesta eri käyttäjille ja käyttö- ja valmistusohjeita.
Sähköiset palvelut	Sähköisen asioinnin ja verkkokauppapalveluiden tarjoaminen on strateginen painopiste Keskon kaikilla toimialoilla. Asiakasta halutaan palvella mahdollisimman hyvin ajasta tai paikasta riippumatta ja asiakkaan oman valinnan mukaisesti. Sähköisiä palveluja edistettiin vuoden 2013 aikana konsernitason hankkeella, jolla haluttiin nopeuttaa ja tehostaa asiakkaille tarjottavien sähköisten palvelujen kehitystä ja käyttöönottoa kaupoissa ja ketjuissa.
K-vastuullisuuskonsepti	K-vastuullisuuskonseptin avulla kerrotaan kaupan hyvistä teoista ja autetaan asiakasta tekemään terveellisiä kestäviä valintoja helposti. K-vastuullisuuskonsepti otettiin käyttöön ensimmäiseksi K-ruokakaupoissa syksyllä 2013. Se otetaan käyttöön myös K-maalous-, K-rauta- ja Rautia-kaupoissa.

Seuranta- ja valvontajärjestelmät sekä ohjelmat, projektit ja aloitteet

K-vastuullisuuskonseptin auditoinnit	Kaupan vastuullisen toiminnan arviointi sisältää kaupan vuosittaisen itsearvioinnin, kaupan laatu järjestelmässä määritellyt kriteerit sekä ulkopuolisen tahon tekemän vastuullisuusauditoinnin määritellyn otannan mukaisesti. Audittoija raportoi tuloksista kaupalle ja Keskolle.
Asiakastyytyväisyys	Keskon ketjujen tunnettuutta ja niihin liittyviä mielikuvia seurataan säännöllisesti kuluttajille suunnatuilla bränditutkimuksilla kaikilla tavara-aloilla. Samoin toimitaan K-Plussa-kanta-asiakasjärjestelmän ja päivittäistavara-kaupan omien merkkituotteiden kanssa. Ruokakaupassa ja rautakaupassa mitataan myös kauppataason asiakastyytyväisyyttä asiakastyytyväisyystutkimuksilla ja mystery shopping -menetelmällä.
Vastuut ja resurssit	<ul style="list-style-type: none">• K-vastuullisuuskonseptin kehitysryhmä• Keskon toimialat• K-kaupat
Johtamistavan arviointi	Johtamistavaa arvioidaan jatkuvasti osana toimintaa. Toimintaympäristössä ja Keskossa tapahtuviin muutoksiin reagoidaan sopeuttamalla tavoitteita, toimintaperiaatteita, seurantajärjestelmiä ja resursseja.

Ilmastonmuutoksen hillintä

Lähestymistapa	Osallistumme ilmastonmuutoksen etenemisen hillintään ja edistämme luonnonvarojen kestävää käyttöä
Olellaiset näkökohdat	<ul style="list-style-type: none"> • Energia • Vesi • Luonnon monimuotoisuus • Päästöt • Jätevedet ja jätteet • Tavarantoimittajien ympäristöarvioinnit
Energiankulutus	Energiankulutuksella on merkittävä vaikutus sekä ilmastonmuutoksen etenemiseen että K-ryhmän toiminnan kustannuksiin. Kiinteistöjen energiakulutus muodostaa huomattavan osan K-ryhmän aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä. Energian käytöstä johtuvan ilmastonmuutoksen hillitseminen on Keskon ympäristötyön keskeisiä painopisteitä.
Vesi	Keskon hallinnoimat kiinteistöt käyttävät kunnallista vedenjakelua. K-ryhmän omassa toiminnassa vettä käytetään lähinnä siivoukseen ja puhdistukseen.
Luonnon monimuotoisuus	Kesko keskittyy ilmastonmuutosvaikutusten pienentämiseen luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Kesko rakentaa kauppapaikkoja vain liikekiinteistöille kaavoitetuilla alueilla, joten rakentamisella ei ole merkittäviä suoria biodiversiteettivaikutuksia. Välillisiä vaikutuksia syntyy myytävien tuotteiden kautta.
Päästöt	Keskon logistiikkayhtiö Keslog on jo pitkään vähentänyt K-kauppojen toimitusketjun päästöjä keskittämällä jakelua. Kaluston uusiutuminen on vähentänyt yksikkökohtaisia päästöjä. Keskeisinä keinoina logistisen tehokkuuden parantamisessa toimivat myös kuljetusten reittioptimoinnit sekä korkeat kuormien täyttöasteet. Tehokkaalla paluulogiikalla on merkittävä osa. Kuljettajille on järjestetty taloudellisen ajotavan koulutuksia.
Jätehuolto	Jätteiden synnyn ehkäisy, hyötykäyttöasteen nostaminen ja materiaalien kierrättäminen ovat Keskon keinoja vähentää jätettä.
Tavarantoimittajien ympäristöarvioinnit	Keskon toimialojen hankintakäytäntöjen arviointimenettelyihin sisältyy ympäristökriteerejä.
Tavoitteet	Tavoitteet on kirjattu vastuullisuusohjelmaan.
Politiikat, toimintaperiaatteet ja sitoumukset	
Ympäristöpolitiikka	<p>K-ryhmän ympäristöpolitiikka kattaa Kesko-konsernin ja K-ryhmään kuuluvien kauppojen toiminnot Suomessa ja muissa toimintamaissa. Myös K-ryhmän keskeisten yhteistyökumppaneiden edellytetään noudattavan vastaavia ympäristöjohtamisen periaatteita.</p> <p>Ympäristöjohtaminen on osa K-ryhmän johtamismallia ja sen perustana ovat Elinkeinoelämän peruskirja kestävä kehityksen aikaansaamiseksi, ympäristöjohtamisstandardit sekä lainsäädännön ja viranomaisten vaatimukset.</p>

Seuranta- ja valvontajärjestelmät sekä ohjelmat, projektit ja aloitteet

Ympäristötyön ohjaus	Konsernin yhteiskuntavastuun ohjausryhmä määrittää ympäristötyön päälinjat ja tavoitetason konsernin yhtiöissä, ottaen huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset ja niiden merkittävyyden huomioiden koko elinkaaren ja toimitusketjun aikaiset vaikutukset. Toimiala- ja tytäryhtiöt täsmenävät ympäristötyön päälinjat liiketoimintaa tukeviksi ympäristöasioiden toimintaohjelmiksi. Toimintaohjelmia seurataan ja päivitetään vuosittain osana strategiayöskentelyä.
Ympäristöjärjestelmät	Ympäristöjärjestelmät kattoivat vuoden 2013 lopussa 65 % Suomen yhtiöiden ja 54 % koko konsernin liikevaihdosta. Kattavuus on laskettu vähittäiskauppalahtoisesti myyntiin suhteutettuna. Keslogin ja Anttilan keskusyksiköiden toiminnot ovat ISO 14001 -sertifioituja, samoin valtaosa Anttila-tavarataloista ja Kodin1-sisustustavarataloista. VV-Auto Group Oy tytäryhtiöineen täyttää Autoalan keskusliiton ympäristöjärjestelmän ja ISO 9001 -laatujärjestelmän vaatimukset. Ruokakaupan ympäristöjohtaminen perustuu K-vastuullisuuskonseptiin. Keskeiset ympäristöasiat sisältyvät myös ruokakauppaketjujen konseptimittaukseen. K-vastuullisuuskonsepti otetaan käyttöön myös K-maatalous-, K-rauta- ja Rautia-kaupoissa.
Energiankulutuksen seuranta	Keskon ylläpidon yhteistyökumppanit seuraavat kiinteistöjen energiankulutusta apunaan Energiakolmio Oy:n EnerKey.com-seurantajärjestelmä. Energiakolmio kaukolukee kiinteistöissä olevia energiankulutuksen mittauspäätteitä ja tallentaa tuntitasoisesti tiedot tietokantaan. Manuaalisesti kerättävien kohteiden kulutuslukemat tallennetaan myös EnerKey-järjestelmään. EnerKey-ohjelma reagoi pieniinkin kohdekohtaisiin kulutusmuutoksiin ja hälyttää kiinteistön vastuuhenkilön toimimaan.
Energiatehokkuussopimus	Kesko on liittynyt kaupan alan energiatehokkuussopimukseen. Eri kiinteistötyypeistä K-citymarketit, K-supermarketit, Anttila-tavaratalot sekä suuret tukku- ja varastorakennukset ovat suurimpia energian käyttäjiä ominaiskulutuksella mitattuna. Kesko toteuttaa hallinnoimissa kiinteistöissään energiakatselmoiteja säännöllisesti.
Veden kulutuksen seuranta	Veden kulutuksen seuranta on osa kiinteistöjen kulutusseurantaa.
Luonnon monimuotoisuus	Keskon hankintasuosituksen mukaisesti K-ryhmän kaupoissa myytävät, trooppisesta puusta valmistetut puutarhakalusteet ovat joko FSC-sertifioituja tai sellaisista puulajeista valmistettuja, joiden viljely on mahdollista kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. K-ryhmän kala- ja äyriäislinjaus ohjaa Ruokakeskon ja Kespron omia hankintoja sekä K-ruokakauppioiden hankintoja turvaamaan vastuullista kalastusta ja kalanviljelyä. Palmuöljyn tuotanto on tehtävä vastuullisesti huomioiden taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset näkökohdat. Ruokakesko on RSPO:n (Roundtable on Sustainable Palm Oil) jäsen. Ruokakeskon tavoite on, että vuoteen 2020 mennessä kaikki Pirkka-tuotteissa oleva palmuöljy on vastuullisesti tuotettua (CSPO).
Jätehuolto	Kesko kehittää kierrätysjärjestelmiä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja edistää jätteiden kierrätystä pakkausmenetelmiä ja materiaalien käyttöä kehittämällä. Jätteen syntyä ehkäistään kiertävien kuljetusyksiköiden käytöllä sekä minimoimalla myytävien tuotteiden hävikkiä. Keskon liiketoimintamallin mukaan K-kaupoissa hävikin johtaminen ja hallinta ovat kauppiasyrittäjän vastuulla.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Vastuullisuuden johtaminen

Rakennuttaminen ja ylläpito	<p>Keskon rakennuttaminen perustuu kullekin liiketoimintakonseptille määriteltyihin tavoiteolosuhteisiin sekä keskeisiin teknisiin laatutekijöihin ja näiden pohjalta laadittuihin talo- ja rakennusteknisiin suunnittelu- ja toteutusohjeisiin. Kesko mittaa suunnittelun ja toteutuksen tehokkuutta ja laatua sertifoimalla yksittäisiä kohteitaan kansainvälisillä ympäristösertifikaateilla kuten BREEAM ja LEED. Keskon yhteistyökumppanit kiinteistöjen ylläpito- ja huoltotoiminnoissa olivat vuonna 2013 ISS Palvelut Oy, Caverion Oy ja Ovenia Oy. ISS Palvelut Oy:llä ja Caverion Oy:llä on ISO 14001 -sertifioitu ympäristöjärjestelmä. Keskon päätoimitiloissa Helsingin Katajanokalla ja Ruokakeskon Hakkilan keskusvarastolla on käytössä itse kehitetty toimistotyön ympäristöohjelma. Muiden maiden toiminnoissa sertifoituja ympäristöjärjestelmiä ei vielä ole käytössä.</p>
Vastuut ja resurssit	<ul style="list-style-type: none"> • Konsernin yhteiskuntavastuun ohjausryhmä • Ympäristötoimintojen ohjausryhmä • Kauppapaikat ja kiinteistöt -yksikkö • Keslog Oy
Johtamistavan arviointi	<p>Johtamistapaa arvioidaan jatkuvasti osana toimintaa. Toimintaympäristössä ja Keskona tapahtuviin muutoksiin reagoidaan sopeuttamalla tavoitteita, toimintaperiaatteita, seurantajärjestelmiä ja resursseja. Ympäristöjärjestelmiä auditoidaan ja katselmoidaan.</p>
Lisätietoa	
K-ryhmän ympäristöpolitiikka	http://www.kesko.fi/fi/Vastuullisuus/Vastuullisuuden-johtaminen/Politiikat-ja-periaatteet/Ymparistopolitiikka/
Energiatehokkuussopimus	http://www.energiatehokkuussopimukset.fi/
Vastuullisuusohjelma	http://keskoyr2013.fi/vastuullisuusteemat/vastuullisuusohjelma-tavoitteet-ja-tulokset
Vastuullisuuslinjaukset	http://www.kesko.fi/fi/Vastuullisuus/Nain-toimimme/Linjaukset-ja-kannanotot/

Keskossa käytössä olevat ympäristöjärjestelmät

Toiminto	Ympäristöhallintajärjestelmä	Kommentti
Keslogin varastointi-, terminaali- ja kuljetustoiminnot	ISO 14001	Sertifikaatti uudistettu 2013.
Anttila Oy:n logistiikkakeskus, postimyynti ja NetAnttila (Kerava)	ISO 14001	Uusinta-auditointi maaliskuussa 2014.
Kiinteistöjen huolto- ja ylläpitotoiminnot	ISO 14001	ISS, Caverion
VV-Auto Group Oy	ISO 14001 ja AKL-ympäristöohjelma	ISO 14001 -sertifikaatti: Audi Center Espoo. Autoalan keskusliiton (AKL) toimintaohjelma: VV-Autotalot Oy
K-ruokakaupat: 740 K-vastuullisuuskauppaa	K-vastuullisuuskonsepti	Ketjuvaatimus K-citymarket-, K-supermarket-, K-market- ja K-extra-kaupoille
K-rauta-kaupat: 38 K-ympäristökauppaa	K-ympäristökauppa-konsepti	Kauppoja yhteensä 42.
Rautia-kaupat : 93 K-ympäristökauppaa (luku sisältää yhdistelmäkaupat)	K-ympäristökauppa-konsepti	Kauppoja yhteensä 99.
K-maatalous-kaupat: 24 K-ympäristökauppaa	K-ympäristökauppa-konsepti	Kauppoja yhteensä 36.
Päätoimitilat: Katajanokka Varastot: Vantaa	Toimistotyön ympäristöhallintajärjestelmä	Keskon kehittämä Vihernokka-järjestelmä.

GRI-indeksi 2013

Kesko soveltaa tässä raportissa GRI-ohjeiston peruslaajuutta (Core). Raportissa esitetään kuitenkin GRI G4 -ohjeiston mukainen yleinen perussisältö (General Standard Disclosures) Core-vaihtoehtoa huomattavasti laajemmin. Erityinen perussisältö (Specific Standard Disclosures) eli johtamiskäytäntöjen kuvaus ja tunnusluvut on esitetty Keskolle olennaisten näkökohtien osalta. Tunnuslukuja esitetään kuitenkin huomattavasti Core-vaihtoehtoa laajemmin.











GRI G4 -sisältöindeksi

Tunnus	GRI:n sisältö	Sisältyy	Sijainti	Lisätiedot	Varmennus	Global Compact
--------	---------------	----------	----------	------------	-----------	----------------

Yleinen sisältö

1. Strategia ja analyysi						
G4-1	Toimitusjohtajan katsaus	●	Pääjohtajan katsaus			
G4-2	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	●	Toiminnan vaikutukset, Mahdollisuudet ja riskit, Sidosryhmävuorovaikutus, Vastuullisuusohjelma			
Organisaation taustakuvaus						
G4-3	Raportoivan organisaation nimi	●	Kesko lyhyesti			
G4-4	Tärkeimmät tavaramerkit/brändit sekä tuotteet ja palvelut	●	Kesko lyhyesti - Toimialat			
G4-5	Organisaation pääkonttorin sijainti	●	Kesko lyhyesti			
G4-6	Toimintamaiden lukumäärä ja maat, joissa organisaatio toimii tai jotka ovat merkittäviä raportissa kuvattujen olennaisten yritys vastuun näkökohtien osalta	●	Kesko lyhyesti			
G4-7	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	●	Kesko lyhyesti - Liiketoiminta ja Toimialat			
G4-8	Markkina-alueet	●	Kesko lyhyesti - Liiketoiminta ja Toimialat			










Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

G4-9	Raportoivan organisaation koko		Kesko lyhyesti - Toimialat ja Keskeisiä tunnuslukuja			
G4-10	Henkilöstön määrä työsuhteen ja työsopimuksen mukaan, alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna		Kesko lyhyesti - Liiketoiminta	Sukupuolen mukaista jaottelua ei ole esitetty. Tieto ei ole saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2016–2018.	Kyllä	x
G4-11	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö		Kesko lyhyesti - Liiketoiminta		Kyllä	x
G4-12	Organisaation toimitusketju		Kesko lyhyesti - Liiketoiminta, Toiminnan vaikutukset			
G4-13	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa, omistusrakenteessa tai toimitusketjussa raportointijaksolla			Ei merkittäviä muutoksia raportointikaudella.		
G4-14	Varovaisuuden periaatteen soveltaminen		Mahdollisuudet ja riskit			
G4-15	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet		Vastuullisuuden johtaminen päivittäisessä toiminnassa			
G4-16	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa		Vastuullisuuden johtaminen, Toiminta järjestöissä			
Tunnistetut olennaiset näkökohdat ja laskentarajat						
G4-17	Konsernin laskentaraja		Tunnistetut olennaiset yhteiskuntavastuun näkökohdat			
G4-18	Raportin sisällön määrittely		Tunnistetut olennaiset yhteiskuntavastuun näkökohdat			

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

G4-19	Olenaiset näkökohdat	●	Tunnistetut olennaiset yhteiskuntavastuun näkökohdat, Vastuullisuuden seuranta ja ohjaus			
G4-20	Olenaisia näkökohtia koskevat laskentarajat organisaation sisällä	●	Tunnistetut olennaiset yhteiskuntavastuun näkökohdat			
G4-21	Olenaisia näkökohtia koskevat laskentarajat organisaation ulkopuolella	●	Tunnistetut olennaiset yhteiskuntavastuun näkökohdat			
G4-22	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	●		Muutokset raportoitu kyseisten tunnuslukujen yhteydessä.		
G4-23	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarojoissa	●		Ei merkittäviä muutoksia.		
Sidosryhmävuorovaikutus						
G4-24	Luettelo organisaation sidosryhmistä	●	Sidosryhmävuorovaikutus			
G4-25	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	●	Sidosryhmävuorovaikutus			
G4-26	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	●	Sidosryhmävuorovaikutus			
G4-27	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	●	Sidosryhmävuorovaikutus, sidosryhmäpuheen- vuorot, Tuotevastuu – Markkinointiviestintä, Henkilöstö – Koulutus ja henkilöstön kehittäminen			
Raportin kuvaus						
G4-28	Raportointijakso	●	Raportin kuvaus			
G4-29	Edellisen raportin päiväys	●	Raportin kuvaus			
G4-30	Raportin julkaisu-aiheys	●	Raportin kuvaus			
G4-31	Yhteystiedot, josta voi tilata raportin ja kysyä siihen liittyviä lisätietoja	●	Yhteystiedot			
G4-32	GRI-sisältövertailu	●	GRI G4-sisältöindeksi, Raportin kuvaus			

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

G4-33	Lähestymistapa ulkoiseen varmennukseen		Raportin kuvaus			
Hallinto						
<i>Hallintorakenne ja kokoonpano</i>						
G4-34	Hallintorakenne ja valiokunnat		Hallinnointiperiaatteet			
G4-35	Vastuunjako		Vastuullisuuden johtaminen päivittäisessä toiminnassa			
G4-36	Vastuuhenkilöt		Vastuullisuuden johtaminen päivittäisessä toiminnassa ja Konsernin johtoryhmä	Talous- ja rahoitusjohtaja, henkilöstöstä ja sidosryhmä-suhteista vastaava johtaja		
G4-37	Sidosryhmien konsultointi		Sidosryhmävuorovaikutus			
G4-38	Hallituksen kokoonpano		Hallitus Hallinnointiperiaatteet			
G4-39	Hallituksen puheenjohtajan asema		Hallinnointiperiaatteet			
G4-40	Hallituksen valinta		Vastuullisuuden johtaminen päivittäisessä toiminnassa			
G4-41	Eturistiriitojen välttäminen		Hallinnointiperiaatteet	Kesko noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia.		

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

<i>Hallituksen rooli organisaation tarkoituksen, arvojen ja strategian määrittelyssä</i>						
G4-42	Hallituksen rooli organisaation tarkoituksen, arvojen ja strategian määrittelyssä	●	Hallinnointiperiaatteet, Vastuullisuuden johtaminen			
<i>Hallituksen pätevyyden ja suorituksen arviointi</i>						
G4-44	Hallituksen suorituksen arviointi	●	Hallitus ja sen valiokunnat	Raportoitu ainoastaan hallituksen itsearviointi.		
<i>Hallituksen rooli riskien hallinnassa</i>						
G4-45	Hallituksen rooli riskien tunnistamisessa ja hallinnassa	●	Mahdollisuudet ja riskit			
G4-46	Riskienhallinnan tehokkuuden arviointi	●	Mahdollisuudet ja riskit			
G4-47	Riskiarviointien frekvenssi	●	Hallinnointiperiaatteet			
<i>Hallituksen rooli yritysvastuuraportoinnissa</i>						
G4-48	Yritysvastuuraportin hyväksyminen	●	Vastuullisuuden johtaminen päivittäisessä toiminnassa			
<i>Hallituksen rooli taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun suorituksen arvioinnissa</i>						
G4-49	Epäkohtien kommunikointi	●	Sidosryhmävuorovaikutus, Hallinnointiperiaatteet			
<i>Palkitseminen ja kannusteet</i>						
G4-51	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	●	Hallinnointiperiaatteet			

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

	<i>Liiketoiminnan eettisyys</i>				
G4-56	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet		Vastuullisuuden johtaminen päivittäisessä toiminnassa, Vastuullisuuden seuranta ja ohjaus (Vastuullinen toimija)		x
G4-58	Epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittaminen		Vastuullisuuden seuranta ja ohjaus (Vastuullinen toimija)		x

Erityinen sisältö

Erityinen sisältö raportoidaan olennaisiksi tunnistettujen näkökohtien osalta.

Tunnus	GRI:n sisältö				
Johtamistavan kuvaus					
	Johtamistavan kuvaukset (DMA)		Vastuullisuuden seuranta ja ohjaus, Vastuullisuusohjelma, Vastuullisuuden johtaminen		
Taloudelliset vaikutukset					
<i>Taloudelliset tulokset</i>					
G4-EC1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen		Taloudelliset vaikutukset - Taloudelliset tulokset		Kyllä
G4-EC2	Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet liittyen organisaation toimintaan		Taloudelliset vaikutukset - Taloudelliset tulokset		x
G4-EC3	Organisaation eläkesitoumusten kattavuus		Taloudelliset vaikutukset - Taloudelliset tulokset		Kyllä
G4-EC4	Valtiolta saadut avustukset		Taloudelliset vaikutukset - Taloudelliset tulokset	Tieto ei saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2015.	Kyllä
<i>Väilliset taloudelliset vaikutukset</i>					
	Infrastruktuuri-investointien ja yleishyödyllisten		Taloudelliset vaikutukset -		

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

G4-EC7	Yhteiskunnan ja yhteistyötoimien palvelujen tuen kehitys ja vaikutukset	●	Välilliset taloudelliset vaikutukset			
G4-EC8	Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	●	Taloudelliset vaikutukset - Välilliset taloudelliset vaikutukset		Kyllä	
Ostokäytännöt						
G4-EC9	Paikallisten ostojen osuus merkittävässä toimipaikoissa	●	Taloudelliset vaikutukset - Ostokäytännöt		Kyllä	
Ympäristövaikutukset						
Energia						
G4-EN3	Organisaation oma energian kulutus	●	Ympäristövaikutukset - Energia		Kyllä	x
G4-EN4	Organisaation ulkopuolinen energiankulutus	●	Ympäristövaikutukset - Energia	Organisaation ulkopuolisesta energiankulutuksesta kerätään ainoastaan rajoitetusti tietoja EN17 / Scope 3 - tarkastelua varten.		x
G4-EN5	Energiaintensiteetti	●	Ympäristövaikutukset - Energia		Kyllä	x
G4-EN6	Energiankulutuksen vähentäminen	●	Ympäristövaikutukset - Energia		Kyllä	x
G4-EN7	Vähennykset tuotteiden ja palveluiden energiatarpeessa	●	Ympäristövaikutukset - Energia		Kyllä	x
Vesi						
G4-EN8	Kokonaisvedenotto vesilähteittäin	●	Ympäristövaikutukset - Vesi		Kyllä	x
G4-EN9	Vesilähteet, joihin organisaation vedenotolla on merkittävä vaikutus	●	Ympäristövaikutukset - Vesi			x
G4-EN10	Kierrätetyn ja uudelleenikäytetyn veden osuus ja kokonaismäärä	●	Ympäristövaikutukset - Vesi			x
Luonnon monimuotoisuus						
G4-EN11	Omistettut, vuokratut tai hallinoidut toimipaikat, jotka sijaitsevat luonnonsuojelualueilla tai luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailla alueilla tai niiden läheisyydessä	●	Ympäristövaikutukset - Luonnon monimuotoisuus			x
	Organisaation toiminnan tuotteiden ja					

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

G4-EN12	Organisaation toiminnasta, tuotteiden ja palvelujen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen luonnonsuojelualueilla tai luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailla alueilla		Ympäristövaikutukset - Luonnon monimuotoisuus			x
G4-EN13	Suojellut ja kunnostetut elinympäristöt		Ympäristövaikutukset - Luonnon monimuotoisuus		Kyllä	x
G4-EN14	IUCN:n uhanalaisten lajien listalla tai kansallisilla suojeltavien lajien listoilla olevien lajien määrä organisaation vaikutuspiirissä olevilla alueilla jaoteltuna sukupuuttoonkuolemiseriskin mukaan		Ympäristövaikutukset - Luonnon monimuotoisuus			x
Päästöt						
G4-EN15	Suorat kasviuonekaasujen päästöt (Scope 1)		Ympäristövaikutukset - Päästöt		Kyllä	x
G4-EN16	Epäsuorat kasviuonekaasujen päästöt (Scope 2)		Ympäristövaikutukset - Päästöt		Kyllä	x
G4-EN17	Muut epäsuorat kasviuonekaasujen päästöt (Scope 3)		Ympäristövaikutukset - Päästöt		Kyllä	x
G4-EN18	Kasviuonekaasujen päästöintensiteetti		Ympäristövaikutukset - Päästöt		Kyllä	x
G4-EN19	Kasviuonekaasupäästöjen vähentäminen		Ympäristövaikutukset - Päästöt	Tarkastelua ei ole tehty CO2-ekvivalenttitonneina.	Kyllä	x
G4-EN20	Otsonikatoa aiheuttavien aineiden päästöt		Ympäristövaikutukset - Päästöt	Tarkastelua ei ole tehty CFC-11-ekvivalenttitonneina.	Kyllä	x
G4-EN21	Typenoksidien (NOx), rikkioksidien (SOx) päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan		Ympäristövaikutukset - Päästöt		Kyllä	x
Jätevedet ja jätteet						
G4-EN22	Päästöt vesistöön jaoteltuna päästölajeittain ja kohteen mukaan		Ympäristövaikutukset - Jätevedet ja jätteet	Keskon toiminnasta syntyvä jätevesi menee kunnalliseen viemäriverkostoon. Keskon toiminnasta ei synny GRI-ohjeistuksen tarkoittamia päästöjä vesistöön.		x
G4-EN23	Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti		Ympäristövaikutukset - Jätevedet ja jätteet		Kyllä	x
			Ympäristövaikutukset -			








Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

G4-EN24	Merkittävien vuotojen määrä ja suuruus		Kesko Jätevedet ja jätteet		Kyllä	x
<i>Tuotteet ja palvelut</i>						
G4-EN27	Tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutusten vähentämistoimenpiteiden laajuus		Vastuullinen hankinta ja myynti, Ilmastonmuutoksen hillintä	GRI-indikaattori ei sovellu Keskon toimintaan. Keskolle olennaisia tietoja esitetty raportin teemaosiossa.		
G4-EN28	Kierrätettyjen tuotteiden ja pakkausmateriaalien suhteellinen osuus mydyistä tuotteista tuoteryhmittäin		Vastuullinen hankinta ja myynti, Ilmastonmuutoksen hillintä	GRI-indikaattori ei sovellu Keskon toimintaan. Keskolle olennaisia tietoja esitetty raportin teemaosiossa.		
<i>Toimittajien ympäristöarvioinnit</i>						
G4-EN32	Prosenttiosuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu ympäristökriteerien mukaisesti			Tieto ei ole saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2016-2018.		x
Sosiaaliset vaikutukset						
<i>Henkilöstö ja työolosuhteet</i>						
<i>Työllistäminen</i>						
G4-LA1	Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus jaoteltuna ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain		Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö	Ei raportoitu ikäryhmittäin tai sukupuolen mukaan. Tieto ei ole saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2016-2018.	Kyllä	x
G4-LA2	Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määräaikaiselle tai osa-aikaiselle henkilöstölle merkittävisissä toimipaikoissa		Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö	Lakisääteisen tason ylittäviä etuja ei ole raportoitu yksityiskohtaisesti. Vaihtelevat käytännöt eri toimintamaissa.		
<i>Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet</i>						

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

G4-LA4	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitusaika ja sen sisältyminen kollektiivisiin työehtosopimuksiin	●	Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö	Lakiin perustuvat järjestelyt. Laki ei määritä vähimmäis-ilmoitusaikojaa GRI:n vaatimalla tarkkuudella.		x
<i>Työterveys ja -turvallisuus</i>						
G4-LA5	Osuus kokonaistyövoimasta, joka on edustettuna virallisissa henkilöstön ja johdon yhteisissä työterveyttä ja -turvallisuutta valvovissa ja neuvoa-antavissa toimikunnissa	●	Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö	Työntekijöiden prosenttiosuutta ei ole raportoitu. Tieto ei saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2015.		
G4-LA6	Tapaturmatyyppit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteluna alueittain ja sukupuolen mukaan	●	Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö	Raportointi ei kata toimittajia. Ei raportoitu sukupuolen mukaan. Tieto ei saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2016-2018.	<u>Kyllä</u>	
<i>Koulutus</i>						
G4-LA9	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden jaoteltuna sukupuolen mukaan ja henkilöstöryhmittäin	●	Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö	Ei raportoitu sukupuolen mukaan ja henkilöstöryhmittäin. Tieto ei ole saatavissa.	<u>Kyllä</u>	x
G4-LA10	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat, jotka tukevat henkilöstön jatkuvaa työllisyyttä ja antavat tukea työsuhteen päättymistilanteissa	●	Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö		<u>Kyllä</u>	
G4-LA11	Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus	●	Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö	Ei raportoitu sukupuolen mukaan ja henkilöstöryhmittäin. Tieto ei ole saatavissa.	<u>Kyllä</u>	x
<i>Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet</i>						
	Organisaation hallintoelinten kokoonpano ja			Ei raportoitu ikäryhmän mukaan.		

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

G4-LA12	henkilöstön jakauma henkilöstöryhmittäin jaoteltuna sukupuolen, ikäryhmän, vähemmistöryhmän ja muiden monimuotoisuuden liittyvien tekijöiden mukaisesti		Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö	Tieto ei ole saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2016-2018.	<u>Kyllä</u>	x
<i>Tasa-arvoinen palkitseminen</i>						
G4-LA13	Naisten ja miesten peruspalkkojen ja palkitsemisen suhde henkilöstöryhmittäin merkittävässä toimipaikoissa		Sosiaaliset vaikutukset - Henkilöstö	Miesten ja naisten peruspalkkojen suhdetta ei ole raportoitu. Tieto ei ole saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2016-2018.	<u>Kyllä</u>	x
<i>Toimittajien työolojen arviointi</i>						
G4-LA14	Prosenttiosuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu työoloihin liittyvien kriteerien mukaisesti		Sosiaaliset vaikutukset - Ihmisoikeudet	Raportoitu prosenttiosuus kaikista riskimaatoimittajista, jotka arvioitu.	<u>Kyllä</u>	
G4-LA15	Merkittävät nykyiset ja mahdolliset negatiiviset työoloihin liittyvät vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet		Sosiaaliset vaikutukset - Ihmisoikeudet		<u>Kyllä</u>	
<i>Työoloihin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit</i>						
G4-LA16	Työoloihin liittyvän valitusmekanismin kautta rekisteröityjen, käsiteltyjen ja ratkaistujen epäkohtien lukumäärä			Näkökohta tunnistettu olennaiseksi. Tieto ei saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2018-2020.		
<i>Ihmisoikeudet</i>						
<i>Syrjinnän kielto</i>						
G4-HR3	Syrjintätapausten lukumäärä ja niihin liittyvät korjaavat toimenpiteet		Sosiaaliset vaikutukset - Ihmisoikeudet		<u>Kyllä</u>	x
<i>Yhdistymisen vapaus ja työehtosopimusoikeudet</i>						
G4-HR4	Toiminnot ja toimittajat, joiden osalta yhdistymisen vapautta ja oikeutta kollektiivisesti neuvoteltuihin työehtosopimuksiin on rikottu tai		Sosiaaliset vaikutukset - Ihmisoikeudet, Vastuullisuuden seuranta ja ohjaus,		<u>Kyllä</u>	x

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

	sen on tunnistettu olevan vaarassa olla toteutumatta, ja näiden oikeuksien tukemiseksi toteutetut toimenpiteet		Hankimme ja myymme vastuullisesti - Vastuullinen hankinta riskimaista			
<i>Ihmisoikeusarviointit</i>						
G4-HR9	Lukumäärä ja prosenttiosuus toiminnoista, joissa on toteutettu ihmisoikeuksien läpikäynti tai vaikutusarviointi	●	Sosiaaliset vaikutukset - Ihmisoikeudet	Ei raportoitu maittain. Tieto ei ole saatavissa. Tavoitteena saada tieto ja raportoida 2015.	Kyllä	x
<i>Toimittajien ihmisoikeusarviointit</i>						
G4-HR10	Prosenttiosuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu ihmisoikeuksiin liittyvien kriteerien mukaisesti	●	Sosiaaliset vaikutukset - Ihmisoikeudet	Raportoitu prosenttiosuus kaikista riskimaatoimittajista, jotka arvioitu.		x
G4-HR11	Merkittävät nykyiset ja mahdolliset negatiiviset ihmisoikeuksiin liittyvät vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	●	Sosiaaliset vaikutukset - Ihmisoikeudet		Kyllä	x
<i>Ihmisoikeuksiin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit</i>						
G4-HR12	Ihmisoikeuksiin liittyvän valitusmekanismin kautta rekisteröityjen, käsiteltyjen ja ratkaistujen epäkohtien lukumäärä	●		Näkökohta tunnistettu olennaiseksi. Tieto ei saatavissa. Raportointia kehitetään BSCI:n valitusmekanismin kehittämisen aikataulussa.		x
<i>Yhteiskunta</i>						
<i>Korruptionvastaisuus</i>						
G4-SO3	Lahjontaan liittyvän riskiarvioinnin läpikäyneiden liiketoimintayksiköiden lukumäärä ja prosenttiosuus sekä tunnistetut merkittävät riskit	●	Sosiaaliset vaikutukset - Yhteiskunta	Korruption liittyviä riskejä käsitellään osana Keskon riskienhallintaa. Keskeisiä riskejä tunnistetaan ja arvioidaan säännöllisesti vuoden aikana.		x
G4-SO4	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja	●	Sosiaaliset vaikutukset - Yhteiskunta	Prosenttiosuuksia ei ole raportoitu. Tieto ei ole		x

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

	koulutus		rekisteröinti	tuote- ja palvelu- saatavissa.		
G4-SO5	Vahvistetut lahjontatapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet		Sosiaaliset vaikutukset - Yhteiskunta		Kyllä	x
	<i>Poliittinen vaikuttaminen</i>					
G4-SO6	Poliittisten tukien kokonaisarvo jaoteltuna maittain ja edunsaajittain		Sosiaaliset vaikutukset - Yhteiskunta		Kyllä	x
	<i>Kilpailun rajoitukset</i>					
G4-SO7	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvien oikeustoimien lukumäärä ja oikeuden päätökset		Sosiaaliset vaikutukset - Yhteiskunta		Kyllä	
	<i>Määräystenmukaisuus</i>					
G4-SO8	Merkittävien lainsäädännön ja säännösten rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo määrä sekä ei-rahallisten sanktioiden lukumäärä		Sosiaaliset vaikutukset - Yhteiskunta		Kyllä	
	<i>Yhteiskunnallisiin vaikutuksiin liittyvien epäkohtien valitusmekanismit</i>					
G4-SO11	Yhteiskunnallisiin vaikutuksiin liittyvän valitusmekanismin kautta rekisteröityjen, käsiteltyjen ja ratkaistujen epäkohtien lukumäärä			Näkökohta tunnistettu olennaiseksi. Seuraamme raportointikäytännön kehittymistä.		
	<i>Tuotevastuu</i>					
	<i>Asiakkaiden terveys ja turvallisuus</i>					
G4-PR1	Prosenttiosuus merkittävistä tuotteista ja palveluista, joiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten parantaminen on arvioitu		Sosiaaliset vaikutukset - Tuotevastuu	Prosenttiosuuksia ei ole raportoitu. Tieto ei ole saatavissa.	Kyllä	
G4-PR2	Tuotteiden elinkaarenaikaisiin terveys- ja turvallisuusvaikutuksiin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan		Sosiaaliset vaikutukset - Tuotevastuu		Kyllä	
	<i>Tuote- ja palvelutiedot</i>					
G4-PR3	Organisaation tuotteiden ja palvelujen pakollisen tuoteinformaation ja -merkintöjen tyypit sekä prosenttiosuus tärkeimmistä tuotteista ja palveluista, joita nämä vaatimukset koskevat		Sosiaaliset vaikutukset - Tuotevastuu	Prosenttiosuuksia ei ole raportoitu. Tieto ei ole saatavissa.	Kyllä	
G4-PR4	Tuote- ja palveluinformaation ja -merkintöihin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan		Sosiaaliset vaikutukset - Tuotevastuu		Kyllä	

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / GRI-indeksi 2013

G4-PR5	Asiakastytyväisyystutkimusten tulokset	●	Sosiaaliset vaikutukset - Tuotevastuu	Asiakastytyväisyys- tutkimusten tuloksia ei ole raportoitu. Tuloksia ei ole saatavissa konserni- tasoisina.	Kyllä
<i>Markkinointiviestintä</i>					
G4-PR6	Kiellettyjen tai kiistanalaisten tuotteiden myynti	●	Sosiaaliset vaikutukset - Tuotevastuu		Kyllä
G4-PR7	Markkinointiviestintään, mainontaan ja sponsorointiin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan	●	Sosiaaliset vaikutukset - Tuotevastuu		Kyllä
<i>Asiakkaiden yksityisyyden suoja</i>					
G4-PR8	Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvien vahvistettujen valitusten lukumäärä	●	Sosiaaliset vaikutukset - Tuotevastuu		Kyllä
<i>Määräystenmukaisuus</i>					
G4-PR9	Tuotteiden ja palveluiden käyttöön liittyvän lainsäädännön ja säännösten rikkomisesta aiheutuneiden merkittävien sakkojen rahamääräinen arvo	●	Sosiaaliset vaikutukset - Tuotevastuu		Kyllä

- Sisältyy
- Sisältyy osittain
- Ei sisälly

Tunnusluvut

TUNNUSLUVUT**Taloudelliset vaikutukset**

Tunnusluvut:

EC1–EC4, EC7–EC9

TUNNUSLUVUT**Ympäristövaikutukset**

Tunnusluvut:

EN3–EN24

TUNNUSLUVUT**Sosiaaliset vaikutukset**

Tunnusluvut:

LA1–LA2, LA4–LA6, LA9–LA15,
HR4–HR5, HR9–HR11, SO3–SO8,
PR1–PR9

Taloudelliset vaikutukset



Lähestymistapa taloudelliseen vastuun johtamiseen sisältäen toimintaperiaatteet sekä seuranta- ja valvontajärjestelmät on kuvattu osiossa Vastuullisuuden johtaminen.

TUNNUSLUVUT

Taloudelliset tulokset

Tunnusluvut: EC1–EC4

TUNNUSLUVUT

Välilliset taloudelliset vaikutukset

Tunnusluvut: EC7–EC8

TUNNUSLUVUT

Ostokäytännöt

Tunnusluvut: EC9

Taloudelliset tulokset

EC1 Taloudellisen lisäarvon syntyminen ja jakautuminen

Kesko arvioi tuottamaansa taloudellista hyötyä eri sidosryhmien ja markkina-alueiden kannalta. Keskolle on tärkeää sidosryhmien hyvinvointi sen omilla markkina-alueilla ja kansainvälisen kaupan kautta Kesko edistää hyvinvoinnin kasvua myös omien markkinoidensa ulkopuolella, erityisesti kehittyvissä maissa.

Seuraavissa taulukoissa esitellään rahavirtoja Keskon ja eri sidosryhmien välillä sekä taloudellisen lisäarvon jakautumista sidosryhmien välillä. Konsernin tuloslaskelma, konsernitase ja konsernin rahavirtalaskelma ovat luettavissa kokonaisuudessaan verkkovuosikertomuksesta.

Osinkopolitiikan mukaan Kesko Oyj jakaa osinkona vähintään 50 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä yhtiön rahoituksellinen asema ja toimintastrategia huomioon ottaen. Vuonna 2013 Kesko jakoi vuoden 2012 tuloksesta osinkoa yhteensä noin 118 milj. euroa, mikä oli 94,5 % osakekohtaisesta tuloksesta ja 81,8 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä. Vuoden 2013 tuloksesta on päätetty jakaa noin 138 milj. euroa, mikä on 79,9 % osakekohtaisesta tuloksesta ja 83,3 % osakekohtaisesta tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä.

Ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus kaikista osakkeista 31.12.2013 oli 25 %. Ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus B-osakkeista 31.12.2013 oli 36 %.

Likvidien B-osakkeiden kurssi nousi 8,2 % ja vähemmän vaihdettujen A-osakkeiden 9,9 % NASDAQ OMX Helsinki -yleisindeksin noustessa 26,5 %. B-osakkeen vaihtomäärä Helsingin Pörssissä laski 25,0 % ja vaihtoarvo laski 20,7 %. A-osakkeen vaihtomäärä laski 50,3 % ja vaihtoarvo laski 50,6 % edellisvuodesta.

Suurimmat ulkomaalaisomistukset ovat Yhdysvalloissa, Ruotsissa, Isossa-Britanniassa ja Norjassa (lähde: BigDough).

Keskon toiminnasta syntyvä taloudellinen hyöty eri sidosryhmille

Milj. €		2013	2012	2011
Asiakkaat ¹	Tuotot	10 050	10 433	10 165
Toimittajat	Ostetut tavarat, materiaalit ja palvelut	-9 037	-9 454	-9 188
Luotu lisäarvo		1 013	979	977
Lisäarvon jakaminen:				
Työntekijät	Palkat, palkkiot ja sosiaalikulut	-611	-608	-571
Luotonantajat	Nettorahoitustuotto/-kulu	-6	-2	2
Omistajat	Osinko	-138	-118	-118
Julkinen sektori	Tuloverot	-58	-75	-85
Yhteisöt	Lahjoitukset	-1	-1	-1
Liiketoiminnan kehittämiseen		198	176	204

¹ Sisältäen liikevaihdon ja liiketoiminnan muut tuotot

Perustietoa Keskon osakkeista ja osakkeenomistajista 31.12.2013

	2013	2012	2011
Osakkeiden määrä (1 000 kpl)	99 833	98 712	98 645
Osakepääoma (milj. €)	197	197	197
A-osakkeita kaikista osakkeista (%)	32	32	32
B-osakkeita kaikista osakkeista (%)	68	68	68
A-osakkeiden osuus kaikista äänistä (%)	82	83	83
B-osakkeiden osuus kaikista äänistä (%)	18	17	17
A-osakkeiden markkina-arvo (milj. €)	851	774	788
B-osakkeiden markkina-arvo (milj. €)	1 810	1 644	1 719
Osakkeenomistajien lukumäärä	42 809	44 554	41 215
Tulos per osake, laimennusvaikutuksella oikaistu (€)	1,75	1,26	1,84
Osinko per osake (€)	1,40	1,20	1,20

Keskon toiminnasta syntyvän taloudellisen hyödyn erittelyä markkina-alueittain

	Ostot	Investoinnit	Palkat ja osake- perusteiset maksut	Eläke- ja henkilö- sivukulut	Verot ¹	Yhteensä
Suomi	5 378	101	356	80	788	6 701
Muut Pohjoismaat	699	3	51	16	37	805
Baltia	231	4	47	4	35	322
Venäjä ja Valko-Venäjä	279	64	44	12	12	411
Muut maat	1 214	-	-	-	-	1 214
Yhteensä	7 800	171	498	113	873	9 454

¹ Verot sisältävät tuloverot, kiinteistöverot, arvonlisäverot, valmisteverot, autoverot, tullit, omaisuusverot sekä ennakonpidätykset

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

10 suurinta osakkeenomistajaa osakelukumäärän (A- ja B-sarja) perusteella 31.12.2013

	Osuus osakkeista, %	Osuus äänimäärästä, %
K-kauppiasliitto ry	3,63	9,41
Vähittäiskaupan Takaus Oy	3,50	7,04
Kruunuvuoren Satama Oy	3,44	8,92
Valluga-sijoitus Oy	1,34	3,48
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	1,15	0,30
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	1,13	0,29
Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	1,03	2,31
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1,00	0,94
Oy The English Tearoom Ab	1,00	0,26
Valtion Eläkerahasto	0,61	0,16

Kauppaverkosto

K-ryhmän kauppaverkosto on monimuotoinen: noin 2 000 kaupan verkoston rinnalle perustetaan yhä enemmän verkkokauppoja. Yli 900 K-ruokakaupan muodostama K-ruokakauppaverkosto on kattava. Ruokakaupan tarjoamat palvelut kattavat lähes kaikki Suomen kunnat ja K-ruokakaupoissa käy päivittäin noin 900 000 asiakasta. Keskolla on runsaasti myös yritysasiakkaita. Suomen ulkopuolella Kesko harjoittaa ruokakauppaa, rauta- ja sisustustarvikekauppaa, konekauppaa sekä urheilukauppaa. Vuoden 2013 lopussa Keskolla oli yhteistyökumppanina 1 036 itsenäistä K-kauppiasyrittäjää ja lisäksi noin 180 muuta kauppiasyrittäjää. Keskon myynti kauppiasyrittäjille oli 51 % myynnistä vuonna 2013.

Kesko ja K-kauppiat muodostavat K-ryhmän, jonka vähittäismyynti vuonna 2013 oli 11,6 miljardia euroa (alv 0 %). K-ryhmä työllistää noin 45 000 henkeä.

Henkilöstökulut

Milj. €	2013	2012	2011
Palkat ja palkkiot	495	503	473
Henkilösivukulut			
eläkekulut	64	52	45
sosiaalikulut	49	49	46
Osakeperusteiset maksut	3	3	6

Vuonna 2013 palkoista ulkomaantoimintojen osuus oli 142 milj. euroa.

Vuonna 2013 eläke- ja muista henkilösivukuista ulkomaantoimintojen osuus oli 33 milj. euroa.

Keskon tuki yleishyödyllisiin tarkoituksiin

1 000 €	2013	2012	2011
Kansalais- ja ympäristöjärjestöt	212	113	189
Tiede, tutkimus ja koulutus	32	86	96
Kulttuuri	59	51	94
Urheilu	575	470	463
Terveystenhoito	2	0	15
Nuorisotyö	281	125	198
Veteraanijärjestöt	6	15	16
Yhteensä	1 167,8	860,0	1 072,0

Lisäksi K-kaupoissa sijaitsevien Veikkaus Oy:n myyntipisteiden pelimyyntistä Veikkaus tuloutti opetus- ja kulttuuriministeriölle arviolta 55–60 miljoonaa euroa. Laskuperusteena on käytetty laskennallista keskimääräistä osuutta pelieuron jakautumisesta vuonna 2013. Arvion on laskenut Veikkaus Oy. OKM jakaa tuoton kokonaisuudessaan suomalaiselle taiteelle, liikunnalle, tieteelle ja nuorisotyölle.

K-ruokakauppojen sijoittuminen kunnittain (tilanne 31.12.2013)

K-ruokakauppoja	Kuntia 2013	% kaikista kunnista
10 tai enemmän	15	4,7 %
7–9	9	2,8 %
5–6	18	5,6 %
3–4	51	15,9 %
2	50	15,6 %
1	134	41,9 %
0	43	13,4 %
Kuntia yhteensä	320	100,0 %

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

EC2 Ilmastonmuutoksen taloudelliset seuraamukset ja muut riskit ja mahdollisuudet organisaation toiminnalle

Ilmastonmuutos aiheuttaa sekä fyysisiä, sääntelyyn liittyviä että mainetekijöihin vaikuttavia riskejä ja mahdollisuuksia. Yrityksen liiketoimintaan ilmastonmuutos voi vaikuttaa sääntelyn tuomina riskeinä, esimerkiksi erilaisilla lupamenettelyillä tai päästökaupan tai verotuksen tuomina kustannuksina.

Fyysiset muutokset, esimerkiksi myrskyt ja runsaat sateet aiheuttavat seurauksia rakennetulle ympäristölle. Kuivuuden ja aavikoitumisen seurauksena veden saatavuus on vaikeutunut useissa maissa heikentäen talouden toimintakykyä. Maataloustuotanto kärsii, mikäli aavikoituminen ja merenpinnan nousu vähentää viljeltävissä olevaa pinta-alaa. Energianlähteiden saatavuus ja päästörajoitukset voivat aiheuttaa vaikutuksia energianhintaan. Ilmastonmuutos voi vaikuttaa liiketoimintaan myös muina riskeinä, kuten maineriskeinä ja muutoksina kuluttajakäyttäytymisessä. Vastaavasti ilmastonmuutos voi luoda edellä mainittujen muutosten myötä liiketoiminnalle uusia mahdollisuuksia ja sitä kautta kilpailuetuja.

Keskon vastuullisuustyön keskeisiä tavoitteita on ilmastonmuutoksen etenemisen hillitseminen. Laaditut arviot taloudellisista vaikutuksista liiketoiminnalle vaihtelevat merkittävästi eri riskiskenaarioiden välillä. Taloudellisia vaikutuksia arvioidaan vuosittain CDP (Carbon Disclosure Project) -indeksin vastauksessa.

Fyysiset riskit liittyvät sekä kiinteään kauppaverkostoon että logistiikkaan. Poikkeukselliset sääolosuhteet voivat aiheuttaa toiminnan keskeytyksiä tai ongelmia tuotteiden saatavuudessa. Ilmastonmuutos voi vaikuttaa hankintalähteisiin ja tuotteiden saatavuuteen sekä Euroopassa että Euroopan ulkopuolella. Onnettomuuksista, luonnonilmiöistä ja epidemioista voi aiheutua vahinkoja tai liiketoiminnan keskeytyksiä, joita ei pystytä ennaltaehkäisemään.

Kaupan kilpailuedellytyksiä rajoittava sääntely on lisääntymässä Suomessa ja myös Euroopan unionin tasolta. Sääntely vaikuttaa välillisesti myös sähkö- ja lämpöenergian kustannuksiin. Keskon omissa kiinteistöissä käytetty sähkö- ja lämpöenergia muodostaa merkittävän osan K-ryhmän energiakustannuksista. EU:n ja Suomen hallituksen ilmasto- ja energiapolitiikan toimeenpano tulee vaikuttamaan energiaratkaisuihin ja saattaa nostaa energian hintaa, mikä lisää paineita energiansäästöön.

Riskejä ja mahdollisuuksia analysoitaessa huomioidaan myös asiakkaiden tulevaisuuden tarpeet. Kesko kehittää aktiivisesti kaikilla toimialoillaan asiakkaiden tarpeita vastaavia kaupan valikoimia ja palveluita. Samanaikaisesti, kun asiakkaat ovat yhä tietoisempia esimerkiksi ympäristövaikutuksista, heidän tarpeensa ja ostotapansa ovat monimuotoistuneet uusien palvelumuotojen, kuten verkkokaupan, myötä. Kaupan kilpailutilanteen näkökulmasta sähköisen asiointin ja monikanavaisten palveluiden merkitys on kasvanut merkittävästi muutamassa vuodessa.

Kesko auttaa myös asiakkaitaan löytämään energiaa säästävät ratkaisut. Rautakaupan Energiaosaaja-konsepti auttaa asiakkaita parantamaan oman asumisensa energiatehokkuutta. K-maatalouden viljelyohjelma tutkii eri lajikkeiden sopivuutta Suomen ilmastoon tavoitteena auttaa asiakkaitaan Suomen sääoloihin sopivimman lajikkeen ja viljelymenetelmän valinnassa.

Kesko haluaa tukea kokonaisratkaisua, joka ohjaa tuotantoa hiilidioksidivapaalle sektorille, vähentää Suomen riippuvuutta tuontienergiasta ja parantaa sähkömarkkinoiden toimivuutta.

Kesko hyödyntää kiinteistöissä syntyvän hukkalämmön, kuten kaupan kylmälaitteita jäädytettäessä syntyvän lauhdelämmön, tehokkaasti lämmittämiseen käyttäen uusinta teknologiaa. Kesko tutkii aktiivisesti myös uusiutuvien energialähteiden käyttöä. Esimerkiksi maaperän ja veden käyttö lämpö- ja kylmävarastoina sekä aurinkoenergian hyödyntäminen ovat teknisten ratkaisujen kehityksessä yhä useammin mahdollinen vaihtoehto.

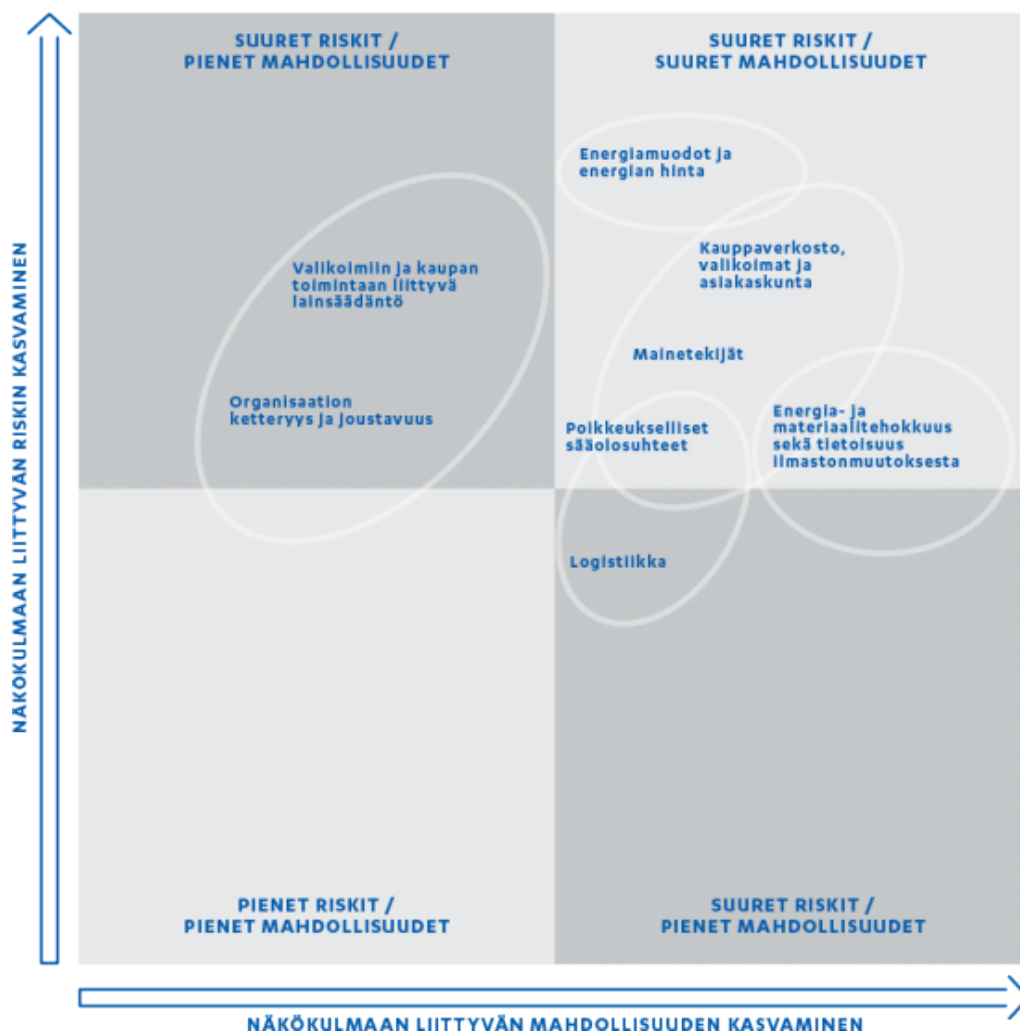
Asiakkaat kiinnittävät yhä enemmän huomiota ilmastonmuutokseen liittyviin asioihin. Mahdolliset epäonnistumiset vastuullisuuden toteuttamisessa saattavat heikentää Keskon mainetta.

Keskon toimintaa kartoitetaan säännöllisesti riskiarvioinneilla, joissa huomioidaan myös mahdolliset ilmastonmuutokseen liittyvät muutostarpeet. Konsernin riskikartta, merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä niiden muutokset ja hallintatoimenpiteet käsitellään Keskon hallituksen tarkastusvaliokunnassa osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Alla olevassa riskimatriisissa on kuvattu eräitä Keskon toimintaan liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia ilmastonmuutoksen näkökulmasta.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

RISKIMATRIISI



Lue lisää riskeistä raportin Mahdollisuudet ja riskit -osiesta ja verkkovuosisikertomuksesta.

EC3 Eläketurvan kattavuus

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä eri toimintamaissa. Suomessa henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiden kautta ja vapaaehtoinen lisäeläketurva Keskon Eläkekassan A-osaston kautta, joka suljettiin 9.5.1998. Eläkekassan lisäedun piiriin eli A-osastoon kuului vuoden lopussa 555 henkilöä. Eläkevakuutusyhtiössä hoidettu lakisääteinen eläketurva on maksuperusteinen eläkejärjestely. Keskon Eläkekassan myöntämä lisäeläketurva on etuuspohjainen eläkejärjestely ja järjestelyyn liittyvä velvoite 31.12.2013 oli 247,5 milj. euroa (2012: 243,1 milj. euroa), joka kokonaan katettu. Ylikatteen määrä IFRS-standardin mukaan 31.12.2013 oli 170,2 milj. euroa (2012: 153,8 milj. euroa). Kun vakuutusmaksut lasketaan IFRS:n mukaisesti (Eläkekassan vakuutusmaksu perustuu etuuspohjaiseen järjestelyyn), koko konsernin vakuutusmaksuksi tulee 12,9 % (2012: 10,4 %) palkkasummasta. Lue lisää verkkovuosisikertomuksesta, liite 17.

Muissa maissa eläke on järjestetty lainsäädännön mukaisesti, ja etuuspohjaisia järjestelyitä ei ole Norjaa lukuun ottamatta. Norjassa lisäedun piiriin kuuluneiden määrä ei ole olennainen suhteessa koko konserniin.

EC4 Valtiolta saatu taloudellinen avustus

Konserni on saanut avustuksia valtiolta 0,4 milj. euroa vuoden 2013 aikana.

Välilliset taloudelliset vaikutukset

Mukana luvuissa ovat ne K-kauppiat, joiden kirjanpito ja palkanlaskenta hoidetaan Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy:ssä, eli noin 85 % K-kauppiaidenliiketoiminnan kokonaisvolyyminä.

EC7 Infrastruktuuri-investoinnit sekä tarjotut yleishyödylliset palvelut

Kesko ei itse ole raportointikaudella investoinut GRI:n tarkoittamiin yleishyödyllisiin infrastruktuurihankkeisiin, vaan on osallistunut yleishyödylliseen toimintaan lahjoitustensa ja yhteistyökumppaniensa kautta. Kesko tukee kansallisella tasolla kaikissa toimintamaissaan hankkeita, jotka muun muassa edistävät tiedettä, tutkimusta ja koulutusta, nuorisotyötä, urheilua sekä kansalais- ja ympäristöjärjestöjen toimintaa. Erityisesti Kesko tukee hankkeita, jotka edistävät lapsiperheiden hyvinvointia.

Keskon tuki yleishyödyllisiin tarkoituksiin

	2013	2012	2011
1 000 €	1 168	860	1 072

EC8 Keskeiset epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus

Kesko on palvelualan yritys, jonka omien välittömien vaikutusten lisäksi merkittävään asemaan kokonaisuuden kannalta nousevat tuotteiden tuotantoon, käyttöön ja kierrätettävyyteen liittyvät välilliset vaikutukset.

Keskon ja kauppiaiden ostoilla on taloudellisia vaikutuksia tavarantoimittajiin, kuten työpaikkojen lisääntyminen. Paikalliset ostot vaikuttavat lisäksi alueelliseen elinkeinotoimintaan. Keskon ja kauppiaiden maksamat palkat, verot ja henkilöstökulut sekä investoinnit vaikuttavat alueelliseen taloudelliseen hyvinvointiin.

Kesko on merkittävä veronmaksaja. Vuonna 2013 Keskon tuloverot Suomeen olivat 51,7 miljoonaa euroa ja muihin maihin 6,0 miljoonaa euroa. Konsernin efektiivinen veroaste oli 23,8 %. Kiinteistövero Kesko maksoi vuonna 2013 Suomeen 2,6 miljoonaa euroa ja muihin toimintamaihin 2,1 miljoonaa euroa.

Kesko kerää, raportoi ja edelleen tilittää myös välillisiä veroja. Välillisiä veroja ovat muun muassa arvonlisävero sekä valmisteverot. Arvonlisävero on kulutusvero, jossa veronmaksajia ovat tavaroiden ja palveluiden lopulliset kuluttajat eli kotitaloudet. Kesko tilittää arvonlisäveroa veronsaajille tavaroita ja palveluita myyvänsä yrityksenä. Vuonna 2013 Kesko tilitti arvonlisäveroja Suomessa 382,7 miljoonaa euroa ja muissa maissa 45,4 miljoonaa euroa. Valmistevero on puolestaan kulutusvero, joka peritään tiettyjen tuotteiden valmistajalta, tuottajalta, maahantuojalta tai tukkuportaalta ja tilitetään veronsaajille. Valmistevero sisällytetään myytävän tuotteen hintaan, jolloin se siirtyy kuluttajan maksettavaksi. Kesko tilittää valmisteveroja muun muassa makeisista, alkoholista, virvoitusjuomista sekä autoista. Vuonna 2013 Kesko tilitti valmisteveroja Suomessa yhteensä 71,0 miljoonaa euroa.

Mitattavissa oleva Keskon epäsuora vaikutus yhteiskuntaan, kuten työllistävä vaikutus, lisääntyneet verotulot kunnalle tai tulot tuottaja- ja toimitusketjussa, tulee arvioida tapauskohtaisesti esimerkiksi uuden kaupan perustamisen yhteydessä.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Maksettavat verot

Milj. €	2013	2012	2011
Tulovero, Suomi	51,7	69,4	78,7
Tulovero, muut maat	5,9	5,3	6,5
Kiinteistövero ja omaisuusverot, Suomi	4,4	3,8	1
Kiinteistövero ja omaisuusverot, muut maat	5,8	4,2	1

¹ Tietoa ei saatavilla**Tilitetyt verot**

Milj. €	2013	2012	2011
Arvonlisävero, Suomi	382,7	319,8	1
Arvonlisävero, muut maat	42,9	42,0	1
Ennakonpidätykset, Suomi	91,8	91,7	1
Ennakonpidätykset, muut maat	22,7	23,1	1
Autoverot, Suomi	178,3	1	1
Tullit, Suomi	8,5	1	1
Tullit, muut maat	6,8	1	1
Valmisteverot, Suomi	71,0	1	1

¹ Tietoa ei saatavilla

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Keskon ja K-kauppiain tuottama taloudellinen hyöty Suomen maakuntiin vuonna 2013

Maakunta	Keskon tavaraoستot	K-kauppiain suoratu tavaraoستot	Keskon ja K-kauppiain investoinnit ¹	Keskon maksamat palkat	K-kauppiain maksamat palkat	K-kauppiain maksamat verot	Yhteensä
Milj. €							
Etelä-Karjala	9,9	15,8	4,8	5,4	12,7	1,6	50,1
Etelä-Pohjanmaa	277,1	35,6	0,1	5,3	12,7	1,2	331,9
Etelä-Savo	31,2	16,5	3,5	4,3	11,6	1,4	68,5
Kainuu	2,6	6,6	8,3	1,5	5,7	0,6	25,2
Kanta-Häme	100,7	22,6	1,4	4,4	11,4	0,7	141,2
Keski-Pohjanmaa	46,0	16,3	27,8	1,8	4,5	0,7	97,1
Keski-Suomi	62,4	20,0	17,2	9,5	17,6	1,5	128,2
Kymenlaakso	44,0	18,5	2,1	6,4	12,0	1,1	84,1
Lappi	15,8	21,0	2,4	5,8	16,9	1,8	63,8
Pirkanmaa	332,3	28,8	12,2	27,1	32,7	3,4	436,6
Pohjanmaa	133,7	9,7	0,7	4,8	8,6	0,9	158,4
Pohjois-Karjala	26,7	21,3	1,3	4,2	11,4	2,0	66,9
Pohjois-Pohjanmaa	103,1	42,0	9,1	17,3	26,6	2,5	200,7
Pohjois-Savo	149,0	27,9	0,1	11,6	19,6	2,2	210,4
Päijät-Häme	129,4	27,0	0,6	8,8	11,2	0,9	177,9
Satakunta	108,1	25,2	7,8	3,9	15,5	1,1	161,6
Uusimaa	3 092,6	135,5	64,7	266,3	113,7	12,6	3 685,4
Varsinais-Suomi	674,2	67,1	20,5	24,2	35,2	3,3	824,5
Ahvenanmaa	20,6	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	22,1
Yhteensä	5 359,4	557,2	186,2	412,6	379,4	39,6	6 934,5

Mukana luvuissa ovat ne K-kauppiat, joiden kirjanpito ja palkanlaskenta hoidetaan Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy:ssä, eli noin 85 % K-kauppiain liiketoiminnan kokonaisvolyymistä.

¹ Sisältää vuokratavastuiden kasvun

Ostokäytännöt

EC9 Ostot paikallisilta toimittajilta

Kesko arvioi tuottamaansa taloudellista hyötyä raportoimalla ostot toimintamaittain ja yhtiön kotimaan mukaan. Kesko raportoi myös K-kauppioiden suorat tavarastot Suomessa maakunnittain.

Keskon toiminnan tuottamasta taloudellisesta hyödystä pääosan – noin 84 % Keskon liikevaihdosta – saavat tavarantoimittajat, joilta vuonna 2013 ostettiin 7,8 miljardilla eurolla.

Keskolla oli vuonna 2013 noin 19 900 (1 Ei sisällä UAB Senukaita Liettuaista) sellaista tavarantoimittajaa, joilta ostettiin vuoden aikana vähintään 1 000 eurolla. Näistä noin 10 700 toimi Suomessa, noin 7 000 Keskon muissa toimintamaissa ja noin 2 200 muualla.

Kymmenen suurimman tavarantoimittajan osuus konsernin tavarastoista oli 23,6 % (2012: 22,5 %) ja sadan suurimman 52,0 % (2012: 51,8 %). Kymmenen suurimman joukossa oli seitsemän suomalaista elintarvikealan yritystä, yksi Suomessa toimiva tuontiyritys ja kaksi saksalaista autovalmistajaa.

Keskon kaikkien yhtiöiden ostot Suomessa toimivilta tavarantoimittajilta olivat 5 378 milj. euroa eli 68,9 % (2012: 67,9 %) konsernin kaikista ostoista.

Kesko-konsernin suomalaisten yhtiöiden tavarastot olivat yhteensä 6 524 milj. euroa. Näistä ostoista 82,1 % tehtiin Suomessa toimivilta tavarantoimittajilta ja 17,9 % muualta. Huomioitavaa on, että osa Suomessa toimivista tavarantoimittajista on maahantuontiyrityksiä, joiden toimittamien tavaroiden alkuperää ei voida tilastoida luotettavasti.

Kesko kasvattaa aktiivisesti paikallisten ostojen määrää ja kannustaa K-kauppiaita ottamaan valikoimiin lähellä tuotettuja tuotteita. K-kauppioiden suorat ostot maakunnista vuonna 2013 olivat yhteensä 557 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Vuonna 2013 Keskon investoinnit olivat 171 milj. euroa (2012: 378 milj. euroa) eli 1,8 % liikevaihdosta (2012: 3,9 %). Kauppapaikkainvestoinnit olivat 125 milj. euroa (2012: 310 milj. euroa). Investoinnit ulkomaan liiketoimintaan olivat 41,3 % (2012: 22,9 %) kokonaisinvestoinneista.

Keskon lisäksi myös K-kauppiat investoivat vuosittain K-ryhmän käytössä olevien kauppojen rakentamiseen tai perusparannuksiin. Nämä mukaan lukien kokonaisinvestoinnit Suomeen vuonna 2013 olivat noin 186 milj. euroa (2012: 469 milj. euroa).

Keskon investoinneilla on positiivinen taloudellinen vaikutus muun muassa rakennusliikkeiden, rakennusalan palveluyritysten, kaluste- ja laitevalmistajien sekä tietojärjestelmätoimittajien toimintaan.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Keskon ostot toimintamaittain vuonna 2013

	Tavarán- ja palveluntoimittajia toimintamaassa ¹			Tavarán- ja palvelun palveluntoimittajia muissa maissa ¹		
	Ostot tavarantoimittajilta ²			Ostot tavarantoimittajilta ²		
	kpl	milj. €	%	kpl	milj. €	%
Suomi	10 517	5 359	82,1	2 216	1 165	17,9
Ruotsi	893	121	89,0	148	15	11,0
Norja	857	405	97,7	77	9	2,3
Viro	785	44	52,8	298	39	47,2
Latvia	601	29	36,9	316	50	63,1
Liettua	219	66	30,3	63	152	69,7
Venäjä	1 894	264	97,9	13	6	2,1
Valko-Venäjä	742	48	62,6	215	29	37,4
Yhteensä	16 508	6 336	81,2	3 346	1 465	18,8

¹ Tavarán- ja palveluntoimittajat² Tavarantoimittajat

Keskon ostot vuonna 2013 yhtiöiden kotimaiden ja tavarantoimittajien kotimaiden mukaisesti jaoteltuina

Yhtiön kotimaa	Tavarantoimittajan kotimaa									
	Suomi	Ruotsi	Norja	Viro	Latvia	Liettua	Venäjä	Valko-Venäjä	Muut maat	Yhteensä
Milj. €										
Suomi	5 359	156	8	42	4	5	0	0	951	6 524
Ruotsi	4	121	2	1	0	0	0	0	9	136
Norja	0	6	405	0	0	0	0	0	3	414
Viro	6	1	0	44	4	1	0	0	28	83
Latvia	3	0	0	7	29	2	0	0	38	79
Liettua	5	0	0	7	16	66	2	1	120	218
Venäjä	0	0	0	1	0	0	264	0	4	269
Valko-Venäjä	1	0	0	0	0	2	13	48	13	77
Yhteensä	5 378	284	415	101	53	77	279	49	1 165	7 800

Ympäristövastuu



Ympäristöjärjestelmät kattoivat vuoden 2013 lopussa:

- 65 % Suomen yhtiöiden liikevaihdosta
- 54 % koko konsernin liikevaihdosta

Kattavuus on laskettu vähittäiskauppalahtoisesti myyntiin suhteutettuna. Muiden maiden toiminnoissa ympäristöjärjestelmiä ei vielä ole käytössä.

TUNNUSLUVUT

Energia

Tunnusluvut: EN3–EN7

TUNNUSLUVUT

Vesi

Tunnusluvut: EN8–EN10

TUNNUSLUVUT

Luonnon monimuotoisuus

Tunnusluvut: EN11–EN14

TUNNUSLUVUT

Päästöt

Tunnusluvut: EN15–EN21

TUNNUSLUVUT

Jätevedet ja jätteet

Tunnusluvut: EN22–EN24

K-ryhmän ympäristöpolitiikka

on luettavissa osoitteessa www.kesko.fi/vastuullisuus.

Energia

Energiankulutus

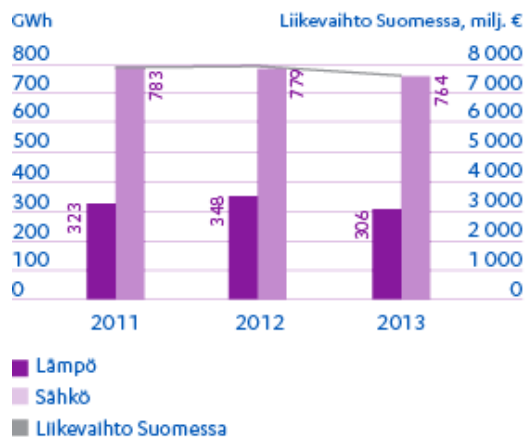
Suomi	2013	2012	2011
Sähkö (MWh)	764 387	778 961	783 290
Lämpö (MWh)	305 794	347 643	323 132
Sähkö ja lämpö yhteensä (MWh)	1 070 181	1 126 604	1 106 422
Vesi m ³	920 414	893 803	880 641

Muut toimintamaat	2013	2012	2011
Sähkö (MWh)	91 658	88 367	84 478
Lämpö (MWh)	39 685	38 308 ¹	41 785 ¹
Sähkö ja lämpö yhteensä (MWh)	131 343	126 675	126 263
Vesi m ³	154 733	127 658	117 881

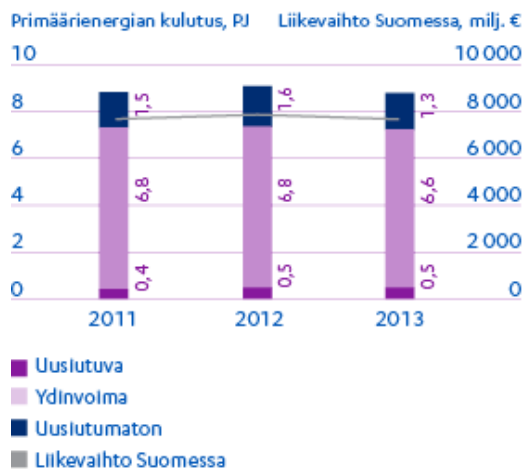
Kaikki toimintamaat	2013	2012	2011
Sähkö yhteensä (MWh)	856 045	867 328	867 768
Lämpö yhteensä (MWh)	345 479	385 951	364 917
Sähkö ja lämpö yhteensä (MWh)	1 201 524	1 253 279	1 232 685
Vesi yhteensä m ³	1 075 147	1 021 461	892 279

¹ Luvut tarkentuneet edellisestä raportista.

KESKON SUOMESSA HALLINNOIMIEN KIINTEISTÖJEN KOKONAISENERGIANKÄYTTÖ



KESKON SUOMESSA HALLINNOIMIEN KIINTEISTÖJEN KÄYTTÄMÄN ENERGIAN PROFILI



Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

EN3 Organisaation oma energiankulutus ja EN5 Energiaintensiteetti

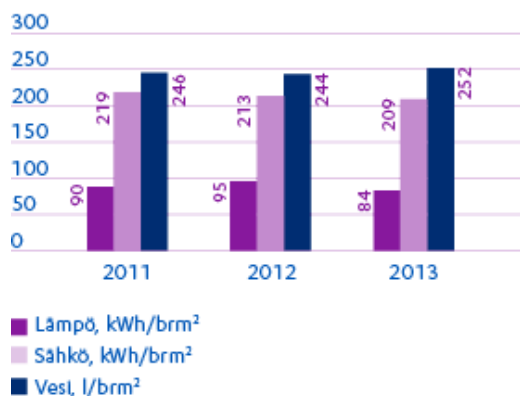
Keskon toimisto- ja varastokiinteistöissä ja K-ryhmän kaupoissa kulutettiin vuonna 2013 sähkö- ja lämmitysenergiaa:

- Suomessa 1 070 GWh
- muissa toimintamaissa 131 GWh

Keskon (Keslog / Ruokakesko ja Anttila) omissa tai suorassa ohjauksessa olevissa kuljetuksissa kulutettiin vuonna 2013 polttoainetta (dieselöljy):

- Suomessa 508,1 TJ (141,1 GWh)
- muiden toimintamaiden lukuja ei ole saatavilla

Kiinteistöjen energiankulutus Suomessa OMINAISKULUTUKSET SUOMESSA 2011–2013



Vuonna 2013 Keskon hallinnoiman kiinteistökkannan:

- sähkön kokonaiskulutus oli 764 GWh (vuonna 2012: 779 GWh)
- sähkön ominaiskulutus oli 209 kWh/br-m² (213 kWh/br-m²)
- lämmitysenergian kokonaiskulutus oli 306 GWh (348 GWh)
- lämmitysenergian ominaiskulutus oli 84 kWh/ br-m² (95 kWh/br-m²)

K-ryhmä on mukana kaupan alan energiatehokkuussopimuksessa. Lue lisää sähkö- ja lämmitysenergian tarpeen vähenemiseen liittyvistä toimenpiteistämme kohdassa EN6. Lisäksi on huomioitava, että Ilmatieteen laitoksen tilastojen mukaan vuoden 2013 keskilämpötila oli 1–2 °C tavanomaista vuotta korkeampi. Vuoden 2012 keskilämpötila oli lähellä tavanomaista.

Energiankulutusta seurataan osassa kiinteistöjä monienergiaseurannan avulla ja osassa kiinteistöjä sähkönkulutuksen avulla.

Monienergiaseurannassa seurataan sähkön, lämmitysenergian ja veden kulutusta. Monienergiaseurannan piirissä olevien kiinteistöjen pinta-ala on yhteensä 2 613 912 m². Tämä pinta-ala vastaa 71 % kiinteistöistä.

Pelkän sähkönkulutuksen seurannan piirissä olevien kiinteistöjen pinta-ala on yhteensä 526 385 m². Tämä pinta-ala vastaa 14 % kiinteistöistä.

Seurantatietojen perusteella määritettiin kullekin kiinteistötyypille ominaiskulutus. Ominaiskulutuksen avulla laskettiin myös seurantaan kuulumattomien kiinteistöjen energiankulutus.

Kiinteistötyyppiokohtaiset tilastot sähkön ja lämmön kulutuksesta sekä kiinteistökkannan muutoksista Suomessa ovat luettavissa Energiakolmion seurantaraportista.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Kiinteistöjen energiankulutus muissa toimintamaissa

Vuonna 2013 Keskon hallinnoiman kiinteistökannan:

- sähkön kokonaiskulutus oli 92 GWh (vuonna 2012: 88 GWh)
- sähkön ominaiskulutus oli 90 kWh/br-m² (85 kWh/br-m²)
- lämmitysenergian kokonaiskulutus oli 40 GWh (38 GWh)
- lämmitysenergian ominaiskulutus oli 39 kWh/ br-m² (37 kWh/br-m²)

Sähkön kokonais- ja ominaiskulutuksen nousuun edelliseen vuoteen verrattuna vaikuttavat Pietarissa avatut neljä K-ruoka-kauppaa. Elintarvikemyymälöissä ja -varastoissa sekä kylmäketju että lämmitettyjen tilojen tarve kasvattavat energiankulutusta verrattuna muihin toimialoihin. Ominaiskulutukset ulkomaan toiminnoissa ovat kuitenkin keskimäärin pienemmät kuin Suomessa, koska ruokakaupan osuus ulkomaan toiminnoista on toistaiseksi pieni.

Lämmitysenergia tuotettiin osin itse. Lämpö on tuotettu valtaosin uusiutumattomilla energiamuodoilla: kaasulla ja öljyllä. Valko-Venäjällä lämmitykseen käytettiin myös polttopuuta (591 MWh). Vuonna 2013 itsetuotetun lämmön määrä oli 27 GWh.

Venäjän ruokakauppatoiminnoissa myymälöiden avausvaiheessa sähköä tuotettiin dieselöljygeneraattoreilla. Vuonna 2013 itsetuotetun sähkön määrä oli 4 GWh.

Muiden maiden tytäryhtiöiden kiinteistöjen pinta-ala vuonna 2013 oli 1 023 000 m².

Kuljetusten polttoainekulutus Suomessa – Laskenta

Polttoainekulutus laskettiin ajokilometri-, täyttöaste- ja kuljetuskalustotietojen avulla. Vuonna 2013 kuljetusten kilometrimäärä oli 32,2 milj. km (2012: 30,7 milj. km).

Laskenta suoritettiin VTT:n Lipasto-laskentajärjestelmän mukaisesti.

EN4 Organisaation ulkopuolinen energiankulutus

Kauppiaiden hankkiman energian kulutus sisältyy EN3-indikaattoriin.

Organisaation ulkopuolisesta energiankulutuksesta kerätään ainoastaan rajoitetusti tietoja Scope 3 -tarkastelua varten (EN17 Muut epäsuorat kasvihuonepäästöt).

EN6 Energiankulutuksen vähentäminen

K-ryhmä on mukana kaupan alan energiatehokkuussopimuksessa. K-ryhmä on sitoutunut parantamaan energiatehokkuuttaan vuositasolla 65 GWh:n verran vuoden 2016 loppuun mennessä. Sopimus perustuu EU:n energiapalveludirektiivin edellyttämään 9 %:n säästötavoitteeseen vuosiksi 2008–2016. Sopimuksen piirissä ovat kaikki K-ryhmään kuuluvat kauppa- ja palveluskaupat.

Vuoden 2013 loppuun mennessä Kesko on tehostanut energiankulutustaan 58,9 GWh eli energiatehokkuussopimuksen säästötavoitteesta on toteutunut 91 %.

Kauppapaikkojen energiankulutus muodostuu:

- kaupan toimintoihin liittyvästä kulutuksesta, esimerkiksi valaistus- ja laitesähkö
- kiinteistön kulutuksesta, esimerkiksi lvi-laitteet ja ulkovalaistus

Ruokakaupoissa kaupan kylmäjärjestelmien kulutus voi pienissä kauppapaikoissa olla yli puolet sähkön kokonaiskulutuksesta. K-ruokakauppojen pakastealuiden kansituksia jatkettiin. Vuoden 2013 aikana pakastealuiden kansia ja ovia lisättiin yhteensä noin 300 metriä, minkä jälkeen kannellisten tai ovellisten pakastekalusteiden kokonaispituus oli noin 8,1 kilometriä (2012: 7,8 km). Kansien avulla säästetään sähköenergiaa 40 % kannettomiin altaisiin verrattuna. Vuoden 2013 aikana maito- ja mehukaappeja ovitettiin yhteensä 150 metriä (2012: 330 m).

Kaupan kylmälaitteiden etävalvonnan avulla olemme säästäneet vuoden 2013 aikana noin 3,6 GWh energiaa. Etävalvonnan avulla voidaan säätää kylmäkalusteiden lämpötiloja sekä sulatuksia siten, että käyttö on aina optimaalisinta. Myös mahdollisiin virhetilanteisiin voidaan reagoida välittömästi.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Vuoden 2013 lopussa oli 159 Keskon kohteen taloautomaatio liitetty etävalvontaan eli energianhallintakeskukseen. Keskuksista käsin voidaan muuttaa kiinteistöjen asetusarvoja ja kojeiden käyntiaikoja tarpeen mukaan sekä reagoida mahdollisiin häiriötilanteisiin nopeasti. Oikeat käyntiajat ja asetusarvot ovat käytännön toimista helpoimpia ja tehokkaimpia energiankäytön tehostamistapoja. Etävalvomoon liitettyjen kohteiden lämpöenergian ominaiskulutukset olivat keskimäärin 11 % pienemmät kuin ei-etävalvonnassa olevien kohteiden. Sähköenergian ominaiskulutus etävalvontakohteissa oli 2,8 % pienempi kuin ei-etävalvonnassa olevissa kohteissa.

Yhä useammassa K-ruokakaupassa energiaa säästetään myös käyttämällä kylmälaitteiden kylmäaineena teollisuuden prosesseista kerättyä hiilidioksidia. Sen lisäksi, että hiilidioksidi kylmäaineena on ympäristöystävällinen, on CO₂-laitoksen lauhde-energian hyödyntämisellä saavutettavissa jopa 55 % säästöt kaupan lämpöenergian käytössä perinteisten kylmäaineiden lauhdelämpöratkaisuihin verrattuna. Toteutuneet säästöt ovat jopa laskennallisia säästöjä suurempia. Esimerkiksi K-supermarket Jalasjärvässä toteutetun CO₂-laitoksen ja tehokkaan lämmön talteenoton ratkaisun ansiosta myymälän lämpöenergian normitettu ominaiskulutus vuonna 2013 oli vain 24,7 kWh/m². Tämä on noin 79 % vähemmän kuin keskimääräisessä K-supermarketissa.

Kaikkien uusien kauppojen mainosvaloissa käytetään leditekniikkaa. Ledivalomainosten säästö tavallisiin neonputki- ja loisteputkiratkaisuihin verrattuna on 60–70 %. Myös ulkoalueiden valaistuksessa on käytetty leditekniikkaa muun muassa K-supermarket Jalasjärvässä sekä kauppakeskus Veturissa.

Kauppakeskus Veturissa käytettävä maalämpö ja maakylmä tuottaa noin puolet koko kauppakeskuksen käyttämästä lämmitys- ja jäähdytysenergiasta. Ratkaisun tuottama vuosittainen energiansäästö on 1,9 GWh.

Energiatohokkaasta rakentamisesta on kerrottu lisää raportin teemaosiossa.

Keslogin kuljetusten energiasäästöistä on kerrottu kohdassa EN19 Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen.

EN7 Vähennykset tuotteiden ja palveluiden energiantarpeessa

Rautakeskon konseptoimaa Energiaosaaja-palvelua sovelletaan yhteensä 118 K-raudassa ja Rautiassa. Energiaosaaja-konseptissa asumisen energiatehokkuutta parantavat ratkaisut on koottu myymälässä yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa talotekniikkaa tunteva myyjä etsii asiakkaalle sopivan ratkaisun. Energiaosaaja-konseptissa asiakas saa halutessaan myös asennuspalvelun K-raudasta ja Rautiasta.

Vuonna 2013 ensirekisteröityjen henkilöautojen CO₂-päästöt Suomessa olivat 130,00 g/km (2012: 139,70 g/km). Keskon maahantuomista automerkeistä esimerkiksi viime vuonna maahan tuotujen Volkswagen-henkilöautojen keskimääräiset CO₂-päästöt olivat 123,63 g/km (2012: 130,96 g/km).

Vesi

EN8 Veden kulutus

Suomi on vesirikas maa. Teollisten tuontituotteiden piilovesivirtojen myötä yli puolet suomalaisten vesijalanjäljestä on ulkomailla (lähde: www.waterfootprint.org), joten merkittävimmät veden kulutuksen vaikutukset syntyvät myymiemme tuotteiden kautta.

Keskon hallinnoimat kiinteistöt käyttävät kunnallista vedenjakelua. Yhdellä Konekesko Eestin toimipisteellä on oma kaivo.

K-ryhmän omassa toiminnassa vettä käytetään lähinnä siivoukseen ja puhdistukseen. Ruokakaupoissa korkean hygieniatason säilyttäminen on erityisen tärkeää. Elintarvikelaissa ja elintarvikehuoneistoasetuksessa on kuvattu ruokakauppojen yleisiä hygieniavaatimuksia. Yksittäisiä suuria vedenkuluttajia ovat autopesulat. Neste Oil K-market -liikenneasemilla pesukerrat kasvoivat vuonna 2013 liki viidenneksellä, mikä vaikutti merkittävästi niiden 26 %:n vedenkulutuksen nousuun.

K-ryhmän hallinnoimien kiinteistöjen veden kulutus oli vuonna 2013:

- Suomessa 920 414 m³ (2012: 893 803 m³)
- muissa toimintamaissa 154 733 m³ (2012: 133 381 m³; lukuarvo tarkentunut edellisestä raportista)

Kiinteistötyyppikohtaiset tilastot veden kulutuksesta ja kiinteistökannan muutoksista Suomessa ovat luettavissa Energiakolmion seurantaraportista.

EN9 Vesilähteet, joihin organisaation vedenotolla on merkittävä vaikutus

Keskon hallinnoimat kiinteistöt käyttävät kunnallista vedenjakelua. Yhdellä Konekesko Eestin toimipisteellä on oma kaivo. Vedenottoa lähteistä ei ole.

EN10 Veden kierrätys ja uudelleenkäyttö

Kesko ei kierrätä tai uudelleenkäytä vettä. Kaikki toiminnasta syntyvä jätevesi menee kunnalliseen viemäriverkostoon.

Luonnon monimuotoisuus

EN11 Omistetut ja hallinnoidut alueet luonnon monimuotoisuuden kannalta ja EN12 Organisaation toiminnan vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen suojelualueilla tai monimuotoisuuden kannalta rikkailla alueilla

Kesko rakentaa kauppapaikkoja vain liikekiinteistöille kaavoitetuille alueille.

Keskolla ei ole merkittäviä suoria biodiversiteettivaikutuksia. Kesko ei omista eikä toimi alueilla, jotka ovat tai joiden lähistöllä on suojelualue tai monimuotoisuuden kannalta rikas alue.

EN13 Suojellut tai kunnostetut elinympäristöt

Keskolla ei ole suojeltuja tai kunnostettuja elinympäristöjä.

Pilaantuneita maita koskevia tutkimuksia tehdään vuosittain rakennustöiden ja kiinteistökauppojen yhteydessä. Vuonna 2013 pilaantunutta maa-ainesta löytyi yhdestä kohteesta, joka puhdistettiin. Kunnostettu maa-alue sijaitsee Helsingissä. Kohteesta poistettiin pilaantunutta maa-ainesta yhteensä 7 618 tonnia.

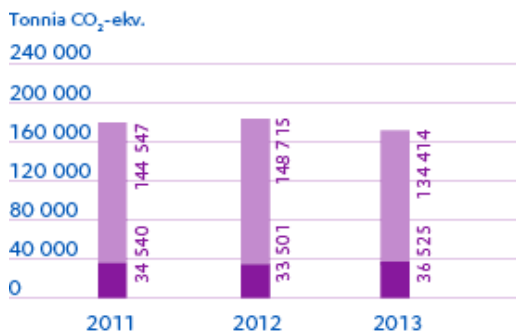
EN14 Uhanalaiset tai suojellut lajit organisaation toiminnan vaikutuspiirissä

Keskon suoran toiminnan piirissä ei ole uhanalaisia lajeja. Välillisiä vaikutuksia syntyy myytävien tuotteiden kautta.

Päästöt

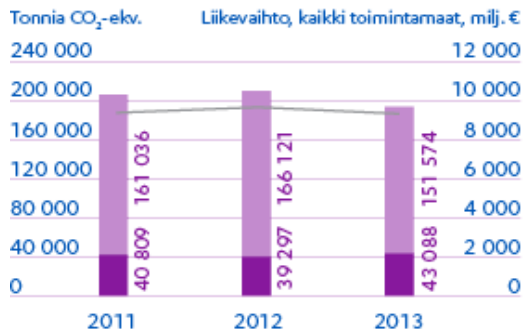
Kesko raportoi toiminnastaan aiheutuvat suorat ja epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt GHG-protokollan mukaisesti.

GHG-PROTOKOLLAN SCOPE 1 JA SCOPE 2 MUKAISET ILMASTONMUUTOSVAIKUTUKSET SUOMESSA



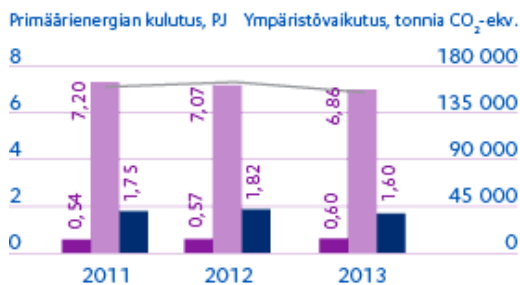
■ Scope 1, Itsetuotettu energia sekä omat ja Keslogin ohjauksessa olevat kuljetukset
 ■ Scope 2, ostoenergia
 Vuosina 2012 ja 2011 Itsetuotettu energia sisältyy osittain Scope 2 -lukuun.

GHG-PROTOKOLLAN SCOPE 1 JA SCOPE 2 MUKAISET ILMASTONMUUTOSVAIKUTUKSET, KAIKKI TOIMINTAMAAT



■ Scope 1, Itsetuotettu energia sekä omat ja Keslogin ohjauksessa olevat kuljetukset
 ■ Scope 2, ostoenergia
 ■ Liikevaihto, kaikki toimintamaat
 Vuosina 2012 ja 2011 Itsetuotettu energia Suomessa sisältyy osittain Scope 2 -lukuun.

K-RYHMÄN KULUTTAMAN OSTOENERGIAN PROFIIILI JA YMPÄRISTÖVAIKUTUS, KAIKKI TOIMINTAMAAT



■ Uuslutuva
 ■ Ydinvoima
 ■ Uuslutumaton
 ■ Ilmastonmuutos

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

EN15 Suorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 1)

Keskon toiminnasta aiheutui vuonna 2013 suoria kasvihuonepäästöjä:

- omat ja suorassa ohjauksessa olevat kuljetukset Suomessa (Keslog) 35 582 tonnia CO₂-ekv (2012: 33 501 tonnia CO₂-ekv)
- lämmitys Suomessa (Keskon hallinnoimat kiinteistöt; öljy ja maakaasu) 943 tonnia CO₂-ekv (vuoden 2012 lukuja ei ole saatavilla)
- omat ja suorassa ohjauksessa olevat kuljetukset sekä lämmitys yhteensä Suomessa 36 525 tonnia CO₂-ekv
- muiden toimintamaiden kuljetustietoja ei ole saatavilla
- lämmitys ja itsetuotettu sähkö muissa toimintamaissa (öljy, kaasu ja polttopuu¹) 6 563 tonnia CO₂-ekv (2012: 5 790 tonnia CO₂-ekv; lukuarvo tarkentunut edellisestä raportista)

Suomessa Ruokakeskon sekä Anttilan kuljetuksia hallinnoi Keslog. Sen omien ja suorassa ohjauksessa olevien kuljetusten päästöarvot laskettiin ajokilometri-, täyttöaste- ja kuljetuskalustotietojen avulla. Laskenta suoritettiin VTT:n Lipasto-laskentajärjestelmän mukaisesti.

Laskentaperusteet ja tarkemmat laskelmat lämmitykselle ja itsetuotetulle sähkölle ovat luettavissa Energiakolmion raporteista:

- Suomi
- Muut toimintamaat

1 Valko-Venäjän yhden toimipisteen lämmitykseen käytetyn polttopuun biogeeninen hiilidioksidipäästöluvu on raportoitu muiden toimintamaiden Scope 1 - kokonaispäästöluvussa, koska sen osuus kokonaispolttoaineista on merkityksetön (noin 2 %).

EN16 Epäsuorat kasvihuonepäästöt (Scope 2)

Keskon hallinnoimien kiinteistöjen energiakulutuksesta aiheutui vuonna 2013 epäsuoria kasvihuonepäästöjä:

- ostettu sähkö Suomessa 67 990 tonnia CO₂-ekv (2012: 71 750 tonnia CO₂-ekv; lukuarvo tarkentunut edellisestä raportista)
- ostettu kaukolämpö Suomessa 66 424 tonnia CO₂-ekv (2012: 76 965 tonnia CO₂-ekv)
- ostettu sähkö ja kaukolämpö yhteensä Suomessa 134 414 tonnia CO₂-ekv (2012: 148 715 tonnia CO₂-ekv)
- ostettu sähkö muissa toimintamaissa 14 442 tonnia CO₂-ekv (2012: 15 187 tonnia CO₂-ekv)
- ostettu kaukolämpö 2 718 tonnia CO₂-ekv (2012: 2 219 tonnia CO₂-ekv)
- ostettu sähkö ja kaukolämpö yhteensä muissa toimintamaissa 17 160 tonnia CO₂-ekv (2012: 17 406 tonnia CO₂-ekv)

Keskon toimittama sähkö, 501 GWh (2012: 528 GWh), kattaa 65,6 % Suomessa sijaitsevien kiinteistöjen kokonaiskulutuksesta. Keskon Helsingin Energialta ostama hiilivapaa sähkö tuotetaan kokonaisuudessaan ydinvoimalla. Keskon ostaman sähkö hiilidioksidipäästöt olivat siten 0 tonnia vuonna 2013.

Laskentaperusteet ja tarkemmat laskelmat löytyvät Energiakolmio Oy:n raporteista:

- Suomi
- Muut toimintamaat

EN17 Muut epäsuorat kasvihuonepäästöt (Scope 3)

Scope 3 -kategoriat

Tonnia CO ₂ -ekv	2013	2012
Upstream		
Pääomahyödykkeet (rakennukset)	20 200	
Hankitun energian epäsuorat päästöt (muut kuin Scope 1 ja Scope 2)	54 900	168 000 ⁵
Tuotteiden kuljetus ja jakelu ¹	26 300	14 000
Jätteet ²	8 500	5 800
Liikematkat ^{3,4}	3 000	3 700
Työmatkaliikenne ³	10 800	9 000
Downstream		
Asiakasliikenne (kauppamatkat) ³	174 000	210 000

¹ Laskenta Suomen ja rajoitetusti tuontikuljetusten osalta (tuonnin osalta mukana auto- ja rautakauppa; 2012 tuonti ei mukana)

² Ulkomaiden ja kotimaan rautakaupan raportointi kehittyntä vuoteen 2012 verrattuna

³ Laskenta vain Suomen toimintojen osalta

⁴ Laskenta sisältää matkustamisen (lento-, juna-, laiva- ja autoliikenteen) sekä hotelliyöpymiset

⁵ Vuoden 2012 laskenta suoritettu eri tavalla

Tuontikuljetuksista ei ole saatavissa kattavasti ajokilometrejä eikä päästölaskentaa. Kuljetukset Euroopasta tehdään kuorma-autoilla, puoliperävaunuilla ja konteilla. Euroopan ulkopuolelta tulevat kuljetukset tehdään pelkästään konteilla.

Muiden maiden tytäryhtiöiden kuljetukset on hajautettu useammalle yhtiölle kuin Suomessa. Osa toimituksista tapahtuu suoraan teollisuudesta kauppaan. Kuljetustilastot ovat puutteellisia. Niiden pohjalta ei ole tehty päästölaskentaa. Kuljetustilastojen kehitystyötä jatketaan tavoitteena raportoida myös muiden toimintamaiden kuljetukset.

Scope 3 -laskentaperusteet

EN18 Kasvihuonekaasujen päästöintensiiteetti

Päästöintensiiteetti (Scope 1 ja 2) vuoden 2013 liikevaihdon (9 315 milj. €) perusteella laskettuna:

20,9 tonnia CO₂-ekv/milj. € (2012: 21,4 tonnia CO₂-ekv/milj. €)

Päästöintensiiteetti (Scope 1 ja 2) vuoden 2013 keskimääräisen henkilökuntamäärän (FTE 19 489) perusteella laskettuna:

10,0 tonnia CO₂-ekv/hlö (2012: 10,5 tonnia CO₂-ekv/hlö)

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

EN19 Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Keslog on pitkäjänteisellä työllä vähentänyt K-kauppojen toimitusketjun päästöjä keskittämällä jakelua. Kaluston uusiutuminen on vähentänyt yksikkökohtaisia päästöjä. Keskeisinä keinoina logistisen tehokkuuden parantamisessa toimivat myös kuljetusten reittioptimoinnit ja korkeat kuormien täyttöasteet. Lisäksi merkittävä osa on tehokkaalla paluulogistiikalla, jossa toimitusten paluumatkoilla otetaan esimerkiksi hankintakuormia tai kaupoista palautuvia kuljetusalustoja ja kierrätysjakeita, kuten laivoja, rullakoita, pahvia, pulloja tai tölkkejä. Kaikki Keslogin yli 500 sopimuskuljettajaa on koulutettu taloudelliseen ajotapaan. Pitkän matkan runkokuljetuksissa käytettävien kaksitasoperävaunujen määrä oli helmikuussa 2014 yhdeksän.

Arvio polttoaineen (dieselöljy) kulutuksen säästymisestä vuonna 2013:

- taloudellinen ajotapa noin 370 000 litraa
- kaksitasoperävaunut noin 225 000 litraa

Keskon henkilökunnan lentämistä työmatkoista kertyi 7,8 miljoonaa lentomailia vuonna 2013 (2012: 8,8 milj.). Lentomatkestamista on vähennetty muun muassa virtuaalineuvottelumahdollisuuksia lisäämällä. Vuoden 2013 lopussa konsernissa oli käytössä 26 Videra-etäkokouspistettä, joissa pidettiin kahden tai useamman pisteen välisiä videokokouksia yhteensä 5 483 tuntia (2012: 5 458).

Keskossa oli vuoden 2013 lopussa Suomessa käytössä 642 työsuhteautoa:

- 14 etanoliautoa
- 272 bensa-autoa
- 355 dieselautoa
- 1 kaasuauto

Keskon työsuhteautopolitiikka suosittelee päästötasoksi alle 160 g CO₂/km. Keskimääräinen päästötaso vuonna 2013 oli 137 g CO₂/km (2012: 140 g CO₂/km). Työsuhteautojen aiheuttamat päästöt olivat vuonna 2013 yhteensä 2 569 tonnia CO₂-ekv (2012: 3 076 tonnia CO₂-ekv). Laskelma sisältää myös työsuhteautoilla ajatun yksityisajon.

EN20 Otsonikatoa aiheuttavien aineiden päästöt

Keskon hallinnoimien kiinteistöjen taloteknisissä jäähdytyslaitteissa on käytössä noin 16 tonnia jäähdytysaineita. Jäähdytysaineita lisätään laitteistoihin niissä tapahtuvien vuotojen takia. Kesko seuraa kylmäaineiden käyttöä keräämällä tiedot täytöistä ylläpidon sopimuskumppaneilta. Jäähdytysaineita lisättiin noin 500 kiloa vuoden 2013 aikana.

K-ruokakauppojen kylmäkalustejärjestelmissä HFC-aineet, kuten R404, ovat eniten käytetty kylmäaine. Uusien K-ruokakauppojen kylmäkalustejärjestelmissä käytetään R744-tekniologiaa, jossa kylmäaineena käytetty hiilidioksidi on sataprosenttisesti teollisuuden prosesseista talteenotettua. Kylmälaitoksessa on pystytty hyödyntämään hiilidioksidi prosessissa syntyvää, perinteistä jäähdytysprosessia korkeampaa kaasulämpötilaa rakentamalla tehokas lämmöntalteenotto käyttöveden ja ilmanvaihdon tuloilman lämmitystä varten.

HCFC-kloorifluorihilivetyaineita, kuten R22, on käytössä alle 40 kauppapaikassa. Nämä HCFC:tä käyttävät kylmäkoneet ovat teknisesti iältään vanhentuneita. HCFC-aineista luovutaan vuoden 2014 loppuun mennessä.

K-ruokakauppojen kylmälaitteissa ei ole enää CFC-aineita käytössä.

Keslogin varastoissa johtava kylmäaine on NH (ammoniakki) ja R404a.

EN21 Typen ja rikin oksidit sekä muut merkittävät päästöt ilmaan

Suomessa vuonna 2013 Keskon hallinnoimien kiinteistöjen käyttämän sähkö- ja lämpöenergian:

- happamoitumista aiheuttavat typenoksidien (NO_x) päästöt olivat 236 tonnia (2012: 249 tonnia)
- happamoitumista aiheuttavat rikkidioksidipäästöt (SO₂) olivat 201 tonnia (2012: 212 tonnia)
- alailmakehän otsonia synnyttävä eteenipäästöt (C₂H₄-ekv.) olivat 9 tonnia (2012: 9 tonnia)
- ydinvoimalla tuotetun sähkön radioaktiivisen jätteen määrä oli 1,4 tonnia (2012: 1,5 tonnia).

Laskentaperusteet ja tarkemmat laskelmat löytyvät Energiakolmion raportista.

Kuljetuksista ja liikematkustamisesta kerätään vain CO₂-päästötiedot.

Jätevedet ja jätteet

EN22 Päästöt vesistöön

Keskon toiminnasta syntyvä jätevesi menee kunnalliseen viemäriverkostoon. Keskon toiminnasta ei synny GRI-ohjeistuksen tarkoittamia päästöjä vesistöön.

EN23 Jätteet

Jätehuoltotilasto, Suomi

Tonnia	Ruokakesko (logistiikka)			Kespro			Anttila (logistiikkakeskus)			Rautakesko			Auto- ja konekauppa		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011
Hyötykäyttöön menevä jäte	7 048	7 473	7 245	1 239	849	941	413	542	423	1 869	640	439	618	734	689
SER	9	1	14	-	2	-	51	71	96	-	-	-	0,3	5	-
Kaatopaikkajäte ¹	152	291	391	239	328	316	4	4	2	166	102	52	37	41	75
Vaarallinen jäte	2	4	18	0,2	1	12	0,7	-	-	0,8	-	-	35	149	61
Yhteensä	7 211	7 769	7 668	1 478	1 180	1 269	469	617	521	2 036	742	491	690	929	825
Hyötykäyttö-% ²	98	96	95	84	72	75	99	99	99	92	86	89	95	96	91

¹ Sekajäte ja muut hyötykäyttöön kelpaamattomat jakeet.

² Kompostoitu biojäte ja vaarallinen jäte on laskettu mukaan hyötykäyttöprosenttiin.

Jätehuoltotilasto, Ruotsi ja Norja

Tonnia	Ruotsi			Norja		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
Hyötykäyttöön menevä jäte	2 464	1 998	2 723	1 057	1 199	1 224
Kaatopaikkajäte	838	727	512	6	11	22
Vaarallinen jäte	169	164	62	37	45	37
Yhteensä	3 471	2 889	3 289	1 100	1 255	1 283
Hyötykäyttö-% ¹	76	75	85	99	99	95

¹ Kompostoitu biojäte ja vaarallinen jäte on laskettu mukaan hyötykäyttöprosenttiin.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Jätehuoltotilasto, Baltia, Venäjä ja Valko-Venäjä

Tonnia	Viro			Latvia			Liettua			Venäjä			Valko-Venäjä		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011
Hyötykäyttöön menevä jäte	193	387	402	183	153	189	1 793	2 304	2 300	1 138	438	574	38	40	8
Kaatoaikajäte	350	176	43	419	464	478	1 111	938	1 050	3 520	2 109	1 113	467	290	53
Vaarallinen jäte	11	10	7	2	2	7	16	22	25	1	1	-	0,2	0	132
Yhteensä	554	573	452	603	619	674	2 920	3 264	3 375	4 659	2 548	1 687	505	330	193
Hyötykäyttö-% ¹	37	69	89	31	25	28	62	71	68	24	17	34	8	12	4

¹ Kompostoitu biojäte ja vaarallinen jäte on laskettu mukaan hyötykäyttöprosenttiin.

Ruokakeskon keskitetyn jätehuoltosopimuksen piirissä oli vuonna 2013 noin 100 K-kauppaa. Kaupoissa syntyvien jätteiden hyötykäyttöaste oli noin 90 % ja kierrätysaste noin 68 %. Tämän lisäksi Ruokakesko vuonna 2013 ohjasi keskitetysti noin 130 K-ruokakaupan pahvi- ja muovipaalit teollisuuteen hyödynnettäväksi.

K-ruokakauppojen yhteydessä sijaitsevat kierrätyspalvelut helpottavat asiakkaiden arkea ja ovat tehokas tapa lisätä kuluttajapakkausjätteen kierrätystä kotitalouksissa:

- K-ruokakauppojen yhteydessä oli vuonna 2013 noin 220 kuluttajapakkausten (kuitu, lasi, metalli) kierrätykseen tarkoitettua ekopistettä. Useassa ekopisteessä otettiin vastaan myös keräyspaperia ja käytöstä poistettuja vaatteita.
- Kaikki K-ruokakaupat ottivat asiakkailtaan vastaan kannettavia paristoja ja pienakkuja.
- Kaikissa K-ruokakaupoissa otettiin vastaan pantillisia juomapakkauksia. Asiakkaat palauttivat vuonna 2013:
 - 324 miljoonaa tölkkiä
 - 97 miljoonaa kierrätysmuovipulloa
 - 31 miljoonaa kierrätyslasipulloa
- 1.5.2013 käynnistyi sähkö- ja elektroniikkaromun (SER) vastaanotto suurimmissa kaupoissa. Vastaanottoveloite vaihtelee kaupan koon, tuotevalikoiman ja laitteen koon mukaan. Suuria (yli 25 cm) laitteita asiakas voi palauttaa kaikkiin vastaavia laitteita myyviin kaupunkeihin uuden ostamisen yhteydessä. Pienet (alle 25 cm) laitteet asiakas voi palauttaa isoihin, yli 1000m²:n päivittäistavarakaupunkeihin ja yli 200 m²:n erikoisliikkeisiin ilman ostovelvoitetta.

Ruokakeskon paluulogistiikan (Keslog) hyöty- ja uudelleenkäyttöön toimittamat pakkaukset

1000 kpl	2013	2012	2011
Alumiinitölkit	85 009	95 252	100 236
Kierrätysmuovipullot	52 511	53 453	56 841
Kierrätyslasipullot ¹	12 508	6 606	5 107
Uudelleenkäytettävät laatikot ²	18 457	12 097	11 429

¹ Kierrätyslasipullojen määrä kasvoi merkittävästi edellisvuodesta, jolloin pantillinen vastaanotto vasta käynnistyi ruokakaupoissa.

² Tilastointia on laatikoiden osalta täydennetty kahdella terminaalilla.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Rautakaupan (K-rauta ja Rautia) kierrätetty kyllästetty puutavara ja lyijyakut, Suomi

Tonnia	2013	2012	2011
Kyllästetty puutavara	1 080	891	931
Lyijyakut	2,4	4,0	4,0

K-ryhmän kaupoissa kerätyt paristot ja akut (Recser), Suomi

Tonnia	2013	2012	2011
Paristot ja akut	174	152	130

K-kauppojen yhteydessä olevien UFF:n kierrätyspisteiden kautta kerätyt vaatteet

Tonnia	2013	2012	2011
Vaatekierrätys	2 280	1 736	1 609

Jätteiden hyötykäytöstä ja kierrättämisestä on kerrottu lisää raportin teemaosiossa.

EN24 Merkittävien vuotojen määrä ja suuruus

Vuonna 2013 ei ollut merkittäviä öljy-, polttoaine-, jäte-, kemikaali- tai muita vuotoja. Katso myös EN13.

Sosiaaliset vaikutukset



Lähestymistapa sosiaalisen vastuun johtamiseen sisältäen toimintaperiaatteet sekä seuranta- ja valvontajärjestelmät on kuvattu osiossa Vastuullisuuden johtaminen.

TUNNUSLUVUT

Henkilöstö

Tunnusluvut: LA1–LA2, LA4–LA6,
LA9–LA13

TUNNUSLUVUT

Ihmisoikeudet

Tunnusluvut: HR4–HR5, HR9–
HR11, LA14–LA15

TUNNUSLUVUT

Yhteiskunta

Tunnusluvut: SO3–SO8

TUNNUSLUVUT

Tuotevastuu

Tunnusluvut: PR1–PR9

Henkilöstö

Työvoima

LA1 Henkilöstön vaihtuvuus

Konsernin palvelukseen tuli vuoden 2013 aikana Suomessa 4 417 (2012: 4 949) uutta työntekijää. Konsernin palveluksesta lähti Suomessa 4 095 (2012: 4 339) henkilöä.

Muissa maissa konsernin palvelukseen tuli 6 330 (2012: 6 330) työntekijää ja lähti 5 964 (2012: 5 568) työntekijää. Suomessa yleisin syy työsuhteen päättymiseen oli määräaikaisuus – noin 53 % (2012: 54 %) – ja muissa maissa työntekijän oma irtisanoutuminen – 61 % (2012: 65 %).

Taloudellisista, tuotannollisista tai työnantajan toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvista syistä sekä muista työsuhteen mukaisista syistä työnantajan päättämiä työsuhteita oli Suomessa 6,8 % (278 kpl) ja muissa maissa 23,3 % (1 389 kpl) päättyneistä työsuhteista. Vastaavat luvut vuonna 2012 olivat 3,8 % (166) ja 22,2 % (1 236).

Vuonna 2013 konserniyhtiöillä Suomessa oli vireillä 12 työsuhderiitaa eri oikeusasteissa. Työnantajalle myönteisiä ratkaisuja annettiin kaksi ja kielteisiä kaksi. Neljässä tehtiin sovinto ja neljä työsuhderiitaa on vireillä. Muissa Keskon toimintamaissa oli vireillä viisi työsuhderiitaa, joista kahdessa annettiin työnantajalle myönteinen ratkaisu ja yhdessä kielteinen. Yhdessä tehtiin sovinto ja yksi on vielä vireillä.

Keskon henkilökuntatilastoja vuodelta 2013 toimintamaittain eriteltynä

	Suomi	Viro	Latvia	Liettua	Valko-Venäjä	Venäjä	Ruotsi	Norja
Henkilökuntaa yhteensä 31.12.	12 776	568	483	3 554	1 980	3 082	932	488
Vuonna 2013 keskimäärin	9 805	536	473	3 198	1 712	2 613	769	383
Työsuhteita alkoi, kpl ¹	4 417	200	201	1 798	1 444	2 264	338	85
Työsuhteita päättyi, kpl ¹	4 095	193	199	1 896	1 219	1 947	385	125
Työnantajan päättämänä, %	6,8	7,8	22,1	13,0	42,3	23,0	26,8	12,8
Kokonaisvaihtuvuus, % ²	22,4	23,8	33,5	51,7	38,1	63,2	23,2	23,8

¹ Sisältää kesätyöntekijät

² Ei sisällä kesätyöntekijöitä

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

LA2 Henkilöstön etuudet

Kesko-konserni tarjoaa sekä vakitukselle että määrä- ja osa-aikaiselle henkilöstölleen kaikissa toimintamaissa paikallisen lainsäädännön edellyttämät henkilöstön etuudet, kuten työterveyshuollon, vakuutuksen työtapaturman ja ammattitaidin varalta, vanhempainvapaan sekä eläke-etuudet.

Suomen yhtiöissä työntekijöitä muistetaan eri merkkipäivinä. Esimerkiksi 50- ja 60-vuotismerkkipäivän saa palkallisena vapaapäivänä, jos päivä sattuu olemaan työpäivä. Kesko myös tukee Suomen yhtiöissä vapaa-ajantoimintaa Keskon kerhon kautta. Kerhon toiminnan tarkoituksena on luoda hyvää yhteishenkeä sekä edistää kerholaisten liikunnallisia, sivistyksellisiä ja virkistysellisiä pyrkimyksiä. Osa Virossa ja Latviassa toimivista yhtiöistä myös tukee taloudellisesti työntekijöitään erilaisissa elämäntilanteissa esimerkiksi lapsen syntymän ja ensimmäisen kouluvuoden sekä läheisen kuoleman yhteydessä. Lisäksi työntekijöille tarjotaan monipuolisia ostoetuja K-ryhmään kuuluvissa liikkeissä sekä henkilökuntamyymälöissä. Myös työsuohelin ja -auto ovat tarjolla tehtävän niin edellyttäessä.

Tulospalkkiot ja optio-ohjelmat

Vuoden 2012 tulospalkkiojärjestelmiin perustuvia tulospalkkioita maksettiin keväällä 2013 Suomessa noin 10,5 miljoonaa euroa (2012: 13,0 miljoonaa euroa) eli 3,0 % (2012: 3,6 %) palkkasummasta. Tulospalkkiojärjestelmien piiriin kuuluu koko henkilöstö lukuun ottamatta myyjätehtäviä ja muunlaisiin bonus- tai provisiojärjestelmiin kuuluvia tehtäviä. Suomen toiminnossa maksettiin vuonna 2013 erilaisia palkkioita 11,1 miljoonaa euroa (2012: 13,8 miljoonaa euroa) tulospalkkiot, myyntipalkkiot ja muut vastaavat rahalliset palkitsemistavat yhteenlaskien.

Kesko Oyj:n tulospalkkiojärjestelmässä palkkioon vaikuttavia tekijöitä ovat konsernin ja toimialan kokonaistulos, työntekijän oman yksikön myynti ja tulos sekä asiakastytyväisyys. Esimiesten tulospalkkioon vaikuttaa myös henkilöstön työtyytyväisyys.

Muissa maissa yhtiöt maksoivat vuonna 2013 bonuksina ja muina palkkioina 2,9 miljoonaa euroa eli 2,1 % palkkasummasta. Vuonna 2012 vastaavat luvut olivat 4,3 miljoonaa euroa ja 3,1 % palkkasummasta.

Kesko-konsernin johdolla – noin 100 henkilöä – on suoritusperusteinen palkkiojärjestelmä. Palkkion enimmäismäärät vaihtelevat henkilön työn tulosvaikutuksen mukaan 3–8 kuukauden palkkaa vastaaviin määriin asti. Keskolla oli vuonna 2013 voimassa optio-ohjelmat 2007A, 2007B ja 2007C. Tarkemmat tiedot optio-ohjelmista on luettavissa Keskon nettisivuilla. Tilikaudella 1.1.–31.12.2013 optioilla ei ollut vaikutusta tulokseen.

Keskolla on noin 150:lle johtoon kuuluvalle ja nimetylle muulle avainhenkilölle suunnattu osakepalkkiojärjestelmä 2011–2013, jossa kohderyhmään kuuluville voitiin antaa kolmen vuoden aikana yhteensä enintään 600 000 yhtiön hallussa olevaa Keskon B-osaketta. Osakepalkkiojärjestelmässä oli kolme ansaintajaksoa: kalenterivuodet 2011, 2012 ja 2013. Palkkiona annettaviin osakkeisiin liittyy kutakin ansaintajaksoa seuraava kolmen kalenterivuoden mittainen sitouttamisjakso, jonka aikana osakkeita ei saa luovuttaa. Vuoden 2014 helmikuussa hallitus päätti antaa osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2013 ansaintakriteerien täyttymisen perusteella noin 150 Keskon johtoon kuuluvalle ja nimetylle muulle avainhenkilölle yhteensä 50 520 yhtiön B-osaketta.

Helmikuussa 2014 Keskon hallitus päätti uudesta osakepalkkiojärjestelmästä vuosille 2014–2016. Järjestelmän palkitsemisperiaatteet ovat samat kuin vuosina 2011–2013 toteutetun järjestelmän periaatteet.

Eläkkeet

Kesko-konsernista Suomessa siirtyi eläkkeelle 162 henkilöä (2012: 154). Lukuun sisältyvät osa-aikaeläkkeelle ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle jääneet. Kuntoutusrahaa myönnettiin uudelleen koulutukseen tai työkokeiluun 26 (2012: 20) henkilölle, joilla työkyvyttömyyden uhka lähivuosina oli ilmeinen.

Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on pysynyt koko 2000-luvun matalana. Työterveyshuolto on samalla aikajaksolla panostanut voimakkaasti työkykyä ylläpitävään toimintaan. Keskimääräinen eläkkeellejäänti-ikä vuonna 2013 oli 59 (2012: 58) vuotta. Muissa toimintamaissa 19 (2012: 10) työntekijää siirtyi eläkkeelle.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Henkilöstön ja johdon väliset suhteet

LA4 Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitusaika

Kesko noudattaa kaikissa toimintamaissaan paikallista lainsäädäntöä. Uudelleenjärjestelytilanteita koskevat keskeiset säädökset on ilmaistu laissa yhteistoiminnasta yrityksissä, jonka mukaan uudelleenjärjestelytilanteissa työnantajan on ilmoitettava neuvottelujen perusteella harkittavista päätöksistä kohtuullisen ajan kuluessa. Kaupan alan työehtosopimuksessa ei ole määritelty uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettavia vähimmäisilmoitusaikoja.

Kesko-konsernissa on yhtiökohtainen luottamusmiesjärjestelmä, joka on käytössä kaikissa suurimmissa tytäryhtiöissä Suomessa. Keslog Oy:ssä on toimipaikkakohtaisia luottamusmiehiä sekä Anttila Oy:ssä ja K-citymarket Oy:ssä on myös tavaratalokohtaisia luottamusmiehiä.

Kesko noudattaa kaikissa toimintamaissaan työlainsäädännössä määriteltyjä irtisanomisaikoja. Suomessa irtisanomisaika on kahdesta viikosta kuuteen kuukauteen riippuen työsuhteen pituudesta.

Työntekijät voivat esittää kysymyksiä, palautetta tai kehittämisehdotuksia Keskon tai sen tytäryhtiöiden toimintaan liittyvistä asioista nimettömänä Keskon intranetistä, Keskonetistä, löytyvän Suora linja -palautekanavan kautta. Vastaukset julkaistaan kaikkien nähtäväksi Keskonetissä. Myös Keskonetistä löytyvän Postia pääjohtajalle -palautekanavan kautta henkilökunta voi lähettää terveisensä, kommenttinsa ja ehdotuksensa sähköisesti suoraan pääjohtajalle.

Työterveys ja -turvallisuus

LA5 Työsuojelutoimikuntien piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus

Työsuojelutoiminta on järjestetty yhtiö- tai toimipaikkakohtaisesti noudattaen paikallista lainsäädäntöä. Pohjoismaiden ulkopuolella työsuojeluasioita käsitellään työpaikkakomiteoissa.

Työturvallisuuskoulutusta järjestetään keskolaisille ja K-kauppiaille K-instituutissa. Eri yhtiöt järjestivät omaan toimintaansa räätälöityä koulutusta.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

LA6 Tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot, työhön liittyvät kuolemantapaukset

Kesko-konsernissa työntekijöiden neuvonta ja ohjaus, työhön liittyvien terveydellisten riskien kartoittaminen sekä sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito vakavissakin sairauksissa yhteistyössä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kanssa on työterveyshuollon normaalia toimintaa.

Keskon oman työterveyshuollon palvelujen piirissä Suomessa oli noin 9 500 (2012: 8 500) Kesko-konsernin työntekijää. Keskon työterveyshuolto ostaa Suomessa pääkaupunkiseudun ulkopuolella työskentelevien työntekijöiden työterveyshuollon eri palveluntuottajilta. Keskitetty hankinta ja tavoitteellinen johtaminen mahdollistavat yhtenäisen sisällön ja toimintatavat työterveyshuollossa. Muissa maissa työterveyshuolto on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

Työterveyshuoltoon käytettiin Suomessa vuonna 2013 kaiken kaikkiaan noin 5,0 (2012: 4,9) miljoonaa euroa. Tästä summasta Kansaneläkelaitos korvasi noin 2,4 (2012: 2,2) miljoonaa euroa. Vuonna 2013 Keskon työterveyshuolto käytti varoja henkilöstön työkyvyn ylläpitoon ja sairaudenhoitoon 481 euroa (2012: 479 euroa) henkilöä kohti.

Keskon panostus työterveyshuoltoon, Suomi

	2013	2012	2011
Euroa/henkilö	481	479	447

Työterveyshuoltoyksikön asiantuntemusta käytetään monipuolisesti Keskon vähittäiskauppayhtiöiden ergonomian kehittämisessä. Ergonomia ymmärretään tässä yhteydessä laajasti, ja se sisältää kemialliset, fyysiset, työliikkeisiin liittyvät sekä psykososiaaliset tekijät.

Työterveysneuvottelut, joissa ovat mukana työntekijä, esimies ja työterveyshuollon edustaja, ovat työterveyshuollossa perustoimintaa. Neuvotteluita voidaan pitää esimerkiksi työkyvyn alenemistilanteissa, ammatillisen kuntoutuksen suunnittelussa, runsaiden poissaolojen yhteydessä, työhön liittyvässä kuormittumistilanteessa tai työyhteisön ristiriitatilanteissa. Tavoitteena on varhainen puuttuminen työkykyä uhkaaviin tilanteisiin.

Tapaturmat ja ammattitaudit Suomessa

	2013	2012	2011
Kuolemaan johtaneet tapaturmat	0	0	0
Työtapaturmat, ilman työmatkatapaturmia	116	143	154
Työmatkatapaturmat	43	53	75
Tapaturmataajuus ¹ /miljoona työtuntia	6	7	9
Tapaturmien keskimääräinen vakavuusaste, päivää	18,3	20,7	17,3
Ammattitautiepäilyt	4	2	3
Ammattitaudit	9	0	3
Tapaturmien ja ammattitautien aiheuttamat sairauspäivät	2 902	4 056	3 967
Työntekijää kohti	0,30	0,40	0,39

Laskentatapa: tunnusluvut eivät sisällä pientapaturmia eli alle kolmen päivän poissaoloon johtaneita tapaturmia. Tilastointi ei kata urakoitsijoita eikä seuraavia yhtiöitä: Vähittäiskaupan Takaus Oy, Vähittäiskaupan tilipalvelu VTP Oy, Kaupan Maataloussäätiö.

¹ Ilman pientapaturmia ja työmatkatapaturmia, laskettuna todellisilla työtunneilla

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

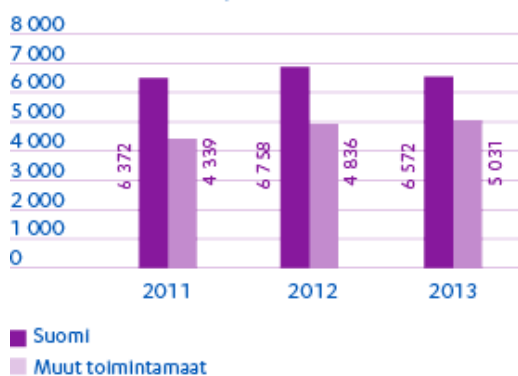
Sairauspoissaolot maittäin 2013

	Suomi	Viro	Latvia	Liettua	Valko-Venäjä	Venäjä	Ruotsi	Norja
Sairauspäiviä yhteensä	121 543	3 991	4 097	31 972	18 486	25 541	8 909	3 506
Työntekijää kohti	12,4	7,4	8,7	10,0	10,8	9,8	11,6	9,1
Per miljoona työtuntia	6 572	3 670	4 292	4 949	5 315	4 936	6 581	5 196

Laskentatapa: sairauspäivät työntekijää kohti laskettu keskimääräisellä henkilökuntamäärällä
2013 ei sisällä Konsoma JLLC, Valko-Venäjä

SAIRAUSPÄIVIEN MÄÄRÄN KEHITTYMINEN

Sairauspäiviä/miljoonaa työtuntia



2011 ei sisällä Konsoma JLLC, Valko-Venäjä ja SIA Antti, Latvia.
2012 ja 2013 ei sisällä Konsoma JLLC, Valko-Venäjä.

Tilasto tapaturmista Suomessa sekä sairauspäivien erittely maittäin on esitetty yllä olevissa taulukoissa. Muissa maissa työssä tapahtuneita yli kolmen päivän sairauspoissaoloon johtaneita tapaturmia vuonna 2013 oli yhteensä 45 kappaletta. Suomessa vastaava luku oli 116 kappaletta.

Sairauspoissaoloprosentti Suomen yhtiöissä oli 4,6 % tehdyistä työtunneista vuonna 2013 (2012: 4,8 %). Noin 79 % (2012: 79 %) sairauspoissaoloista oli lyhytaikaista sairauspoissaoloa (palkallisia sairauspäiviä). Muissa maissa sairauspoissaoloprosentti oli 4,0 % (2012: 4,0 %). Luvut eivät sisällä Konsoma JLLC:n tietoja.

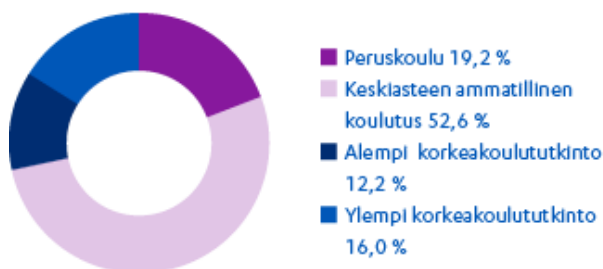
Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Koulutus ja henkilöstön kehittäminen

LA9 Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden ja LA10 Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat

K-instituutti on K-ryhmän koulutuspalveluiden suunnittelu-, toteutus- ja osto-organisaatio Suomessa. Vuonna 2013 noin 54 % (2012: 69 %) Keskon Suomen yhtiöiden koulutuspäivistä toteutettiin K-instituutin kautta. K-ryhmän opiskelijamäärä K-instituutissa sisältäen myös kauppiaiden palveluksessa olevat kaupan työntekijät ja verkkokoulutukset oli yhteensä 30 247 (2012: 32 026).

KOULUTUSJAKAUMA 31.12.2013, %



El sisällä Byggnakker, Norja ja K-rauta, Ruotsi.

Henkilöstön ja johdon systemaattinen ja liiketoimintalähtöinen kehittäminen on kriittinen tekijä tulevaisuuden menestyksen kannalta. Osaamisen kehittämisen ydinalueita ovat myynti ja -palveluosaaminen, tavara-alakohtaiset kilpailuetuhankkeet, lähiesimiestyö ja johtaminen sekä sähköinen kauppa ja palvelut.

Henkilökohtaista kehittymistä tukeva johtopotentialin Personal Development Program -ohjelma toteutettiin vuonna 2013 sekä suomenkielisenä että englanninkielisenä. Johtamisvalmennus – Leadership Development Program – toteutusta jatkettiin kansainvälisellä osallistujajoukolla. Esimiestaitoja hiottiin myös Menestyvä Lähiesimies -valmennuksella.

K-instituutti vastaa Suomen suurimpiin kuuluvan aikuiskoulutusohjelman, Mestari-myjäkoulutuksen, toteuttamisesta. Mestari-myjäkoulutuksen toteuttaminen koulutusportaalisissa mahdollistaa opiskelun kunkin opiskelijan oman aikataulun mukaisesti. Opiskelijoilla on myös mahdollisuus valita laajasta sähköisestä opiskelumateriaalista juuri heitä kiinnostavat ja heidän osaamistaan kehittävät verkkokoulutukset. Tavoitteena on jatkuvasti kehittää erityisesti myyjän palveluasennetta, myyntitaitoja ja tuotetuntemusta yhteistyössä tavarantoimittajien kanssa. Mestari-myjäopiskelu toteutettiin 27. kerran myös noin sadassa kaupallisessa oppilaitoksessa ja korkeakoulussa. Mestari-myjäkoulutukseen liittyviä verkkokoulutuksia suoritettiin K-kaupoissa noin 175 000 ja eri oppilaitoksissa noin 58 000 vuoden 2013 aikana.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Verkkokoulutusten osalta yhteistä ja K-instituutin hallinnoimaa oppimisympäristöä levitettiin yhteistyössä Rautakeskon kanssa myös muihin toimintamaihin loppuvuoden 2013 aikana. Käyttöönotto on edennyt hyvin ja sitä jatketaan myös muiden toimialojen kanssa.

K-instituutin K-kaupoille toteuttamiin alueellisiin ja kauppa-kohtaisiin koulutuksiin Suomessa osallistui vuonna 2013 noin 2 500 opiskelijaa. K-instituutin järjestämässä ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksissa opiskeli vuoden aikana 539 opiskelijaa (2012: 773), joista 223 (2012: 224) suoritti ammatti- tai erikoisammattitutkinnon.

Keskossa on toteutettu työhyvinvointiohjelmaa vuodesta 2011 alkaen tavoitteena henkilöstön työtyytyväisyyden ja työssä jaksamisen kehittäminen sekä työhyvinvoinnin kokonaiskustannusten alentaminen. Vuoden 2013 aikana Konsernin HR, K-instituutti ja kouluttajakumppanit järjestivät yhteistyössä suorituksen johtamiseen, puheeksi ottamiseen sekä henkilöstötutkimuksen hyödyntämiseen liittyviä esimiesvalmennuksia noin 700 osallistujalle.

Sisäinen tehtäväkierto avaa mahdollisuudet moniin erilaisiin uravaihtoehtoihin. Suomessa sisäisiä siirtoja tehtiin noin 1 500 (2012: 2 500) ja muissa toimintamaissa yhteensä noin 3 000 (2012: 2 600).

K-ryhmän rekrytointia Suomessa tukevat K-trainee-ohjelma ja kauppiasvalmennusohjelmat. Vuonna 2012 käynnistyneestä neljänestä K-trainee-ohjelmasta valmistui 9 K-traineeta. Viides K-trainee-ohjelma käynnistyy kesäkuussa 2014 ja ohjelmaa on muokattu entistä joustavammaksi: K-traineeksi voivat päästä sekä opiskelun loppuvaiheessa olevat että jo työkokemusta hankkineet vastavalmistuneiden ohella.

Tulevia K-kauppiaita koulutetaan kauppiasvalmennusohjelmien avulla. Valmennukseen kuuluu verkko-opintoja, ohjattu kauppiastyön harjoittelu sekä alueellisia ja valtakunnallisia lähiopetusjaksoja. Ohjelmasta valmistuneella on valmiudet aloittaa ura itsenäisenä K-kauppiaana, mikä toteutuukin noin 95–99 %:n kohdalla. Lue lisää K-trainee-ohjelmasta ja kauppiasvalmennusohjelmista Keskon nettisivuilta.

Koulutuspäivät ja -kustannukset 2013

	2013	2012	2011
Koulutuspäiviä			
Suomi ¹	9 021	9 498	16 790
muut maat ^{2 3 4}	16 848	7 819	15 219
Koulutuspäivät työntekijää kohti			
Suomi	0,9	0,9	1,7
muut maat ^{2 3 4}	1,7	0,8	1,8
Koulutuskustannukset, milj. €			
Suomi	2,0	2,6	3,0
muut maat	0,9	1,2	0,9
Koulutuskustannukset työntekijää kohti, €			
Suomi	205	255	299
muut maat	94	121	103

¹ Vuonna 2012 raportointiperiaate muuttunut

² 2011: Ei sisällä Byggnakker, Norja

³ 2012: Ei sisällä Byggnakker, Norja, ja Konsoma JLLC, Valko-Venäjä

⁴ 2013: Ei sisällä Konsoma JLLC, Valko-Venäjä

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

LA11 Kehityskeskustelut ja suorituksen arvioinnit

Tavoite- ja kehityskeskustelut sekä avainhenkilöiden suorituksenarvioinnit ovat käytössä kaikissa Kesko-konsernin yhtiöissä ja toimintamaissa. Kehityskeskusteluissa arvioidaan menneen kauden suoritus ja asetetaan tavoitteet tulevalle kaudelle, sekä keskustellaan henkilön, esimiestyön ja työyhteisön kehittämisestä. Kehityskeskustelut koskevat koko henkilöstöä, ja vuonna 2013 niiden toteutusprosentti oli Suomessa 85 % (2012: 80 %) ja muissa maissa 76 % (2012: 60 %). 73 % kehityskeskustelun käyneistä olivat tyytyväisiä käytyihin keskusteluihin.

Suorituksen arvioinnin tavoitteena on tukea henkilön kehittymistä ja kannustaa parantamaan suoritusta. Yhdenmukaisilla arviointikriteereillä mahdollistetaan systemaattinen avainhenkilö- ja johtoresurssikartoitus ja tuetaan tehtäväkiertoa yhtiöiden välillä. Vuoden 2013 aikana järjestettiin suorituksen johtamisen esimiesvalmennuksia, joihin osallistui lähes 300 henkilöä. Valmennuksilla esimiehiä tuettiin tavoitteiden asettamisessa ja tiedolla johtamisessa sekä suorituksen arvioinnin työvälineiden hyödyntämisessä ja palautteen antamisessa. Vuoden 2014 aikana suorituksen johtamisen koulutukset on tarkoitus toteuttaa myös ulkomaan yhtiöissä.

Henkilöstötutkimus

Keskon henkilöstötutkimus uudistettiin vuonna 2013. Henkilöstötutkimusta tiivistettiin olennaisesti keskittymään tekijöihin, jotka tukevat Keskon liiketoiminta- ja henkilöstötavoitteita. Uudistuksen yhteydessä siirryttiin seuraamaan kahta uutta indeksiä, henkilöstön sitoutuneisuus ja suorituksen mahdollistaminen. Myös esimiestyö- ja työhyvinvointi-indeksien sisältö muuttui. Muutoksista johtuen tulokset eivät ole vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin verrattuna. Henkilöstötutkimukseen osallistuivat kaikki konserniyhtiöt Senukaita ja OMAa lukuun ottamatta. Tutkimuksen vastausprosentti oli 78 %. Henkilöstötutkimuksen tulokset vaikuttavat Suomen konserniyhtiöissä esimiesten ja johdon tulospalkkioon.

Tulosten raportointi muuttui siten, että 1–5 asteikon sijaan raportoidaan myönteisten vastausten prosenttiosuuksia. Tässä pisteytyksessä lasketaan yhteen niiden vastaajien prosentit, jotka vastaavat "Täysin samaa mieltä" ja "Samaa mieltä", mikä antaa selkeän kuvan työntekijöiden siitä osuudesta, joka valitsi kaksi kaikkein myönteisintä vastausta. Henkilöstötutkimuksen tuloksia on esitetty alla olevassa taulukossa.

Henkilöstötutkimus 2013

	Suomi	Viro	Latvia	Liettua	Venäjä	Ruotsi	Norja
Henkilöstön sitoutuneisuus	54 %	56 %	56 %	79 %	58 %	49 %	48 %
Suorituksen mahdollistaminen	69 %	68 %	69 %	83 %	75 %	54 %	70 %
Esimiestyö	70 %	71 %	79 %	80 %	83 %	60 %	70 %
Työhyvinvointi	60 %	69 %	68 %	83 %	65 %	45 %	69 %

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Monimuotoisuus

LA12 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus

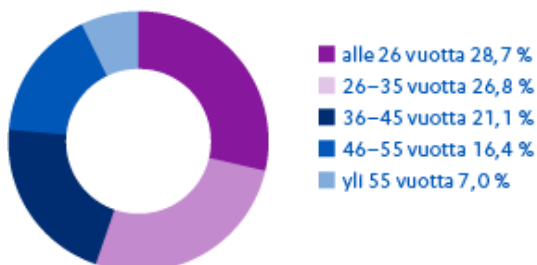
Henkilöstön keski-ikä oli Suomessa 35,2 (2012: 35,1) vuotta vuonna 2013. Muissa maissa henkilöstön keski-ikä vaihtelee 25 (2012: 30) vuodesta 44 (2012: 42) vuoteen.

Kesko Oyj ja sen toimiala- ja tytäryhtiöt Suomessa tekevät lakisääteiset yhtiökohtaiset henkilöstö- ja tasa-arvosuunnitelmat sekä määrittelevät parannustavoitteet. Suunnitelmat kattavat muun muassa rekrytoinnin, urakehityksen ja koulutuksen, palkkauksen sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen.

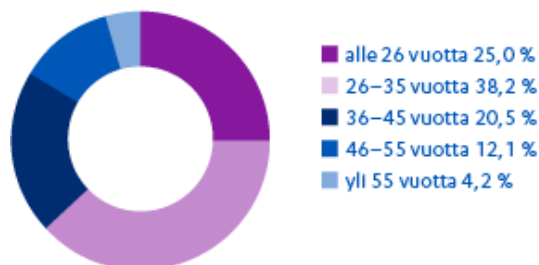
Sukupuolten välisen tasa-arvon lisäksi suunnitelmat ohjaavat muun muassa eri-ikäisten ja eri kulttuuritaustaisten henkilöiden tasa-arvoista kohtelua. Työntekijöiden tasa-arvokokemuksia on seurattu osana henkilöstötutkimusta. Vuoden 2013 tutkimukseen kysymys uudistui siten, että tasapuolisen kohtelun eri osa-alueet yhdistettiin samaan kysymykseen. Kysymyksessä selvitetään henkilöstön tasapuolista kohtelua sukupuoleen, ikään, rotuun, työkykyyn, uskontoon tai seksuaaliseen suuntautumiseen katsomatta. 74 % vastaajista oli sitä mieltä, että henkilöstöä kohdellaan tasapuolisesti.

Vuoden lopussa Kesko-konsernin kaikista työntekijöistä Suomessa oli naisia 59 % (2012: 60 %) ja miehiä 41 % (2012: 40 %). Muiden toimintamaiden yhtiöissä luvut olivat vastaavasti 50 % ja 50 % (2012: 49 % ja 51 %).

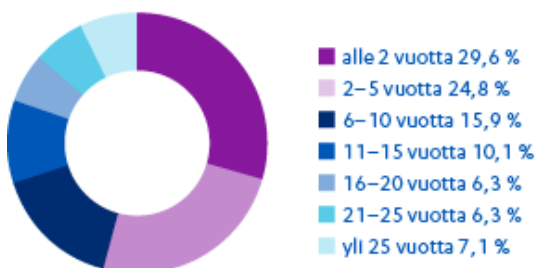
KESKON HENKILÖKUNNAN IKÄRAKENNE SUOMESSA 2013, %



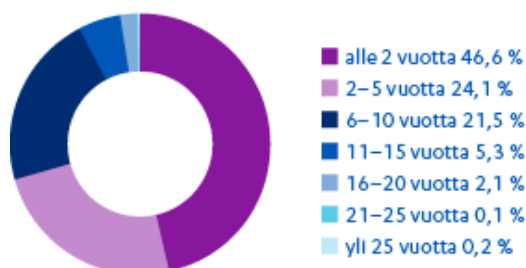
KESKON HENKILÖKUNNAN IKÄRAKENNE MUISSA TOIMINTAMAISSA 2013, %



PALVELUSVUODET SUOMESSA 2013, %



PALVELUSVUODET MUISSA TOIMINTAMAISSA 2013, %



Vuonna 2013 Keskon hallituksen seitsemästä jäsenestä kaksi oli naisia. Konsernijohtoryhmän kahdeksasta jäsenestä naisia oli kaksi. Vähittäiskauppaa harjoittavissa tytäryhtiöissä Suomessa naisten osuus esimiestehtävissä on merkittävä. K-citymarketin käyttötavarana osastopäälliköistä 84 % (2012: 81 %) ja Anttila-tavaratalojen osastopäälliköistä 75 % (2012: 72 %) on naisia. Kaikista esimiehistä Suomessa vuoden 2013 lopussa 53 % (2012: 51 %) oli naisia ja 47 % (2012: 49 %) miehiä.

K-kauppiasliitto käynnisti vuonna 2012 Monenlaisia tuloksentekijöitä -hankkeen yhdessä Kehitysvammaliiton kanssa. 55 kauppiasta eri puolilta Suomea ilmoitti kiinnostuksestaan osallistua hankkeeseen. Hankkeesta luotiin pysyvä toimintamalli vuoden 2013 aikana ja vuoden loppuun mennessä 27 kehitysvammaista oli työllistynyt hankkeen avulla.

Kesko ja K-kaupat osallistuvat myös vuoden 2013 alussa alkaneeseen Nuorisotakuu-ohjelmaan, jossa edistetään nuorison työllisyyttä ja ehkäistään syrjäytymistä. Nuorisotakuu tarjoaa alle 25-vuotiaille sekä alle 30-vuotiaille vastavalmistuneille koulutus-, työkokeilu-, työpaja- tai työpaikan kolmen kuukauden sisällä työttömäksi ilmoittautumisesta. Nuorisotakuuseen kuuluu myös koulutustakuu, joka takaa jokaiselle juuri peruskoulunsa päättäneelle koulutuspaikan. Keskon hallitus myönsi 100 000 euroa käytettäväksi K-ryhmälle räätälöitynä rakennettavaan ohjelmaan nuorison työllistämiseksi. Tavoitteena on työllistää vähintään 1 000 nuorta vuoden 2014 loppuun mennessä. Helmikuun 2014 loppuun mennessä 718 nuorta oli työllistynyt K-kauppihin ja Kesko-konserniin.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Naisten ja miesten tasa-arvoisuus LA13 Naisten ja miesten peruspalkkojen suhde

Keskolaisten keskimääräinen vuosipalkka oli Suomessa 36 031 euroa, muissa Pohjoismaissa 44 323 euroa ja Baltian maissa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä 10 657 euroa. Kesko-konsernin toiminta on monialaista, joten keskimääräinen palkka ei ole siten hyvä tunnusluku kuvaamaan palkkauksen tasoa tai rakennetta.

Työehtosopimuksen piiriin kuuluvien tehtävien, kuten myyjien ja varastotyöntekijöiden, kohdalla käytetään työehtosopimusten luokittelun mukaisia palkkaryhmiä ja -taulukkoita. Palkkaukseen vaikuttavat myös tehtävään perustuvat vastuulisät, kokemusvuodet sekä paikkakunta-kohtaiset kalleusluokat. Ylempien toimihenkilöiden palkka määräytyy tehtävän ja työn vaativuuden ohella muun muassa osaamisen, kokemuksen, suorituksen ja tulosten perusteella. Tehtävien moninaisuudesta johtuen ei ole mahdollista tehdä kattavaa konsernitasaista vertailua sukupuolten välillä.

Vuosittaisten yhtiökohtaisten tasa-arvosuunnitelmien osana tarkastellaan palkkauksen tasa-arvoa. Sukupuoli ei ole palkkaukseen vaikuttava tekijä eikä merkittäviä eroja ole havaittu vertailukelpoisten tehtävien osalta. Tasa-arvosuunnitelmassa pyritään edistämään palkkatasa-arvon toteutumista niiden tehtävien osalta, joissa vertailujen tekeminen on mahdollista.

Naisten %-osuus henkilöstöryhmittäin, Suomi

	2013	2012	2011
Ylin johto	16,7	24,4	28,6
Keskijohdo	19,8	17,1	18,9
Esimiehet ja asiantuntijat	47,7	46,6	46,0
Työntekijät ja toimihenkilöt	61,9	63,0	63,0
Yhteensä	59,3	59,9	59,8

Naisten %-osuus henkilöstöryhmittäin, muut maat

	2013	2012	2011
Ylin johto	0,0	0,0	24,1 ¹
Keskijohdo	48,6	46,0	36,6
Esimiehet ja asiantuntijat	52,6	47,0	52,2
Työntekijät ja toimihenkilöt	48,9	48,1	40,6
Yhteensä	50,2	47,7	43,5

¹ 2011 luku ei ole vertailukelpoinen muiden lukujen kanssa raportointiperiaatteen muuttumisen vuoksi
Henkilöstöryhmittäinen jaottelu ei sisällä: Senukai, Liettua ja Byggmakker, Norja

Ihmisoikeudet

Syrjinnän kieltö

HR4 Syrjintätapausten lukumäärä ja toteutetut toimenpiteet

Vuoden 2013 aikana oli Suomen tuomioistuimissa vireillä yksi tapaus, jossa Kesko-konserniin kuulualta yhtiöltä vaadittiin hyvitystä väitetyn syrjinnän perusteella. Tapauksen käsittely on päättynyt osapuolten välisen sovinnon johdosta.

Järjestäytymisvapaus

HR5 Toiminnot ja tavarantoimittajat, joiden osalta järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus on uhattuna

Kesko-konsernin Suomessa työskentelevästä henkilökunnasta 41,4 % (2012: 41,2 %) oli järjestäytynyt ammattiliittoihin, pääasiassa Palvelualan Ammattiliitto PAMiin. Tilastossa ovat mukana ne työntekijät, joiden ay-jäsenmaksu pidätetään palkasta.

Norjassa järjestäytymisaste oli 22,1 % (2012: 24,2 %). Muissa toimintamaissa järjestäytymisestä ei ole tilastoja. Baltian maissa Keskon tytäryhtiöissä on työpaikkakomiteoita, joissa on sekä johdon että työntekijöiden edustus.

Kansallinen konserniyhteistyökokous järjestetään kahdesti vuodessa. Kansainvälinen konsernitason eurooppalainen yhteistyökokous (European Works Council, EWC) kokoontuu kerran vuodessa.

Riskimaatavarantoimittajien työntekijöiden järjestäytymisen valvonta ja korjaustoimenpiteet sisältyvät SA8000- ja BSCI-auditointeihin.

Ihmisoikeusarviointit

HR9 Toiminnot, joissa on toteutettu ihmisoikeusarviointi, HR10 Tavarantoimittajat, jotka on arvioitu ihmisoikeuskriteerein, HR11 Merkittävät negatiiviset ihmisoikeusvaikutukset toimitusketjussa

Kesko toteuttaa ihmisoikeuksiin liittyvän vaikutusarvioinnin vuoden 2014 aikana YK:n Yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden (UN Guiding Principles on Business and Human Rights) mukaisesti.

Riskimaatavarantoimittajia arvioidaan pääasiassa BSCI-auditoinneilla, katso Toimittajien työolojen arviointi. Riskimaatavarantoimittajien tehtaiden työntekijöiden ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta erityisen tärkeitä ovat järjestäytymisoikeus, pakko- ja lapsityövoiman kieltö sekä syrjinnän kieltö. Keskon BSCI-tulokset eri osa-alueilla vuonna 2013 on esitetty diagrammina, katso Toimittajien työolojen arviointi. Korjaustoimenpiteet ja niiden seuranta sisältyvät auditointiprosessiin.

Toimittajien työolojen arviointi

LA14 Prosenttiosuus uusista tavarantoimittajista, jotka on arvioitu työoloihin liittyvien kriteerien mukaisesti, LA15 Merkittävät nykyiset ja mahdolliset negatiiviset työoloihin liittyvät vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet

SA8000-sertifiointit ja BSCI-auditointit

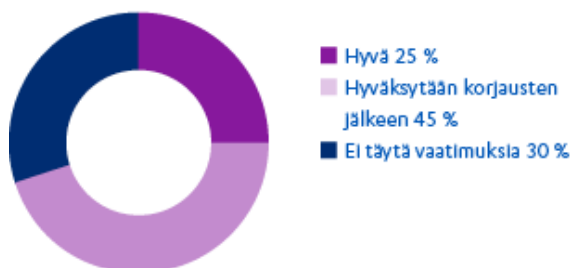
Vuoden 2014 alussa Keskolla oli 15 (2012:14) SA8000-sertifioitua tavarantoimittajaa.

Keskon vuoden 2013 tavoite oli 17 täyttä BSCI-auditointia (full audit) ja 27 uudelleenauditointia tavarantoimittajien tehtailla tai viljelmillä. Täysin auditoitujen tavoite ylitettiin selvästi BSCI-yhteistyön laajetessa edelleen. Vuoden aikana tavarantoimittajien tehtailla tai viljelmillä tehtiin 81 täyttä auditointia ja 25 uudelleenauditointia. Vuoden 2014 alussa Keskon riskimaatavarantoimittajien tehtaista tai viljelmistä 254 (2012: 209) oli BSCI-auditointien piirissä. Osa Keskon tavarantoimittajista on itse jäsenenä BSCI:ssa ja edistää auditointeja omassa toimitusketjussaan. Keskon periaatteena on tehdä yhteistyötä vain sellaisten tavarantoimittajien kanssa, jotka ovat jo BSCI-prosessissa tai käynnistävät sen yhteistyön alkaessa.

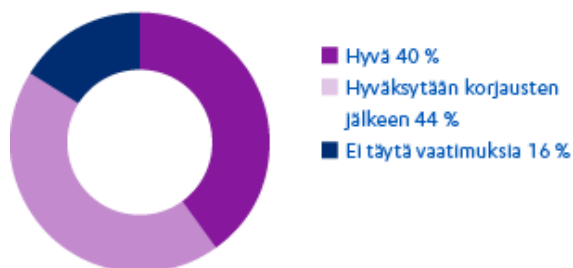
Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Keskon tavarantoimittajien tehtaiden BSCI-auditointien tulokset vuodelta 2013 esitellään alla. Eniten puutteita esiintyy työaikasäännösten noudattamisessa, palkkauksessa sekä työterveys- ja -turvallisuuskysymyksissä. Monitorointityöstä Kiinassa ja Intiassa saadut kokemukset ovat samansuuntaisia. Vuonna 2013 tehtiin yhteensä 53 (2012: 57) monitorointikäyntiä. Korjaustoimenpiteet ja niiden seuranta sisältyvät auditointi- ja monitorointiprosessiin. Kesko ei lopeta yhteistyötä tavarantoimittajan kanssa, jos tavarantoimittaja sitoutuu auditointiraportissa määriteltyjen epäkohtien korjaamiseen. Vuonna 2013 ei päätetty yhteistyötä yhdenkään tavarantoimittajan kanssa auditoinnin perusteella.

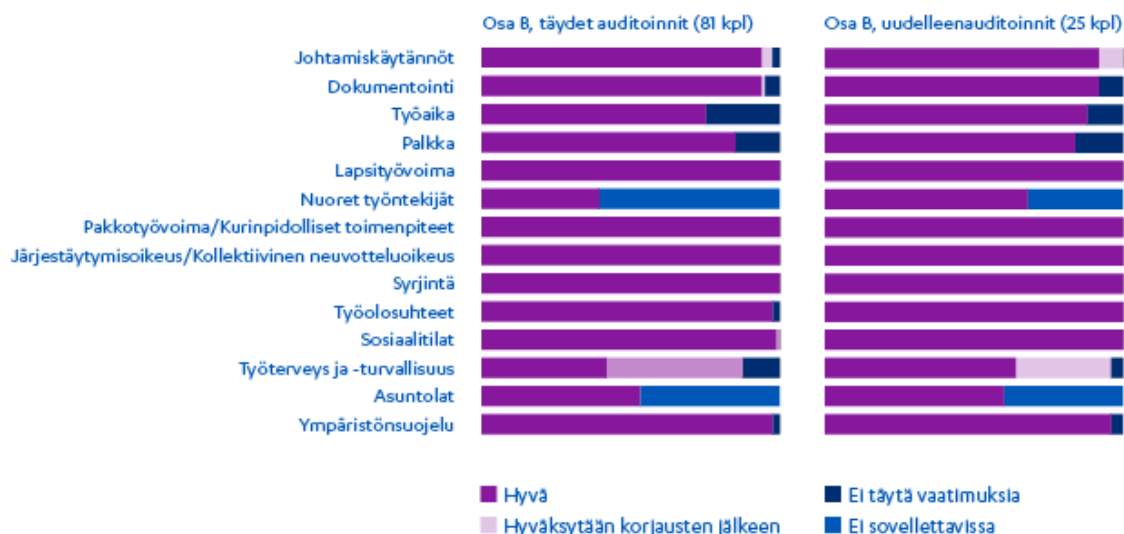
KESKON BSCI-TULOKSET 2013, TÄYDET AUDITOINNIT



KESKON BSCI-TULOKSET 2013, UUELLEENAUDITOINNIT



KESKON BSCI-AUDITOINTITULOSTEN JAKAUMA ERI OSA-ALUEILLA 2013



Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Reilun kaupan tuotteet

Ruokakeskolla on laaja yhteistyösopimus Reilu kauppa ry:n kanssa ja lisenssi Pirkka-sarjan Reilun kaupan tuotteille. Reilun kaupan tuotteiden valikoimia kauppatasolla määrittelevät K-ruokakaupan ketjukonseptit.

Vuonna 2013 Ruokakeskon valikoimissa oli 232 Reilun kaupan tuotetta (2012: 215), joista Pirkka-tuotteita oli 35 (2012: 39). Reilu kauppa ry:n tilastojen mukaan Ruokakeskolla oli yhteensä 175 (2012: 146) Reilun kaupan tavarantoimittajaa. Ruokakeskon myymistä tuotteista kertyi sosiaalisiin kehityshankkeisiin tarkoitettua Reilun kaupan lisää yli 320 000 euroa.

Jos otetaan huomioon SA8000- ja Reilu kauppa -sertifioinnit sekä BSCI-auditoinnit, lähes 90 prosentilla Keskon suorista riskimaatavarantoimittajista vähintään yksi tehtaista tai viljelmistä on sosiaalisten arviointien piirissä. Edellä mainittujen arviointimenetelmien lisäksi Kesko hyväksyy myös muita kriteereiltään vastaavia menetelmiä, joiden huomioiminen lisää kattavuutta jonkin verran. Nämä menetelmät on listattu Vastuullisuuden seuranta ja ohjaus -osiossa kohdassa Vastuullinen hankinta ja myynti.

Yhteiskunta

Korruptionvastaisuus

SO3 Korruption liittyvän riskianalyysin läpikäyneiden liiketoimintayksiköiden määrä, SO4 Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä koulutus, SO5 Korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet

Korruption liittyviä riskejä käsitellään osana Kesko-konsernin riskienhallintaa. Keskeisiä riskejä korruptioriskit mukaan lukien tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan säännöllisesti osana liiketoimintaa konserni-, toimiala-, yhtiö- ja yksikkötasolla kaikissa toimintamaissa. Lisäksi riskiarvioita tehdään merkittävistä hankkeista, jotka liittyvät investointeihin tai toiminnan muutoksiin. Keskon toimintamaiden sijoitus Transparency Internationalin vuoden 2013 korruptionindeksissä on esitetty alla.

Keskon korruptionvastaiset periaatteet sisältyvät Vastuulliset toimintatapamme -ohjeistukseen, joka on nähtävissä Keskon nettisivuilla. Vastuullisille toimintatavoille on myös luotu oma nettisivustonsa, joka sisältää muun muassa aiheeseen liittyviä animaatioita. Ohjeistus ja sivusto on julkaistu kaikkien toimintamaiden kielillä.

K-rauta Rus, Rautakeskon tytäryhtiö Venäjällä, otti käyttöön oman korruptionvastaisen politiikkansa syksyllä 2013. Uudessa politiikassa on huomioitu Venäjän korruptionvastaisen lain vaatimukset. Vuoden 2014 aikana otetaan Keskon Venäjän tytäryhtiöissä käyttöön uusi kanava väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseen. Väärinkäytösepäilykanava on venäjänkielinen luottamuksellinen kanava, johon Keskon tytäryhtiöiden yhteistyökumppanit ja muut kolmannet osapuolet sekä henkilökunta voivat ilmoittaa, jos epäilevät Keskon Venäjän tytäryhtiöissä väärinkäytöksiä tai epäeettistä toimintaa. Keskon korruptionvastaisesta työstä Venäjällä on kerrottu lisää teema-osiossa.

Kesko järjestää vuosittain vastuullisia toimintatapoja käsitteleviä Arvoviesti-tilaisuuksia eri yhtiöissään. Vuonna 2013 järjestettiin viisi Arvoviesti-tilaisuutta eri toimialoille Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa ja Venäjällä. Niissä käsiteltiin erityisesti korruption ja väärinkäytöksiin liittyviä aiheita.

Vuonna 2013 tietoon ei tullut korruption liittyviä oikeustapauksia, joissa Kesko-konserniin kuuluva yhtiö olisi ollut vastaajana.

Keskon toimintamaiden sijoitus Transparencyn korruptionindeksissä (Corruption Perceptions Index) 2013

Sijoitus	Maa	Pisteet
3	Suomi	89
3	Ruotsi	89
5	Norja	86
28	Viro	68
43	Liettua	57
49	Latvia	53
123	Valko-Venäjä	29
127	Venäjä	28

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Poliittinen vaikuttaminen

SO6 Poliittisen tuen kokonaisarvo

Vaalivuosina puolueille ja ehdokkaille annetaan tasapuolisesti mahdollisuus järjestää vaalitulaisuuksia K-ryhmän kauppojen piha-alueilla ja aulatiloiissa. Lisäksi Kesko voi osallistua harkitusti ja tasapuolisesti puolueiden järjestämiin talous- ja veropoliittisiin seminaareihin. Kesko ei jaa rahalahjoituksia poliittisille puolueille. Keskon vuonna 2013 maksamat seminaarien osallistumismaksut ja kaupallinen ilmoittelu puoluelehdissä olivat yhteensä noin 5 000 euroa.

Kilpailun rajoittaminen

SO7 Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määrävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet sekä SO8 lakien ja säädösten rikkomuksista asetetut sakot ja muut seuraamukset

Vuonna 2013 ei tullut tietoon oikeustoimia, sakkoja tai muita seuraamuksia kilpailuoikeudellisiin säännöksiin liittyen.

Tuotevastuu

Asiakkaiden terveys ja turvallisuus

PR1 Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi, PR2 Tuotteiden terveys- ja turvallisuusvaatimusten rikkoumukset

Tuotteiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi sisältyy Ruokakeskon tuotetutkimuksen toimintaan. Vuonna 2013 tuotetutkimus auditoi 20 tavarantoimittajaa (2012: 37), joista suomalaisia oli 11 (2012: 21). Auditoidut yritykset olivat Ruokakeskon omien merkkien valmistajia, ja auditointi tapahtui Ruokakeskon oman auditointiprotokollan mukaisesti.

Tuotenäytteitä tutkittiin 9 460 kappaletta (2012: 11 688). Näytteet liittyivät pääasiassa omien merkkien tuotekehitykseen. Omavalvontänäytteitä tutkittiin 1 625 kappaletta (2012: 1 780).

Omien merkkituotteiden kehityksessä kiinnitetään Ruokakeskon strategian mukaisesti erityistä huomiota tuotteiden terveellisyyteen. Pirkka-tuotteista on vähennetty sokeria, tyydyttynyttä rasvaa ja suolaa niitä runsaasti sisältävistä tuotteista. Vuoden 2013 loppuun mennessä on reformuloitu 157 (2012: 143) Pirkka-tuotetta.

Tuotetutkimus vastaa myös tuotteiden takaisinveodoista, joita vuonna 2013 oli 127 kappaletta (2012: 82). Näistä Ruokakeskon omia merkkejä oli 35 (2012: 23), ja muissa tapauksissa tuotetutkimus avusti tuotteiden valmistajia takaisinvedossa. Julkisia takaisinveotoja, jolloin tuotevialla tai virheellä voi olla terveydellisiä vaikutuksia, oli omissa merkkituotteissa kuusi (2012: 0).

Vuoden 2013 aikana ei ollut tuotteen terveellisyyteen tai turvallisuuteen liittyviä oikeustoimia tai sakkoja.

Tuoteinformaatio

PR3 Tuotteisiin ja palveluihin liittyvä tuoteinformaatio, sekä PR4 Tuoteinformaatioon ja tuotemerkintöihin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomukset

Kesko noudattaa omien merkkituotteidensa ja maahantuomiensa tuotteiden pakkausmerkinnöissä Suomen ja EU:n lainsäädäntöä. Pakkauksissa ilmoitettavaan kuluttajainformaatioon on tulossa muutoksia EU-asetuksen siirtymäajan päätyttyä joulukuussa 2014 ja ravintoarvojen ilmoittamisen osalta joulukuussa 2016. Tämä ns. kuluttajainformaatioasetus muuttaa käytännössä lähes kaikkien elintarvikkeiden pakkausmerkinnät ja asettaa uusia vaatimuksia muun muassa tuotteen nimeämiseen ja pakkauksen luettavuuteen. Ruokakeskossa on käynnissä omien merkkituotteiden pakkausmerkintöjen muutostyö, joka jatkuu edelleen vuonna 2014. Työ on mittava, sillä muutokset on tehtävä noin 2 500 elintarvikkepakkaukseen.

Lakisääteisten pakkausmerkintöjen lisäksi tuotteisiin voidaan liittää vapaaehtoisia merkintöjä, jotka kertovat tuotteen vastuullisuusominaisuuksista. Näihin merkintöihin voidaan lukea muun muassa luomu- ja ympäristömerkinnät sekä sosiaalisesta vastuullisuudesta kertovat merkinnät. Merkintöjä on käsitelty Vastuullisuuden seuranta ja ohjaus -osiossa kohdassa Vastuullinen hankinta ja myynti. Merkittyjen tuotteiden valikoimasta on kerrottu teemaosiossa.

Kaikkiin kotimaisiin Pirkka-tuotteisiin on merkitty valmistajan nimi ja paikkakunta. Ulkomaisiin Pirkka-tuotteisiin merkitään valmistusmaa. Lihan alkuperämaa on merkitty ainesosalistaan sellaisissa Pirkka-tuotteissa, joissa liha on yksi pääraaka-aineista. Kaikissa K-citymarketin ja Anttilan omista merkkituotteista on valikoiman päivityyessä alkuperämaamerkinnät. Myös Rautakesko lisää alkuperämaamerkinnän omiin merkkituotteisiin.

Tuotteen virheellisestä pakkausmerkinnästä johtuvia takaisinveotoja oli vuoden aikana 27 (2012: 18), joista 6 (2012: 3) oli Ruokakeskon omia merkkejä.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

PR5 Asiakastyytyväisyystutkimusten tulokset

Keskon ketjujen tunnettuutta ja niihin liittyviä mielikuvia seurataan säännöllisesti kuluttajille suunnatuilla bränditutkimuksilla kaikilla tavara-aloilla. Samoin toimitaan K-Plussa-kanta-asiakasjärjestelmän ja päivittäistavara-kaupan omien merkkituotteiden kanssa. Ruokakaupassa ja rautakaupassa mitataan myös kauppataason asiakastyytyväisyyttä asiakastyytyväisyystutkimuksilla ja mystery shopping -menetelmällä.

Asiakaspalautetta voi antaa ketjujen eri asiakaspalautekanavien kautta ja konsernitasolla Keskon nettisivujen kautta. Kaikkien palautekanavien kautta tuleviin yhteydenottoihin vastataan.

Tuotetutkimuksen ylläpitämään Ruokakeskon kuluttajapalveluun tuli vuoden aikana 23 074 yhteydenottoa (2012: 22 267). Noin 80 % palautteista oli tuoterekламаatioita.

Markkinointiviestintä

PR6 Kiellettyjen ja kiistanalaisten tuotteiden myynti

Vuoden 2013 aikana Keskon sidosryhmät nostivat esiin useisiin tuotteisiin ja niiden tuotanto-olosuhteisiin liittyviä kysymyksiä ja huolenaiheita.

Finnwatch julkaisi tammikuussa 2014 seurantaraportin kaupan omista merkeistä. Raportista käy ilmi, että thaimaalaisilla ananasmehu- ja tonnikalatehtailla vuosi sitten ilmoitulleisiin epäkohtiin ei kaikilta osin ole tullut parannusta. Tutkimuksessa selvisi myös epäkohtia uudella ananasmehutehtaalla. Tehtaalla tehtiin BSCI-auditointi maaliskuun lopussa 2014. Auditointitulokset eivät olleet saatavissa tämän raportin julkaisuajankohtaan mennessä.

Ruokakesko lähetti alkuvuodesta 2013 kaikille omia merkkituotteitaan (Pirkka, Euro Shopper ja Menu) valmistaville tavarantoimittajille selvityspyynnön tuotteiden ainesosien vastuullisuuden varmentamisesta.

Selvityksen mukaan riskimaa-ainesosia on noin 1/3:ssa tuoretuotteista, 2/3:ssa teollisista tuotteista ja puolessa kodintarvikkeista. Vastuullisuussertifiointi on vajaalla viidesosalla ainesosien valmistajista. Tulosten perusteella Ruokakesko lisäsi hankintasopimukseen kohdan ainesosien vastuullisuuden varmentamisesta. Lisäksi ostoyksiköt korostavat neuvotteluissa ja muussa yhteydenpidossa tavarantoimittajien kanssa vastuullisuuden varmentamisen tärkeyttä.

Raaka-aineiden jäljitettävyydestä keskusteltiin paljon julkisuudessa alkuvuonna 2013, jolloin tuotteista löytyi pakkausmerkintöjen vastaisesti hevosenlihaa eri puolilla Eurooppaa. Myös Ruokakeskon valikoimasta tunnistettiin omavalvonnassa virheellisesti hevosenlihaa sisältäviä tuotteita. Osasta tuotteista saatiin tieto viranomaisilta. Selvitykset johtivat neljään sellaiseen julkiseen takaisinvetoon, joissa oli mukana myös Ruokakeskon omia merkkituotteita. Vastaavien tapausten estämiseksi Ruokakeskon tuotetutkimus tiukensi omavalvontaansa lisäämällä siihen hevosenlihan DNA-määrityksen.

Bangladeshilaisen Rana Plaza -tehtaan huhtikuussa 2013 tapahtunut romahtaminen herätti keskustelua työoloista kehitysmaiden vaateteollisuudessa. Useat brändiyritykset ja ammattiliitot solmivat Accord-nimisen sopimuksen tehdasturvallisuuden parantamiseksi. Keskon suora tekstiilituonti Bangladeshista on vähäistä, eikä hankintaa tehty Rana Plaza -tehtaalta. Kesko edistää työolojen kehittämistä bangladeshilaisilla tehtailla muun muassa BSCI (Business Social Compliance Initiative) -auditointien avulla ja BSCI järjestönä seuraa Accord-sopimuksen puitteissa tehtävää työtä tiiviisti.

Israelin siirtokunnissa tuotettuja tuotteita koskeva keskustelu jatkui. Ruokakesko on linjannut ja informoinut tavarantoimittajiaan, ettei se hyväksy Israelin siirtokunnista tulevia hedelmiä ja vihanneksia valikoimiinsa. Kaupassa ja tuotteissa käy ilmi tuotteen alkuperämaa. Muiden toimialojen tuonti Israelista on vähäistä. Myös nämä toimialat keskustelevat aktiivisesti tuotteiden alkuperästä tavarantoimittajien kanssa.

WWF julkaisi marraskuussa 2013 kansainvälisen palmuöljyisteytyksen, joka julkaistaan joka toinen vuosi. Ruokakeskon käyttämästä palmuöljystä 15 % on vastuullisesti tuotettua (CSPO). Ruokakeskon tavoitteena on palmuöljylinjauksen mukaisesti, että vuoteen 2020 mennessä kaikki Pirkka-tuotteissa oleva palmuöljy on vastuullisesti tuotettua (Segregated and Identity Preserved CSPO).

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Tunnusluvut

Maa- ja metsätalousministeriö asetti vuonna 2012 työryhmät kehittämään siian ja lohen kalastuksen säätelyä siten, että kalastuksen kestävyys varmistetaan. Keskon edustaja oli mukana molemmissa työryhmissä. Siikatyöryhmän työn perusteella aloitettiin siiankalastuksen säätely- ja tutkimusohjelma, jota koskeva asetus astui voimaan elokuussa 2013. Tämän johdosta WWF päivitti Kuluttajan kalaoppaansa suositusta vaellussiian osalta. Laji siirrettiin oppaan punaiselta eli vältettävien lajien listalta keltaiselle eli harkiten käytettävien listalle.

Työryhmän valmisteleva Kansallinen Itämeren lohistrategia menee 28.2.2014 päättyneen lausuntokierroksen jälkeen valtioneuvoston vahvistettavaksi. Lohistrategian tarkoituksena on tukea Itämeren villilohen kannan vahvistumista siten, että samaan aikaan turvataan myös ammatti- ja vapaa-ajankalastuksen edellytykset.

Ruokakeskon valikoimissa ei ole WWF:n kalaoppaan punaisella liikennevalolla merkittyjä lajeja; poikkeuksena Itämeren villilohi, jonka osalta noudatetaan kansallisen lohistrategian mukaisesti EU:n määrittämiä kiintiöitä.

PR7 Markkinointiviestintään liittyvien lakien, säännösten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomukset

Keskossa seurataan jatkuvasti markkinointiviestintään liittyviä lainsäädännön muutoksia ja viranomaissuosituksia ja tiedotetaan niistä eri yksiköiden markkinointivastaavia. Mainonnan eettisen neuvoston käsiteltävänä ei ollut vuonna 2013 yhtään Keskon tai sen tytäryhtiön mainosta, eikä vuoden aikana ollut lainsäädännön tai vapaaehtoisten periaatteiden rikkomuksia. Sponsorointia ohjaavat Keskon sponsorointiperiaatteet.

Asiakkaiden yksityisyyden suoja

PR8 Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen hävittämiseen liittyvät valitukset

Vuonna 2013 K-Plus Oy sai asiakkailta noin 50 asiakasyhteydenottoa koskien omien tietojen tarkastamista. Niihin vastattiin normaalin asiakaspalvelun puitteissa eivätkä ne johtaneet jatkotoimenpiteisiin. Lisäksi K-Plus Oy sai vuoden aikana yhden valituksen liittyen sähköiseen suoramarkkinointiin. Asiakastiedon häviämistä tai varkaustapauksia ei havaittu.

Määräystenmukaisuus

PR9 Tuotteisiin ja palveluihin liittyvän lainsäädännön ja säädösten rikkomisesta aiheutuneet sakot

Ei sakkoja vuoden 2013 aikana.

Raportin kuvaus

Raportoinnissa sovelletaan GRI G4 -ohjeistoa

Kesko on raportoinut vastuullisesta toiminnastaan Global Reporting Initiativen (GRI:n) laatiman kestävän kehityksen raportointiohjeiston mukaisesti vuosittain vuodesta 2000 lähtien. Tämä raportti noudattaa GRI G4 -ohjeistoa ja kattaa taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun keskeisimmät osa-alueet. Sovellamme toiminnassamme AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita (sidosryhmien osallistaminen, olennaisten näkökohtien määrittäminen ja sidosryhmien odotuksiin vastaaminen). Olemme jakaneet raportin kolmeen osioon: Kesko 2013, vastuullisuusteemat ja GRI-tunnusluvut. Raportointikielet ovat suomi ja englanti, ja raportti julkaistaan ainoastaan verkossa.

Kesko soveltaa tässä raportissa GRI-ohjeiston peruslaajuutta (Core). Raportissa esitetään kuitenkin GRI G4 -ohjeiston mukainen yleinen perussisältö (General Standard Disclosures) Core-vaihtoehtoa huomattavasti laajemmin. Erityinen perussisältö (Specific Standard Disclosures) eli johtamiskäytäntöjen kuvaus ja tunnusluvut on esitetty Keskolle olennaisten näkökohtien osalta. Tunnuslukuja esitetään kuitenkin huomattavasti Core-vaihtoehtoa laajemmin. Raportin sisällön vertailu GRI G4 -ohjeistoon on esitetty GRI-indeksissä.

Raportoinnin varmennus

Suomenkielisen yhteiskuntavastuun raportin GRI-osion numeeriset vastuullisuustiedot on varmentanut riippumaton kolmas osapuoli, PricewaterhouseCoopers Oy, ja englanninkielisille vastuullisuustiedoille on tehty vastaavuustarkistus. Varmennuksen laajuus on kuvattu GRI-indeksissä, jossa on merkintä varmennettujen tietojen kohdalla. Raportin GRI-osiossa on myös varmennettuja numeerisia tietoja, jotka eivät kuulu GRI-ohjeiston sisältövaatimuksiin. PricewaterhouseCoopers Oy:n johtopäätökset, havainnot ja suositukset on esitetty varmennusraportissa. Toimeksiannon varmennuksesta antaa Kesko Oy:n toimiva johto.

Global Compact -raportointi

Raportissa on kuvaus Global Compact -aloitteen kymmenen periaatteen toteutumisesta Keskon toiminnassa. GRI-indeksissä on kerrottu, mitä tunnuslukuja on käytetty mittaamaan ihmisoikeus-, työelämän oikeus- ja ympäristöperiaatteiden sekä korruptionvastaisten periaatteiden toteutumista.

Raportin sidosryhmät

Keskon raportointi on kattavaa, ja useat sijoittajat ja kestävän kehityksen arviointoja tekevät laitokset käyttävät raporttia tietolähteenään arvioidessaan Keskon tuloksia vastuullisuuden eri osa-alueilla. Raportin tärkeimmät kohderyhmät ovat omistajat, sijoittajat, analyytikot, viranomaiset, Keskon henkilökunta ja media. Haluamme huomioida raportissa myös muut Keskon tärkeät sidosryhmät: asiakkaat, tavarantoimittajat ja palveluntoimittajat sekä kansalais- ja ympäristöjärjestöt. Teemaosion avulla kerromme asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme Keskon vastuullisesta toiminnasta ja vuoden 2013 tapahtumista käytännönläheisellä tavalla.

Raportointijakso ja yhteystiedot

Tämä raportti kertoo vuoden 2013 vastuullisuustyön edistymisestä ja tuloksista. Se sisältää joitakin tietoja tammi-maaliskuulta 2014. Vuoden 2012 raportti julkaistiin huhtikuussa 2013, ja vuoden 2014 raportti julkaistaan keväällä 2015.

Raportin aiheisiin liittyviä lisätietoja voi kysyä Keskon yhteyshenkilöiltä.



Riippumaton varmennusraportti

Kesko Oyj:n johdolle

Olemme Kesko Oyj:n (jäljempänä myös Yhtiö) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet Kesko Oyj:n verkkosivuilla Yhteiskuntavastuun raportin 2013 "GRI"-osiossa esitetyt taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun numeeriset tiedot raportointikaudelta 1.1–31.12.2013 (jäljempänä Vastuullisuustiedot).

Rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kohteena on lisäksi ollut AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltaminen Kesko Oyj:ssä.

Johdon vastuu

Kesko Oyj:n johto vastaa Vastuullisuustietojen laatimisesta raportointikriteeristön eli Yhtiön raportointiohjeiden ja Global Reporting Initiativen laatiman yhteiskuntavastuun G4-raportointiohjeiston mukaisesti.

Kesko Oyj:n johto vastaa myös siitä, että Yhtiö soveltaa AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita (sidosryhmien osallistaminen, olennaisien vastuullisuuskäyttökohtien määrittäminen, sidosryhmien odotuksiin vastaaminen) AccountAbility:n AA1000 AccountAbility Principles Standard 2008:n mukaisesti.

Varmentajan velvollisuudet

Meidän velvollisuutenamme on esittää suorittamamme työn perusteella johtopäätös Vastuullisuustiedoista ja AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta Yhtiössä. Tämä varmennusraportti on laadittu toimeksiannon ehtojen mukaisesti. Vastaamme työstämme, varmennusraportista ja esittämistämme johtopäätöksistä vain Kesko Oyj:lle, emme kolmansille osapuolille.

Olemme suorittaneet toimeksiannon kansainvälisen varmennus-toimeksiannostandardin (ISAE) 3000 "Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus" mukaisesti. ISAE 3000 -standardi edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja varmennustoimeksiannon suunnittelemista ja suorittamista siten, että saadaan rajoitettu varmuus siitä, ettei tietoomme ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei Vastuullisuustietoja olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu raportointikriteeristön mukaisesti.

Olemme lisäksi suorittaneet työmme AA1000 Assurance Standard 2008:n mukaisesti. Suorittaaksemme varmennustoimeksiannon Yhtiön kanssa sovitulla tavalla Type 2 -muotoisena AA1000AS (2008) edellyttää varmennustoimeksiannon suunnittelemista ja suorittamista siten, että saadaan rajoitettu varmuus siitä, ettei tietoomme ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei Kesko Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltaisi AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita ja etteivätkö Vastuullisuustiedot olisi kaikilta olennaisilta osiltaan luotettavia raportointikriteeristön perusteella.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Varmennustoimeksiannon kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi Vastuullisuustietoihin sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista sekä AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta Yhtiössä. Toimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että Vastuullisuustiedoissa on olennainen virheellisyys. Olemme toteuttaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet Yhtiön ylimmän johdon edustajia.
- Haastatelleet Yhtiön työntekijöitä organisaation eri tasoilta koskien olennaisuutta, sidosryhmien odotuksia, niihin vastaamista sekä sidosryhmävuorovaikutusta.
- Arvioineet sidosryhmien osallistamista ja odotuksiin vastaamista Yhtiön dokumentaation ja sisäisen viestinnän perusteella.
- Arvioineet Yhtiössä olennaisiksi määriteltyjä yhteiskuntavastuun näkökohtia sekä arvioineet Vastuullisuustietoja näiden näkökohtien perusteella.
- Analysoineet raportointikaudella verkkopohjaisessa mediassa esiintyneitä viittauksia Yhtiöön.
- Vierailleet Yhtiön pääkonttorissa ja yhdessä toimipaikassa Venäjällä.
- Haastatelleet Vastuullisuustietojen keruusta ja raportoinnista vastaavia henkilöitä konsernitason ja vierailumme kohteena olleessa toimipaikassa.
- Arvioineet, miten konsernin työntekijät soveltavat Yhtiön raportointiohjeita ja menettelytapoja.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Varmennusraportti

- Arvioineet kvantitatiivisen tiedon keräämiseen ja yhdistelyyn käytettyjä järjestelmiä ja toimintatapoja.
- Testanneet tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti. Testanneet tietojen yhdistelyä ja suorittaneet uudelleenlaskentaa otospohjaisesti.

Johtopäätös

Tässä raportissa kuvaamme työn perusteella tietoomme ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei Kesko Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltaisi AA1000 AccountAbility Principles-periaatteita.

Tietoomme ei myöskään ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei Kesko Oyj:n Vastuullisuustietoja olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu käytetyn raportointikriteeristön mukaisesti tai etteivätkö Vastuullisuustiedot olisi kaikilta olennaisilta osiltaan luotettavia raportointikriteeristön perusteella.

Varmennusraporttiamme luettaessa on otettava huomioon yhteiskuntavastuutietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitteet.

Havainnot ja suositukset

Tässä raportissa kuvaamme työn perusteella raporttoimme seuraavat havainnot ja suositukset, jotka koskevat AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamista Kesko Oyj:ssä. Nämä havainnot ja suositukset eivät vaikuta edellä esittämiimme johtopäätöksiin.

- **Sidosryhmien osallistaminen:** Kesko Oyj on edelleen vahvasti sitoutunut sidosryhmävuorovaikutukseen. Yhtiö käy monien kanavien kautta säännöllisesti vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa. Suosittelemme, että Yhtiö jatkaa sidosryhmävuorovaikutuksensa kehittämistä ja laajentaa sitä etenkin Suomen ulkopuolisissa toimintamaissa.
- **Olellaisten vastuullisuusnäkökohtien määrittäminen:** Kesko Oyj:llä on käytössään prosessit yhteiskuntavastuun näkökohtien olennaisuuden arvioimiseksi ja määrittämiseksi. Vuonna 2013 G4-raportointiohjeistoon siirtymisen yhteydessä Yhtiön toteuttama olennaisuusarvion tarkastelu ei antanut aihetta päivittää olennaisia näkökohtia. Suosittelemme, että Yhtiö jatkaa vastuullisuusohjelmaan sisällytettyjen olennaisten näkökohtien seurannan kehittämistä.
- **Sidosryhmien odotuksiin vastaaminen:** Kesko Oyj on edelleen sitoutunut vastaamaan sidosryhmiensä odotuksiin, mikä käy ilmi jatkuvasta ja laajamuotoisesta viestinnästä eri viestintäkanavissa. Suosittelemme, että Yhtiö jatkaa vastuullisuustyönsä sisällön konkretisointia asiakasrajapinnassa.

Varmentajan riippumattomuus ja pätevyys

Noudatamme riippumattomuusvaatimuksia ja muita eettisiä vaatimuksia, jotka sisältyvät IESBA:n (the International Ethics Standards Board for Accountants) antamiin *Eettisiin sääntöihin tilintarkastusammattilaisille*.

Moniamma tillisella yritys vastuun ja varmennuksen asiantuntijoista koostuvalla tiimillämme on tämän varmennustoimeksiannon suorittamiseksi vaadittavat taidot ja kokemus taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten tietojen varmentamisesta, yritys vastuun strategian ja johtamisen alueella, sosiaalisissa ja ympäristöön liittyvissä kysymyksissä sekä kaupan toimialan tuntemus.

Helsingissä 22. päivänä huhtikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy

Sirpa Juutinen
Partner
Sustainability & Climate Change

Maj-Lis Steiner
Director, KHT
Sustainability & Climate Change



AA1000
Licensed Assurance Provider
000-29

Yhteystiedot

Yhteiskuntavastuun yhteyshenkilöitä

Luettelossa on yhteystiedot henkilöistä, joilta saa ensisijaisesti lisätietoja raportin sisältämiltä osa-alueilta.

Luettelo ei kata kaikkia raportin toimitustyöhön osallistuneita keskolaisia.

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@kesko.fi

Nimi	Tehtävä	Yksikkö
KEHITYS, KOORDINOINTI JA RAPORTIN TOIMITUSVASTUU:		
Matti Mettälä	Johtaja, henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet	Kesko Oyj, henkilöstö ja sidosryhmäsuhteet
Matti Kalervo	Vastuullisuusjohtaja	Kesko Oyj, konsernin yhteiskuntavastuu
Marjut Lovio	Yhteiskuntavastuun asiantuntija	Kesko Oyj, konsernin yhteiskuntavastuu
Pirjo Nieminen (pirjo.j.nieminen@kesko.fi)	Tiedottaja	Kesko Oyj, konsernin yhteiskuntavastuu
TALOUDELLINEN VASTUU:		
Eva Kaukinen	Talousjohtaja	Kesko Oyj, konsernitalous
Tiina Nyrhi	Corporate Financial Controller	Kesko Oyj, konsernitalous
Esko Mansikka	Toimitusjohtaja	Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy
HENKILÖSTÖVASTUU:		
Ari Svensk	Vice President, Human Resources	Kesko Oyj, Kesko HR / yhteiset palvelut
Janna Pirhonen	Manager, Wellbeing at Work	Kesko Oyj, Kesko HR / yhteiset palvelut
Pirjo Anttila	Chief Physician, Occupational Health Care	Kesko Oyj, Kesko HR / yhteiset palvelut
VASTUULLINEN HANKINTA:		
Marjut Lovio	Yhteiskuntavastuun asiantuntija	Kesko Oyj, konsernin yhteiskuntavastuu
Helena Frilander	Viestintä- ja vastuullisuuspäällikkö	K-citymarket Oy ja Anttila Oy
Leena Takaverjä	Ostopäällikkö	Rautakesko Oy, tavarakaupan tuki
TUOTETURVALLISUUS:		
Matti Kalervo	Vastuullisuudesta ja tuoteturvallisuudesta vastaava johtaja	Kesko Oyj, konsernin yhteiskuntavastuu
Heta Rautpalo	Tuotetutkimuspäällikkö	Ruokakesko Oy, tuotetutkimus
YMPÄRISTÖVASTUU:		
Timo Jäske	Ympäristöpäällikkö	Ruokakesko Oy, tavarakauppa
Satu Kuoppamäki	Kiinteistöpäällikkö	Ruokakesko Oy, kauppapaikat ja kiinteistöt
Toni Pelin	Ympäristö- ja turvallisuuspäällikkö	Keslog Oy, toimitusketjun kehitys
Helena Frilander	Viestintä- ja vastuullisuuspäällikkö	K-citymarket Oy ja Anttila Oy
Jesse Mether	Ympäristöpäällikkö	Rautakesko Oy, asiakkuus ja yhteiskuntavastuu
Harri Jyränkö	Kehityspäällikkö	VV-Autotalot Oy
CORPORATE GOVERNANCE, RISKIENHALLINTA JA YRITYSTURVALLISUUS:		

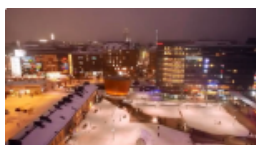
Keskon yhteiskuntavastuun raportti 2013 / GRI / Yhteystiedot

Anne Leppälä-Nilsson	Lakiasiaintohtaja	Kesko Oyj, konsernin lakiasiat
Pasi Mäkinen	Tarkastusjohtaja	Kesko Oyj, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta
Timo Pajala	Riskienhallintapäällikkö	Kesko Oyj, riskienhallinta
Petri Käyhkö	Turvallisuuspäällikkö	Kesko Oyj, riskienhallinta

YKSITYISYDEN SUOJA/KANTA-ASIAKASJÄRJESTELMÄ:

Ismo Riitala	Toimitusjohtaja	K-Plus Oy
--------------	-----------------	-----------

Keskon yhteiskuntavastuun raportin videomateriaali



Mitä yhteiskuntavastuun on?

(<https://www.youtube.com/watch?v=saFxFb-jZbs>)



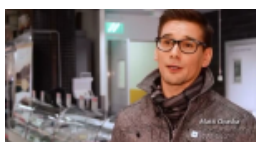
Ruokakauppaa Venäjällä

(<https://www.youtube.com/watch?v=aICdK32PSdM>)



Työhyvinvointia Liettuassa

(<https://www.youtube.com/watch?v=gxyw3MYkAlo>)



Sidosryhmäpuheenvuoroja lohesta

(<http://www.youtube.com/watch?v=O9bJxjPXuNw>)



Nuorille töitä K-ryhmästä

(<https://www.youtube.com/watch?v=bLNN5pQZ3eE>)



Kuljetukset ja ympäristö

(https://www.youtube.com/watch?v=R8pNzv_BOTc)



Vastuullisuusjohtajan katsaus

(<http://www.youtube.com/watch?v=PU1bB4Ssacg>)



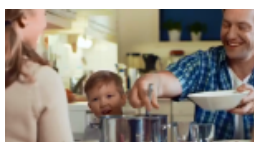
Nenäpäivä tuli kauppoihin

(<http://www.youtube.com/watch?v=LdgKptSjzHQ>)



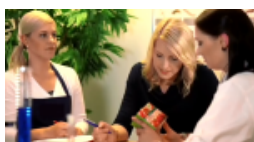
Lastenvaatteiden tutkimus

(<https://www.youtube.com/watch?v=pr78K00bzbQ>)



Kasvu - Tehdään hyvää yhdessä

(<http://youtu.be/wLhC6HYogcw>)



Vastaamme aina

(http://youtu.be/pR_dJO_LcBo)